بێوار

رۆمانێکی مێژووییە

بەرگی دووەم

((گێژەن))

کامەران مەنتك

٢٧٠٣ ك   ٢٠٠٤ ز

چاپی یەکەم

هەولێر ٢٠٠٥

PDF4Kurd

لەبلاَوکراوەکانی سەنتەری لێکۆڵینەوەی فیکریی‌و ئەدەبی نما

زنجیرەی(٤٧)

سەرپەرشتیکردنی چیرۆك‌و رۆمان

زرار سەرتاش

ناوی کتێب:بێوار

ژانر: رۆمان

نووسینی: د. کامەران مەنتك

دیزایین: نما

تیراژ: ٥٠٠

چاپی یەکەم: هەولێر ٢٠٠٥

مافی لەچاپدانەوەی بۆ گۆڤاری نما پارێزراوە

ئێمە گەلێكین زۆرمان حەز لە گوڵە، كەچی لە دەرگای

هەر باخێك دەدەین دڕكمان پێ نیشان دەدەن

پێشكەشە بە گیانی پاكی دایكی خۆشەویستم

لە باتی پێشەكی

ئاشكرایە نووسینی رۆمان وەك بابەتێكی ئەدەبی، لەگەڵ سەرهەڵدانی شۆڕشی پیشەسازی لە دایك بوو، دوای ئەوەی مرۆڤ بە هۆی داهێنانی ئامێرەوە زیاتر بەسەر سروشت زاڵ بوو، شێوازی ژیان و بیركردنەوە گۆڕاو زیاتر بەرەو ڕیالیستیانە هەنگاوی نا، رۆمان، وەك رەنگدانەوەیەكی ئەو بارە نوێییە، جێگای (رومانس)، واتە چیروكی سوار چاكی گرتەوە . كە بابەتی ئەدەبی چێژلێكراوی چەرخە ناوەڕاستەكان بوو.

لەو سەردەمەوە، رۆمان شێوازێكی جیهانی وەرگرت . نووسەران هەوڵیاندا ژان و ئازارەكانی خۆیان، یاخود بیرو بۆچوون و ئایدیۆلۆژیای خۆیان. لە ڕێی ئەم بابەتە نووسینەوە دەربڕن. كە تا ئەمڕۆشی لەگەڵدا بێ ئەم ڕێچكە نووسینە بەردەوامە. هەرچەندە بەڕای ئێمە، ئەم شێوازە نووسینە لە دوا چركەكانی ژیانیەتی، ئەو پێشكەوتنە خێرایانەی ئەمڕۆ هاتونەتە ئارا، كاتی لای مرۆڤی هاوچەرخ زۆر كەم كردۆتەوە. بە ڕاددەیەك ناپەرژێتە سەر خوێندنەوەی ئەم جۆرە نووسینە درێژانە ! ئەگەر چی رەنگ بێ لە رۆژگارێكی پڕ چەرمەسەریو ئاژاوەی وەك ئەمڕۆماندا رۆمان ئامرازێكی باش بێت، بۆ ئەوەی مرۆڤ لە دڵەڕاوكێ و جەختە دەروونیەكان كە ئێجگار زۆرن، دەرباز بكات و بیخاتە هەمێزی

جیهانێکی ئەندێشەیی و ئەفسووناوی. کە تیایدا لە ناخی دڵەوە، منداڵ ئاسا، پێ بکەنێ، یا زەنگوڵە فرمێسکان قەتار بکا.

ئەم چەند دێرەمان بۆ ئەوە خستە روو، چونکە، ئەو بەرگەی بێوار، ئەگەر چی بە بابەت و ناوەڕۆك تەواوکەری بەرگی یەکەمە، بەڵام بە شێواز، رەنگ بێ جیاوازیەکی لە گەڵ شێوازەکانی تری نووسینی رۆمان بەگشتی هەبێت،لەم بەرگەدا هەوڵدراوە شێوازێکی کوردانە بە نووسینی رۆمان بدرێت. واتە نەك بە تەنیا زمان و بابەتی رۆمانەکە کوردی بێت، بەڵکو شێوازی نووسینەکەشی کوردانەبێت، ئەویش بەتێکەڵ کردنی شێوازی بەیت و لاوکی کوردیو بە شێوەی پەخشان تیایدا...کەئەمەش پێموایە هەولێکی نوێ بێت..

رادەی سەرکەوتن یا سەرنەکەوتنی ئەم هەوڵە خوێنەرو رەخنەگران دیاری دەکەن. بەڵام هەرچۆنێك بێت . دەکرێت بە هەوڵێك بژمێردرێت، ئەگەر بچووکیش بێت.

کامەران مەنتك

٢٠٠٥/٢/١٠

هەولێر

بەشی یەکەم

- ((رۆیشت ... واژەی هات و وەك زریانێك بەڕێکەوت.داروبەرد، ئاگرو ئاسن،ئاخ وکەپکە شاخ... هەموو بە ناگزوریەوە سەیریان کردن. تێیان رامان. دەمەژییخۆیان هەژاندولێیان وردبوونەوە.ئەویش تاویبەگوڕ،تاوێکیتربەنەرمیولەسەرخۆ...دەرۆیشت ! هەنگاوەکان بە خێرایی لێك جوێدەبونەوە.سیەکان بە شەکەتیەوە هەناسەیان تیا دەهات و دەچوو.چاوەکان بە دیقەتەوە زێرەوانیان دەکرد.برژانگەکان بە جواناو تەڕببوون وکزوبێهێزدەهاتنە بەر چاو !))

رابۆ گوتی:

- ((چەندین ساڵە ژیانی ئێمە ئیوهایە ! ئەدی کوڕم ...تۆ چیت دیوە !؟ تالێ وسوێریت کەی چەشتوە. تۆ هێشتا ئازارت نەدیوە. ئا...ئازارت نەدیوە. ئەگەر باسی ئازار کرا،ئەگەر باسی ژان وخەفەتخانی و جگەر سۆژین کرا، ئەگەر باسی بێ ئەنوایی وبێکەسی کرا.تۆ یەکسەر وەرە کن دایکی خۆت. ڕێوراست وەرە کن دایکی خۆت! دایکە پیرو کلۆڵەکەت. دایکە سەر سپی و دنیا دیوەکەت. هەتاوەکونێ ئەو واتای ئەو شتانەت فێربکا. تێتبگەیەنێ کەر لە کوێ کەوتوەو کوندە لە کوێ دڕاوە !))

* * *

((کاروانەکـە خشەی دەهات و دەڕۆیشت.لاشەکان ماندوو، بەلەکی پێیەکان ڕەق بـبوون. هەمـوو تـووڕەو ئەنـری ، واگـەرم داهاتـبوون وەك دەروێشی تەریقەت زەرگـت لـێدابوان هەسـتیان پێنەدەکـرد ! بەرگـەی هەموو شتێکیان دەگرت. بەڵێنیان دابوو شتیکێی وا بە مێژوو نیشان بدەن بتاسێ. پەڕەکانی بلەرزن و ڕۆندکیان لەچاو قەتیس بمێنێ !))

* * *

[دەنگیلاوکـێك لەماڵێکدا بەرز بوەوە.پیرێژنێکی پرچ وەك پەمۆ،کە ساڵ پشتی وا دو قەدکـردبوەوە تـا ئاسمانـی دەبینـی شـپرزە دەبـوو.بە قورگە پڕ ئاورەکەی هـاواری دەکـرد. دەیـنالاند... دەگـریا.بە نەرمی دەنگی دەلەراندەوە ولەسەرخۆ لاوکـی دەگـوت. لاوکێکی جگەر تەزێن،لاوکێکی خوێناوی ! لاوکەکە دەیگوت: گـەلی بـرا..هەڤالیـنۆ، چیاو گوندەکان بێ خاوەن ماونەتەوە.دزەکان...نژدەکان، چەتەو سەرسەری و مرۆ کوژەکان. ڕۆژگار چەکی نامەردی داونەتە دەست. ئەوان خاوەن ماڵ ومەردان دەردەکەن ! مێرخاس و شۆڕەسوارو بەچکە شێران دەردەکەن. چـەند سـنورانیان پێدەشـکێنن.گـەلی و دۆڵ و زەندۆلانیان پێدەبڕن ! گەلی براو گۆهدێـر...ئـەوەی ئەمـرۆ ڕوو دەدا...ئـەوەی ئەمـرۆ زۆر بە ئاسایی بە چاوانی خـۆتان دەبیـنن. لـە هـیچ ئـان و سـەردەمێکدا. لەگەڵ هیچ نەتەوەو تیرەیەکدا نەکراوە، لەگەڵ ئەوەی بیر بکاتەوەو ڕوخساری لە مرۆڤان بچێ نەکراوە هەرگیزاو هەرگیزیش ڕێی تێناچێ لەگەڵیان بکرێ].

* * *

((کاروانەکـە بـەردەوام بـوو. دەمـێ بەگـوڕ، تـاوی بە ئارامی ڕێگەیان دەبڕی، لـوولەی تفەنگـیان هـەردەم بـەرز بوو.تاوانبارانیان دەکوشت. ڕێگرو چەتەو دزو درۆزن وتەڵەکـە بازانـیان دەکوشـت. داگیر کەرو زۆڵ و تیرە مارانیان دەکوشت ! ئەوانـەیان دەکوشـت کـە لە ئاخ و وارێ خۆ بۆسەیان بۆ دادەنانەوە. هەوڵیاندەدا قـاچ بەسـتیان بکـەن و لەو ڕێگەیان پەژیوان بکەنەوە کە تروسکەی ژیانیان تیا

بـەدی دەکـرد ! کەچی بێسود بوو. هەوا دەوەستا...ئەوان نەدەوەستان.باو بۆران وزریـان کـردەبوەوە..ئەوان کڕنەدەبونەوە ! ڕوبار لە شوێنی خۆی گۆمی دەکردو دەوەسـتا...ئـەوان هـەر نەدەوەسـتان. نەدەوەسـتان و بـەردەوام بوون. دەیانزانی وەسـتان بـۆ وان واتـای مردنـی هەیـە. واتـای لـە ناوچـوون و سـڕانەوەی هەیـە.سـڕانەوەیەکی بێگومان ! سڕانەوەیەکی وا کە هەتاوەکۆنی دنیا ماوە پەڕە کاغەزێك ناویان بەخۆوە هەڵنەگری)).

* * *

[دەنگی لاوکەکە هەر وەکو خۆی.، وەکو دوکەڵێکی باریك. بە شێنەیی..لە چوار چـێوەی خانـوە قـوڕەکە دەهاتە دەرەوە. بە خەمباری..بەزگاری دەلەریەوەو بەرز دەبـوەوە. بـەرز دەبـوەوەو دەلەریـەوە ! تا دەگەیشتە کەشکەلانی ئاسمان. وەك پـۆلە کۆترێکی کێوی ،بە ئارەزووی خۆی.. بەکامی دڵی خۆی باڵی لێکدەدا. لە دەریـای ئـەو ئاسمانـە پـان و بەرینە مەلەی دەکرد. پەیڤەکان وەك پەپوولەیەکی خنجیلانە بە واتایەك خۆیان خەملاندبوو. ئەو باڵ وستۆیە ناسکەیان خستبوە ژێر باری واتایەکەوە.واتایەکی هێند گەورە گۆی زەوی بۆی هەڵنە دەگیرا !

ئـەو لاوکـە باسـی وارێکـی دەکـرد.وارێـی جـوان وقەشـەنگ.پارچـە زەویەکی سەوز،کتومت بەهەشت بوو.لاوکەکە دەیگوت: ئەو وارە...ئەو دۆڵ و چیاو تیشە شـاخانە. ئـەو کانـیو زەمەنـدو زنـەو لوتکانە. خوا بە دەستی خۆی،بە دەستی ناسـك و پـاك و بـەرزو پـیرۆزی خـۆی. لـە بەهەشـتی دەرهێناوپێشـکەش ئەو مـیللەتەی کرد ! گوتی ها ئەو پارچە زەویە...ئەو خاکە دڵ نشینە. کە لە هیچ شـوێنێکی دیکـەی گـۆی زەویەکـەتان پارچەیەکی ئاوای لێ نیە ! ڕەنگینترین و دڵگیرتـرین واری لێ دروست بکەن. ئەو گێوژو کرۆسك و ڕێواس کەنگرو کاردیەو پـیفۆك و کـوارگەی لـەوێ هەیەلە هیچ شوێنێکی تردانیە. من ئەو پارچە زەویە دەکەمە دیاری بۆ ئێوە. پێشکەش ئێوەی دەکەم.چونکێ دەزانم ئێوە مێرخاسن !

ئازاو بوێرو بەجەرگ وچاونەترسن. دەتوانن بیپارێزن. وەکو گیانیخۆتان خۆشتان بوێ و بەرگری لێ بکەن !

هەر لەو رۆژەوە.. هەر لەو ساتەوە..هەر لەو چرکەوە دیاریەکەیان وەرگرت. سێ جاران کڕنوشیان بۆ بردو نێوچەوانیان پێوەنا،کڕنوشیان بۆ بردو نێوچەوانیان پێوەنا. کڕنوشیان بۆ بردو نێوچەوانیان پێوەنا..تێر تێر ماچیان کردوزەنگوڵە فرمێسکیان لە چاو تکا !].

❊ ❊ ❊

((کاروانەکە هەر دەڕۆیشت. لە دواوەش وردە وردە شتیان لێ بە جێدەما. لاشەی کوژراوی بێ گیان. جێ قاچی ماندوو شەکەت، وشە...وشە، دێر...دێر... دیرۆکیان لە دوا بەجێدەما. لەگەڵ خۆشیان جگەلە لاشەو نان . جگە لە چەك و جل و بەرگ. جگەلە ئەسپ و چارەوی. هەگبە یادێکیان لە دڵ هەڵگرتبوو. یادی ئاخەکەیان. یادی شەڕوشۆڕو داستانە نەمرە کانیان. یادی هێلانە و ماڵ ومنداڵیان.. یادی گراوو خۆشەویست ودەزگیرانەکانیان.کە نەیاندەزانی چارەنوس بۆ کوێی راپێچ کردون ولە نێو گێژەنی کام دەریا یاریان پێدەکا. لەگەڵ ئەوەش ...سەرباری ئەوەش ، بیریان بەهیچ کامێك لەوانە خەریك نەدەکرد. لە بیری سەرکەوتن وگەیشتنە لوتکە زێتر بواری هیچ بیر کردنەوەیەکی تریان نەبوو!))

❊ ❊ ❊

(کوڕم تۆ چیت دیوە !؟هەر لەبەر ئەوەی بە چاوێکی سوور سەیریان کردی.هەر لەبەر ئەوەی لە کونجی زیندانێیان ئاخنی.جا ئەمە بۆ بستە منداڵێکی وەکو تۆ چیە! یانی چی ئەگەر بە ناڕەوا زللەیەکیان لێدای.. تۆ بەزۆرداری تێدەگەی. کێ دەڵێ ئەوان راست نەبوون!ئەی وا نیە ؟! ئەمە ژیانەو هەموو رێیەکی تێدەچێ !))

((راست دەکەی دایە. ئەمە ژیانەو وهەموو رێیەکی تێدەچێ.وەلێ ئەمە زۆرداری بوو. چۆن دڵنیام هەنوکە تۆ بەرانبەرم رونیشتی ولەگەڵم داخێوی. واش دڵنیام بووم ئەمە زۆرداری بوو. ئەی باشە دایە گیان، بێژە..پێم بڵێ. ناڵێن خوا

زۆرداری قەبوڵ ناکا. ناڵێن خوا پشتی هەژارو لێقەوماوو بێ دەرەتانان دەگرێ.پشتی دەربەدەرو بێ پەسیوو پەڕاگەندان دەگرێ.ئەی واناڵێن !؟ ناڵێن لە کاتی تەنگانەدا،لە ئەستەنگ وناخۆشیدا وەفریاتان دەگا!ئەی بۆ رەفریای من نەکەوت.بێژە...بۆ نەکەوت ؟! بۆ بێدەنگ بووی. خۆ من هەموو شتێك بووم. دەربەدەر،هەژار، لێ قەوماو.. بۆ رەفریام نەکەوت..ها ؟))

((تۆبە خوایە. ئەوە تۆ چی یەژی گەوجە! یانی ئەو گلیانەی دەڵێن لە کتێبان هەیە،بە درۆ گۆتراوە ؟!.. تۆبە خوایە، ئەو منداڵە گەمژەڵە وبە بێئاوەزی ئەو مەکە. کوڕم بەسیەتی. هەر بەسیەتی بەس. چیتر ماخێوە. لەدین وەرگەڕاوی ! گلی لە خۆت زلتر مەکە ، ئەو پەیڤانە کەی هی بستە منداڵێکی وەکو تۆیە !))

((مەغەیدی.. ئەی گوایە وانیە ، درۆت لەگەڵ دەکەم. خۆت هەموو شتێك لە من باشتر دەزانی. ئەی وانیە ؟!))

((ووس بە کوڕم.ووس..س..س. چیترماخێوە.چۆن دەبێ بە گۆلمە ئاوێك وا بکەویە مەلە. هەر لەبەرئەوەی دوو زللەیان لێدای !))

((ئەی چۆن... گوایا ئەمە کەمە.لە ناخەوە زامداریان کردم هێشتا کەمە. تۆ نازانی چۆن دڵم پڕخوێن بوە.ئەگەر خۆت لا ژیرو راست ویستە بڵێ کەی ئەمە رەوایە ؟!))

رابۆ ترسا. رەنگی زەرد هەڵگەرا. خیزی لە قورگی ووشك بوو؟ زانی تەحۆ گۆڕاوە.بیری لەمە نەکردبوەوە ! گلیەکانی لە خۆی زلتر ببوون.شێوازی ئاخاوتنی گوڕابوو. لە شێوازی ئاخاوتنی هۆمەری دەکرد بەرلەوەی بڕوا! بۆیە تا بیری کردەوە ترسەکەی زێدەتر بوو.قوڵتر بوو.. پتر ئازاریدا.ئەو کاتەی هاتەوە بەرچاو کە هۆمەرۆك ماڵئاوایی لێکردن. چۆن هەموو شتێکی رێکخستبوو، پێویستی بە گلی ورازی ئەوان نەمابو. لەگەڵ ئەوەش لە تەکی دانیشت. دەستی خستە سەر شانی وگوتی:

((دایە... دایکی من. ئەو بڕیەم داوە تۆ چی یەژی ؟! ئەگەر وا نەکەم تەمەن کورت دەبم ،خاترجەم بە تەمەن کورت دەبم. لەداخا دەمرم، دەتۆپم !وەك سەگ لەسەر گوفەکان فڕێ دەدرێم وگۆڕم پێ ڕەوانابینرێ... بڕیەم داوە دەڕۆم..تۆچی یەژی ؟!))

رابۆ سەری بادا. وەك ئەوەی هۆمەر هەنوکە بەرانبەری دانیشتبێ ئاوا وشەکان لە نێو گوێی دەزرگانەوە.

-((دایەکەم... دایکێ من. ئاگاداری هەموو شتێکی. بە چاوی خۆت بینیت چیان لێکردین.چۆن لەبەر زەقەی چاوانمان گوندەکەیان ئاور تێبەردایین. توو ئەو خوایەی هانای بەبەردەبەی، ئەمە ڕەوا بوو، بێدەنگ بوونمان بەشداری کردن نەبوو لە تاوانەکە؟! زمان گرتن لەو کاتانەدا یانی مافی خۆ سووتاندن. بەدڵنیاییەوە دەڵێم وارەکەم مافی خۆیەتی هەنوکە گلی وگازاندانم لێ بکا.چەنکێ هیچمان بۆی نەکرد.ئەو هەموو شتێکی بۆ کردین..ئاوی پێبەخشین.سەوزی پێبەخشین. کەچی ئێمە هیچمان بۆ نەکرد!!! بۆیە خۆم بە تاوانبار دەزانم بڕیەم داوە بڕۆم...دەڕۆم ...ڕەزو باخەکەمان پێویستیان بە پەراکردن هەیە ،دەچم پەرایاندەکەم !))

رابۆ هەر ئەو چرکەیە زانی ئەگەر ئەو رازی بێ یانا ئەو کارەکەی خۆی ئەنجام دەدا.کوڕی خۆی بوو لە هەموو کەس چێتری دەناسی.بۆیەرێوراست هەموو شتێکی پێگوت...پێیگوت :

((کوڕم بڕۆ...خوات لەگەڵ.وارەکەت لە ئێمەزیاتر پێویستی بە تۆیە.بڕۆ خوات لەگەڵ.بەلاَنەکونێ پیاو بە ها..بەزەییت بە دوژمن نەیەتەوە. وەلێ کوڕە شیرینەکەم..گەردەنت ئازاد ناکەم ئەگەر دڕندانە ڕەفتار بکەی! چونکێ ئەگەر وابکەی وەکوئەوانم دێیتەبەرچاو.تێگەیشتی..دەبێتۆوەکوئەوان نەبی !))

رابۆ شانازی بە خۆی دەکرد کە ئەم پەیڤانەی دەربڕیبوو.موچڕکێکی خۆشی بە لەش داهات.هەرچەندە بەرایێ باوەڕی پێنەبوو وەلێ بەم دواییە ڕەگەکەی لە ناخی ڕۆچوو بوو...

((ئەگەر بە گوێرەی ئەو شتانە بوایە کە تۆ دەتگوت.دەبوایە کابرا دەستی لە ئاسمان ببێتە بەرد. دەبوایە خوا دەستی بکاتە بەرد. بیکا بە پەڕجوو بۆ خەڵکی دیکە ! بۆ ئەوەی هەموو کەس بزانێ دەست درێژکردنە سەر ماڵی خەڵکی ئاکامەکەی ئاوا دەبێ !))

* * *

[کاروانەکە هەر دەڕۆیشت..میلی کاتژمێریش هەر دەسووڕا.تاوێ دەکەوتنە بەرچاوان، گاوێشوون بزر دەبوون. زۆربەیخەڵکی وایاندەزانیتوانەوە لەسەر گوێ زەوی جێگەیان نەبوەوە،کەچی لە پڕێکا..دەنگی قاچیان بەرز دەبوەوە.بە هێزو گوڕێکی نوێوە هەنگاویان دەنایەوە]

* * *

((کوڕیژگەکەم... بڵی چی واکاری تێکردووی.ئەو پەنگرە توورەییە چیە لە دەروونت دایساوە ! من سەروبەرەکەی دەزانم.وەلێ حەز دەکەم بە تەواویم بۆ بگێڕیتەوە.بڵێ بزانم چی بوە. بە چ چەقۆیەك وا پەڕەی هەستیان دادڕیوی.دەبیگێڕەوە.. بەڵکو کوڵی دڵت دادەمرکێ.ئەو گرێیە کەسەرەی دەروونت دەتوێتەوە.من هەر وادەزانم گوایا دوو زللەیان بە ناحەق لێداوی.بەلاَم وێدەچی شتەکە لەوە زلتر بێ..بۆیە تکا دەکەم بۆم باس بکە،پەیڤ بە پەیڤم بۆ بگێڕەوە.وا دەری گوێچکەم بۆ والاَ کردی، دەی باخێوە)).

* * *

[دەنگی لاوکەکە بەردەوام دەهات. وەك تروسکە ئاورێك لەدوورەوە دەبریسکایەوەو تادەهات زێتر کڵپەی دەسەند. سەرنجی مرۆی زێتر رادەکێشا،

خەلکی زێتر بۆ لای خۆی پەلەکێش دەکرد. بەردەوام سەرگوزەشتەی دەگێڕایەوە، بەدرێژی لە وردو درشتی دەکۆڵیەوەو دەیگوت:

-((ئەو کاتەی خوای مەزن، خوای گەورەو گران، سەرداری سەرداران، ئەو پارچە زەوییەی لە بەهەشت جوێ کردەوەو پێشکەش بە باپیرانی ئێمەی کرد یەك سوێندی دان. داوای لێکردن بیپارێزن، ئەوانیش داواکەیان هێنایە جێ... لەهەر شوێنێك خێزانێکیان بەیەکەوەنا، هەر خێزانەی منداڵی بوو، هەرمنداڵەی گەورە بوو، پاشان ئەویش نەوەی نایەوە. ڕۆژ بەرۆژ زێتر دەبوون. ئەو بەڵێنەشیان لەیاد نەچوو کەبەخوای خۆیان دابوو. وارەکەیان دەپاراست. بەچاو زێرەوانیان دەکردو بەخوێنیش دەیان پاراست.))]

*　　*　　*

-((دایەگیان چیت بۆ بگێڕمەوە، ئەو شتانەی چەندین کەڕەت دەست لەهەناوم وەردەدەن و جگەرم دەئەنجنن؟! باوەڕ بکە وشە ناتوانێ دەریانبڕێ، ژمارەش ناتوانێ بیانژمێرێ. نەچاو بەرگەی بینینی دەگرێ و نەهەستیش دەتوانێ دەریبڕێ! نابێژی چی بگێڕمەوە... ئەمجارەیان بەگوێرەی جارەکانی تر هیچ نەبوو، تەنیا هێندە بوو لێیاندام، دارکاریەکی وایان کردم لەگەڵ گوێ درێژی غەزریو نەکرابێ! من بەلێدانەکە دڵگیر نەبووم، ئەوەی منی پەست و دەهری کرد، شتەکە لەخت و خۆڕایی بوو. تاوانێکم نەبوو، هەر لەبەر ئەوە بوو داخوازیەکانی کابرام بەجێنەهێنا! ئەو شتەی من لەسەری گیرام گوایە قاچاخ و قەدەغەیە. هەر ئەو کەسەی بۆی هێنام خۆی کەلەپچەی خستە دەستم. چونکێ ئامادە نەبووم بەو نرخە لێی بکڕم کە ئەو گەرەکی بوو. بەدەست خۆم نەبوو، نرخێکی وای داوادەکرد من نەك قازانج بگرە زیانیشم دەکرد! دەیزانی بازاڕ چۆنە و چەند دەکا،...))

ویستی زێتر درێژەی پێ بدا، کەچی رابۆ هەڵیدایێ:

-((چی بوو کوڕم... ئەو شتە چی بوو، خۆ من ماوەیەك بوو لەو بەرەوە زێرەوانیم دەکردی. لەنکاوڕا سەیرم کرد نەمابووی! ئاگام لە هیچ نەبوو...))

((پاکەت بوو ... کەپاکەتەکەم لێ نەکڕی هەنجەتی ئەوەی پێگرتم گوایە جگەرەم گران فرۆشتوە! لەسەر ئەوە هەفتەیەك دارکاری کرام. خۆیان نایەتە بەرچاو کە بازرگانی بەخۆێنی ئەو خەڵکە هەژارە دەکەن.))

کەژێ لەو دەمەدا چوە ژوورەوەو بەچاوێکی خەواڵوەوە کزە نیگایەکی ئاڕاستە کردن. ماندوو بوونێکی زۆر لە روخساری بەدی دەکرا. باوەێشکی هاتێ وبەدەم بزەیەکەوە هەوڵیدا ماندووبوونەکەی بشارێتەوە، رووی لە تەحۆ کردو بەدەنگێکی نزم گوتی:

((ها لەکوێ بووی قارەمانە بچکۆڵەکەمان، لەکوێ بووی، دەشت و دنیامان لەدوات کرد ؟!))

((چیم بەسەر هات ؟! ها.ها.. ئەمجارەیان چاوتان پێم کەوتەوە کار وابڕوا نامبیننەوە، ئاگات لە چییە !))

رابۆ بە نیمچە هەڵچونێکەوە هەموو باسەکەی بۆ گێڕایەوە. بە شێنەیی پەیڤی دەجوییەوە. تا گێڕانەوەی بە چێژ تر بێ. بواری لە یادکردنی هیچ شتێکیش نەهێڵیتەوە.

کەژێ کە خۆی بەسەر سامی گوێی رادێرابوو، کاتێ ئەمانەشی بیست هێندەی دیکە سەرسام بوو ! وەلێ لەبەر ئەوەی زۆر ماندوو بوو وازی نەبوو بە هیچ لەگوێنێك باخێوی. تاوێبێدەنگ مانەوە. پاشان تەحۆ هەڵساوچوە دەرەوە رابۆ بە زۆر زانیەکەوە رووی لە کەژێ کرد:

((بۆ وا گیرۆ بووی.دنیا خەریکە تاریك دادێ.تووشی دوو دڵیت کردم !))

((چی بکەم.. خۆتدەزانی ریگاکە دوورە !))

((بەیانی منیش دێم بۆ شار. چەند ڕۆژێك لەبەر تەحۆ دەستم هیچی نەدەگرت. ئەوا خوا بەزەیی پێمان هاتەوە گەڕایەوە.))

((کوا بێوار ؟))

((لەژوورەوەیە . . .))

توورەو تەنگەتاو...دڕدۆنگ وخەمبار بوو. لە هیچ شوێنێك ئۆقرەی نەدەگرت. لەنکاوڕا سەیری دایکی وکەژێی کرد. ویستی شتێك بدرکێنێ. بەڵام نەیدرکاند ! وەك ئەوەی دەستێك بەر بینی گرتبێ. دانیشت وپشتی دایە دیوارەکە.تەوێلی خستە سەر چۆکیوهەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا.

* * *

[کاروانەکە هەر دەڕۆیشت.ماندوو بوونی نەدەزانی. رەهێ شلی وکۆڵدانی نەدەزانی.هەر دەڕۆیشت ودەڕۆیشت. ساڵەهابوو بەڕێوەبوو. ساڵەها بوو چاوی بەرانبەر لوتکە راگرتبوو. بەئاواتەوە...بەخۆزگەوە...رێگەی دەبڕی وچاوەڕوان بوو]

* * *

کەژێ لە ترسانەکەی رابۆ واقی وڕما.نەیزانی ئەگەری چییە!

((بۆ وادەترسی؟! بیر لە چیدەکەیتەوە. هەر لەبەرئەوەی تەحۆ چەند رۆژێك گیرا! ئێ چی تیایە. خۆ هەر ئەو نەگیراوە. ئەمڕۆ خەڵك هەمووی دەگیرێ وپێی دەکەوێ!چانیە بەریان دا. ئەی بەوانە چی یەژی کە شوون بزر کراون وجێگەیان دیار نیە !))

((کچم کەژێ من لەو ناترسم. ئەوەی من لێی دەترسم تەحۆیە !دەترسم لەدەستمان بەر هەڵدابێ. ئەمڕۆ کە سەیرم دەکرد نیگاکانی ئەوەیان پێدەگوتم ! پەیڤەکانیشی هەروایان دەگوت. دەترسم بڕوا، هەرزەکارەو ئەو گرتنە داخی کردوە!))

((تۆ چی دەڵێی. بابڕوا ! ئەی گوایا رۆیشتن بۆ ئەو باشتر نیە ؟ ! بەلای منەوە کن هۆمەر بۆ ئەو لەبارترە !))

((تەحۆ منداڵە. بەرگەی سەرماو گەرما ناگرێ. ئەو بستە منداڵە چی پێدەکرێ))

تەحۆ کە بەردەوام دەچوە دەرەوەو دەگەڕایەوە ژوورەوە. لەپڕێکا بەرانبەر دایکی وەستا:

((گوێ بگرە دایە گیان... دەمەوێ شتێکت پێ بڵێم. حەز دەکەم.. شتێکت پێ رابگەیەنم))

کەرەم کە کوڕەکەم...بزانم چی یەژی !))

رابۆ بە خێرایی ئەمەی دەربڕی. لە کاتێکدا هەناوی لەگەڵ لەرینەوەی دەنگی کوڕەکەی خەریك بوو بەردەبوەوە. لە مەبەستی تەحۆ گەیشت.وەك گیانلەبەرێکی بێدەسەلات خۆی ئامادەی چەقۆ کرد. دەیزانی کوڕەکەی چی دەبێژی!

((دایە گیان باوەڕبکە..باوەڕبکە نەشێم چیتربەرگە بگرم. بۆیە بڕیەم داوە بڕۆم !گەلی ودۆڵ وزەندۆڵان دەبڕم. دەچمە کن هۆمەری برام !))

رابۆ خیزی قوت دایەوە ! هەر چەندی کۆشای هیچ وەرامێکی بۆ نەدرایەوە...

((دایەکەم.. دایکی من. باوەڕ بفەرمە بە دەست خۆم نیە. جام پڕ بوەو لەسەری دەڕژێ ! ئەگەر لێرە بمێنم ئەوا وەکو ئەوانەی دیکە رۆژێك دادێ شوون بزرم دەکەن ! هەموو شتێکتان وام لێدەکا ئەو رێگایە بگرم. بە تەواوی بە پێچەوانەی بیری منن.کە دەگرین من پێدەکەنم !چونکێ دەزانم گریانەکەیان ساختەو درۆیە. کە پێدەکەنن تووڕە دەبم !چونکێ دەزانم گەرەکیانە لە خشتەم بەرن. ئەوەی ئەوان بە سەوزی تێدەگەن لەبەر چاوێ من رەش رەشە ؟!))

رابۆ بێئەوەی سەری بەرز بکاتەوە. وێ دەچوو فرمێسك لە چاوانی قەتیس مابێ، بە دەنگێکی نزم گوتی:

((چی بڵێم کوڕەکەم... چی بڵێم. چیت لە کن باشە وابکە. چۆن وچی بە دروست دەزانی وا بکە !))

کەژێ ماوەیەك لە رابۆ راما. پاشان بە هێواشی رووی بۆ لاکەی تر وەرگێڕا. حەزی نەکرد خۆی بخاتە باوەشی گفتوگۆکەیان. بێدەنگیوتێکەڵ نەبوونی بە راستر زانی لە خۆ تێهەڵقۆرتاندن.دڵنیا بوو ئەگەر هەر وشەیەك بدرکێنێ. هەر چەندە نیازی چاکەشی هەبێ. گرانی لەسەر دەوەستێ وشێوەیەکی تر وەردەگرێ. لەگەڵ ئەوەش لە ناخەوە هەستی بە شتێك کرد. نامۆییەك ونیگەرانیەك دەستی لە هەناوی گێڕا.ئەو کاتەی هەتاوەیاد کە هۆمەری مێردی دەڕۆیشت ورابۆ چی دەگوت چۆن بە گەرمی داوایڕۆیشتنی لێدەکرد ! گوڕو تینی دەخستەبەر..تەکانی دەدا.هەنوکەش هەر هێندە بوو بەرۆکی تەحۆی نەدەگرت وخۆی پێوە شۆڕنەدەکردەوە !بۆی نەدەچوە سەر چۆکان ولەبەری نەدەناورایەوە. هەر چەندە رابۆ هیچ شتێکی لەو بابەتە نەگوت.وەلێ شێوازی وەرام دانەوەکەی خۆی لە خۆیدا دەبوە سۆنگەی دروست بوونیئەو بۆچونانە !

تەحۆ سەری وەریسەکەی رادەکێشاو نەیدەپچراند:

((کارەکە بە دەست خۆم نیە. نەشێم بەرگەی ئەو هەموو ئازارە بگرم. بە ئەنقەست وا دەکەن.خۆیان وا دەکەن راپەڕم ! ئەگەر وا نەبێ بۆ وا دەکەن ؟ ئەو هەموو تاوان و زۆرداریە لەچ زەمانێکدا کراوە..ها..پێم بڵێ لە چ زەمانێکدا کراوە ؟! نا...نەخێر...بە دەست خۆم نیە !هەر دەبێ بڕۆم. ئەگینا لە داخا دەبمە دوولەت، دوولەتی رێك))

((ئێ چی یەژم...گوایا دەتوانم لەمە باشترت پێ بڵێم ؟! شتەکە لەدەست خۆتەو بە ئارەزووی خۆت بکە. چۆنی بە راست دەزانی وا بکە ! گوایا لەمە باشتر چی بڵێم ! رابۆ کە ئەمەی تەواو کرد ، بەدەم هەنسك دانەوە هەڵسایەوە وچوە دەرەوە.

روخساری تەحۆ گوڕانێکی بەسەردا هات. وەك ئەوەی لە دایکی نیگەران بووبێ !نیگاکانی بۆ لای کەژێ وەرچەرخاند. کە دیقەتی دابوێ ولەدوڕ زاری رادەما.

((چی بکەم باشە ! نازانم بۆ بەم لەگوینە وەرامم دەداتەوە.دەبێ شتێك لە ئارادا هەبێ. بێژە تۆ دەڵێی چی ، تۆ رات چیە ؟))

((من ...من رام چییە !!!))

((تۆ رات چییە. رای خۆت بڵێ؟!))

((نزانم... نزانم چیت بێژمێ تەحۆ ، وەکو دایکت گوتی چۆنی بە راست دەزانی وابکە.))

کەژێ لە کاتێکدا ئەمەی دەگوت بیری لە سێ چوارساڵ بەرلەوکاتە دەکردەوە. ئەو دەمەی هۆمەر دوا سەرنجی دەدایە. هەوڵی دەدا بە دەنگێکی نێرو مێرانەوە ماڵئاوایی لێ بکا ، کەچی بۆی نەدەلوا. سۆزو ئەوین وەك دەستێکی بەتێن بەربینیان گرتبوو. دەیویست ئەو هەموو کەف و کوڵە بشارێتەوە. لەکن خۆشی وابوو توانیویەتی بیشارێتەوە. بە شپرزەییەوە چاوی بە هەموان دادەگێڕا. وەلێ دزە نیگایەکی هەر لەسەر ئەوبوو.حەپەسابوو ونەیدەزانی چی بکا. چۆن وبەچ شێوازێك لەگەڵ ژنە خۆشەویستەکەی باخێوی.چی پێبڵێ ؟! لە ماڵئاوایی کردنێکی ئاوادا. کە بۆ ئەو واتای بێبەشی ولا چەپی بوو لە هەموو خۆشیەکی ژیان.دابڕان بوو لە هەمێزی ئەو کەسەی کە چەند ساڵان تامەزرۆی پێگەیشتنی بوو. کەدڵنیا بوو هیچی لەمانە بۆ ناکرێ. بە خێرایی هەنگاوی ناولە دەرگاکە چوە دەرەوە.هەتاوەکونێگەیشە سەریکۆڵانەکە هیچ ئاوڕێکی نەدایەوە. لەوێ هەڵوەستەیەکی کردو ئاوڕێکی بە لەزی دایەوە.کە ئەوانی بینی لەسەر کۆسپەکە وەستا بوون وسەیریان دەکرد.بە شەرمەوە دەستی بە رۆیشتن کردەوەو لەبەر چاو بزر بوو. کەژێ لەبەر ئەو وردە ئەندێشانە ئاگای لە تەحۆ بڕابو کە بەردەوام داخاوت و دەیگوت:

((بۆ نازانی ...بڵێ رات چیە ؟! گەرەکمە بڕۆم.پێویستم بەڕای تۆش هەیە. دەبێ بزانی ئەمڕۆ بۆ من لە جێگەی هۆمەری...ئای.. چۆن نازانی! بە کورتی وکرمانجی دەبێژم ناتوانم لێرە بژیم !))

لەگەڵ هاتنی ناوی هۆمەر کەژێ راجفلی.بێئەوەی بزانی چی دەڵێ، گوتی:
((ئەوە تۆچی یەژی.لەبەر هەندێی چی ! وادەزانیمن تەنیا هێندەم دیوە؟!تواهوو...و... وادەزانی تەنیا هێندەم دیوە. ئەوە بە گاڵتە وا دەبێژی یا خۆتی لێ گێل دەکەی ؟! تۆ هێشتا منداڵی. باشە گریمان رۆیشتی ، چیت پێدەکرێ ؟! ها... خۆت بلێ چیت پێدەکرێ. کە ئەوە دەڵێم وا تێنەگەی رام لێ نیە! نا...بە پێچەوانەوە. حەزیش دەکەم برۆی. چونکێ گەڕانەوەی خۆمان لە رۆیشتن وبەرەنگار بوونەوەی ئێوە دەبینم ...ئا... لە بەرەنگار بوونەوەی ئێوە دەبینم.بەلاّم تۆهێشتا منداڵی. بەرگەی گەرمی وساردی ناگری.
تێگەیشتی.بەرگەی گەرمی وساردی ناگری))
((ترِحێو.... منداڵی ...ی..ی !))
کەژێ دیقەتی دایە تەحۆ، لە ناخەوە هەستی بە خۆشیەك کرد.خۆشیەکی پڕ شانازی! لە هەمان کاتدا کز گری لە هەوکێ ماو بەزەیی بە خۆیان هاتەوە. لە دڵی خۆی گوتی:
((بۆ دەبێ ژیانی ئێمە ئاوابێ ؟ منداڵی خەڵکی لەو تەمەنە هێشتا فێری ئاخاوتن نابن !هی ئێمەش دەکەونە نێوەڕاست ئازار وتاڵی ژیان. بیر لە شتی لە خۆیان گەورەتر دەکەنەوە. خێرا بیر لەوە دەکەنەوە چۆن راپەڕن و بەرگی یاخی بوون لەبەر بکەن. ژیانێکی سەیرە. هێندەی بیر بڕ دەکا بەشی ئێمە هەر هەوڵدان ومانەدوو بوون ونەوەستانە. کەچی هەتاوەکونێ ئێستاش بەری رەنجەکەمان دیار نیە. گوڵە گەنمێك چیە دروێنەنەکراوە!))

* * *

[کاروانەکە بەردەوام بوو لە رۆیشتن.هێندێك ماندو دەبون ودادەنیشتن ! بەشێکی تر خۆیان رەپێش دەکردو لە گەڵ کاروانی دەکەوتن! ناوەناوەش... تاو ناتاویش بنە دارێکیان بە خوێن ئاو دەدا...گاو نا گاویش تاقمێك سنگیان بە خاك وە دەنووساند و دارێکیان لەسەر سینگ دەنێژرا. لەلایەك ریش سپی

دەبوون.لەلایەکی تر تازە خەتی سمێلان دادەنرا. هێندێك پشت دەچەمانەوەو قرچەیان تێدەکەوت.هێندێکی تر تازە پشتیان قیت دەکردەوە.]

* * *

تەحۆ وەك ئەوەی کێچی کەوتبێتە کەوڵی. داخاوت وبێدەنگ نەدەبوو:
((بۆ بێدەنگ بووی. بە منداڵم تێدەگەی ؟!قەینا ....نیشانتان دەدەم ! وا دەکەم بە چاوی خۆتان ببینن کە منداڵم یا نا. هەموو شتێکتان بۆ بەدەردەخەم))
ئەمجارەیان کە ئەم رستەیەی دەربڕی. چاوەڕوانی هیچیتری نەکردو راست چووە دەرەوە، لە هەیوانەکە بە دەستە چەپ چاوەکانی تارماییەکیان پێنیشان دا. کە رووی خۆی وەرچەرخاند. دایکی بە خەمباری دانیشتوو ئەژنۆی خستبوە باوەشی.کە کوڕەکەی بینی بە چاوێکی تەڕەوە نیگایەکی ئاڕاستە کرد، هێندەی نەمابو خۆی هەڵداتە باوەشی، سەربە سنگی بکاو لە قوڵپەی گریانێ بدا.وەلێ بڕیەدا وەکو مێران رەفتار بکا. بۆیە بەسەر خۆی نەهێناو بەردەوام بوو لە رۆیشتن، توڕەتر هەنگاوی نا !
رابۆ لە گەڵ دەنگی داخستنی دەرگاکە بە توندی چاوەکانی نوقاند. وەك ئەوەی بەردێکیان بە دڵی شۆڕکردبێتەوە هەستی کرد دڵی بەردەبێتەوە!. هەنسکی داو فنەیەکی لێوە هات. دەستی بە خۆدا شۆڕکردەوە. پشتی دەستی کەوتە سەر زەویە رووتەکەو هەستی بە سەرمایەك کرد. لەو دەمەدا بێوار بە چاوی بە خەوەوە سەری لە دەرگای ژوورەکە بردە دەرەوەو بەرەو لای چوو. ماوەیەك بەرووی گرژیەوە. پاشان دەستی بەیاری کرد.رابۆ سەرسام بوو. ئەو وایدەزانی کە منداڵ لە خەو هەڵسێ دەگریێ. کەچی بێوار بە پێچەوانەوە یاریشی دەکرد!. سەری باداو گرنێژنەك روخساری ئەویشی گرتەوە !

* * *

[دەنگی لاوکەکە بەردەوام دەهات. نەدەوەستاو ونەدەوەستا. نەیدەزانی ماندوو بوون چیە.لە نێودەرو دیواری ئاکنجیەکە دەنگی دەدایەوە. لەناو شارەکان دەنگی

دەدایەوە. لەناو وولاَت دەنگی دەدایەوە. بەلاَم هێشتا مابووی لەسەر گۆی زەوی دەنگ بداتەوە!

هەمـــوو گوێیان بۆ دەدێرا. گەنجەکان بەتامەزرۆییەوە ، بەو پەڕی خۆشحالّیەوە. لە پەنای دیوارەکان ، لەسەری کۆلانەکان. لە بازاڕو لەبەردەم کۆگاکان. دەوەستان وگوێـیان بۆ شل دەکرد.ئاوازەکە کە تێکەلّ بە خوێنیان دەبوو. تێکەلّ بە گیانیان دەبـوو. شـادمان دەبـوون. حـەزیان دەکـرد بگـرین ! لە ناخەوە بگرینلە ناخەوە بگـرین. تـەزوویان بـە لەش دادەهات و لەبن گوێی یەك. شتی ئاشکرا... شتی نهێنـی وقەدەغـەیان دەچـرپاند. لاوکەکە هەمیشە بەسەرهاتی ژیانی خۆیانی بۆ دەگێڕانەوە. ئەو سەرگوزەشتەی تەواو دەکرد کە بێنێك بوو دەستی پێکردبوو. بە شێوەیەکی سەرسام کەرو تا سێنەر دەیگوت:

-((دوای ئـەوی ... پـاش ئـەوەی. لـە خاکەکە. لە پارچە زەویەکی بەهەشت. ئـەوەی خـوا بـە دەسـتی خـۆی، بەدەسـتی پـیرۆزی خـۆی کردیە دیاری بۆیان. نیشـتەجێ بـوون.بـە خۆشیەوە ژیان، بە بەختیاریەوە ژیان. چەندەی وشە بڕەکا مـرۆی پـاك بـوون. پـاك ودەروون پـاك بـوون. رقیان لەکەس نەدەبوەوە. ئازاری کەسـیان نـەدەدا. بەزەیـیان بـە هەمـوو لێقەماوێك دەهاتەوە.یارمەتی هەموو برسـیەکیان دەدا.چـاویان نەدەبـڕیە مالّـی کـەس. پەنجـەیان بـۆ مالّـی کـەس درێژنەدەکـرد. ئەگەر هەر پەنجەیەکیش ،هەردەستێکیش بۆ ئەوان درێژ کرابوایە، ئازایانـە.. مێـرخاس وچـاپوکانە، لەبـنەوە... لـەبن بـنەوە قوتـیان دەکـرد! هەتاوەکونـیێ خـوایە خۆشەویسـتەکەیان لێیان زویرو نیگەران نەبێ. چونکێ ئەو ئاگـاداری وزێرەوانـی ئـەو خاکـەی دەسـتۆی وان نابوو. ئۆبالّی هەموو شتێکی خستبوە گەردەنی ئەوان.

ئـەوان خاکەکـەیان چـاك پاراسـت ، چـونکێ خۆشیان ویست. خۆشەویستیەکی مـەزن.خۆشەویسـتیەکی خوایـی. خۆشەویسـتیەکی وا کـە هـەر لـە خـۆیان دەوەشـایەوە.چـونکێ گەلێکـی چـاو نەتـرس بـوون. رەووشـت بـەرز بـوون.بـە

ماوەیەکیکـەم، زۆر کـەم. بـە شـێوەیەکی وا پێشـکەوتن چـاوی حەسـودانیان پیێهەلّـنەدەهات. لـە هەمـوو شـتێکدارێژی پێشـەوەیان گـرت.بوونە پێشڕەو و سـەرقەتار.کـە ئەمـە بـوە هـۆی دلّگیرو پەست بوونی دراوسێکانیان. بوە هۆی ئـەوەی ئێرەییان پیێ ببەن. چاو لە مالّ وسامانیان بگرن.بۆیە نەخشەو تەلّەکەیان بۆ خستنە گەڕ.داویان بۆ نانەوە.کۆڕو کۆمەلّیان دژ بەستان. دوژمن وناحەز بوونە بـرای پشـتیێ وبەرانـبەریان یەکـیان گـرت! ئەمـە لـە کاتێداشیرو تیریان لەیەك دەسـویی.هەمـووی لەسـەر ئەوە رێکەوتن کە دەبیێ ئەوانە لە نێو ببرێن. خاکیان داگـیر بکـریێ وولاَتـیان بەش بکریێ ! بەلاَم هەیهوو...هەیهوو.هێزی ئەوان چۆن دەروەستی ئەو هێزە دەهات کەلەسەر جیێ وبالینگانی خۆی دەجەنگا. کەلە پێناو مـالّ وزارۆی خـۆی دەجـەنگا ! چـۆن دەروەسـتی ئەوانـە دەهـات کـە خـوای راستیورەوشـت بەرزیان لە پشت بوو. بۆیە لەگەلّ یەکەم هێرش شکان. وا شکان شـەرمەزارو رووڕەشـی مێژوو بوون ئاداریان لەسەر پاداریان نەما! ئەو هێرشانە چـەند سـالّ درێـژەی کێشـا. بەلاَم بێسوود بوو. رۆژ لە دوای رۆژ زێتر شکستیان دەهێـنا. هەتاوەکونـیێ رۆژێك ئەهریمەن خۆی لەکەولّی مرۆیەك ناو چوە نێویان ! گوتـی: مـن رێگەیەکـتان بۆ دادەنێم. رێگەیەکی وا کە ئەوانە تا هەتایە نەشێن بەرانبەرتان بوەستن.نەتوانن دەستتان لە بەر دەستی هەلّێنن وبەرەنگارتان ببنەوە. کـە ئەمـەی گـوت. بە پێکەنینەوە. بە پێکەنێکی دزێوەوە. بە توندی ناو لەپی لەزەویـدا وداریێکـی رەش هاتـە دەرەوە ! داریێکـی رەشـی دزێو ! کە خەلّکەکە ئەمەیان بینی سەیریان پێهات. گالّتەیان پێهات. نەیانزانی مەبەستی لەمە چییە ! ئەهـریمەن بـەم گالّـتە پێکردنە غەیدی. چاوی سۆرو پڕ خوێن بوو. بەلاَنەکونیێ لەبـەر ئەوەی بەندەو ئەلّقە لە گوێی خۆی بوون.لەبەر ئەوەی لەوەچەو تیرەی خۆی بـوون. زویـر بـوونەکەی خسـتە دلّی وبەهەندی هەلّنەگرت ! پیێی گوتن کە دەبیێ بەپانـەدزیێ و وبـەو پـەڕی نهێنیەوە. لەسەرخۆو کەس نەدیتە. ئەو دارە لە ئاخی وان بچێنن ئەگەر واتان کرد ئیدی خۆشتان نازانن چیتان بەسەر دێت. هەر چەندە

دارەکە رەش ودزێوە. وەلێ سەرنج راکێشەرەو لە خشتەیان دەبا. هەر وەك چۆنی زۆری وەکو ئەوانەی لە خشتە بردوە ! ئێوە برۆن ئەو دارە بچێنن ئیدی هەقتتان بەسەر هیچەوە نەبێ.]

* * *

تەحۆ وەك سەرخۆشێك لە نێو بازارەکە دەخولایەوە. سەری وا گەرم ببوو بەر چاوی خۆی نەدەبینی. هەستی دەکرد کە دەشێ ببێتە پالەوانێکی گەورە. پالەوانێکی بە ناوو دەنگ.وەکو هۆمەر هەموو کەس بیناسێ ! گەلێ جار خۆی بە پالەوان دەهاتە بەر چاو. وای بۆ دەچوو مست لەهەر یەکێك بدا، لەوانەی بەرانبەری رەت دەبوون لەوانەیە هەڵنەسێتەوە ! بە تووڕەیی سەیری خەڵکەکەی دەکرد. تووڕەییەکی وا نیگاکانی ئاورینگیان لێ بەرز دەبوەوە. بەو بوایە بکەوێتە نێویان و هەموویان دارکاری بکا. تەنانەت یەکیان دەرباز نەکا !

رۆژێکی گەرمی مانگی گەلاوێژ بوو. دووەم رۆژ بوو کە کاری نەدەکرد. خۆشی سەری لە خۆی سوڕمابوو. بڕیەیدابوو بڕوا. لەهەمان کاتیشدا دەترسا. لە شتێك دەترسا کە نەیدەزانی چیە ! سۆنگەکەی نەدەزانی.بەلاّم هێندە هەبوو دەیزانی کە هەر باسی یاخی بوون و رۆیشتن دەکرا ئەو ترسەی لە دلّ دەگورا!

بە شەپرێوی دەرۆیشت. بە نارێکی هەنگاوی دەنا. لەبەردەم کۆگاکان دەوەستا. سەیری شتە جوانەکانی دەکرد. پێلاّوی باتەی بریقەدار. پانتۆلّی جوان ، کراسی نایاب وباش. حەزی دەکرد هەموو ئەو شتانەی هەبێ. پڕ بەدلّ حەزی دەکرد ئەویش وەك ئەو خەڵکە جلی وا لەبەر بکا. بەلاّم ئەو تازە دەرۆیشت وپێویستی بەو شتانە نەبوو! سەرباری ئەوەش پێی شوورەیی بوو... ئەو کارە دەبوە شکاندنی رچەی باب و باپیرانی، نەك ئەو بەتەنیا بگرە زۆر بەیان وای تێدەگەیشتن. لە پڕ رقی لەم جلە بوەوە. رقی لە هەموو شتێکی شار بوەوە!کە ئەو بیرەی بۆ هات حەزی کرد گاشەیەك بە جامخانەکان دابداو وردو خاشی بکا!

دەرۆیشت وهەنگاوی دەنا. بەدوای شتێکدا دەگەڕا نەیدەزانی چییە.هەستی بە کەلێنێك دەکرد لە ژیانی پەیدابوو. شتێکی لەیاد چوو بوو. بۆیە هەر دەخولایەوە وشتی دێنایەوە یاد! بێسوود بوو... نەیدەزانی ئەو شتە چییە کە بەدوایدا دەگەڕا !

قاچەکانی وردە وردە ، بە هێمنی ولەسەرەخۆ بۆ لای مەزاتخانەکەیان راپێچ دەکرد. ئەو شوێنەی کە ئەم و هاوەڵەکانی کاریان تیا دەکرد. یاخود بە شێوەیەکی تر شتیان تیا دەفرۆشت. هێندەی زانی ئاسێ بەرانبەری وەستاوەو لەگەڵی داخێوێ. هەمدیس حەپەسا.نەیزانی چ وەرامی ئەو پرسیارانە بداتەوە کە بەلەزی ویەك لەدوای یەك لە زاری ئاسێ دەردەچوون. بۆیە مات وبێدەنگ بوو. بەشێنەیی لە چاوە سەوزو گەورەکەی ئاسێ ورد بوەوە. کە خەندەیەکی پڕ لە ئازاری تیا زابوو. ویستی ئازایەتی وپیاوەتی خۆی نیشان بدا. دەنگی بەرز کردەوە:

((بڕیەم داوە کە بڕۆم !!!))

ئەمەی بە نیمچە لە خۆبایی بوونێکەوە گوت

((بڕۆی... بۆ کوێ ؟!!))

((دەچمە کن هۆمەر ... ئەی بۆ پێت وایە ناتوانم .... ناگەمە لای؟!))

((با....!))

ئاسێ بەزمان وشك بوونێکەوە بە زۆری ئەم وشەیەی لە زاری بەدەرنا،پاشان تەکانی دا خۆی ودرێژەی پێدا:

((بەلاّم بۆ .... بۆ دەرۆی ؟!))

((ئێ هێی ... بۆ دەرۆی ! جا تووخوا ئەمە پرسیارە دەیکەی !؟))

تەحۆ دوای ئەوەی ئەمەی گوت. بەبێباکی قاچەکانی بزواندو لێی دوورکەوتەوە.ئاسێ بە هێواشی لە دوای رۆیشت و بەسەرسامی گوتی:

((بەتەنیا دەرۆی ؟))

((ئەی چۆن.. گوایا مندالّم ، بەتەنیا ناتوانم بڕۆم. دەترسم بە مندالّمان تێبگەی. وانیە.. ها.ها.های !))

تەحـۆ کـە خـەریك بـوو وەك جاری پێشوو بەبێباکی بڕوا.دەنگی کزی ئاسێ کە تێکەڵ بە ڕۆندك ببوو، سەر لە نوێ رایگرتەوە:

((پێت نەگوتم... کەی دەڕۆی ؟))

((ها....ئەمڕۆ.. ئەمڕۆ دەڕۆم ...!))

تەحۆ لەگـەڵ ئەو وەرامە خۆشی دڵی کەوتە لەرزە ! ترسەکە سەر لە نوێ گیانی گـرتەوە. لـەم وەرام دانەوە خێرایە پەژیوان بوەوە! کەچی بەسەرخۆی نەهێنا.وەك جـاری پێشـوو بـە گورجـی هەنگاوی ناو لێی دوورکەوتەوە. تاسەیەك هێدی... هێدی پەنجەی بە هەناویدا داهێنا. دڵ تەنگ و زگار بوو. بە وریاییەوە ئاوڕی لەم لاوئەولای خۆی دایەوە.کەوتە نێو باوەشی بیرکردنەوەیەکی قووڵ. هەر چەندەی لە خەڵکەکـە رادەمـا. پەشـێویەکی لـە روو بـەدی دەکـردن ! هـەڵس و کەوت و بـزوتنەوەیان ئاسـایی نەبوو. زۆربەی هەرە زۆری ڕەنگ زەردو لێو بەبار دەهاتنە بـەر چـاو. بـە سڵیەوە لەدەوروبەر رادەمان. تێکەڵ بە خەڵکی دیکە نەدەبوون ! وەك ئـەوەی شـتێك لە ئارادا هەبێ وخۆیانی لێ بشارنەوە. هەموو بێ فڕفینگ بـوون و دەتگـوت تـازە لەنـێو گـۆڕ هەڵسـاونەتەوە. بزە لەسە ئادگاریان کۆچی کـردبوو خەمێکی ئەستوور جێگەی گرتبوەوە! لەلایەکی دیکە خۆشبەزوکێ تازە مـۆدێل و ڕەنگـاوڕەنگ لەسـەر شـەقامەکە دەڕۆیشـتن.جامەکانـیان کرابوەوە. دەنگـی پـێکەنین، یاخودگۆرانـی بـە ئەسـپایی دەهاتـە دەرەوە.وەك ئەوەی دنیا شامی شەریف بێو نەشەڕ لەئارادا بێ نە هیچ !

تەحـۆ لـە مانـە رادەمـاو هیچـی لێ تێنەدەگەیشـت. بەلاّنەکونـێ هەسـتی بە جـیاوازیەکە دەکـرد! دەیزانـی تایـتەرازوەکە لەنگەو خەراو بە لایەکدا کەوتوە. تاێکـی کەوتـۆتە قوڕولیـتەی شـەڕو بەشـی هـەر کۆسـت کـەوتن و لـێقەومان ومالّوێرانیە. تایەکەی تریش شەڕ بۆی بۆتە خێرو خۆشی و بەسەریدا باریوە !

پیکابی پڕ لە چەکدار بە هێواشی لەسەر شەقامەکان دەسوڕایەوە ! وەك ئەوەی لە بـەرەی جەنگـدابن. هەمـوو دەستیان لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگەکانیان، تەیارو ئامادەبـوون. تووڕەیـی و رق لـە نیوچـەوانیان بریسـکەی دەدا. بـە چـاوی باوە کوشـتەو ودوژمـنداری سـەیریخەڵکەکەیان دەکـرد. کـەوەك مەڕێکـی گـێژو بێدەسەلاّت ، بەکزیەوە لەسەر شۆستەکە دەهاتن و دەچوون. نەدەشیان چاو لەبەر چـاوی ئـەوان هەڵێـنن. هـەر کاتـێ نیگایەکـیان ئاراسـتە کـرابوایە. خێـرا مژیلانەکانیان وێکدەهێنایەوە ! جاری وا هەبوو لە نکاوڕا.. کت وپڕ دادەبەزین و یەکێکیان قۆڵبەست دەکرد. دوای ئەوەی لەبەر چاوی خەڵکەکە دارکاریان دەکردو لە خوێنیان دەگەوزان. هەڵیاندەدایە نێو پیکابێك ودەیانبرد ! نەکەس دەیزانی بۆ کوێی دەبەن و نەکەسیش زاتی ئەوەی دەکرد ئەو پرسیارە بکا !

ویستی بۆ لای ئاسێ بگەڕێتەوە. بۆ ئەم مەبەستەش چەند هەنگاوێکی نا. کەچی خێـرا پەژیـوان بـوەوە. حەزی نەکرد ئاسێ بەدەمچەفت و ترسنۆکی تێبگا. بۆیە رووی قاچەکانی رووەو ئەو شەقامە کردەوە کە هیچ کارێکی پێی نەبوو !

بازاڕەکە لە مردووی دەکرد. شارەکەش لە شاری مردوان ! بەرێکەوت دوو گەنج بەپێش ئەو کەوتن. یەکیان موزەردەی بە خۆوە بوو. ئەوەی تریان جلێکی کۆنی لەبەردابـوو تـۆزێك بنێسـتر بوو. بەپەشۆکاویەوە داخاوتن. بە ئاسانی گوێی لە ئاخاوتنەکەیان دەبوو. هەر چەندە زۆر لەسەر خۆ دەدوان !

((تووخـوا کـەی ئەمـە ژیانـە. مـردن سەر کەرەت مێرانە وسەرفرازی تر نیە ؟! ژینـێك بـەو جـۆرە بێ نەبوونی باشترە. ناتوانین دوو هەنگاوان بێ ترس هەڵێنین. وەکو مێردەزمە قاچەکانیان بەسەر سنگمان شۆڕ کردۆتەوە))

((بـە راسـتی هێـندەی نـەماوە لەکەولّـی خۆم بچمەدەر! لە ناخەوە هەست بە بێزاری دەکەم. هەست بە دەستێك دەکەم قوڕگمی گرتوەو هەوڵی خنکاندنم دەدا ! نازانم ئەوانە چین، بەزۆرو زۆردارەکی خۆیان بە سەرمان سەپاندوە. دەست بەداری هەموو رەوشتێکی مرۆڤانە بوونەو باکیان بەهیچ نەماوە !))

-((تاوانی ئێمەشی تیایە ! بێدەنگ بوون واتای رازی بوونە. واتای ئەوەیە ئێمە ئەوانەمان گەرەکەو به نوێنەرو پێشڕەوی خۆمانیان دەزانین. ئەو بێدەنگیەمان خەڵکی وا تێدەگەیەنێ کە ئێمە هیچ کەم وکوڕیەکمان نیە وئەوانە کت ومت رەنگدانەوەی بیرو بۆچوونەکانی ئێمەن. ئێمە هەڵمابژاردوونەو لەو شوێنەمان داناون.))

((سەیر لەوە دایە ئەو هەموو تاوانە دەکرێ و کەسێکیش باسی ناکا ! لەو جیهانە گەورەو گرانە کەس باسی ناکا. ئەگەر چۆن ناوە ناوە خێرەومەندێك تیواوتیو نووکە قەڵەمێکی بۆ بخاتە کار. ئەویش هەر کە بەرژەوەندی نەما، قرقەپ دەبێ و نە ئەو کەسەی جاران !))

((مەسەلەکە هەموو لێرەیە. ئێمە چاومان لەوەیە خەڵك بەزەیی پێمان بێتەوەو سەردولکەمان بۆ بڵێن. جا ئەو باسکردنە ساختە بێ یا فرمێسکی راستەقینە ! ئەگەر راستیت گەرەکە پێویستە ئێمە بەو شتانە خەمبارو دڵگیر نەبین. چونکێ دڵنیابە ئەو شتانە بۆیان ناکرێ هیچ لە مەسەلەکە بگۆڕن.دەڵێن ڕای گشتی جیهانی و نازانم چی و چی ! ئەو ناوە زلانە. بەرای من هەمووی پوولێکی سووتای ناهێنێ ! هەمووی ناکا تاقە بەردێك بە دەستی خۆت بیگریە دوژمنەکەت. مەبەستم ئەوە نیە خەڵکی هەمووی خەراون ! نا... وەلێ وەك پێشینان دەڵێن بەدەستی خۆت نەبێ خورشتی لەشت داناکەوێ !))

-((راست دەکەی برام.. ئەمڕۆ وای لێهاتوە هەموو شتێك بە چاوی بەرژەوەندی و قازانجەوە سەیر بکرێ. لەراستیشدا هەروابوە. ئێمە لە گوێی گادا خەوتبووین و تازە ئەوەمان بۆ دەردەکەوێ. کاکی خۆم... ئەگەر خۆت بەزەییت بەخۆت نەیەتەوە خەڵکی چۆن فرمێسکت بۆ دەڕێژێ ؟! لەسەرەوە هەموو برای پشتێن و لە ژێرەوەش وەکو دوپشك چزیلکیان خستۆتە سەرپشت. ژیان هەر وا رۆیشتوە. ئەگەر لەبەر هەنگوین نەبێ مێشهەنگوین ئەو زیندەوەرە نیە لە ماڵان بە خێو بکرێ و پەرای بکەن ! ئەو هەموو رێکخراوە جیهانیەی دانراوە.. لە رێکخراوی

مافی مرۆڤەوە بگرە تا نەتەوە یەکگرتوەکان و جڤاتی ئاسایش ! هەموو هەرناوی زلن و بەرژەوەندی دەوڵەتە گەورەکان دەپارێزن. ناوێکی گەورەنەو هیچی تر. بۆ ئەوە دروست کراون تا بە هۆیانەوە نەتەوە بچووك و ژێر دەستەکان هەڵخەڵەتێنن و بەراگرتن و هێورکردنەوە لە رەوتی شۆڕشگێرانەیان دووربخەنەوە ! ئەگینا هەتا ئێستا بۆ ناوی ئێمەیان نەهێناوە. زۆر مەسەلەی لە هی ئێمە بچووکتریان گەورە کردوە وهی...))

((باشە بەڕای تۆ چی بکەین باشە....... دەرمانەکە لە کوێیە ؟!))

((دەرمانەکە لە گیرفانی خۆمانە ..... بەر لە هەموو شتێك پێویستە خۆمان پاك بکەینەوە. بیرمان... دڵمان. نیازمان پاك بکەینەوە. پاشان چاومان لە دەستی خۆمان بێت. ئەوە خاڵێکی زۆر گرنگە. پێویستە چاومان لەدەستی خۆمان بێت. ئەگەر خۆمان شتێك نەکەین کەس بۆمانی ناکا. هەتاوەکونێ ئێمە گلی وگازاندە لە خەڵکی بکەین و پشت بەم و بەو ببەستین، نەڕزگارمان دەبێت و نەمافی رزگاربونیشمان دەبێ ! بۆبە بێ هێزو بێدەسەڵاتمان تێ بگەن ها.......پێم بلێ ......بۆ؟!))

تەحۆ ئاوێتەی باسەکە ببوو ئاگای لەخۆی نەمابو. بەشێکی تێگەیشت بەشەکەی تریش بۆ ئەو گوێز ژماردن بوو !

((پێویستە خۆمان بەزەییمان بە خۆمان بێتەوە.ئەگەر بە خۆمان شتێك نەکەین کەس نایکا !))

زۆر شتی وای لەبەر چاو روودەدا کە دەرکی پێ نەدەبردو لێی تێ نەدەگەیشت. بۆیەبە سەرسامی لەدەوروبەری رادەما. چەند دیمەنێکی وای

بەر چاوکەوت ئەوەی هێنایەوە یاد کە بڕیەی دابوو بڕوا ! ئەو خەونانەی هاتەوە یاد ، کە بە لوتکە وکێو و بەندەنانی بینیبوو ! گوندەکەی خۆیانی هاتەوە یاد ، وێنەکەی لە مێشك چێ دەبوەوەو نەدەبوەوە. ئاخێکی قووڵی هەڵکێشا. دەستێکی بەسەرە پاك تاشراوەکەی داهێناو خوراندی.هەستی کرد تاکە پێڵاوی

پێی راستەی شل بوە. کەداهاتەوە توندی بکاتەوە. بینی قەیتانەکەی پسابوو. بایەخی پێنەداو بەردەوام بوەوە لە رۆیشتن. وێنەی رەزو شاخ و چیاکان وەك خۆی لەبەر چاوی بوو. هۆمەری دەبینی بەسەر لوتکەکە هەڵدەگەڕا ! ماندوو ببوو گیانی بەسەر ئاو جواناو کەوتبوو. وەکو پێشان بە تورەییەوە هەنگاوی دەنا. بەرقەوە قاچی لە زەوی دەچەقاند!

هەناسەیەکی تری هەڵکێشا ! هەستی بە شانازیەك کردو خۆشیەکی لەدڵ گورا. سەیری ئەو چەکدارانەی کرد کە لە سەری پێچەکە وەستابوون. پێکەنینی هات ! بیری لە چارەنوسیان کردەوە. لەبەر ئەوەی هەموو رۆژێ ئەو شتانەی دەبینی زۆر گرنگی پێ نەدا. هەر هێندەی لێیان رەت بوو ئیدی وەك ئەوەی نەیبینی‌بن دیبێ. جگەلە رقێکی پیرۆز هیچ شوێنەوارێکیان لەدڵ جێنەهێشت. هەمدیس گەڕایەوە نێو گوندەکەی. گەڕایەوە کن هۆمەر. خۆی بینی چەکی لەدەست بوو، فیشەکدانی خستبوە سەر مل وخۆی لەنێو گوللە بزرکردبوو. بێ ترس... بێباك تەماشای ئەو لوتکەیەی دەکرد کە زۆری نەمابو بیگەنێ ! هەر پێچێکی تریان کردبوایە خۆیان لە ترۆپکەکەی دەدۆزیەوەو دەکەوتنە باوەشی ئاسمانی‌شین وگەورە. ئیدی ژیانێکی بەهەشتیانە دەژیان. لەو کاتەدا هەستی دەکرد ئەوە بوو کە هۆمەر لێی ناڕازی بوو! بۆیە دەستی خستە سەر شانی و بەدەنگێکی پڕ لە پاڕانەوە پێی گوت:

((کاکە گیان... برای گەورەم. بۆ زویر بووی، ژ بەرچی ئەنری. گوایا پێت ناخۆشە هاتوومە کنت ! گوایا پێت ناخۆشە منیش وەك تۆ دەستم داوەتە چەك و بەرەنگاری دوژمنان دەبمەوە. تۆڵەی خوێنی وارەکەمان دەکەمەوە. تۆڵەی ئەو هەموو تاوانانە دەکەمەوە کە بەرانبەر میللەتەکەمان کراوە. گوایا پێت ناخۆشە. ئەی چی بکەم باشە. بەڕای تۆ چی بکەم ؟! ئەگەر هەر یەکێك لە ئێمە بەرگری لە خۆی نەکاکێ‌بەرگری لێدەکا...ها... خۆت بڵێ کێ بەرگری لێدەکا ؟!))

((ئەوە چی یەژی تەحۆ ...بڵێی تۆ تەحۆی برای بچووکی من بی؟!! یەژە ئەم گلیانە لە کوێ فێربووی.تۆ بڵێی تەحۆ ئاوا باخێوی. نەخێر... هەرگیز باوەڕ ناکەم. ئەمەم ناچێتە مەژیێ. نا... نەخێر... بەلاْنەکۆنیێ کەرەم کە... باخێوە. وا دەبینم خۆتی. رەپ و راست تەحۆی.یەژە کێ‌فێری ئەو گلیانەی کردووی. هەرگیز باوەڕ بە چاوانی خۆم ناکەم !))

((دوژمن فێری کردووم. کاکی خۆم. دوژمن فێری کردووم ! بۆ باوەڕ ناکەی. گوایا مندالْم ؟! لەمە گەورە تر بم،گوایا مندالْم ! من ئەوەم پێ ناخۆشە. بەمەدڵ تەنگ دەبم. بەمە قەلْس دەبم. ئێوە هەر بە چاوی مندالْ دەڕواننە من! بە چاوی بستە زارۆیەکم تەماشادەکەن. من بەمە دڵ تەنگ دەبم.باوەڕ بکە کاکێ‌خۆم ، برای خۆم. من دەمێکە کەوڵی مندالْیم فڕێداوە!))

((چی بڵێم ...! دەزانی تەحۆ گەلێ زۆرزان بووی !فێری ئاخاوتن بووی.ئاخاوتنی ژیرانە. ئاخاوتنی مێرانە. ببوورە کە بەراێی باوەڕم نەکرد. هەرگیز لەم باوەڕەدانەبووم تەحۆ ئەو زەلامە ڕێك وپێکەی‌لێ دەرچووبێ. چی بکەم... خۆت بلێ چی بکەم. تۆش لە جێگەی من بوای هەروادەبوی. بۆیە تکا دەکەم گازاندەم لێ مەکە. برا بچوکەکەم گازاندەم لێ مەکە.))

((ناچار بووم ... ناچار بووم برایە گەورەکەم. نەمتوانی‌چیتر بێدەنگ بم. بۆیە هاتم.گوتم بچم لەگەڵ ئەو خەبات بکەم باشترە.گوتم لەگەڵ ئەو مێرانە بمرم باشترە. گوتم بچم لەگەڵ هۆمەری برام بەگژ زۆرداراندا بچمەوە. بەرگری لە ئاخەکەم ، لەوارە خاپوورکراوەکەم بکەم !))

- ((خۆشحالْم...خۆشحالْم تەحۆ بەم بیرکردنەوەیەت. گەلێ خۆشحالْم کەبەم شێوازە بیر دەکەیتەوە. بەلاْنەکۆنی شتێکت لەیاد کردوە. بیرت لە شتێك نەکردۆتەوە !))

— ((چیە ئەو شتە... یەژە برای خۆم، چییە ئەو شتەی من بیرم لێی

نەکردۆتەوە. من سەرسامم. بەلای خۆم وابێ بیرم لە هەموو شتێك کردۆتەوەو بەسەر هیچم باز نەداوە.))

((با ... شتێکی گرنگت لەیاد کردوە. بەلاّم لەزی مەکە. هەنوکە پێت دەلێّم، لەزی مەکە. ئەی ئەوەت لەیادچوە کە دایکم و کەژێت بە تەنیا جێهێشتوە ! ها... ئەی ئەمە هەڵە نیە ؟ پێویست بوو تۆ ئاگات لەوان بێ. یاخود ئەوانیشت لەگەڵ خۆت هێنابوایە. ئەدی ... وابوایە باشتر دەبو. بەڕای تۆ باشتر نەدەبوو!؟))

تەحۆ تاوێ داما.

-((با ... بەلاّنەکۆنی هەموو کەس دایکی هەیە.کەس لە کونە دیواران نەهاتۆتە دەرەوە. چۆن دەمتوانی ئەوان لەگەڵ خۆم بێنم. ئەگەر وات لا باشترە نەچوە وبچێ. دەتوانین بەیەکەوە بزورینەوە وبیانهێنین!))

هۆمەر پێکەنی:

-((نەخێر... هەرگیز باوەڕ ناکەم ! ئەمە تەحۆیە. تەحۆ ئاوا داخێوی ؟! ئاوا زیخ وژیرانە بیردەکاتەوە، هەرگیز باوەڕ ناکەم !))

لەگەڵ ئەوپەیڤانە خۆشیەك دڵی داگیر کرد. سمێلە خرچەی هاتێ وخۆی بە مرۆیەکی ژیرو بەئاوەز هاتە بەر چاو. بۆیە سینگی دەرپەراندو وبەگورجی رێگاکەی بڕی ! گرنژی و گەشایەوە. بێئەوەی ئاگای لەخۆی. یاخود لە دەوروبەری بێ ! کەسەیری ئەو بەری شەقامەکەی کرد ئاسێی بینی. بە خۆشحاڵیەوە ویستی لە شەقامەکە بپەڕێتەوە. چەند هەنگاوێکی نا. هەستیکرد شتێکی گەورەخۆی لێیدا. لەگەڵ ئەوە گوێی لە زریکەی ئاسێ بوو. ئیدی هەر ئەوەندەی ئاگا لە خۆ بوو!

ئاسێ قیژاندی و تاوتاو خۆی گەیاندێ. بەرچاوی تاریك بوو دنیای لێ وێکهاتەوە ! بەردەوام زریکاندی. قیژەی هات. تیتکی رنیەوەو لەخۆیدا. لەو کاتەدا خەڵکێکی زۆر کۆبونەوە. بەلەزی تەحۆیان هەڵگرت و بردیان.

* * *

[کاروانەکە دەڕۆیشت و نەدەوەستا. لەلایەك خەڵك دەکوژرا لەلایەکی دیکەمندالّ لە دایك دەبوو. لەلایەك دار دەسوتێنرا ، لەلایەکی تر دار دەچێنرا. لەلایەك سترانیان بۆ سەرکەوتن وسەرفرازی دەچڕی. لەلایەکی تر بەشەڕو خاپوربوون و ماڵوێرانیان هەڵدەگوت. لەلایەك شالوول ئاوازیئەویینداری دەژەند.لەلایەکیترکوندە پەپوچاوی دەگێڕاودەیخوێند!.]

* * *

رابۆ لەبەر هەیوانەکە دانیشتبوو. بسکە سپیەکانی لە بن چارۆگەکەی سەریان دەرهێنا بوو. لچکی کەواکەیبە چاویەوە نابوو دەگریا. لەبەر خۆی دەیگوت:

((هاوار بە ماڵت رابۆ. هەر ئەوەت لە دەست مابوو، ئەویش رۆیشت.وەك کۆترێکی کێوی هەڵفڕی وجارێکی تر ناگەڕێتەوە. هاوار بە ماڵت رابۆ.بابان وێرانێ رابۆ. ئەوەت مابوو ئەویشت لە دەست دەرچوو. تەحۆ ، کوڕی خۆم... هەنوکە دەبێلە کوێ بی؟! دەبێ گەیشتبێتە هۆمەر ؟ نا... دڵنیام نایگەیتێ ! نەشارەزاو نابەڵەدی. لەو کێو بەندەنانە پەکت دەکەوێ وگورگ دەتخوا. رابۆ ... لە خۆت بابان وێرانێ. ئەویشت لەدەست دەرچو. لەوکێو بەندەنانە پەکی دەکەوێو گورگ دەیخوا !))

کەژێ کە ماوەیەك بوو لەژوورەوە قرقەپ دانیشتبوو. چیتر خۆی بۆ نەگیرا. بەلەزی خزیە تەکی و پشتی دایە دیوارەکە. بە تیلە چاوێك سەیری کرد. رابۆ بەردەوام وڕێنەیدەکرد:

((بینابیت دایێ رابۆ. بابان وێرانێ رابۆ. هەشت بەسەر رابۆ. قوڕی دنیات بەسەر رابۆ. لەو چیاو کێوانە گورگ هەلا هەلای دەکەن. یاخود هرس دەیڕفێنێ. بینابیت دایێ رابۆ، چیت بەسەر هات. چۆن بوویتە خەمکی خەمان. چۆن دەروازەی هەموو شتێکت لە روو داخرا.ئۆیلەو دنیایەی. هێ.ی ی ...دنیا...دنیای زۆرداران. دنیای خوێن مژو چاوسۆران.کوڕم تەحۆکە... پاشە

بەرەی دایکی خۆت. دەبێ هەنوکە لەکوێ بی. لە چ پەنابەردێك ، یاخود لە چ ئەشکەوتێك خۆت مەلاس دابێ! لەسەرمان... لە ترسان هەڵدەلەرزی. کەسیش نیە بە دەنگتەوەبێ، کەسیش نیە یارمەتیت بدا ، ئای رابۆ چیت بەسەر هات...))

کەژێ دەنگی بەرزکردەوە. پەیڤەکانی کردە چەقۆیەك و نیمچە سەردولکەکەی رابۆی پچڕاند. بە شێوازێکی هێمن ،کەلەلایەك بەزەیی پێهاتنەوە، لەلایەکی تر زویر بوونی پێوە دیار بوو. گوتی:

((بۆ وارەشبینی؟ تەحۆ منداڵە. هەنوکە شتێك یەژێ ، دوای نەختێ شتێکی تر. تۆ هەستت نەکرد گلیەکانی لە خۆی زەلامتر بوون. تۆزێك پەستی بوو، خەمباری بوو هێنابویە هەژان. باوبژ بوو لەزگی دەردەکرد. جگە لە دامرکاندن وئاسوودەکردنی دەروونی مەبەستێکی دیکەی نەبوو. ئەگەر هەر شتێکیشی گوتبێ. مانای ئەوە نیە.دەقاودەق دەیهێنێتە جێ!))

((کچم کەژێ گازاندەم لێ مەکە. نازانم بۆ... چ ئەگەرە ئەمڕۆ دڵم پەستە. پشیم سوارو تەنگ بوە! سەیرکە... تۆ سەیرکە. هەناسەم بە زۆری دێ ودەچێ.نازانم بۆ وام لێهاتوە. دەڵێن مرۆڤ ئەگەر شتێکی ناخۆشی لێ روبدا، دڵ تەنگ دەبێت ! لە دورەوە هەست پێدەکا. بۆیە دەترسم شتێکمان لێ رووبدا. تووکی ناحەزو ناگەهان کارمان لێ بکاو بە کۆستی خۆمان بکەوین. هەروەك کەوتووینە. تەحۆ منداڵە...گێڵە ، بێئاوەزە. هێشتا فێری بیرکردنەوە نەبوە. دەترسم تووشی هەڵەیەك بێ. لەو چیاوچۆڵە. لەو وارە خاپوور کراوە. ببێتە خۆراکی گورگان. ببێتە خۆراکی دڕندان. دەترسم کەژێ. دەترسم کچەکەم.هۆمەرم لە دەست بەرهەڵدابوو رۆیشت. ئەوە بۆ سێساڵ دەچێ. سێساڵی رەبەق نەمبینیوە. هۆمەرە جوانکیلەکەم نەبینیوە.تووخوا کەی رەوایە؟! بڵێ ... کەی رەوایە. بەو پیریە.پێمەردە هەر کاتێکی ئێخەم بگرێ دەگرێ، لە بینینی کوڕەکەم بێبەش بم.. یەژە.. بۆ من نا.. بۆ خوا..بۆ پیاو چاك و ردێن سپیان. کەی رەوایە ؟!))

((ئەوە چی یەژی. بەرایی چیت گوت و ئێستا چی یەژی. ئەوپرسیارە لە من مەکە. لەخۆتی بکە. دەبێ دایکێك کە کوڕەکەی ، کوڕە قارەمانەکەی،کەلە پێناو وارەکەی بەرگی شادی فڕێدابێ و بەرگی دێوانانی لەبەرکردبێ. حەسانەوەو ئارامی لە خۆ حەرام کردبێ. شێرانە پەنجە لە چاوی دوژمن بنێ و وارەکەیانی لە قوڕگ دەربێنێ ، ... ئاوا بەو شێوەیە رەفتار بکا ! ئەی بەمن چی دەڵێی. باوکی بێوار. بێوارە خۆشەویستەکەم. تێر بە ئارەزووی خۆمان. بە کامی دڵی خۆمان لە نێو یەك جێو بالینگان نەڕازاین. سەرمان بەسەر یەك سەرین نەکرد. ئەی بەمن دەڵێی چی !پاشان بڵێ بۆ وا خۆت سەخڵەت کردوە. هەر لەبەر ئەوەی تەحۆ ئەم گلیانەیکرد ! دەبێدەنگ بەتووخوا. بێدەنگ بە. هەنوکەبزانە، هەربزانە هاتەوە. هیچی لەیادنەبوو، هەر هیچ هیچی لەیاد نەبوو!))

((ئاخ خوایەکەم. کچم بە دەست خۆم نیە دەترسم. دنیام لێ بۆتە کونی دەرزی ! نازانم چی بکەم ، چۆن و بە چ شێوازێك بیربکەمەوە.ئاخ خوایەکەم.. چیمان بەسەرهات. چۆن بووینە گاڵتەجاڕی ناکەس بەچان. کامە لوتکە ئەستەنگ و رژدە کەوتە رێمان. ئاخ...خوایەکەم ئاخ. دەبێ چیمان کردبێ. تاوانی ئێمەچیبێ. دەستمان بۆ ماڵی کەس درێژ نەکردوە. چاومان نەبڕیوەتە ماڵی کەس! ئاخ...خوایەکەم ئاخ. خۆ هێلینە پەڕەسێلکەمان تێك نەداوە. مزگەوتمان نەسووتاندوە. قورئانمان نەدڕاندوە. دەبێ تاوانمان چیبێ. دەڵێن مرۆ ئەگەر پاك بێ شتی پیس زوو کاری تێدەکا. ئێمەش پاکین... پاك و بێگەردین وەك ئاویکانی. بۆیە وامان بەسەر هاتوە.ئەگەنا گومانی هیچ لە خۆمان ناکەم. هەتاوەکونێ هەردە پەنجەیان بریندار نەکردبین پەنجەی کەسمان بریندارنەکردوە ! دەبێ تاوانمان چیبێ، خۆ مزگەوتمان نەسوتاندوە. دەبێ تاوانمان چی بێ ؟!))

* * *

[لاوکەکە وەك خۆی. جارجار بەنزمی و جارجاریش بە توڕەیی بەرزدەبوەوە. رەهێیەکانی روخساری پیرێژنەکە گرژ ببوەوە. قوڕگی پڕو چەنەگەی بڵند ببوو.

ئاوازەکەش لەگەڵ دەنگەکە تیژ دەبوو. یاخود بە ئەستوورایی قوڕگی دەهاتەدەرەوە. لاوکەکە دەیگوت : دوای ئەوەی ئەهریمەن. ئەهریمەنی شەڕ خوازو چاو بە ئاشتی هەڵنەهاتوو. نەخشەی بۆ دانان. دوژمنان وردبینانە. زیرەکانە دارەکەیان چاند. هەموو زێرەوانیان کرد هەتاوەکونێ ئەنجامی بیری گەورە کەیان ببینین ! لەوکاتە...گەنجێکی پوتەڵە. گەنجێکی منۆخ و سەرسواڵکەر. کەروبێئاوەز. کەلەبەر برسیەتی. لەبەر گەمژەڵی وچاو چنۆکی.لە گوندەکەیان وەدەرکەوتبوو بە دوای نێچیرێکدا دەگەڕا. نێچیرێکی چەورو بە دۆن. ئەو دارەی بینی. بەرایێ قێزی لێبوەوە. رێ وراست بۆ دواوە کشایەوە. بەلاّم پاشان سەرنجی راکێشا، لێی ورد بوەوە وسەرسام بوو. کاتێ بینی ئەوداره رەشە لیرەی زێڕی گرتوە ! بە خۆشحاڵیەوە... بەشادمانیەوە دەستی بۆ درێژ کرد. لەگەڵ ئەوە ئاسمان بروسکەیدا. دنیارەش داگەڕا! دەنگێك بەرزبوەوە. هاواری کردو پێی گوت:

-((کوڕۆ گەنجۆ. شێت وشووریێ ماڵوێرانیێ. لەقە لەبەختی خۆت مەدە. ئەم دوو دلێەت مەهێڵە. لیرەیەکی لێ بخۆ ! دەست درێژ بکەو لیرەیەکیلێ لرف بکە ! سەیرت پێ نەیە. چۆنیپێت دەڵێم ....وابکە !))

دەنگێکی تر لە شوێنێکیدیکە بەرز بوەوە ! پێی گوت:

((هێی گەلحۆ. لەخۆت گەمژەڵی بێئاوەزێ. لەخۆت منۆخێ، سەرکزی بابان وێرانێ.ئەوشتەی تۆ گەرەکتە بیکەی هەرگیز کەس نەیکردوە ! لەباتی ئەوەی ئەو ژارە بنۆشی تفێکی خەستی پێدابکە. بیخە ژێر پێ و بیپلیقێنەوە. لیرەی هەموو دنیا ناکاتە چرکەیەك لەوژیانە خۆشەی ئێستا دەژی.بڕۆ لێی دوورکەوە.. تووڕی هەڵدە. بڕۆ لێی دوورکەوە ...))

دەنگەکەی تر گوتی :

((لەم ژیانەدا... تەنیا خۆت بەختەوەر بی، تەنیا خۆت ئاسوودەبی و باش بژی، ئەوەی دیکە بە گوێرەی تۆ بایەخی نیە. هەمووی درۆیە! درۆیەکی زڕت و زەلام. بڕۆ بینۆشە. ئەوەی گەرەکتە دەیگەیتێ. رەزو باخت زۆر دەبێ. زەوی پاراوت زۆر

دەبێ. هەرهیخۆت دەبێ ، هی خۆت بە تەنیا ! بینۆشە. ئەگەر خۆت دڵشادبی.. ئەگەر خۆت بەختەوەربی چ باکت بە خەڵکی دیکە هەیە !))

-((فریو نەخۆی، باوەڕنەکەی! ئەگەر بەرایێ زارت شیرین بکا ،دواتر ژارە. ژارێکی تاڵ کە تاماویبەدەستیەوە دەناڵێنێ، ئەوەی ئارامی بێ نایەتەلات! ئەوەی ئاسوودەیی بێ خۆی لێت بزر دەکا.نەکەی... بڕۆ لێی دوورکەوە. ئەوەی خەریکە دەستیبۆ درێژدەکەی ئەو چەقۆیەیە داری شادی خۆتی پێدەبڕی ! پەردەی ئابڕوو ناموسی خۆتی پێدادەڕی.))

- ((بڕۆ بیخۆ... دەست درێژ بکە. ئەمڕۆ هەرکەس خۆی گەرەکە، خۆی و تەنیا.ئەگەر وانەبوایە. ئەگەر لەبەرخۆپەرستی نەبوایە.قابیل سەری هابیلی پان نەدەکردەوە. ئەگەر تۆ نەیخۆی یەکی تر دەیخوا !))

گەنجەکە لە نێوان ئەو دوو دەنگەدا حەپەسا. نەیزانی کامیان راستن. یاخود دەیزانی و گەرەکی بوو خۆی لەخشتەبەرێ ! ماوەیەکی زۆر لەدەوری دارەکە خولایەوە. لەپڕ بێئەوەی بیرکاتەوە.ئاواتی دەنگی یەکەمی هێنایەدیو داخوازیەکەی بەجێ گەیاند. هەرلەگەڵ ئەوەی لیرەکەی لرف کرد. هەستیکرد گۆڕانێك لە روخساریدا پەیدابوو.خورشتی کەوتە کەوڵ و تووشی نەخۆشیەك بوو.حەزیکرد ئەوانەی بەرانبەری هەمووی بەرەورووی یەکتر ببنەوە. دەست لە بینی یەکتر بنێن و خوێنی یەکتر بڕێژن! لە هەموو شتێك بێبەش بن. نینۆکیان نەبێ خۆ پێبخورێن...

گەنجەکە کەئەو کارەی کرد ئەوەی لەیادچوو کاتێ خوا زەویەکەی پێبەخشین. وتەیەکی لەگەڵ لەبن گوێ چرپاندن.پێی گوتن:

-((من ئەو پارچە زەویەتان دەدەمێ دەبێ بیپارێزن و بەرگری لێبکەن. ئەگەر هەر دارێکیرەشی تیاچاندرا دەبێ خێرا لەڕەگەوە هەڵیکەنن.بەری ئەو دارە لە ئێوەحەرامە وەکو گۆشتی سەگ. ئەگەر بە گوێرەی فەرمایشتەکانم نەجوڵێنەوە کارێکی واتان پێدەکەم بۆ حاڵی خۆتان بگرین. من ئەمە بە فەرمان شکاندن

دادەنـێم. وای لەوەی کە فەرمانی منیش دەشکێنیٚ ! لە یادتانە کاتی خۆی چیم لـە ئادەمـی بـاوە گەورەکەتان کردو لەسەر چیش بوو؟! ئەگەر ئێوەش بەری ئەو دارە بخـۆن ، یاخـود رێگـە بـدەن لـە خاکەکـەتان شـین بـیٚ. ئەوا سەربەستیتان لێدەسـتێنمەوە.دەتانخەمـەبن دەسـتی دزو جـەردەو پیاوکوژان.دەتانخەمەژێرباری گرانی دیلی وبن دەستی. کەهەتاوەکونیٚ نەیبینن.نازانن چۆنە!))

گەنجەکـە کـە گەڕایـەوە نێو میللەتەکەی هەموو بە چاوی سووك سەیریان کرد. لەگـەڵ ئـەوەش بەشـێك فـریویان خواردوتووشی نەخۆشیەکە بوون. ئیدی خواش بڕیەی خۆی ئەنجام دا. دوژمنەکانیان لێهاتنەدەست وخاکەکەیان لێداگیرکردن]

تەحـۆ وەك لاشـەیەکی بـیٚ گـیان کـەوت وبردیان.ئاسیٚقیژاندی. بەدەم گریانەوە رێگـەی ماڵـەوەی گـرتەبەر.وەك سەرخۆشـێکی لێهاتبوو نەیدەزانی چیدەکا. کە سـواری پاسـەکەبوو هـێدم گـر بـبوو. وای بـۆ دەچـوو تەحـۆ مرد. لەبەر ئەوە تادەهـات گریانەکەی بە کوڵتر دەبوو.بەزەیی بە تەحۆ دەهاتەوە کە ئاوای بەسەر هـات. ئەوانـەی لە نێو پاسەکەش بوون بەزەییان بەو دەهاتەوە وسۆنگەی گریانە کـەیان لێدەپرسـی ! ئـەویش بەدەنگـی نـەرم وتـێکەڵ بەگـریان. ناوەنـاوە دەوەستا،پاشان دەستی پێدەکردەوەو رووداوەکەی دەگێڕایەوە...

((٢))

رابـۆ بـە هەڵەداوان ، بەتەنگە تاوی. بەپەشۆکاوی وچاوتژی فرمێسکەوە. بەسەر کۆتی وپیٚ پەتیەوە. خۆی گەیاندە نەخۆشخانەکە.لەنێو قاوشەکان رای دەکرد. بە گوێـرەی ئـەو وەرامانـەی بۆ پرسیارەکانی دەدرایەوە هەنگاوی دەنا.دەگریاوقژی دەڕنیەوە.

کـەژیٚ بێواری لە هەمێز بو لەدوای ئەو دەڕۆیشت. بێوار دەگریاو وگریانەکەی لە نـێو قاوشـەکان دەنگـی دەدایـەوە. وای دەکـرد هەمـوو خەڵك بەسەرسامیەوە

تەماشـایان بکا. کە گەیشتە شوێنەکە. هەر چەندەی هەوڵیانداو خۆیان پچڕپەوە نەیانهێشت بچنە ژوورەوە!

خەڵکێکی زۆر لەوناوەبوو.هەر یەکەی تووشی داوی خۆی ببوو بە دەردی خۆیەوە دەیـناڵاند! وەلیٚ لەبـەر ئـەوان، لەبەر هاوارو فیگانی ئەوان. خەریك بوو دەردی خۆیان لە یاد دەکردو بەزەییان پێیان دەهاتەوە ...

دوای ئـەوەی نـوژدارەکە چوە دەرەوە هەموو شتێکیان زانی. خەریك بوو نەختیٚ هـێور دەبـوو نـەوەو خاتـرجەم دەبوون. کاتیٚ گەنجێك لە رابۆ نزیك بوەوەو چەند پەیڤێکـی بە نهێنی لە بن گوێی چرپاند.رابۆ لە جێی خۆی تاسا ، ترسێك گیانی خستە لەرزەو سەرسام بوو. گەنجەکە مرۆیەکی خاوێن و روخۆش بوو

((ئێوە خەڵکی ژوورینە ؟!))

((......!))

((لەڕاگوێزراوەکانن وانیە ؟!))

رابۆ غەیدی !

((ئەگـەر بڵێم نا .... چیدەکەی ؟! سەرباری ئەو هەموو دەردەسەریەی تووشی هاتـووین. گەرەکـتە تووشـی چـیترمان بکـەی ! قاچـمان بخەیـتە چ قەفێکی تر ...!!!))

رابۆ خەریك بو وردە وردە. بێئەوەی هەست بکا دەنگی بەرز دەکردەوە، کە ئەمە کـاری لـە ئادگـاری کـوڕەکە کـردو رەنگی تێکچوو.خێرا دەزووی گلیەکانی لیٚ پساند !

((نا دایکم...نا... ئەوە چی دەڵێی! کەس داوی بۆ دایکی خۆی ناوەتەوە. کەس داو بـۆ بـرای خۆی دەنێتەوە ! تکا دەکەم دەنگت نەوی بکەو تووشی بەلایەکمان مەکـە ! تکـا دەکەم بە هەڵەم تێمەگە.مەبەستم لەو پرسیارانە ئەوەیە ئاگادارت بکەمەوە ، شتێکت پیٚ بڵێم !))

رابــۆ ســۆزی بـزواو وێـنەو ئادگـاری هـۆمەری لـە روو بــەدی کـرد. هەستی بە خۆشەویستیەك کرد بەرانبەری!

((بلـێ... بـۆ. قاتی حاشا لە وارو گوندی خۆم ناکەم.حاشالە باب و باپیرو شیرو بنەچەی خۆم ناکەم.. بلێ بۆ ؟!))

((هەیهـو...و...و. مـن دەڵێم نێرە تۆ دەڵێی بیدۆشە ! مەبەستم ئەوە نیەحاشا لـە هەمـوو ئەوانـەی بکەی. گەرەکمە پێت بڵێم ئەگەر بزانن لە راگوێزراوەکانن چـارەی کـوڕەکەت ناکـەن ! هەنـوکە لـە مەبەستم گەیشتی ! چارەی کوڕەکەت ناکـەن.پێویسـتە بزانـی چـارەکردنی ئـێوە قەدەغەیە.ئەی نازانی !؟ بۆیە دەڵێم دەنگت نەوی بکەو جڵەوی زمانت توند بگرە.))

کـەژێ کە ئاگای لەو گفتوگۆیە بوو لێیان چوە پێش وخۆی تێ هەڵقورتاند. چەند پرسـیارێکی یـەك لـە دوای یەکـی ئاڕاسـتەی کوڕەکەکرد.ئەویش هەروەك چۆن شتەکەی بە نهێنی بە رابۆ گوت. بە هەمان شێوە وەرامی کەژێی دایەوە.کەژێش دوای ئەوەی نیگایەکی پڕترسی ئاڕاستەی رابۆ کرد. بێدەنگ بوو متەقی نەکرد ! کەرێگەیانـدان دا بچـنە ژوورەوە تەحـۆ هێشـتا وەخـۆ نەهاتـبووەوە. روخسـاری زامـدار، هەمـوو لەشـی داماڵاو بوو. بە گوێرەی پێچانەوەکەی دیار بوو دەستی راسـتی شـکابوو. رابـۆ بـە غەمـباری وچاوی پڕ فرمێسکەوە لە دیاری وەستا. چەندخەم و ئازاری ئەوەندە ساڵەی دوای گوێزرانەوەکەیان بوو، لە رووی کوڕەکەی بەدی کرد. گریەی لەقوڕگێ ماو نەشیا تاقە پەیڤەکیش دەربڕێ. دوای ماوەیەکی زۆر تەحـۆ چـاوی هەڵێـنا.خەواڵوو دەهاتە بەر چاو.نوزەی لێوەهات و دەستی بە هوڕێنان کرد.

((هـۆمەر... بـرایەگەورەکەم. کاکـی خـۆم. ئـەی چۆن. تۆ هەتاوەکو ئێستا وا تێدەگیشـتی من منداڵم ! نەتزانیوە گەورە بووم. ئەی چۆن. گەورە بووم وبەرگەی هەمـوو شـتێك دەگـرم. سەیر مەکە بە لەش بچووکم. بەبیر گەورە بوومە! ئەی ئەگـەر وانەبـوایەدوای تـۆ چـۆن دەژیـاین. ئـەی چـۆن. گەورە بوومەو بەرگەی

هەمــوو شــتێك دەگـرم. ناگەڕێمـەوە ... باشـە ! تکـا دەکەم ئەو داوایەشم لێ مەکـە. تـازە مـن ناگەڕێمـەوە. چـۆن بگەڕێمـەوە ئـەو دۆژە. ئـەوەی بـەزۆر و زۆردارەکی ئێمەیان تیا ئاخنی. ناگەڕێمەوە..نا.. ناگەڕێمەوە!))

رابـۆ خـۆی بـۆ نـەگیراو لەناخـەوە گـریا. بە کوڵ گریا، بەدڵ گریا.گریانێك کە هەناوی دەتەزاند. گیانی سڕ دەکرد. کەژێش بە هەمان شێوە. لەگەڵ ئەوەی ناوی هــۆمەری ژنــەوت لەجێــی خــۆی موچــڕکی بەلــەش داهــات و گەزگــەز گۆشتیبەردا.رابردووی هاتەوە بەرچاو.لەنێو ئەو خەمە قەترانیە خۆی لە هەمێزی هـۆمەر دۆزیەوە. رام وسانی کرد ! پەنجەی بە سمێڵە زورەکەی داهێنا. باسی ئەو کـۆرپەیەی بـۆ کـرد کـە بـە ئاواتیەوە بوون. لەگەڵ ئەوە ئاخی بەبادا و جواناوی سڕیەوە....

کـە نـوژدارەکە گەڕایـەوە کنیان تەحۆ هێشتالە هوڕێنەنەکەوتبوو. رووی لەرابۆ کرد:

((هـیچ نـیە. تەنـیا نەختێك ئازاری پێگەیشتوە. کەمێکیش ترساوە ! دڵ لەدڵ مەدەن. ئەوەی پێویست بێ بۆی کراوە.))

دوای ئـەوە ی نـوژدارەکە چـەند پرسـیارێکی تایبەتـی ئاڕاسـتە کردن. بێدەنگ بـوونەکەیان خۆی لەخۆیداوەرامێك بوو. بۆیە نوژدارەکە جگە لەوەی ماوەیەك بە چـاوی بەزەیـیەوە سـەیری تەحـۆی کـرد.هیچـی دیکەی نەگوت.زێتر بایەخی بە دۆزەکـە نـەدا. لەسـەرخۆ قاچـەکانی ئـاژواو بەرەو دەرەوە هەنگاوی نا. هێشتا نەگەیشتبوە دەرگاکە کە دەنگیرابۆ رایگرت:

((گەرەکمانە بیبەینەوە !))

-((نابێ... نا... چۆن کاری وا دەکەن !))

نـوژدارەکە بـە دەنگێکی بەرز دەستی بە ئاخاوتن کردو بە دەنگێکی نزم دیماهی پێهێنا. رستەکەی چەند جارێك دووبارە کردەوە.

((ناتوانین.باوەڕ بفەرمە ناتوانین ئێمە وەکو خەڵکی تر نین. بۆمان ناگونجێ. پێویستە یارمەتیمان بدەی !))

((ئەو شتەی تۆ دەیڵێی ڕێی تێناچێ. من بۆ بەرژەوەندی کوڕەکەی تۆمە. با ڕاستت پێ بڵێم. کوڕەکەت دەستی شکاوە ! پێویستە چەند ڕۆژێك لێرە بمێنێتەوە. من ترسی هێندێك شتی تری لێدەکەم ! بۆیە باشتر وایە لێرە بمێنێتەوە...))

((دەبێ بیبەینەوە. هەر چۆنێك بێ دەبێ بیبەینەوە. ئەدی چاوەکەم ئێتۆش زویر مەبە.هەر دەبێ بیبەینەوە))

کەژێ کە ماوەیەك بوو بێدەنگ بوو. بەڕێکی خستە مزگەوت و شەکرێکی شکاند:

((دیارە ئەو باشتر دەزانێ. واز بێنە با لێرە بمێنێتەوە !))

نوژدارەکە بەبزەیەکەوە سەریئافەرینی بۆ لەقاندو چوە دەرەوە.

-((بۆ وات کرد. ئەوە چییەژی. کەی ئەمە گلی کردنە.ڕێی بۆ دادەنێی. تۆ ماڵی خۆمان نازانی. نابینی لە چیداین. بە گوێی خۆت گوێت لێ نەبو ئەو کوڕە چیگوت !))

کەژێ ویستی وەرامی بداتەوە و پەژیوانی خۆی دەربڕێ.تێی بگەیەنی کە گلیەکانی کوڕەی هەر لە یاد نەبوە. بەڵام ئەو بوارەی دەست نەکەوت لەبەر ئەوەی تەحۆ لەو کاتەدا دەنگی بەرز کردەوە:

((ئەدی هۆمەر... ئەدی برایە گەورەکەم. ئەوەی من دڵ تەنگ دەکا. ئەوەی من زگار دەکا. ئەوەیە کە ئێوە بە زارۆ لەمن دەگەن ! تۆ سەیرکە وا خەتی سمێڵم ڕەش بوە. سەیری قەدو باڵام بکە چەند چڕ بومەتەوە. ئەوەی دڵ تەنگم دەکا ئەم شێوازە ئاخاوتنەی ئێوەیە. باشە بۆ ناتوانم.دەڵێی چەکت پێهەڵناگیرێ ؟! دەبێنە بزانە بە تاقە دەستێك ، بە یەك دەست بۆتیبەرز دەکەمەوە یا نا. دەبێنەدەی !))

لەگەڵ ئەوە هەوڵێدا دەستی بەرز بکاتەوە.وەلێ دەستی داخوازیەکەی بەجێ نەهێنا، هۆیەکی لە خۆزانی ! کە چاوی هەڵێنا خۆی لە شوێنێکی سەیر دۆزیەوە. ئەوەی یەکەم شت نیگاکانی بەرزەفت کرد ساپیتەی ژوورەکە بوو. بەترسەوە سەری لار کردەوەو لەم بەرو ئەو بەری خۆی ڕاما.کە دایکی بینی پشیەکی وەبەر هاتەوە. بە دەنگێکی پچڕاو گوتی:

((چییە... ئێرە کوێیە...دایە گیان ئێرە کوێیە ؟!))

((......!))

-((چی بوە دایە گیان. من چیم لێهاتوە. ئەی کوا هۆمەر... تازە پێکەوە بووین. پێم بڵێ بۆ کوێ چوو ؟!))

((وس بە. وس..س..س. هەر وس بە کوڕم. بەرخۆڵەکەم. سەرمان بە فەتارەت مەدە. بێدەنگ بە زارت داخە.لێرە دیوار بە گوێیە. هەنوکە دەچینەوە. تۆزێ پشیت هەبێ. هەنوکە دەچینەوە))

ڕابۆ بیری لە ڕێگاکە کردەوە. تفی قوتدایەوەو دڵی کەوتە لەرزە.دەستی بۆ گیرفانی برد. خاڵی هیچی تیا نەبوو! ڕەنگی تێکچوو. سەیری کەژێی کردو بەچاو بانگی کرد. مەسەلەکەی تێگەیاند. سەری بردە بن گوێی وچرپاندی:

((ئەوپارەیەی هەمانبوو تەنیا بەشی هاتنی کرد. ئەی خۆت ئاگادار نی ؟!))

ڕابۆ مێشکی وا گەرم داهات وازی گوێگرتنی وەرامەکەی کەژێی نەبو.. لەگەڵ ئەوەش بڕیەیدا وەسەر خۆی نەهێنێ. دەستی لەسەر هەنیەی کوڕەکەی دانا:

((کوڕی خۆم ئەوە چی یەژی ؟! باسی هۆمەر مەکە. ناوی هۆمەر مەهێنە ! باش نیە. وریابە ئاگات لە زارت بێ. ناوی مەهێنە. ماڵ لە خۆی نیە با مێوانیشی نەیەتەسەر !))

لەسەرەوە هەوڵیدەدا بەزیخی ئەو وشانە دەربڕێ. لەناوەوەش وەك ئەوەی بەندی دڵی پچڕابێ خەریك بوو هەناوی بەردەبۆوە. خۆشی نەیدەزانی چۆن بیردەکاتەوە. تاوێ بە لەزی دەهات ودەچوو، دەمێ لە جێگەیخۆی دادەنیشت و هێندەی

نەدەما لە پڕمەی گریانێ بدا. هێند بگری هەتاوەکونێ کولێ دلێ دادەمرکێ و نەتوانێ لە جێگەی خۆی هەڵسێتەوە. بە هێمنی و ئارامی ، بە یەکجارەکی چاو لێکبنێ و بێ کێشەو ململانێ ماڵئاوایی لەو ژیانە بکا ! کەژێ پێیخەوش و شوورەیی بوو وا بەئاسانی خۆی بدا بە دەستەوە. پشیەکی قولێ هەلکێشاو وەدەریناوە. بەو مەبەستەی ترس و دڵە راوکێیەکەی لەگەڵ دەراوێ. وەلێ بێسوود بوو. تووشی دژایەتیەکی دەروونی سەیرهات لە هەموو کاتێك زێتر هەستی بە نامۆیی خۆیان کرد:

-((ئێ بۆ... خوایە گەورەکەم .... بۆ.... بۆ دەبێ وامان بەسەر بێت ! هەنوکە چی بکەم... قوڕی کێهە دەشت بە سەری خۆکەم ، سەر لە کێهە بەردەشاخی بدەم ! ئێ بۆ... خوایە گەورەکەم بۆ ؟!))

کزەنیگایەکی تری بڕیە تەحۆ... چاوەکانی داخستبو. پێدەچوو کەوتبێتە گەرمەی خەوێکی شیرینەوە. بە شێنەیی خزی و بەرانبەری دانیشت. پشتی سەری بە دیوارەکە نوساندو چاوەکانی بە توندی نوقاند.ماندوبوونێکی زۆری پێوە دیار بوو.

کەژێ تا ئەو کاتە بێواری هەر بە هەمێزەوە بوو، لێی نزیك بوەوە:

-((چی بوە ؟ بۆ واپەشوکاری. رەنگت ئاسایی نایەتەبەر چاوم !))

-((چیم بێ...! ئەوا خۆت دەبینی و لێت شاراوە نیە. لەربەچاوت روون و ئاشکرایە. دوو ئافرەتی تاك وتەنیا. لەم شارە جەنجاڵە. لەم شارە بێ بەزەییە. چیان بەسەر هاتوە. چۆن وەك پەزێکی گێژ بە دەوری خۆیان دەخولێنەوە! نازانن چی بکەن. چاویان قوچاندوەو ملیان لەبەر ملی ئەو رۆژگارە دلڕەقە ناوە. هەموو شت دژی خواست ویستی ئەوانە. لەلایەك خەریکی گرێدانەوەن لە لایەکی تر دەپسێتەوە !))

کە دیماهی بەو پەیڤانە هێنا. بەلەزی دەستی بە چاویەوە ناو نەیهێشت ئەو دلۆپە فرمێسکە بەدیار کەوێ کەخەریك بوو لە چاوی دەتکا.

کەژێ زانی چی دەلێ. هاوڕێیخەمی بوو لە هەموو کەس زێتر لە واتای ئەو وشانە دەگەیشت. بۆیە ئەویش لە ناخەوە هاتە هەژان. تاوێ بێدەنگ بوو نەشیا هیچ بدرکێنێ. پاشان بە دەم هەنسك هەڵدان دەستی بە ئاخاوتن کرد:

-((دڵ تەنگ مەبە. هەموو تاریکیەك رووناکی لە دوایە. کە تاریکی هەبێ. بەیانیش هەیە. دڵ تەنگ مەبە !))

بەلەزی ئەمەیگوت و لێی دوورکەوتەوە. لەپەنایەك وەستاو دەستی بە گریان کرد. رابۆ بە پێچەوانەی پێشان ئەگەر شتێکی وای دیبوایە زوو خۆی تێ هەڵدەقۆرتاند. بێدەنگ بوو. چۆن سەری بە دیوار کردبوو هەروا مایەوە. چاوەکانی بەرانبەر تەحۆ لە مۆلەق راگرتبوو. زۆر بیرو وردە ئەندێشەی بە مەژی داهات ! حەپەساو ترسێك دڵی گرتەوە. هێندەی زانی دیوارەکە شەق بوو، تارماییەك هاتەدەرەوە! بە بزەیەکەوە سەیری کرد. رووێکی پاك وگەشی هەبوو. لە تەحۆ نزیك بوەوە. هەترەشی چوو. وایزانی پێمەردەیەو هاتوە گیانی بستێنێ ! ویستی بزریکێنێوێەك بە دەنگی هاوار بکا. بەلاّم وای نەکرد. نەدەبا ئەگەر پێمەردە بێو رووی بۆ لای ئەو وەربگێڕێ ! هەستی لە خۆ بڕی و نقەی نەکرد. تارماییەکە زەلامێك بوو دەستە جلێکی سپی خاوێنی لەبەر بوو. لەژوور سەری تەحۆ وەستا. دەستێکی بە رووی داهێناو پاشان لەسەر تەوێلی راگرت. بۆ تاوێ دەمی بزواند.دوایی فووێکی لە روخساری تەحۆو دەورو بەرەکەی کرد. بە ئەسپایی رووی بۆ لای رابۆ وەرچەرخاند. رابۆ هێندەی دیکە زەندەقی چوو. وایزانی کاری تەحۆی تەواو کرد و بۆ کن ئەو دەچێ ! بەلاّنەکونێ کە باشی لێی ورد بوەوەو بە چاکی دیقەتی دایە. زەندەگرتی ما ! ویستی باوەڕ نەکا. چۆن دەبێ وێسف بێ ! وێسف لە مێژ بوو کوژرابوو. ئەوە هیچ گومانێکی تیا نەبوو. وای بۆ چوو کە لەوانەیە بەکارێك هاتبێ. یان لە بەهەشتەوە رەوانە کرابێ ! چەندی بیری کردەوەو لێی ورد بوەوە. لەوێسف زێتر کەسی دیکە نەبوو ! لێی چوە

پـێش ، بەرانبەری وەستا. رابۆ ویستی لە بەری هەڵسێتەوە.نەیهێشت وبە پەنجە دیاردی بۆ کرد :

-((بۆ دەترسی رابۆ. بۆ دەترسی. کەس لە مێردی خۆی ترساوە ! بلێ بۆ وا دڵ تەنگـی؟! وا پەسـت و پەشـێو حاڵـی. ئەگـەر لەبـەر تەحۆتە خاتر جەم بە. بۆ ماوەیەکی کەم چاك دەبێتەوە. هیچی لێ نایەو تەمەنی درێژ دەبێ ! بە هەوەنتە وەناڵێم. شتەکە گاڵتەی تیا نیە. من بەو چاوانەی خۆم گەلای تەمەنی ئەوم دیوە ! کـەوای لـێهات یەکسـەر چوومە ئەو شوێنەی داری ژیانی لێیە. سەیری گەلای ئەوم کرد. سەوز ...سەوز بوو. واتای ئەوەیە زۆر دەژی. تەمەنی درێژ دەبێ !))

((وێسـف ئەوە چی دەڵێی. تو بڵێی وا بێ ! خوا بەزارت دا بڕۆنی. بەلاّم تۆ بڵێی وابێ؟ ئا... پێم بلێ لەیادم نەبوو. تۆ جێگەت چۆنە. خۆ ئازارت نادەن. لەسەر دنیایـێ بەکوشـت چـووی قاتی لەوێش هەڵیان نەداویەتە کورەی دۆژێ. پێم بڵێ ... خۆ ئازارت نادەن. لێرە وا باوە ئەگەر مرۆ مرۆی کوشت ئەوا بێ سێ ودوو. بـێ حـەق وحسـێو هەڵـی دەدەنـە کـورەی دۆژێ.بە کوتکی ئاگر هەنجن هەنجنی دەکەن. هەموو رۆژێ چەند جار ئەو کارەی لەگەڵ دەکەن. لە تۆ دەترسم وێسف. بـۆیە ئـەو پرسیارانەدەکەم ! چونکێ کاتی خۆی تۆ گەلێك کەست کوشت. ئا... دەمزانـی. هـەر چـەندە تـا ئێسـتاش ئـەوەم بەبـەر رووی هەڵـنە هێنای. وەلێ دەمـزانیو ئاگـاداری هەموو شتێك بووم. دەمزانی چەند کەست بەو دەستانەی خۆت کوشتوە !))

خەندەیەکـی خوایـی رووی وێسـفی گـرتەوە. هـەر هێـندە بوو هەستی پێدەکراو نەدەکرا:

((ئـەوە تۆ چی دەبێی رابۆ. ئەوەتۆ چی دەبێی. هەر چەندە من بۆ ئەم مەبەستە نەهاتـووم وەلێ ناچارم وەرامت بدەمەوە. هەتاوەکونێ بەسەهو نەچی و بە هەڵەم تێنەگەی ! بە پیاو کوژو دڕندەم دانەنێی. بۆیە وەرامت دەدەمەوە، دەزانم نەك تۆ ،زۆری وەك تـۆ ئـەو باوەڕەیـان هەیـە، وا تێدەگەن ئەگەر مرۆ مرۆیەکی دڕندەی

کوشت. با ئەو مرۆیە دوژمنیش بێ ئەوا لەو دنیا سزای لەسەرە. دەخرێتە کورەی دۆژی ودەسـوتێنرێ. گوێ رادێرە رابۆ با شتێکت پێ بەژم ، کە هاتمە ئەو دنیایە گلـی وگازانـدەی ئـەوەیان لێدەکردم کە زۆر کەس هەبوە نەمکوشتوە !گوێ بگرە رابۆ. ئەگەر یەکێ ماڵی خەڵکی زەوت کرد. خاکی خەڵکی داگیر کرد.چاوی بڕیە ئابـڕووی خەڵکـی. هەژارانـی کوشـت. ئـەوا خـوا لـە لیسـتەی مرۆڤانی رەش دەکاتـەوە. یەکسـەر دەخرێتە لیستەی دڕندان. کە کوشتنیان پێویستەو خوێنیان حەلاڵە ! ئەوە لە مێشکی خۆت دەربێنە. بەزەییت بە وانە نەیەتەوە کە دژی تۆ دەوەسـتن و گەرەکـیانە وەك کلـوە بـە فـرێك بتوێنـنەوە. ناوو مێژوو رابردووت بسـڕنەوە ولـە ناوت بەرن. کە ئەوان ویژدانیان نەبێ هەموو تاوانێ بکەن. بۆ تۆ لـە پێـناو بەرگـری کـردن لـە خۆت. بۆ پاراستنی بوونی خۆت. ئەگەر بە کارێ هەڵسـای ئـەوا بـە تاوانـی تێبگەی. بۆ ... ؟! کە ئێوە دەبینم وا بیر دەکەنەوە ئـاورم لەهـەناوی بەردەبـێ. قـەت نەبوەو نەگونجاوە لە ئاخی خۆت ئاوات لەگەڵ بکـەن !نا... نەخێر.... هەرگیز نەبوەو نەگونجاوە. من ئەو بەهەشتە جێدەهێڵم ...ئـا.. بەجێدەهـێڵم ودەگەڕێمـەوە بەرگـری لـە وارەکـەم دەکـەم ! بـۆ ئـەو مەبەستەش چەند جارێك داوام لە خوای خۆم کردوە ! بەلاّم رێگەیان نەداوم. نەك بـە تەنـیا من. هەموو ئەوانەی لەگەڵ منن. مردوەکانی گوڕستان هەموو ئەو داوایەیان کرد. خوا گوتی نەخێر. ئەگەر ئەوان نەتوانن بەرگری لە خۆیان بکەن و وابە ئاسانی چۆك دابدەن. پێویستە لەوەش خەراوتریان بەسەر بێت!))

((ئـاخ وێسـف ئـاخ. چەندی دەکەم هیچم لە دەست نایێ، باوەڕبکە منیش وەکو تـۆم. ئەگەر بڵێن بەهەشتت دەوێ یا گەڕانەوە بۆ گوندەکەت. ئەوا بێ سێودوو. یەکسەر دەڵێم گەڕانەوە بۆ گوندەکەم ! ئەرێ بەو خوا گەورەی لەبان سەرانەوەیەو تەماشـامان دەکـا. بـێ هـیچ دوو دڵـیەك وا دەڵـێم. ئـەی چـۆن وا نەڵـێم وێسف...ئەی چۆن وا نەڵێم... تۆ دەردی بەلەنگازیت دیوە ، وای ئەگەر دەتدی !))

وێسف پێکەنی :

-((نەمدیــوە ؟! هــێ.. هێی.. ئەوە چی یەژی. چۆن رابەکە من نەمدیوە ! چما کەسـێك هەیــە لــە ئـێمە ئــەو ئــاورە نەیسوتاندبێ. ئەی ئێمەشیان ئەو کاتە وا پەڕاگەنـدە نەکـرد.ئەو سەردەمە ئێمە منالْ بووین. بەلاْم هێندە هەبوو ئەو کاتە ئــاوا بەئاســانی دەســت نــەدرا. ئەوی دەستی داری گرت لەگەلْ کاروانێ کەوت ! کــەس نــیە لە ئێمە ئەو ئاورە نەیسوتاندبێ. بەر لە هەزار سالْ زێتر هەتاوەکونێ ئەمــڕۆ ژیانــی ئــێمە ئاوا بوە. کەس نەماوە ئازاری نەدابێ. دەستی بە خوێنمان ســوور نەکردبــێ. دەزانم هەنــوکە دەردی ئـێوە چــەند گرانە. چەند تژی کوڤان و بــرینە. هــەر لەبــەر ئــەوەش داوای گەڕانــەوەت لــێدەکەم. بگەڕێوە. پەلی تەحۆ ومــندالاْن بگــرەو بگەڕێــوە گوندی. بگەڕێوە واری باب و باپیرانت. هەتاوەکونێ چــاوت لــە دەســتان نەبــێ ، ژیانــت لەمە ئەستەنگ و دژوار تر نەبێ. پێویستە بگەڕێنەوە ...))

رابۆ هەناسەیەکی هەلْکێشا

((راست دەکەی پێویستە بگەڕێینەوە ؟ کەی ئەمە ژیانە...پێویستە بگەڕێینەوە واری خۆمان. بگەڕێنەوەگوندو نشیمەنی خۆمان ...))

لەگــەلْ ئەوەگــرنێژنەك بــە تەنکی رووی گرتەوە. خۆشیەك ختووکەی دا. هەستی کــرد فێنکایــیەك دەروونی دەگرێتەوە. لەنکاوڕا شتێك لە گوێچکەی زرنگایەوە. لەگــەلْ بــەرز بــوونەوەی دەنگــێك راجفلــی و برژانگەکانی لێکترازاند. نەخشین و ئاسێیکچی خۆیان کوتایە ژوورەوە. نەخشین هەرکە یەکەم قاچی کەوتە ژوورەکە. لەگــەلْ کەژێدەستی بە ئاخاوتن کرد. دوای ئەوەی ئەمەی گەرەکی بوو زانی. بە شەرمەوە رووی لە رابۆ کرد:

-((رابەکە زویر مەبە. بەدەست خۆم نەبو. هەتاوەکونێ گەیشتمە ئێرە گیرۆ بووم))

رابۆ وەك ئەوەی لە خەوێکی خۆش واگاهاتبێ. بە حەپەساویەوە پرسی:

((چــیــیە، نەخشــین. چــی بــوە. بۆ وا دەلەرزی. لەزی کەو بێپێچ و پەنا هەموو شتێکم بۆ بدرکێنە. لەزیکە ، بزانم چیبووە ؟!))

کەژێ کە نەخشینی بەو لە گوینە بینی. بە هێواشی چوە لای و گوێی بۆ رادێرا. پاشان سەری بردە بن گوێی و بەشەرمەوە گوتی:

-((باش بوو هاتی. بێژە پارەت پێیە ؟!))

نەخشین بەسەرسامی تەماشای کرد:

((ئا... ئەی چۆن ؟!))

((پارەی گەڕانەوەمان پێنیە!))

کەژێ بە غەمباریەوە ئەمەی گوت. نەخشین بە رەنگ هەلْبزڕکاویەوە درێژەی بە گلیەکانی دا:

-((ئــا... مەترســە پــارەم پێــیە. بەلاْنێکونــێ گرنگ ئەوەیە بتوانین دەربازی بکەین! پێویستە بە زووترین کات لێرەی بەرینە دەرەوە !))

رابۆ خیزی قوتدایەوە :

-((چــی بــووە نەخشــە ؟! لەچی دەترسی. دەلێی گەرەکتە شتێ بێژی. وێدەچی شــتێکت لەدلْدابێ. ئا... وا دیارە... لە تەختی تەوێلت بریسکە دەدا. شتێکت لەدلْدایــە. کچــم کــەژێ ئــەی وانیە. تۆش ئەوەی لە چاو بەدی ناکەی. ئەوەتانی ترس بەتەوێلیەوە نوساوەو وەك مانگی چواردە دیارە.))

-((ئــەوە چــی ئــێژی رابــە. قەت تۆ نی وابێ ئاوەزانە داخێوی. چۆن... گوایا نازانــی ئــێمە لێرە لە توتن قاچاغ ترین ! ئەوە چیئێژی رابە خۆ دیارە و گومانی تیا نیە لێرە جێگەمان نابێتەوە. ئەی لەوە ناترسی کوڕیژگەکەت بالْ بەست بکەن و شوون بزری بکەن.))

کەژێ زۆر بە ترسەوە لەزاری نەخشین رادەما. چاوەکانی زەق ببوونەوە. دەنگی بە ئاســتەم لــە قوڕگــی هاتــەدەرەوە. لەبەر هەناسە بڕکێیەکەی وشەکان پچڕپچڕ بە ناڕێکی دەبیستران:

((نەخشـین راست راست دەکا. راست راست دەکا ! گلیەکانی بەرێوجێیە. لە یادت چو چـۆن ئەوانـەی تـریان شـوون بـزر کرد ! ئەریێ بەخوا نەخشین راست راست دەکا. پێویستە بەزووترین کات لێرەی بەرینە دەرەوە))

رابۆ بە شلەژاویەوە گوتی:

((چـی بکـەین نەخشـین. پێم بڵێ چی بکەین. ئەوەی دەیبێژی راست و دروستە، بەلاّم پێم بێژە چی بکەین ؟!))

نەخشین تاویێ تێی راماو نیگایەکی پڕ پرسیاری ئاڕاستەی کرد. پاشان بە سووکی بـەرەو لای تەحـۆ چـوو، کـە تـازە خـەریك بوو چاوی هەڵدێنا. ویستی لەگەڵی باخێوێوەلێ تەحۆ دەست وەکەری کردو زووتر ساپی خۆی هەڵدا:

((ئەی کوا ئاسیێ ؟))

نەخشـین شـەرمێك دایگـرتەوە ! دەسـتێکی بە ئەنیەی داهێناو بە هێواشی لێی دوورکەوتـەوە. رابـۆ بۆ ئەوەی دڵی کوڕەکەی خۆش بکا. دەستی کرد بە شێلانی شـان و پیلـی و دڵـی دایەوە. پاشان ئەویش لێی دوورکەوتەوە. بەرانبەر نەخشین وەستا. لەپڕ بە گورجی نەخشینی وەلاداو گەڕایەوە کن کوڕەکەی!

((تەحـۆ ... کوڕەکەم ... کوا هەڵسە سەر پا. بزانم دەتوانی، بزانم دەتوانی... بـڕۆی ؟! دەتوانـی بگەیـتە بـەر دەرگای نەخۆشخانە. تەحۆ..کوڕەکەم...دەی.. کـوڕە شیرینەکەم دەی. هەوڵێ.... تەکانێ. دەی .... دایکت لە دەوری سەرت گەڕێ...دەی))

کە تەحۆ هەوڵیداو خۆی کێل کردەوە. بزەی خۆشی کەوتە سەر لێوی هەموان. بۆ ماوەیـەك بەسەرسامیەوە بێدەنگ بوون. پاشان بیری خۆ دەرباز کردن لە کەللەی هەموانـی دا! کـەژێ بە هشتاوی لێی چوە پێش و بە دەنگێکی بەرز وەك ئەوەی بیەوێ دەوروبەری گوێیان لێبێ گوتی:

((کوڕێژگە خەریکە میز بکا بە خۆیدا. بۆ کەس نایباتە ئاودەستخانە !))

نەخشـین لە پێشەوە رێگەی سەح کردەوە. ئەوانی دیکەش بە پانەدزی لە دوایەوە رۆیشـتن. کە گەیشتنە بەر دەری نەخۆشخانە، بە خێرایی سواری خۆش بەزۆکێك بـوون و تێـیان تـەقان ! چـەندی رێگاکـەیان دەبـڕی ولـە نەخۆشـخانەکە دوور دەکەوتـنەوە، هێـندە زیاتـر هەسـتیان بـە ئارامـی ودڵنیایـی دەکـرد ! ترسـی وەگیرکەوتنەوەیان لە مێشك نەدەما. لەنکاوڕا نەخشین گوتی:

((ئـەدی دایکـم... واباشترە. ئەوانە بێدینن. هەموو شتێکیان لە دەست دێ. لەخوا ناترسن. کەسێکیش لە خوا نەترسی هەموو شتێکی لێ رەچاو دەکرێ.خوا بەزەیی بە ئێمەهاتەوەو بەسانایی دەربازی کردین.))

((ئەوەی راست بێ خوا هەر راستی بۆ دێنێ !))

رابۆ ئەمەی گوت لە کاتێکدا خەریکی خۆشکردنی جێگەی تەحۆ بوو.کەژێ زۆر شت هەبوو لەو کاتەدا بیگوتبایە. بەلاّم هیچی نەگوت. چۆن دەستی خستبوە ژێر چـەنەی هـەروا مایـەوە.لـە پەنجەرەکەی تەکی لەدەوروبەر رادەما. هیچ شتێکی وایـنەدەبینیـسـەرنجی رابکێشـێ!لـە هەمـوو شـتێك بێـزارو وەڕەز بـبوو. جگە لەبیرکـردنەوە هیچـی دیکـەی بە دروست نەزانی. هەر بیرکردنەوەو ئەندێشە بوو دەیتوانـی بۆ ئەو جێگایەی راپێچ بکا کە هەمیشە خەونی پێوەدەبینی. سەرسام بـوو لـەو هەمـوو شتەی بەسەریان دێ. یەك لە دوای یەك بینە قاقایان دەگرێ! تائەو دەمەش تۆزی ترسی رابردوی هەربەروخسارەوە بوو.شوفێرەکە کە کابرایەکی قەڵـەوی ورگـن بـوو. تەوقـی سـەری روتابـوەوەو ئاوێنە ئاسا بریقەی دەدایەوە. سەربەخۆ هاتە دەنگ:

((هـەر بـۆ دەسـت شـکان بـردوتانە نەخۆشـخانە ! ترحێو......بەخوا بەیتاڵی خۆمان سەد قات چاترن.ئەو منداڵ وتوارانەچ دەزانن ؟!))

شـوفێرەکە هەناسـەیەکی بـە ئەسـتەنگی هەڵکێشـاو تاوێ بێدەنگ بوو. پاشان مژێکی لە جگەرەکەی داو دوکەڵەکەی بەرهەڵدای ئەو ناوە کرد.

((باشە بۆ دەستی شکاوە ؟!))

ئەو پرسیارە دڵی هەموانی دوچاری دڵە راوکێیەك کرد !

((لەسەر بان کەوتوە!))

هــەر چــەند ئــەو وەرامــەی رابــۆ بینی کابرای نەهێنا. یاخود رابۆ هەر خۆی لە گلــیەکەی خــۆی بــە گــومان بوو بێدەنگ بوو. لەچاو برینە کەژێ لە ئاوێنەکەی بەردەمــی زێــتر هیچی تری نەکرد ! لە راستیدا ئەو پرسیارانەی هەر بۆ دواندنی ئەو بوو !

کابــرا بــە هێواشیولەسەرخۆ خۆش بەزەکەکەی داژوت.کات ئێوارەیەکی درەنگ بــوو.خــۆر بە ئاستەم ودوو پەنجەی مابولە پەنای کێوەکان بزر بێ.خەڵکێکی زۆر لەســەر شۆســتەکان هات و چۆیان دەکرد، هەریەکەی جۆرە جلێکی لەبەربوو بە شــێوەیەك دەهاتــە بــەر چــاو. هێــندێك شــادمان وهێندێکــی تر زگارو خەمبار دەهاتــنە بــەر چــاو.کــە گەیشــتە ســەر ئەو شەقامەی بۆ ئاکنجیەکە دەڕۆیشت شوفێرەکە گوتی:

((کات درەنگەلەوانەیە رێمان نەدەن!))

نەخشین وەرامی دایەوە:

((بۆ رێگەمان نادەن. نەدڕندەین ونە پیاو خەراویشمان لەگەڵدایە))

شــوفێرەکە بەدەنگێکــی بــەرز پێکەنــی. کــە ئــەو پێکەنینەشــی وەك هەمــوو بزووتنەوەکانــی دیکــەی پێدەچوو لەبەر کەژێ بێ! بۆیە هەمدیس بە تیلەچاوێك لە ئاوێنەکە سەیری کرد

((کێ دەلێ من کابرایەکی خەراو نیم و لە رێگا لەخۆم ناترسم ؟!))

رابۆ لە باتی ئەوانەی دیکە بە دڕندونگیوبزەیەکی دروست کراو وەرامی دایەوە:

-((مەبەســتی ئــەوە نەبــوو!...کاکــە... خۆشــت باش دەزانی مەبەستی ئەوە نەبوو))

کابرا گڕی پێکەنینەکەی بە جۆشتر کرد !

((دەزانم پــیرێ ژن، دەزانم ... ! گاڵــتەی لەگــەڵ دەکەم. هەرچەندە وەکو دەڵێن ئەمــرۆ پــیاو نەماوە ! ئەگەر چی خۆشمان بە پیاو دەزانین. بەلاّم ئەگەر. پیاو بین ئەو هەموو شتەمان پێ قبوڵ ناکرێ !))

رابــۆ لــێوی خــۆی گەســتەوە ؟ بــاوەڕی بە شوفێران نەدەهات و زۆر شتی دەربار بیستبوون. بۆیە متەقی نەکردو توند زاری خۆی گرت.

کابرا سەر لە نوێ بەسەر بادانەوە هەمان رستەی دووبارە کردەوە

((نابەخوا... دایکم. ئەگەر پیاو مابێ ئەو هەموو شتە قبوڵ ناکرێ!))

رابۆ بە تیلە چاوێك سەیری کردو بەبنی زاری گوتی:

-((بۆ ... پیاو زۆرن ! چی رویداوە...چی وات لێدەکا ئاوا باخێوی ؟!))

شوفێرەکە بزەیەکە هاتێ

((ئەهـ ... ماڵت بە قوڕ نەگیرێ. دەڵێی لەم ولاّتە ناژین !نەتبینیوە چۆن قاچیان لەسەر ملان شۆڕکردوینەوە. هەر هێندە ماوە...))

چەند جارێك بە نارەزاییەوە سەری باداو دەستی پێکردەوە

((ماڵت بە قوڕ نەگیرێ ! دەڵێی لەم ولاّتە ناژی ...!))

بە دیقەتەوە سەیرێکی رابۆی کرد. گرنێژنەکی هاتێ !:

-((پیرێژن خۆت لە گێلی مەدە.خوا دەزانی تۆ لە هەموو کەس باشتر دەزانی!))

ئەم پەیڤانەی دوایی رابۆی لە جێی خۆی تاساند. بە قوڕگ وشك بوونێکەوە چاوی زەق بــوەوەو.نەیزانــی چــی وەرام بداتــەوە. هەوڵــیدا بێدەنگ بێ ولێرەوە دەزووی باسەکە بپچڕێنێ. کەچی کابرا دیار بوو ئەوەی بەدڵ نەبوو !

((دەزانــی چیان لە ئێوەکرد ! ئەو تاوانەی لەگەڵ ئێوەی کرد ساڵێ بیگێڕیتەوە تــەواو نابــێ. مەگــەر هــەر خــوا لــە کن خۆی نووسیبێتەوە وبزانێ چی کراوە ! ئەوتاوانــەی ئەوانەکــردیان... بەلاّنەکونێ چیدەکەی ! ئاخ .... پیرێژن پێم بڵێ چیدەکەی !))

رابــۆو ئەوانــەی دیکــە هێندەی تر زارەترەك بوون. تا رادەیەك خاترجەم بوون ئەو ماستە بێ موونیە. دەیانزانی ئەگەر یەکێك پشتی بە دیوار نەدابێ. ناتوانێ بەو لەگوێــنە دەزوەکــە رابکێشــێ ! بــۆیە توندتــر زاری خۆیان گرت.وەلێ کابرا وەك ئــەوەی بــڕیەی دابــێ بە ئاسانی وازنەهێنێ. هەمدیس بالێ پرسیارانی بەرهەڵدا کرد:

((نەتانگوت ئەو کوڕیژگە بۆ وای لێهات. وێدەچێ دەستی خراو شکا بێ!))

-((......!))

-((دەبــێ شــتێکی سەیری بەسەر هاتبێ ئەگینا قەت لەسەر دڵتان نەدەبوە ئەو کەسەرە ، بەستە زمان زۆر بە ئازار دیارە.))

نەخشــین و کــەژێ کــە لــە دواوەدانیشــتبوون. بــە هیچ جۆرێ‌خۆیان تێکەڵ ئەو ئاخاوتنە نەکرد. جگە لە سەیر کردن وگوێ رادێران ورتەیان لەدەم دەرنەهات.

((چــی بڵێم ...! لە ماڵەوە زەنگاڵم دەچنی کە ئاسێ خۆی کوتایە ژوورەوە. پێی راگەیانــدم کــە خۆش بەزۆك لە تەحۆی داوە.هەرهێندەم لەیادە.ئیدی وەك شێتانم لێهات و زەینم لە خۆ بڕا))

کاری ئەم وشانە لە روی شوفێرەکە دیاریدا:

((کابرا گیرا؟))

((گیرانــی چــی ... چــەندی تــۆ دیوتە منیش هەر هێندە. گوتیان نەوەستاوەو رایکردوە!))

شوفێرەکە بە تووڕەیی تفێکی خەستی تورِ هەڵداو شەقێکی لە سوکانەکەدا

-((چ ویژدانێکی هەبوو ؟ بەلاڵەکونێ چیدەکەی. ئەمڕۆ بەڕەڵڵاییە.هەر کەس بە ئــارەزووی گونــی خــۆی دەکــا. بەشــێك قەیســەریان لێ بــۆتە کــونە مشــك و بەشــێکیش لە پای پیلان دەدەن. سەرەنجام خەڵکەکە هەمووی سەرخۆش بوە. لە گەرمــەی خەوێکــی خــۆش دان و بــەریان بــە دنــیانەماوە. ئەدیــدایکم. ئەگەر

خۆپەرســتی بگاتــە ئــەو رادەیــە شــار ئاوای لێدێ. ئەمڕۆش وایان کردوە خەڵك خۆپەرست بن. جگە لە بەرژەوەندی خۆیان هیچی تر نەبینین!))

رابــۆ بــۆ یەکــەم جــار دیقەتی سەروکوتەلاکی کابرای کرد. جیاوازیەکی زۆری لە نــێوان ئادگــارو جــۆری کارەکەی بەدی کرد ! بۆ ئەوەی زێتر تێی بگا گوێچکەی قیت کردەوەو وهەستی راگرت ...

((چــیدەکەی ... ئەمــڕۆ ئــاوای لــێهاتوە. یــەژە چــیدەکەی.دارێکــت لەدەستە هەردوو سەری بە گوە ، خەڵکەکە بە جارێ گۆڕاوە ! بەقا نەماوە. هەموو شتێك بــۆتە پــوول وپــارە. ئابــڕوو...ئــایین...دنیا. هەمووی بۆتە دینار. بازرگانی بە خــوێن.. بــە مــرۆڤ دەکرێ. ئەوەی سەیرە هەمووی گلەوگازاندان لەوەی‌تر دەکاو بــەردی تێدەگــرێ.هەمــووی واتــێدەگا ئەگــەر ســەریان لــەبن بەرِ بێ.گرنگ نیە باقنگیان هەر لەدەر بێ ! وەك گێژەنێك تێك دەسورێین. مەست و خومارین. هەر کەس بەرژەوەندی خۆی گەرەکە. بەرژەوەندی خۆی بە تەنیا))

شــوفێرەکە ئەگــەر چــی مانــدوو بــوو جواناوێکــی زۆری کردبوو. وەلێ دەتگوت بێدەنگ بوونی لە کن تاوانە دەیرِست وکرِنەدەبوەوە. نەیدەویست ئەو چرکەیە لە دەست بدا کە بەبایەخەوە گوێیان بۆ شل کردبوو...

((خــوا ئەگــەر بــیەوێ شــتێك بەســەر گەلــێك بێنێ. سەربەستی لە نەتەوەیەك بســەنێتەوە. ســێ شــتیان دەخاتە ناو. یەکەم پارە پەرستی. دووەم دەروون پیسی سێیەم خۆخۆری. ئەو سێ شتە بەسە بۆ ئەوەی بکەونە بن نیری زۆرداران و هەتك بکرێن. ئەو سێ شتەش هەنوکە لەبرەودایە. گرنگ ئەوەیە ئێستا هەیەو پێویستە نەمێــنن. دەڵــێن مــاران گــاز لــە گوریسی پچڕای دەترسێ، ناحەقی نیە!ئێمەش دوژمنمان زۆرە و هیچ شوورەیی نیە کەبترسین...!))

رابــۆ نەیویست کابرا زێتر بپرسێ. ماندوو بوو تواناى گوێگرتنی نەما. زۆری ئەو قەوانانــە بــۆ لێدرابوو ! هەمــوو کەس دەیزانی.هەریەکی داخاوت و بێ سێو دو ئەرکەکــەی لەئەســتۆی خــۆی وەلادەنــاو وەك سەکردەو لێزانێك لە خۆی دەڕوانی

نەدەبوایە بەشداری هیچ بکا ! چونکێ ئەگەر ئەو لەدەست چوو ئەوا کەسی دیکە ناتوانـێ جـێگەی بگـرێتەوە !!! بـۆیە دەبـێ ئەرکی ئەو تەنیا ئامۆژگاری و ڕێ نیشاندانی خەڵك بێ!

((ئای ئەمڕۆ گەمژەڵ و هەڵپەرست زۆر بوونە . . . !))

کـە لەبـەر دەرگاکـەیان دابـەزین هەرچـەندی کۆشایان کابرا کرێی لێوەرنەگرتن! مکوڕبـــوون و پێداگـــرتنیان هـــیچ ســـودێکی نەبـــوو. وێـــنەی کابـــرایان لەبەرچاوبەشێوەیەکیتر گۆڕا. زانیان بەزەیی پیا هاتەوە.

هاوسـێکانیان، کـە لەگـەڵ دەنگـی وەستانی خۆش بەزۆکەکە هاتبوونە دەرەوە. دەورەیـان دان و کەوتنە هەواڵ پرسین.ئەوەی دەهات تەندروستی تەحۆی دەپرسی. بـە ماوەیەکـی کـەم ئاپۆڕەیەکـی بچوك پەیدا بوو. کە دەرگایان کردەوەو چوونە ژورەوە. هەمـوو لەگەڵ ئەوان چوونە ژورەوە. دانیشتن وجڤاتیان بەست. تووڕەیی ورق لـە روخسـاری هەمـوان دەخوێنرایەوە. نێرینەکانیان زۆربەی منداڵ یا مێرد مـنداڵ بـون !هەندێکـیان لـە ئاوقەرانـی تەحـۆ بـون و تـازە خەتـی سمێڵـیان دادەنـا .کەژێ بە هیلاکیەوە لە قوژبنێك هوڵکورما. سەیری ئەو هاوڕێیانەی کرد کـە دەورەی تەحۆیان دابوو. زۆر وێنەی ناتەباو دژ بەیەکتری وەبەر چاوی تێپەڕی !هـۆمەرو هاوڕیکانـی هاتـەوەیاد کە ئاوا لەبن دیوارێك کۆدەبوونەوە.بە ئارەزوو کامـی دڵی خۆیان داخاوتن وهەر یەك بە گوێرەی دڵی خۆی لێیدەدا ! بە دەنگی بـەرز پـێدەکەنین.کـە لـە نـێو چیاو دۆڵەکان دەنگی دەدایەوە ! لە هەمان کاتدا ئەوەشـی هاتـەوە یـاد کـە چۆن هەموو پیاوەکانیان بەپێش خۆداو شوون بزریان کردن. چرکە بەچرکەی هاتەوە بیر. هەرلەوکاتەی چوە سەربان ولە پەنای ستارەکە سـەیری کـردن.تا ئەو دەمەیخۆیان هەڵدایە ژورەوەو لە رابۆیان دا ! وەك ئەوەی تـازە روویدابـێ ئـاوا لای نـوێ بوەوە. ترسا ! کەژێ بە قونەخشکە لە رابۆ نزیك کەوتەوە سەری بردە بن گوێی :

((بـیرم لـە شتێك کردەوە. بیرێکی سەیرم بۆ هات ! خەریکە بڵێم دەترسم. ئەگەر واش نەبێ وا خەریکە هێدی هێدی ترس دەروونم داگیر دەکاو بەربینم دەگرێ!))

رابۆ بە بنی چاوی سەیری کرد.

((بیر لە چیدەکەیتەوە کچی خۆم ، بیر لە چیدەکەیتەوە. بەو شەوە بۆ خۆت دڵ تەنگ وسەخڵەت دەکەی؟!))

((خۆشـم سەرسـامم. نـازانم بـۆ ، سـۆنگەی چـی بـوو. لەکاتـی سـەیر کردنی هاوڕێکانـی تەحـۆ ، ئـەو کاتەم وەبیرهاتەوە کە پیاوەکانیان بردین. ئەوانەش وا گەورە بووینە. . . بۆیە دەترسم!))

رابۆ تاوێ بێدەنگ بوو ، مشیەکی لێوەهات

((دەزانم چـی یەژی . . . ترسەکەت لەجێی خۆیەتی. ئەوانە سڵ لەهیچ ناکەنەوەو هەموو شتێکیان لەدەست دێ. دەزانم چی یەژی !))

رابـۆ ئـەم رسـتەی وا دەربڕی ،کە ترسێکی زۆر خۆی لە قاوغی پەیڤەکان ئاخنی بوو.

((کەواتـە نابـێ دەستەوەستان دانیشین. بۆ کارێ نەکەین ؟! وێدەچێ تۆش وەکو مـن بیردەکەیـتەوە. بەرایێ گەمژەڵ و نەزان بووین خۆ ئەمجارەیان وانین ! گۆشتی خۆمان بە شیشەوە بینی. پێویستەکارێ بکەین !))

رابۆ دەستی خستە ژێر چەنەی و بە نەرمی گوتی:

((وێسفیش هەروای گوت. گوتی بگەڕێنەوە. وەك باڵندە لە شەقەی باڵێ بدەن و لـە ژیانـی ئێخسـیری وبن دەستی دوورکەونەوە.گوتی بگەڕێنەوە وارو جێ وڕێی خـۆتان. گـوندەکەتان ئـاوەدان بکەنەوە. وێسفیش هەروای گوت. گوتی چیترلێرە مەمێنن وبگەڕێنەوە وارەکەی خۆتان.گوندە شیرین وقەشەنگەکەیخۆتان.ئەویش هەروای گوت!))

((راسـتی گـوت. راسـت راسـتی گـوت. پێویستە بگەڕێینەوە وارێ خۆ. ئەمڕۆ ترسـێکی گەلـێ زۆر لەدڵـدا گـوراوە. ئـای ئەگەر بەچاوی من دەتبینی. دڵنیام

هەرگیز خۆت بۆ دەروەست نەدەکرا. چی بکەم... کۆنە برینم هاتنەوە کول. هەناوم تژی زوخاو بوو. باوەڕبفەرمە واتاساوم هەتاوەکونێ ئێستاشی لەگەڵ دابێ نەهاتومەتەوە سەرخۆ ! ئەدی... ئەگەر جارێك ئەوان تاوانبار بکەین، ئەوا دەبێ خۆمان دووجار. ئێمە دەمچەفت و کەرو گەمژەڵ و بێئاوەزین ...!))

تەحۆ لە جێگاکەی لەسەر تریقەی پشتێ راکشابوو. تازە خەریك بوو هەستی بە ژانی لەشی دەکرد.برژانگەکانی‌لەسەریەك نابوو. ئاوێتەی گلیەکانی ئەوان ببوو. ناوە ناوە کە وشەی زوریەنەوەی بەرگوێ دەکەوت. بزەیەك لێوی دەخەملاند. موچڕکی بەلەش دادەهات و ئۆخژنی دەکرد. هەناسەی تارادەیەك بە ئاسودەیی دەهات و دەچوو. هەر پرسیارێکیان لە یەکتردەکرد. ئەو بەدڵە راوکێوە چاوەڕوانی بیستنی وەرامەکەی دەبوو. هەر کە ناوی گوندەکەی دەژنەوت وێنەکەی نەدەهاتەوە بەرچاو. بەلآم لەوە دڵنیابوو هێندە بەسە تەنیا جارێك بەناویا بسورێتەوە، هەموو شتێك دۆخی‌جارانی وەردەگرێتەوەو بەرگی نامۆیی دادەدرێ.لەگەڵ ئەو بیرکردنەوەگەڕایەوە ناو گوندەکەی. هەموو شتێك گۆڕابوو. هیچ شتێك وەکو خۆی نەمابو ! یەك دوو جار زمانی بە سمێلی داهێنا. هێشتا هەرگەندەموو بوو...

((کەی مندالّم ! توو ئەو خوایە کەی مندالّم !؟ ئەدی ئەو شینە سمێڵە چییە؟! بە خوا ئەوەی من دەتوانم بیکەم کەس ناتوانێ. ئا... تا ئێوارە هاوار بکەم کەس باوەڕ ناکا. گالّتەیان پێدێ... گرنگ نیە ! کاتێ بە چاویخۆیان هەموو شتێ دەبینن ئەوجا باوەڕ دەکەن. دەزانن دنیا چ باسەو چ باس نیە.دەزانن تاریکی چییەو روناکی چییە!...))

لە نێو ئاوایییەکە دەسوڕایەوەو نەیدەزانی چی بکا. هەستی بە تێنویەتیەکی گیانی دەکرد. بۆیە تاوێ بە لەزی وتاوێ لەسەرخۆ هەنگاوی دەنا.

((یەکەم شت بەدوای بگەڕێم کەروێشکەکانن ! لە وانەیە ئێستا زۆر بووبن. ژمارەیان لە سەد تێپەڕبووبێ. جا سەد چییە. لەوانەیەهەزاریش زیاتربن!

شتێکی چاکم کرد لەگەڵ خۆم نەبرد. ئەگینا ئێستا وا زۆر نەدەبوون. هەزار کەروێشك گەمە نیە. ئاوایییەك پڕ دەکا. باش بوو لەگەڵ خۆم نەبرد. ئاسێ کە ئەو هەزار کەروێشکە ببینێ پەژیوان دەبێتەوە کە هینەکانی خۆی وا تەفروتونا کرد. شەرم لە خۆی دەکاتەوە کە ئەو کەروێشکە جوانانەی بە پارە گۆڕیەوە. بەو کاغەزە سووروشینانە. جاپارە چییە ! هەر کەروێشکەك هەزار دینار دەهێنێ. ئەوە شوورەییە. نەدەبوایە بیفرۆشێ.زۆر پەژیوان دەبێتەوە. زۆر زۆریش پەژیوان دەبێتەوە. بەلآم دوای چی. منیش یەك دانە چییە نایدەمێ. نابەخوا نایدەمێ. با ئەویش وەك منی کردبوا. سەد کەڕەت باشتر بوو. بەلآم چیدەکەی... ئەویش بێتاوانە. بەزەییەم پیادێتەوە. هەرگیز لە کن ئەویش وانالّێم .... گوناهە... باوکی ئەویش شوون بزر کرا!؟ بێکەس ماونەتەوە. نا... لە کن ئەو وەنالّێم. با هەستی بریندار نەبێ. هەر چۆنێکی بێ دوو دانەی هەر دەدەمێ !!!))

دەستی بە گەڕان کردەوە. خەندەش هەر بە ئادگاریەوە وەبوو:

((با ئێستاکێ واز لە کەروێشکەکان بێنم ، سەربەستیان لێ تێك نەدەم. لە وانەیە ئەوانیش لە گوند دوور کەوتووبنەوەو لەو کێوانە گیرسابنەوە ! جارێ بیر لە شتێکی تر بکەمەوە باشترە. ئا... بەلێ. پێویستە بیر لە شتێکی تر بکەمەوە. خانوەکەمان بنیات بنێمەوە. ئەمە لە هەمووی گرنگترە!))

لە پڕدڵی کەوتە خورپە.دیمەنی ئەو دوکەڵەی هاتەوە بەرچاوکە لەگوندەکەیان بەرز بوەوە. ئەوەی هاتەوە بەرچاو کە چۆن خەڵکی ئاوایی تێکرا وەستان. لە داخان تا ماوەیەك کەس نەیتوانی تاقە هەنگاوێك هەڵێنێ. ئەوەشی هاتەوە بەرچاو کە چۆن سەگەکەیان وەستاو ئاوڕی لە ئاوایی یەکە دایەوە. چۆن نوزایەوە لەگەڵ رابۆ گریا! ئەو دیمەنانەی یەکە یەکە هاتەوە بەر چاو.بیری لەوەکردەوە کە یەکەم جار شەقامی قیرتاوی رەشی بینی. ئەو کاتە زۆری حەز دەکرد بزانێ چۆن ئاوا رەش بوە !

تەحۆ لە شوێنەکەی دەجولایەوەو لەبەر خۆی داخاوت. تاوناتاو دەنگی بەرز دەبوەوە.کەژێ روی لە رابۆ کرد:

((دەبێ هیچی لێ نەهاتبێ ؟ حەجمانی لێبڕاوە و زۆر بە ئازار دیارە !))

تەحۆ حەزی دەکرد وەرامی کەژێ بداتەوە.چونکێ تا رادەیەك هۆشی لای خۆی بوو. بەلاّم واینەکرد. چۆن خۆی مات کردبوو، هەروا مایەوە. رابۆ گوتی:

-((هیچ نیە هورێنان دەکا هەر چۆنێکی بێ دەبێ بەیانی بیبەینە کن بەیتالێك...!))

خەریکی ئاخاوتن بوون. کاتێك.تەق.. تەق.. تەق. چەند جارێك بە خێرایی لەدەرگادرا. رابۆ بەترسەوە گوتی:

((دەبێ کێ بێ لە دەرگا بدا. شەو درەنگە؟))

کەژێ بە هێواشی هەلّسایەوە وبە دەنگێکی نزم وەرامی دایەوە...

((چی بلّێم ...!!!))

((چیدەکەی ، بۆ هەلّسایتەوە))

((بزانم کێیە ؟!))

((بوەستە کچم.. با جارێکی تریش لێی بدەنەوە. ئەوسامن خۆم دەچم!))

چەند جارێکی تر بە هەمان شێوە لە دەرگا درایەوە. رابۆ ئەگەر چی دەترسا. لێوی دەبزووت و لەبەر خۆی نزای دەکرد. بەگورجی هەلّسایەوە. وەك ئەوەی لە شوێنێکی ترسناك و قەدەغە بڕوا.بە ئەسپاییەوە قاچەکانی لە زەوی دادەنا. تا لە دەرگا نزیك بوەوە. چەند جارێکی تر لە دەرگا درایەوە. لە کونی دەرگاکە تەماشای کرد:

((کێــــــــــــــــــــــــیە ...؟))

- ((خۆمانین.......... بیکەوە !))

هەر چەندە دەنگەکەی لا نامۆ نەبوو. لەگەلّ ئەوەش ترسا!

((خۆتان کێن؟!))

-((بیکەوە دایە گیان...منم، تۆزێخێرا بە. بیکەوە !))

نەخێر... بە هەلّەدا نەچوو بوو دەنگەکە خۆی بوو. بە خێرایی دەرگای کردەوە. زەلامێك خۆی کوتایە ژورەوە. دەمامکی خۆی دابوو تەنیا کونی چاوەکانی دەبینرا. ئەوەی لە هەموو شتێکی زیاتر سەرنجی راکێشا چەکەکەی دەستی بوو ! دوای ئەوەی بە تامەزرۆییەوە دەستی رابۆی ماچ کرد. بەبێدەنگی، بەبێئەوەی یەك تاقە پەیڤیش دەربڕێ. بە دەست دیاردی بۆ کردو چوە ژوورەوە. کە دەمامکی خۆی کردەوە هۆمەر بوو. بە خۆشەویستیەوە لە کەژێ راما. وەك ئەوەی گەرەکی بێ بەو نیگایە ئەوەی ماندوو بوونە لە لەشی بەدەرنێ.

هەموو حەپەسان. رابۆ ئەگەر چی بە بینینی کوڕەکەی هەستی بە خۆشیەکی مەزن کرد. لە هەمان کاتدا ترسا ! تا ماوەیەك قوڕگی گیراو هیچی بۆ نەگوترا. پاشان بە زمان تەتەلّەییەکەوە گوتی:

((خێرە ...کوڕم. چۆنە هاتیەوە خۆ کەس نەیبینی ؟!))

-((مەترسە وام نەکرد کەس ببێنێ!))

هۆمەر هەر چەندە رەنگ و رووی گۆڕابوو. لە جاران خڕوپان وپۆڕتر ببوو. لەگەلّ ئەو وەرامە دەرکەوت کە دەنگی هەر وەکو خۆی بوو. ئەوەی گۆڕان چییە بەسەری دانەهاتبو. کەژێ بەر لە بینینی هۆمەر زۆر شتی دانابوو کە بینی لەگەلّی باس بکا. کەچی لە دەمەدا هیچی لەبیر نەما! تەنیا بیری لەوە دەکردەوە کە ئافرەتێکی وەکو ئەو لە کاتێکی ئاوا پێویستە چی بکا. بۆیە بە گورجی هەلّسایەوەو بەرەو ناندینە بچووکەکە هەنگاوی نا. دوای تاوێ... چۆن بە خێرایی چوە دەرەوە. بە هەمان شێوە گەڕایەوە ژورەوەو بەرانبەر مێردەکەی دانیشت.

هۆمەر سەری شۆڕکردبوەوەو لەبەردەم خۆی رادەما. وەك ئەوەی چاو رووی نەبێ بەرانبەریان دابنیشی !بەشەرمەوە لەبەرخۆی گوتی:

((بەکاردابەزیوین. لەبەر ئەوەی ماوەیەك بو نەتانم بینی بوو. حەزم کرد سەردانێکی خێراتان بکەم))

دوای ئەوەی ئەو چەند وشەی بە خێرایی دەربڕی، بێدەنگی دایگرتەوە. بەتیلە چاوێك سەیری کەژێی کرد. کە بەتامەزرۆییەوە تێی رادەماو گوێی بۆ شل کردبوو. بزەیەکی بۆ کرد. وەك ئەوەی لەگەڵ کەسانێکی نامۆ دانیشتبێ ئاوا بەپارێزەوە داخاوت ! بە وردی چاوی بەماڵەکەدا دەگێڕا. لە پڕ نیگاکانی لە شوێنێ چەقی:

((کێیە رازایە؟!))

((بێوار ...))

کەژێ بە خۆشیەکەوە ئەمەی گوت.

لەگەڵ هاتنی ناوی بێوار لە جێگەی خۆی راچەنی. ماوەیەکی زۆر بوو بە هیوای دیتنی بوو، زۆر وێنەی بۆ لە مێشکی خۆی چێکردبوو. بەردەوام بیری لێدەکردەوەو لە ئەندێشەی جیانەدەبووەوە. لە شوێنەکەی بزووت و بۆ لای کوڕەکەی خزی.،جاجمەکەی لەسەر وەلاداو تاوێ تێی راما. لەسەر خۆ ماچی کردو جاجمەکەی پێدادایەوە.کەژێ بە دەنگێکی نزم. کە هەر هێندە بوو دەبیسترا گوتی:

((واگای بێنە ... با بتبێنیێ !))

هەر چەندە هۆمەر لە دڵەوە حەزی دەکرد داخوازیەکەی بەجێ بێنێ.کەچی وای نەکرد. نیگایەکی وای ئاڕاستەی کرد. کەبەس بوو بۆ ئەوەی رازی دڵی خۆی پێ بڵێ ! رابۆ بەناگزوریەوە گوتی:

((ناتناسێ. بینایم دایێ ناتناسێ ! چۆن بتناسێ. کەی تۆی دیوە؟ نابەخوا دڵنیا بە کە ناتناسێ!!!))

لەوکاتەدا تەحۆ لەبەر خۆی دەستی بە ئاخاوتن کردەوە:

((نادایەگیان... نامەترسە هیچم لێ نایەت. خۆمندالڵ نیمە، ئای... مەترسە. ئەگەر باوەڕ بەمن ناکەی لە هۆمەر بپرسە.دەلێی بپرسە دەی. بزانە چیت وەرام دەداتەوە. ئەو بەزاری خۆی گوتی نەمدەزانی هێندە ژیرو بە ئاوەزی !هێندە کۆك وزیخ وزرنگی ...دەلێی بپرسە ...دەی ؟!))

هۆمەر هەستی لە خۆی بڕی وبەوریاییەوە گوێی بۆ شل کرد:

((تەحۆ چییەتی؟!))

((هیچ ...!))

کەژێ بە خەمباریەوە وەرامی دایەوە. هۆمەرلە وەرامەکەی گەیشت. بە ئەسپایی بۆ لای خزی.کەبینی دەستی بەستراوەتەوە. لە جێگەی خۆی حەپەسا. ویستی هۆیەکەی بپرسێ.بەلاّم لەبەر ئەوەی تەحۆ لەو گاڤەدا واگا هات. ئەو بوارەی وەگیر نەکەوت.ئەو چەند حەپەسا کە تەحۆی بەو لەگوینە بینی. تەحۆ سەد هێندە !ماوەیەك چاوی بەرانبەری لە مۆلەق راگرت. پاشان بە توندی بۆ لای خۆی راکێشا. وەك یەکێك ترسی لەدەست بەر هەڵدابوونی هەبێ ئاوا گرتی ! لەگەڵیدا لە پڕمەی گریانێیداو فرمێسکی لە چاوان گلۆر بوەوە:

((هۆمەر... ئەوە تۆی ؟! هاتیەوە. چۆن زانیت لەم کاتەدا من پێویستم بە تۆ هەیە. چۆن زانیت ها. بڵێ چۆن زانیت ! باش بوو هاتیەوە. ئەمجارەیان بە تەنیا نازوریتەوە ! منیش لەگەڵت دێم. نابێ جێم بهێڵی. ئا..ئاگاداربە. نابێ خۆم لێوەشێری وبەتەنیا جێم بهێڵی.))

تاوی کڕبوەوە. رووی خۆی وەرچەرخاندو تەماشایەکی دایکی کرد. پاشان دەستی پێکردەوە.

((ئەوەتا دایەگیان. لێی بپرسە بزانە گەورەبوومە یا نا.دەلێی بپرسە دەی. بزانە گەورە بوومە یانا !))

تا دەهات دەنگی زێتر بەرز دەبوەوە. کە ئەمە تارادەیەك رابۆی ترساند! بە هێنکە بڕی و شلەژاویەوە چوە سەری. دەستێکی بەڕووی داهێناو فرمێسکی سڕیەوە:

((دەنگت نزم کە کوڕم ... بەلاگەردانی بالآت بم ، لەدەوری سەرت گەڕێم... دەنگت نزم کە. با کەس گوێی لێ نەبێ. وەکو دەڵێن دیوار بە گوێیە ! با ئەو دەنگ بەرزیەت نەبێتە هۆی تەرفاندن وکاولکردنی ماڵەکەمان. دەنگت نزم کەباکەسمان لێ واگا نەیێ ! وەرەوە سەر خۆ ،هوشیار بەوە. ئەوە هۆمەرەو هاتۆەتەوە خەون نیە. کارێ وا مەکە دڵ تەنگی بکەی. بۆ ماوەیەکی کەم هاتۆتەوە با توشی شتێك نەبێ..... بێدەنگ بە))

هۆمەر سەیری چاوەکانی تەحۆی کرد. بەدەنگێکی نزم گوتی:

((نەختێکی تر دەڕۆم. دەبێ بڕۆم.. هاوڕێکانم چاوەڕێم دەکەن. بەکار هاتووینەتە خوارەوە. وەك ئەوەی تراره ئاوێکی تەزیت بە رابۆ داکردبێ لە جێگەی خۆی سارد بوو. کەژێش بە هەمان شێوە. لە کاتێداخەریك بوو نانی دەهێناو خواردنی ئامادە دەکرد. تەحۆ کە ئەمەیگوێ لێ بوو زێتر خۆی پێوە شۆڕکردەوە:

((جێم مەهێلە هۆمەر گیان.منیش لەگەڵت دێم. خەمت نەبێ ، هەموو شتێکم پێدەکرێ و بەرگەی هەموو شتێك دەگرم.جێم مەهێڵە. باوەڕ بکە چیتر ناتوانم لێرە بژیم. دایکم دەزانێ چیم بەسەر هاتوە. ئەوەتانێ خۆی لێرەیەو لێی بپرسە. لێی بپرسە ئەگەر باوەڕناکەی. ئەگەر تۆش نەهاتبوایەوە من خۆم دەهاتمە لات.دایکم دەزانی.من خۆم دەهاتمە لات. بەلآم ...))

نەیتوانی درێژە بە ئاخاوتنەکەی بداو گریانەکەی بە کوڵتر بوو. پاشان دەستی پێکردەوە:

((من دەهاتمە لات. ئەگەر تۆش نەهاتبوای من خۆم دەهاتمە لات. هەردەهاتم. بەلآم هەر چەندەی هەولّم دەدا دلّم بەرایی نەدەدا دایکم وکەژێبە تەنیا جێ

بهێڵم. بەزەییم پیاهاتنەوە! ئێستاکەش مادامەکونێ تۆ هاتیەوە. منیش لەگەڵت دێم. تازە ناتوانم چرکەیەك لێرە بمێنمەوە... نەخێر... ناتوانم ...))

لە نێو ئەو هەموو وشە دڵ تەزینانەدا شادیەك ختووکەی هۆمەری دا !

بە خۆشەویستیەکەوە تەحۆی ماچ کرد:

((کەواتە بویە پیاو تەحۆ.راست راست یەژی کە دەڵێی گەورە بوومە. ئەی نابینی هەست بە لێپرسراویەتیەدەکەی ! ئای خوایە. ئێستاکێ خاترجەم بووم وتەنکێشم کەوتە عەردی. تەحۆ گەورە بوەو بۆتە پیاو ! پیاوێکی پیاو پیاو... بۆیە هەر چەندە پێویست بەوەش ناکا.برای شیرینم. لەگەڵ ئەوەش داوات لێدەکەم کە ئاگات لە ماڵەوە بێ.تۆ پێویستە ئاگات لەماڵەوە بێ.تۆ دەتوانی لێرە بژی. ئا.... باش باش دەتوانی لێرە بژی. خاترجەم بە زۆری نەماوە بەیەکجاری دەگەڕێینەوە گوندەکەمان. دەگەڕێینەوە هەوارونشیمەنی خۆمان. خاتر جەم بە تەحۆ ...... هەردەبێ وا بکەین. بێ ئارەزوو بێدەستی خۆمان دەبێ وابکەین ! هیچ چارەیەکی ترمان نیە. وەلێ ئەمە پێویستی بە پشی درێژی هەیە. دەبێ پشیت درێژ بێ.))

هۆمەر دوای ئەوەی ئەو رێزە وشەی بەرانبەر برا بچووکەکەی دەربڕی. رووی لە دایکی کردو چەند پرسیارێکی ئاراستە کرد.ئەویش بێ سێو دوو، دەست بە جێ سەر لە بەری رووداوەکەی بۆ گێڕایەوە. هەموو شتێکی بەوردو درشتی تێگەیاند. بە دوو قۆڵی لەگەڵ کەژێ.ئەوەیان بۆ گێڕایەوە کە تەحۆ چۆن بەر لەچەند ڕۆژێك خەو خۆراکی لەخۆ حەرام کردبوو، ئالآی رۆیین و یاخی بوونی هەڵدابوو. پاشان چۆن لە ماڵەوە چوە دەرەوە و دوای ئەوەش چی بوو چی روویدا.

هۆمەر دوای ئەوەی نانەکەی خوارد. پاشان رووی لە تەحۆ کردەوەو دەستی بە دڵدانەوەی کرد. ئەو دەمەتەقێیەی لە نێوانیان روویدا بیری زورینەوەی گوندی لە

کن هەموان پتەو بەهێز کردەوە ! کەژێ کە تاڕادەیەك گرژ ببوولە دڵی خۆی گوتی:

-((تەحۆ راست یەژی. ژیان لێرە ناچێتە سەر. راست یەژی. پێویستە بزورینەوە.ئەگەرکاروابڕوا ئەوا دەبێ بەرو پشتی دەستی خۆمان ماچ بکەین تەنیا بۆ ئەوەی لێمان گەڕێن بژین ، تاکەی ئاوابین ! شنگ وهێزمان لەبەربڕا. بێزارو وەڕەزبووین. ئەو چاوەڕوانی کردنە تاکەی...؟!))

رابۆش لە هەمان کاتداو بە هەمان شێوە بیری دەکردەوە. وێسفی دەهێنایە بەر چاوو لەدڵی خۆی دەیگوت:

((هەرچەندە تەحۆ ناساغەو لەوانەیە هورێنان بکا. وەلێ راست یەژێ. خوا هەڵناگرێ راست یەژی ! پێویستە بگەڕێینەوە گوندەکەمان، هیچ نەماوە چاوەڕێی بکەین.ژیان لێرە سەختە. ئەگەر بەخۆنەکەوین ولەزی نەکەین ئەوا مشەختی وئەژواریدیماهی نایێ. تادێ زێتر دەکەوینە قووڵایی گۆمەوەو دەرباز بوونمان ئەستەنگتر دەبێ!))

تاوێکی تر بیری کردەوە. بەچاکی زانی چیتر بێدەنگ نەبێ:

-((کوڕم هۆمەر شتێك یەژم. هێویدارم نە ئەنری ، زویرو دڵ تەنگ نەبی ، خۆت دەزانی تا دێ لێرە ژیانمان سەختتر دەبێ. بۆیە ئەگەر هەمومان بزورینەوە گوندەکەی خۆمان باشترە...ئا.....باشترە.زۆریش باشترە. خۆهەر نەبێ لەو سەگسارییەی ئێرە رزگار دەبین))

کەژێکە ماوەیەك بوو لەناوەخۆی دەکولا. لەزاری رابۆی سەندەوەو بۆی تەواو کرد :

-((ئەرێ بەخوا هۆمەر. دایەت راست یەژێ.یانی چی ئێمە هەروا لێرە بمێنینەوە. تاکەی ئازاری دووری بچێژین ! لێرە هێوی بڕ بووینەو تروسکەیئومێدمان کوژاوەتەوە. باوەڕبکە هیچ خۆشیەکمان نەدیوە. شوکور زۆرت دنیا دیوەو گەلێ شوێنان گەڕاوی. باش دەزانی هەنوکە ئێمە هەست

بەچێدەکەین. ئافرەتێکی جوان وجحێڵ وپیرێژنێکی وەکو دایکت. بە تەنیا لە تاراوگەو دورە وارێ دەبێهەست بە چی بکەن ! جگە لەبیری گەڕانەوە دەبێ چیتر هەبێ بیریانی پێوە مژول بکەن. باشە خۆت بڵێ مادامەکونێ بۆمان دەکرێ بۆ ئەو خەونە نەهێنینەدی. ناوی خوای لێبێنین و بزورینەوە! دەزانم تۆ ماندووی رێگای و بەکار دابەزیوی. دروست نیە من بەو لەگوینەت لەگەڵ باخێوم.بەلاّم چی بکەین.. چی بکەین باوکی کوڕە شیرینەکەم. جگە لە تۆو لەوخوایە زێتر کەسی دیکە گومان نابەین. چیدەکەی کەتۆ تاکە پشت وئەنوای ئێمە بی. باوەڕ بکە بە دەست خۆمان نیە ! هیچ شتێك نیە لێرە بۆی بژین !پێویستە شتەکە بکەینە راستەقینەو بە گورج وکۆکی ئەنجامی بدەین.))

تەحۆ کە زانی دەرگای باسەکە خرایە سەر گازەرەی پشت.گلی ورازو نهێنی نێو دلاّن کەوتە بەرچاوان. هەرچەندە ژان وئازار سەخڵەتیان کردبوو. بە شادمانیەوە دەستی بە ئاخاوتن کرد:

((چیت گوت ؟ ئەی نەمگوت لەدایکموان بپرسە ! ژیان لێرە سەختە.زۆر ئاساییە ئەگەر بەرگەی دۆژێ بگرین. وەلێ بەرگەی ئەو هەموو شتەی ئێرە ناگیرێ. سەد کەڕەت باشترە لەڕێی گەڕانەوە بمرین. لە شاخێك هەڵدێرێین. گوللەیەکمان بەتەختی نێو چاوانی بکەوێ. نەوەك لێرە بەو دەردە بچین ! چیت گوت...؟! بەڕای هەموان وا باشترە... دەبلێ دەی ... بزانین چی دەڵێی. ئێمەش لەگەڵ تۆ دەگەڕێینەوە!))

هەموو دەورەیان لە هۆمەر دابوو بۆی داخاوتن. ئەویش لە لایەك بیری لێدەکردەوەو لە لایەکی تر بەزەیی پیا دەهاتنەوە. دەیزانی بیرکردنەوەیان تا رادەیەك ئەندێشەییە! دووری وخۆشەویستی گوندەکەیان ئەو راستەقینە تاڵەی لێ بزرکردوون کە ئەگەر بشگەڕێنەوە. دەگەڕێنەوە کاولگەیەك وگوندێکی تێك تەپیوو خاپور کراوو ! سەرباری ئەمەش بیرکردنەوەی وەکو ئەوان بوو.گەڕانەوەو ئاوەدان کردنەوەی بەراست و دروست وهاتنەدی ئاواتێکی گەورە دەزانی !

((لـەزی مەکـەن... بەم زوانە دێمە واتان. ئێستاکێ کاتەکەی لەبارنیە. من لە ئـێوە باشـتر دەزانم.ئەگـەنا مـن لـە ئـێوە تامەزرۆترم. بەلاّم جارێ کاتەکەی لە بارنیە.تۆزێ پشیتان هەبێ !))

((پشـی درێـژی تاکـەی... قاتـی ئەیـوب نین ! تۆ دەزانی ئێمە چیمان بەسەر هاتـوە ؟! پشـی درێـژی لەمە زیاتر یانی چی. بەرگەی هەموو شتێکمان گرت. هەتاوەکونـێ نسـکۆیەکمان بەسـەرنەیەو گۆشـتی خـۆمان بەشیشـەوە نەبیـنین. بیرناکەیـنەوە ! هەولێ نادەین. ئەو گاوەش هەموو شتێك لە دەست دەردەچێ و پەژیوانـی داد نـادا. ئەگەر تۆ هیچت پێناکرێ ئێمە خۆمان دەیکەین.راست بڵێ کـوڕی خـۆم، شـەرمی گـەرەك نیە ! دیارە لە تەوێلمان نووسراوە تەرشەبوس بە تۆریان بکەین !))

ئـەو وشـانە پەژارەیەکـی زۆریـان لـە دڵی هۆمەر چێکرد. هەستیکرد شتاق لا ناهەقـیان نەبـوو. هـەر کـەس بەرپەی خۆی دەپیوا.هی هەردووکانیش دۆغری و بـەرەو روو بوو. رەق وراست بوو. لەراست راستریش وەکو دەڵێن زمان لالّە. بۆیە لـە بێدەنگـی زێـتر نەیزانـی چی بکا ! سەیرێکی تەحۆی کرد؟ چیربوون و گەورە بونـی پـێوەدیاربوو. ترسێك لەدڵی نیشتەوە.بزربوون و سەرنگون کردنی پیاوەکان هەمـدیس مێشـکی داگیرکـردەوە ! تووشـی دڵەراوکـێ و پشـی تەنگیەك بوو. گەیشتە ئەو بڕوایە کە پێویستە بەزووترین کات چارەیەك بدۆزێتەوە:

((راسـت دەکـەن. پێویسـتە بە زووترین کات چارەیەك بدۆزینەوە پێویستە ئێرە جێ بهێڵن !))

رابۆ هەڵیدایێ !

((ئێرە جێ بهێڵن یانی چی ... ئەی تۆ !؟))

((گوێ رادێرە دایکی شیرینم. من وەك روونم کردەوە هەنوکە ناتوانم بتانبەمەوە. بـەلاّم وەك بەلێـنم پـێدان، دێمـەوە دواتان. ئێستا بۆیە ئەو داوایەتان لێدەکەم.

چـونکێ مانـەوەتانم لێـرە پێ پەسند نییە. هەتامن رێگەیەك دەدۆزمەوە. وا بە دروست دەزانم لێرە نەمێنن!))

کەژێ کە بەبایەخەوە.گوێی رادێرابوو. بەسەرسامیەوە گوتی:

((باشە چی بکەین... بچینە کوێ ؟ لێرە وەك دەست بەسەر واین و زێرەوانیەکی باشمان دەکەن!))

((هـەر چـۆنێك بـێت.... بگـوازنەوە شـار. چـڕوپڕەو کەس بە کەس نیە. لەو ئاکنجیە مەمێنن... شار بۆ ئێوە باشترە))

ئەوان خەریکی ئاخاوتن بوون.تێکەڵ بەئەژواری وتەنگ وچەڵەمەکانی ژیان ببوون و لـە چـارەیەك دەگـەڕان. وەکو بەردی بن گۆم مات ببوون و ئاگایان لەدەوروبەر نەمابـو. لەنکاوڕا بوە تەقە. هەموکپ و بێدەنگ بوون. جگە لە هۆمەر ئەوانەی دیکـە هەمـوو لەجێـی خـۆیان سـارد بوون. ترس بە ئادگاری هەموانەوە لکا. هـۆمەر گـورج هەڵسـایەوە. سـەیری کاتژمێـرەکەی دەسـتی کـرد. لێوی خۆی گەستەوە. چەکەکەی هەڵگرت و بە خێرایی چوە دەرەوە:

((ئاگام لەخۆم نەماوە زۆر دواکەوتم ... وەکو گوتم وابکەن ... باشە!))

کە دیماهی بە گلیەکەی هێنا. بەبێ چرپە دەرگاکەی کردەوەو چوە دەرەوە. دەنگی تەقـە تا دەهات زێتر دەبوو. لەگەڵ هەر تەقەیەکیش رابۆ خێراتر زاری دەبزواندو بـە هەناسـە بـڕکێوە لەبـەر خـۆی نـزای دەکـردو لـە خـوا دەپاڕایـەوە. کپـی وخامۆشیشـەو تـا دەهـات لەناو دەچوو. هەموو بەکزی لەژوورەوە دانیشتبوون. ولەچارەنوسـی هـۆمەر دەترسان. ئەو شەوەیان تا بەیانی بەو شێوەیە بەسەر برد. هەموو هەوڵێکیان بۆ نووستن پوچەڵ بووەوە.

((٣))

ئاسمـان پـاك وبـێگەردبوو. ئەگـەر یەکـی بـە جوانـی سـەیری کردبوا هیچ پەلە هەورێکـی نەدەبینـی. تەنـیا لـە دوورەوە نەبێ چەند پەڵە هەورێکی سپی وەکو

لـۆکە بەبنـی ئاسمـان وەنوسـابوون. خـۆر خـەریك بوو وردە وردە بۆ تاقی ئاسمان هەڵـدەزنا. هــەزارەها... ملــیۆنەها چــاو... گەورەوبچــووك . بەتامەزرۆیـــی وئومــێدەوە تێـیان دەڕوانـی. هەمــوو شوشــەی گیانی خۆیان لەدەست گرتبوو، تــەیارو ئامــادە بــوون. هــەر کاتێ بۆ بەرزکردنەوەی خۆرەکە پێویست بێ بیکەنە گوری !

کاروانەکـە لـەوێ دەمـێ بەگەرمـی هـەنگاوی دەنـا. ئەگەر چی ماندوو بوون و جـواناوی زۆریان کردبوو. هەستیان پێنەدەکرد ! گیانیان بەو نەسیمەی لە ناوەوە هەڵیکـردبوو.دەشـنایەوە. خوێنیان کەفی کردبوو بە چوستی دەبزوتنەوە. وەکو شێر هەڵمەتیان دەبرد. دەڕۆیشتن... دادەبەزین و دەگەڕانەوە.

لەبـەری دوژمـنان . لـە بـەری دڕنـدەو بەچـکە گورگان . ترس ونائارامی بوو چارەنوسی خۆیان رەش و تاریك دەهاتە بەر چاو. سەرسام ببوون و نەیاندەزانی چ ڕێگایەك بدۆزنەوەو چ تەڵەیەك بتەقێننەوە. بۆ ئەوەی پشکۆی ئەو گڕە بتەزێنن. لەجێـی خـۆی وەك جەستەیەکی بێ گیان ساردوسڕی بکەنەوە. بۆ ئەم مەبەستە. بـەو نـیازە گلاۆە. دەستەیەك لە گەورەکانیان دانیشتن. کەوتنە دوان و ئاخاوتن. پەڕە بە پەڕەی دیرۆکی ئەوانیان هەڵدایەوە. یەکێکیان گوتی :

((ئەگـەر کار وا بڕوا ئاگرەکە هەمومان دەسوتێنێ. گڕو جۆشێکی وای سەندوە ئەگـەر زێتر تەشەنە بکا کوژانەوەی کارێکی سەخت ودژوار دەبێ. جا بەر لەوەی بمانسـوتێنێ پێویسـتە لـە بێخەوە هەڵیکەنین. ئەگینا بۆمان دەبێتە نسکۆیەکی گەلێ گەورە. کۆست کەوتنێکی زل وزەلامی بەدواوەیە!))

یەکێکی دیکەیان گوتی:

((سـاڵەهایە ئـەو کاروانـە بەرێـوەیەو نەگەیشـتۆتە لـوتکە. ئەگـەر بێـتوو لە سـەردەمی ئێمە بەمەرام بگا. ئەوا روو رەش و شەرمەزاری مێژوو دەبین. ئەمە سـەرباری ئـەوەی کـە ئەوانـە دڕندەنە ...کێوینە ... هەر کە گەیشتنە لوتکە دەبنە دژوارترین و سەخترین کۆسپ بۆمان!))

((نابـێ هەرگیز بگەنە ئاوات. هەڵۆ ئەگەر پەڕوباڵی قوت نەکرێ وا بەرز دەفڕێ هـیچ باڵـدارێك ناتوانـێ خـۆی لـە قـەرەی بـدا. دەبێ هەموو مل کەچی بێن و کڕنوشـی بـۆ بـەرین. لـە بـەر هەنـدێ پێویسـتە زوو بـاڵ بەسـتیان بکـەین. بەربەسـتێکی سـەختیان بـۆ هەڵچنن . هەتاوەکو پوچەڵ دەبنەوەو باوەڕو ورەیان نامێنـێ. بە دێوو سەخرەجنمان تێدەگەن ! خۆیان لە ئاست راستی گێڵ دەکەن و پەنا بۆ خۆ هەڵخەڵەتاندن دەبەن. پێویستە کارێکی ئاوا بکەین. ئەگینا...))

دەنگـی پێکەنینـێك بەرز بوەوە ... بەرز بوەوە... بەرزبوەوە. هەتاوەکونێ ئەو شوێنەی خستە لەرزە.

((ئـەو شـتەی ئـێوە وا بـە زل و مەزنـی تێدەگەن. هەوسارەکەیم توند توند لە دەسـتی خـۆم ئالانـدوە ! ئەو کۆترەی لە کن ئێوە سڵەو ناگیرێ. وا لەبەر دەستی مـنەو هـێدی هـێدی یاریبە پەڕە نەرمەکانی دەکەم. نازانم ئێوە چۆن دەهزرن ! هێـندێك شـت هەیە بۆی ناچن کە زۆر گرنگە. ئاگاتان لە زۆر داو تەپکە نیە کە لـە کـۆنەوە بـەکار هاتـوە ! هـەر کاتێکیش بەکاری بێنن ، مادامەکونێ ئەوان هەروەك خۆیان بێئاوەزو ساویلکەنە. وەکو جاران کاری خۆی دەکا !))

دەنگی پێکەنینەکە تا دەهات بەرزتر دەبوەوە.

-((ئەگـەر گەرەکـتانە کاروانەکـە لەجێـی خـۆی رپ وروو بکـەوێ. وەك پـیرو پەککەوتەیـەك بکەوێتە ئاویلکەو هەڵنەستێتەوە. ئەگەر دەتانەوێ مەلی هیوای ئەو نژدو چەتەو یاخییانە لە پەل وپۆخەن. پێویستە سڵ لە هیچ شتێك نەکەنەوە. درۆ... بـێ بەڵێنی... دوو روویی... ئەمانە کلیلی سەرکەوتنن ! سەیری رەگی ئـەو شـتانە بکـەن. وەکـو رەگـی بنەچەکەی ئەم چەتانە بەناخی زەویدا رۆچوە. بەهەرچـەند پشـتیان دادەڕۆن... بـڕۆن. هەر پەڕەیەکی دیرۆکیان هەڵدەدەنەوە ، هەڵدەنـەوە ! ئـازان... چاونەترسن... بە ئەمەك وپیاون... بەجەرگ وئەگیدن، راستە، وەلـێ بە چەپڵەیەك دەکەونە سەما. گەمژەڵ و نەزان و سادەن. پێویست

ناکا وا لێیان بترسن و بەبایەخەوە سەیریان بکەن. من ڕێگایەکتان بۆ دادەنێم !
))

یەکێك پرسی:

((تا ئێستا سڵمان لە هیچ نەکردۆتەوە. ئاگر... ئاسن... کوتك... قامچی... درۆ. هەمووومان تاقیکردۆتەوە. بێسودە. وەکو شەپۆلێکی یاخی شالاو دێنن و ناگەڕێنەوە ! بەری خۆبدەنە شەقامەکان . لەو چاوانە رامێنن کە پلوکە بەردیان لەمستدایە. دەزانی چ رق و تۆڵەیەکیان تیا کۆبۆتەوە. دەزانی چ ئاورێکیان لێدەبارێ !))

دەنگی پێکەنینەکە بە شێوەیەکی ترسناك بەرزبوەوە

-((ئەو ئاورەی ئێوە وا بە سوتێنەری تێدەگەن. من وادەکەم بەدەستی خۆیان بکوژێننەوە ! بەزگاری ... بەنامرادی بەرانبەر ژێلەی بوەستن و ئاهی بۆ بەبادەن. لەزی نەکەن ... سەیری مێژوو بکەن. ئەو دارەتان لە یاد چوو کە باپیرتان پێشکەشی کردن وگوتی لە ئاخێ وانەی بچێنن و خەمی هیچتان نەبێ! ئەی نەیگوت هەر کاتێ دەروەستیان نەهاتن ئەو داوە دانێنەوە. لەیادتان چوو ؟! با ئەوەشتان پێبڵێم دارەکە رەگی داکوتاوەو ئامادەیە. هێندە لەسەر ئێوەیە بنی بدەنەوە.))

((باشە چۆن دەبێ... ئەو کارە چۆن ئەنجام دەدرێ ؟.))

((ئاسانە ...! ئەوانە چەند لقێکن و هەریەکە بەرانبەر ئەوەی تر سەری دەرهێناوە. هێندە بەسە خۆراکێکی ناو بۆشی ئەفسانەییان پێ نیشان بدەی، ئیدی هەموو لەیەکتر بەردەبن.وەك سەگی هار دەکەونە ناویەك ... ئای کە گەمژەڵ و نەزانن !))

خەڵکەکە ئاگایان لە هیچ نەبوو. بەردەوام بوون لەسەر کاری خۆیان. هەڵمەتی دلێرانەیان دەبردو لە چاوی مار نەدەگەڕانەوە. دەگیران...دەکوژران. باکیان

نەبوو. تووڕەتر ... بە باوەڕێکی پتەوتر... بەگوڕو جۆشێکی نوێوە هێرشیان دەبردەوە !

لە ناکاوڕا...کت وپڕ... ئاسمان رەش داگەڕاو تاریك داهات. خۆر وردە وردە، بەترس وبەچاوی پڕخوێنەوە خۆی حەشاردا ! ئەستێرەکان بەبێدەستی خۆیان... بە نامرادی خۆیان کێشایەوە. غەڵبە غەڵب و دەنگە دەنگێك ئەو ناوەی گرتەوە. دەنگی شمشاڵێك بەکزی هاتە گوێیان. ئاوازێکی تژی خەم و خەفەت بوو. ئاوازێکی هەناو بڕو جگەر تەزێن بوو. هەموو حەپەسان ! قەل وداڵ و کوندەپەپۆیان بینی لە ئاسمان باڵیان لێکدەداو بە ئارەزووی خۆیان گۆرانیان دەگوت. لەبەر تاریکییەکە بەشێکیان هێڕو گێژ بوون. وەك کوێریان لێهات و چاویان هیچی نەبینی.

کاروانەکە لە نێو خۆیان بوە مشت ومڕ. چەند شتێکی پوچ و بێ بایەخ لەنێویان سەری هەڵدا ! دەستیان لەبینی یەك نا. گەلێکیان پەیڤی توندو نادروست ئاماژەی یەك کرد. پاشان بوە شەڕە گوللە.خوێن لەگەڵ دەنگی شمشاڵەکە لە چیایەکان شۆڕبوەوە.هاوارێك بەرزبوەوەو دەنگی گۆرانیەك هات :

هاوار بە ماڵم دایێ   لە خۆمان بێ پشت وتەنهاییێ
ئەهریمەنی رەش وپیس   لێمان هاتە سەراییێ
هەڵۆ دەروون رەش بووینە   ڕێك نابنەوە بە تکاییێ
پێمگوتن براینە وانیە   ئەوە نابێ مفاییێ
دەستیان لەبینی یەك نا   برا لەگەڵ براییێ
سەبەب هەموو گەورەنە   تێناگەن لە دنیاییێ
خۆ پەرست وبێ بیرن   ... هاوار بە ماڵم دایێ

خەڵك هەموو. زارۆ... پیر... گەنج..تولاز.. کە سەیری ئەو تێك بەربونەیان کرد ، لە جێگەی خۆیان سارد بوون و چۆکیان شکا. دەستیان شل بوو. بە هەناسە ساردیەوە وەستان. بێ مگێزو ئارەزووی خۆیان پلوکە بەردیان لە مست

کەوتە خوارەوە . دوو دڵیەك کەوتە نێویان. لە هەموو شتێك بێزار بوون و باوەڕیان بە هیچ نەما. هەنیەیان دانەواندو خۆیان دایە بەر سەرەسمکی رۆژگار.

*   *   *

تەحۆ فێر ببوو ئەو ماوەیە زۆربەی رۆژەکان دەچوە شار. بە فڕفینگ وشادمان دەهاتە بەر چاو.لەگەڵ ئەوەش تادەهات دەبنسا ! ئەمە رابۆی سەرسام کردبوو. نەیدەزانی کوڕەکەی چییەتی.جارناجار لە کاتی دانیشتن وپەیواندن بە گورجی هەڵدەستایەوە، وشەی وای لە زار دەر دەچوو جێگەی ترس بوو بۆ دایکی. لێوی دەکرۆشت و بە توندی مستی لەدیوار دەدا. هەر چەندە رابۆ ئاگاداری هەموو دەنگ وباسێکی شار بوو. تەنانەت زۆر جارانیش هەموو شتێکی بە زەقەی چاوانی خۆی دەبینی.دەیدی چۆن لافاوی خەڵکە تووڕەکە پەنگی دەخواردەوە . خۆ نیشاندانی قوتابیان هەموو شوێنێکی گرتبوەوە. لەکانگای دڵەوە هێوی سەرکەوتن و سەرفرازی بۆ دەخواستن. حەزی دەکرد دوژمن لە بێخەوە هەڵکەنن و وەکو مار سەری پان بکەنەوە.

زۆر جاران بێزی لە دوژمن دەبوەوە کەبەو شێوەیە رەفتاری دەکرد. ئەگەر چی ئەو بەڕای خۆی زۆر شتی دەربارەی دوژمنەکەی دەزانی وچاکی دەناسی. وەلێ گەلێ کەڕەت بیری لێدەکردەوە ودڵنیا دەبوو کە هێشتا نەیناسیوەو ئەوەی ئەو دیویەتی هیچ نیە لە چاو ئەوانەی دەیبینێ ! رۆژیکیان ... کە هەرگیز لەیادی نە دەچوو. لەبەر چاوی ئەو لەکچۆڵەیەکی جوانی ناسکیان دا. کراسە سپی و خاوێنەکەی خلّتانی خوێن بوو سوور سوور هەڵگەڕا. کەچی ورەی بەرنەدەداو کۆڵی نەدەدا. بەردەوام دەیقیژاندو جنێوی دەدا. لەودەمەدا حەزی دەکرد ببێتە پاڵەوانێکی بەتێن. وەك پاڵەوانی ئەو چیرۆك و ئەفسانانەی کە شەو لە گوێ ئاگردانی گوندەکەیان دەگێڕدرانەوە. توند خنخنۆکەی ژاندرمەکان بگرێ وئەو خاکەی خۆیانی لێپاك بکاتەوە. لاوەکان بە شێوەیەکی سەیر چاویان کرابوەوە. پەردەی سام وترسیان، کە چەند ساڵ بو دەستی لە بینێ نابوون. بە ئاشکراو بێ ترس

دەدڕاندو لەگەڵ یەك داخاوتن. بە دەنگی بەرز زۆر شتی وایان دەگوت کەبەر لەو کاتە بە نهێنیش نەدەوێران باسی بکەن. تەنانەت کار گەیشتبوە رادەیەك منداڵی قوتابخانەی سەرەتایی دەڕژانە سەرشەقامەکان ونارەزاییان دەردەبڕی. بە دەنگی ناسك و زولاڵی خۆیان هاواریان دەکردو داوای مافی خۆیان دەکرد. داوای پساندنی زنجیرو پێوەندی خاکەکەیان دەکرد. کە بەشی هەرە زۆریشیان واتای خۆنیشاندان و راپەڕینیان نەدەزانی ! لە واتای ئەو پەیڤانە نەدەگەیشتن کە دەریاندەبڕی ! نەیاندەزانی ئەو هەوایە تووڕەی کە لە قوڕگی بچوکی ئەوان دەردەچێ نیازی لەناوبردنی دوپشکێکی رەش وپیسی هەیە ! نیازی هەڵکەندنی رەگی زوحاکێکی هەیە کە خوێنی میللەتەکەیانی لە نینۆك دەتکا...

*   *   *

هۆمەر ئەو شەوە کە لەماڵەوە دەرچوو. خۆی وهاوڕێکانی ئەستەنگێکی زۆریان بینی لە ئەنجامدانی ئەو کارەی بۆی چوو بوون. گیرۆ بوون و مانەوەی ئەو لە ماڵەوە هێندەی نەمابوو بیانفەوتێنێ و سەریان بە فەتارەت بدا! زۆر پەژیوان بوەوە. سەد خۆزگەی دەخواست هەر نەچووبوایە. خۆی بە بەرپرسیار دەزانی لە برینداربوونی شێرکۆ. ئەو شێرکۆیەی کە ماوەیەکی هێجگار زۆر بوو بەیەکەوە بوون. هەرلەگەڵ چوونە دەرەوەی یەکتریان ناسیو بوونە هاوڕێی گیانی بە گیانی. هیچ کاتێك بێی یەکیان هەڵنەدەکرد. زۆربەی شەڕەکانیان لە پاڵ یەك کردبوو. بەیەکەوە هێرشیان بردبوە سەر زۆر بنکەی دوژمن ولەزۆر مەتەرێزیشدا بە یەکەوە بەرگریان کرد بوو.

ئەو شەوە هۆمەر دەبوایە لە کاتی دیاری خۆیدا بگەڕێتەوە لایان ولەگەڵ هێزەکانی تریان یەکتر بگرنەوە. کە هەموو بە گوێرەی نەخشەیەکی رێك پارڤە ببوون.کەچی هۆمەر گیرۆ بوو نەشیا لە کاتی خۆیدا بگاتە شوێنیخۆی.

ئەو شەوە بە نیازی ئەوە هاتبوون زیانێکی زۆر لە دوژمن بدەن. وەلێ لەبەر چاو ساغی کردنی زۆڵێك ئاشکرا بوون. یەکەم تەقەی کە بۆیان کرا شێرکۆی پێکا.

کـە لـە نـزیك دیوارەکەبـوو. بەرایــێ شێرکۆی نەناسی ، بە دوژمنی تێگەیشت ویسـتی تەقەی لـێ بکا. بەلاّم کە گوێی لە دەنگی بوو گازی هاوڕێکانی دەکرد. هەلّوەسـتەیەکی کردودەنگەکەی ناسیەوە. دلّنیا بوو کە شێرکۆیە. لەگەلّ ئەوەش سـلّی کردەوەو دوو دلّ بوو. لەوە ترسا تەلّەبێ و بۆی دانرابێتەوە. بەلاّم کە جاری دوەم گوێی لەدەنگەکە بوو. یەك رێ بوو هیچ گومانی نەما. بە ئەسپاییەوە لە دەوروبـەری خـۆی رامـاو سـەیری شـوێنەکەی کـرد. ماوەیەك خۆی مات کرد. لـەنکاورا دەرپـەڕی وەك هەلّـۆیەك خـۆی گەیانـدە کنـی. هەر چەندە بوونە جێ نیشانەو تەقەیەکی زۆریان پێوەنرا، توانی دەربازی بکا.

شـێرکۆ زۆر جـاران ئـەو کایــەی بەبا دەکردەوەو سوپاسی دەکرد.خۆشحالّی خۆی دەردەبڕی کە خاوەنی هاوڕێیەکی ئاوا دلّسۆزە. کەچی ئەو بە پێچەوانەوە، خۆی بـە تاوانـبار دەزانـی ولەناخەوە گازاندەی لە خۆی دەکرد. بەوەی کە ئەگەر گیرۆ نەبوایە لەوانەبوو شێرکۆ ئاوای بەسەر نەهاتبوایە!

شـێرکۆ و هـۆمەر هەریەکەیان سەر بە دەستەوپارتێکی جیا بوون. هەریەکێکیان سـەر بـە کـۆمەلّە ولایەنـێك بـوون. کەچی وا لەگەلّ یەك گونجابوون، موویان بە کەلێنـی وەنەدەچـوو. ئـەو جـیاوازی بیرو بۆچونەی لە هەندێ کەسیان دەبیست. ئـەوان قـەت هەسـتیان پێنەدەکـرد نەبـە ئەندێشـەیان دادەهـات ونە بیریشیان لێدەکـردەوە! دەربـارەی ئـەوەی کەهەریەکـەیان سەر بە بەرەیەك بوون و چۆن وا لەگـەلّ یـەك گونجابـون. ئەوا شتێکی تا رادەیەك ئاسایی بوو. بەرایێ کە یەکێك دەسـتی دەدایــە چـەك و بەرگـی یاخـی بوونێی لەبەردەکرد. یەکسەر دەچوە کن هاوڕێیەکانـی ، یـا دۆسـت و ناسـیاوێکی. نەیدەزانـی دژایەتـی بیری وجیاوازی بۆچـوون و ئـەو شـتانە چییە. ئەو چەکی هەلّدەگرت. بەمەبەستێك. بەیەك تاقە مەبەسـت. ئـەویش راژەکردنـی خاك ونیشتمانەکەی بوو، ئازاد کردنی میللەت ونەتەوەکەی بوو لەبن باری دیلیەتی.

هاوڕێیەتیەکەیان گەیشتبوە رادەیەکی وا کە هەردوو لا گومانیان لێدەکردن ! زۆر جارانـیش بـەرەو روو... بـێ پـێچ و پـەنا ئەمـەیان دەدرکاند . وەلێ ئەوان بە شـێوەیەکی تـر بەرپەچـیان دەدانـەوە. خاترجەمیان دەکردن کە ئەو شتەی ئەوان بیریـان لیدەکردەوە ولیێ دەترسان . ئەوان رۆژان رۆژێك لە رۆژان بە ئەندیشە دانەچوە ! ئەمەسـەرباری ئـەوەی هـیچ بایەخیشـیان بـەو جۆرە کەسانە نەدەدا. چونکێ بە تـەواوی بۆیان روون ببوەوە کە ئەو گومان وناکۆکی ودوو دلّی خستە نێو خەلّکی . فەنـدو فێلّـی دوژمـنانە و دەیانـەوێ بـەو شـێوەیە لـە زەویـان بـدەن. بـۆیە هەولّـیاندەدا بە هەر شێوەیەك بێ پوچەلّی بکەنەوە ولە پێناوی بەرگەی هەموو شتێك بگرن. ئەوەیان بە تەواوی بۆ ئاشکرا ببوو کە ئەو شتەی ئەو جۆرە کەسانە دەریاندەبڕی فڕی بەسەر راستەقینەوە نەبوو. دروستکراوی ناحەزو دوژمنان بوو. کـە لـە هەموو لایەکەوە هەولّیاندەدا سوود لە خۆش باوەڕی وساویلکەیی ئەوان وەرگـرن وتۆوی رق وکینەیان لە نێو بچێنن. هەتاوەکونێ بتوانن بەرانبەریان سێر لە سمێلی بدەن و بە گالّتەجاریەوە سەیریان بکەن !

شـێرکۆ بە چەند سالّێك لە هۆمەر بچووکتر بوو. بەقەد وبالاّش لەو پوتەوبنێستر بـوو. چـونکێ چیانشـین هـەردەم چوسـتتر و رەقەلّە ولاوازترن لە خەلّکی شار . شـێرکۆ ماوەیەکـی زۆر بـوو لـە چـیا بوو وەکو ئەوانی لێهاتبوو. هەورازی رژد وسـەخت بـەز چـییە لە لەشیان نەهێشتبوو،گەلێ جاران هۆمەر گالّتەی لە گەلّ دەکـردو بە شارنشین و ناسکی ناو دەبرد. کەچی ئەو بە هێمنی وەرامی دەدایەوە و دەیگوت :

-((بـرام هۆمەر ... راستە من خەلّکی شارم. بەلاّم من لەو کەسانە نیم کە تۆ تـێیدەگەی ! چـۆن هەمـوو پەنجەکانی دەست وەکو یەك نین ، خەلّکی شاریش ئـاوا. هەریەکـەی بە جۆرێك دەژی، بە جۆرێك سەیری ژیان دەکاو بە جۆرێك بیر دەکاتـەوە. هەیانـە بـێ مانـدوو بوون دەخواو لە سێبەر رادەکشێ. هەشیانە تا ئـێوارە غاردەدا. بە هەموو شێوەیەك کاردەکاو دانیشتنی بەر چرقەی گەرماشی

پێ ڕەوا نابینرێ ! ئەدی برام... ئەو شارەی تۆ ئاوا بە جوان دێتە پێش چاوت. لە روخسار سەرنج راکێش و دلڕفێنە. کەچی قاوغەکەی زۆر شتی ناحەزو دزێوی بە خۆوە گرتوە. ئەمەش ئەگەر باش لێی ورد نەبیتەوە دەرکی پێنابەی ! ژیان تیایدا بەشێوەیەکی سەیر ئالۆزکراوە. دەباش بزانە. خاترجەم بە. زۆرکەس لەسەر حسێوی ئەو خەبات وماندوو بوونەی ئێمە کەوتوونەتە خۆشی !))

چۆن هەموو جارێك لە کاتی ئاوا ئەو وشانەی دووبارە دەکردەوە.هۆمەریش بە هەمان شێوە ، هەموو جارێك قسەی پێدەبڕی ودەیگوت :

((من وام نەگوت نا ... شێرکۆ. من هەرگیز مەبەستم ئەوە نیە تۆ بریندار بکەم. باوەڕبکە من هیچ شتێك بە پەلار وتوانج نالێم. دەشێ شێوازەکەم ئەو واتایە بگەیەنێ، بەلاّم باوەڕبکە...))

شێرکۆ پێدەکەنی. دەستی لە ملی دەکردو دەستیان بە پیاسە دەکرد. جا ئەگەر لە ئاوایی بوونایە ، کاتێ ماندوو دەبوون لەبن دیواری مزگەوت دادەنیشتن. ئەگەر لەچیاش بوایە. ئەوا لە پەنای بەردێکدا پاڵیان دەدایەوە. هەردووکیان بە چاکی شارەزایی دەروونی یەکتر ببوون. هەریەکەیان بەرلەوەی ئەوەی تر باخێوی دەیزانێ چی یەژی! وەك هەموو هاوڕێیەك زۆر جاران لێك زویردەبوون و بەلاّم هەر ئەو دەم بوو. کە هێور دەبوونەوە هیچیان لەبەر دلاّن نەدەما. ئەو کاتەی شێرکۆ بریندار بوو. هۆمەر بڕیەی دا لەگەڵی بڕواو بیگەیەنێتە بنکە. وەلێ ئەمە بە پێچەوانەی خواست ویستی لێپرسراوەکان بوو... لەبەر ئەوەی سەربەلایەنی ئەوانیش نەبوو، نەشیا هیچ بلّێ. بۆیە بێدەستی خۆیان لێك جوێبوونەوە!

هۆمەر لەو کاتەی شێرکۆی لەگەڵ نەدەبوو . تووشی هەر ئەژواری و تەنگە تاویەك بوایە. خۆی بە تەنیا دەهاتە بەرچاو. ئەگەرچی زۆر دۆست وهاوڕێی بە ئەمەك و پیاوانەی لەگەڵ دابوو.

شێرکۆ هێشتا زامەکەی بە تەواوی چاك نەببوەوە کە گەڕایەوە. دەمێ یەکتریان بینی وا یەکتریان گرتە باوەش وەك ئەوەی هەزار ساڵ بێ چاویان بەیەکتر

نەکەوتبێ. یەکەم پرسیار کە هۆمەر لێی کرد. ئەگەری خێرا زورینەوەکەی بوو.کەهێشتا برینەکەی سارێژ نەبوو ئێش و ژانی هەر مابوو. شێرکۆ بە بزەیەکەوە وەرامی دایەوە:

-((چیت وەرام دەمەوە. هەرچەندەی هەوڵمدا نەمتوانی دڵم داورێنمەوە. ئێمە فێری رۆیشتنین وناتوانین دابنیشین.گوتم با بگەڕێمەوە باشترە. باوەڕبکە ئەو ماوەیە هەر رۆژێکم لە کن بە ساڵێك هەبوو. نەدەڕۆیشت ونەدەڕۆیشت!))

هۆمەر پێکەنی:

((ئەوەی راستی بێ منیش وابووم. زۆر حەزم دەکرد بێمە کنت. بەلاّم خۆت دەزانی نەمدەتوانی ! لەگەڵ ئەوەش هێشتا زوو بوو نەدەبوایە بگەڕێیەوە. بەختی تۆش ئەمجارەیان هێزەکانمان لەگەڵ یەك کەوتن ولێك جوێ نەبووینەوە!))

-((ئێمە چیایین. نابێ دابنیشین. دەبێ هەردەم بە پێوە بین. بەپێوە لەدایك بین ، بەپێوەبژین ، بە پێوەبمرین!))

((باشە قەینا... ئەوا گوتمان بە پێوەژیاین وبەپێوە شوڕشگێرانە مردین. پێم بلّێ چۆن بە پێوەلەدایك بین ؟! کەلە دایك بوون بە دەست خۆمان نەبێ !))

هۆمەر بە پێکەنینەوە ئەمەی گوت

((ئەی چی بلّێم ؟!))

هەردووکیان بە دەنگێکی بەرز پێکەنین ودوای تاوێ بێدەنگ بوون. وەك ئەوەی پەیڤیان دیماهی هاتبێ وهیچیان لەپرپاسگەی نەمابێ !

-((ژیانی ئێمە ئاوایە. ئەگەر شتێکیش نەکەین هەروا دەمێنێتەوە. هەر دەبێ بە پێوە بمرین. راستە جێگەی شانازیە. بەلاّم ئێمە وایین و خەڵکی دیکەش، کە لەوانەیە بە هێندەی ئێمەش شایستەی نەبن. بە حەساوەیی لێی رادەکشێن وبەئازادی دەژین.کەس ناتوانێ پێیان بلّێ لەسەر چاوتان دوو برۆ هەیە ! بە ئارەزووی خۆیان چۆنیان گەرەك بێ ئاوا دەژین !))

شێرکۆ ئەمەی بە بێزاریەکی وا گوت هۆمەر سەرسام بوو. چرکەیەك بەر لەو کاتە هەمان رستەی بە شێوازێکی وا دەربڕی کە بۆنی خۆڕاگری و ورە بەرزی لێدەهات. تووڕەیی وبەرەنگاربوونەوەیەکی بە خۆوە گرتبوو.کەچی هەمان رستە، هەمان پەیڤ. ئەمجارەیان شێوازێکی تری وەرگرت!

هۆمەر بەرایی وای باوەڕ بە خۆی هێنا کە شێرکۆ ئەو مەبەستەی نیە کە وشەکان بۆ ئەویان گواستەوە. وەلێ بە پێچەوانەوە ،دوای ئەوەی تاوێکی تر ئاخاوتن. ئەو بێزاریەی بەزەقی لە وشەکانی شێرکۆ بەدی کرد ! حەزی نەکرد دڵی هاوەڵەکەی بشکێنێ بۆیە بە رووێکی خۆشەوە گوتی :

-((وا دیارە بریندار بوونەکەت کارێکی زۆری لێکردووی. ئەوەی من زانیم دەستت بریندار ببوو. نەمزانی ئەژنۆشت لەگەڵی شکاوە !))

شێرکۆ چۆن بوو هەروا مایەوە. بگرە سارد بوون وپەستی زیاتر پێوە دیاریدا. ماوەیەك بەبێدەنگی لەهۆمەر راما.ئەمە وای لە هۆمەر کرد هەست بە پەژیوانیەك بکا. بەڵام بواری ئەوەی نەبێ بیدرکێنێ. شتاقیان هیچیان نەگوت. لەنکاوڕا شێرکۆ گوتی :

-((خۆزگە ئەژنۆم بشکابوایە، بکوژرابومایە... تەنیا دڵم بریندار نەبوایە !))

هۆمەر هۆپەکی لەخۆ زانی

((چی بووە کاك شێرکۆ. دەڵێی شتێك هەیەو من نایزانم.))

ئەمەی گوت. کەچی کە روخساری شێرکۆی بەو لەگوینە بینی. زوو پەژیوان بوەوە. ئەگەر بشیابوایە پەیڤەکانی یەکەیەکە دەگێڕایەوە زاری. ئەوەی لە یاد چووبوو کە هەر یەکەیان سەر بەلایەنێکن و نابێ بەبێ دەستنویژ لەگەڵی باخێوی ! نەوەك پرسیارکردنەکە ببێتە هۆی زێتر ئاڵۆزکردنی کارەکە. بۆیە هەوڵیدا پێچێ بکا :

((ببوورە کاك شێرکۆ. وابزانم لەبەرەکەی خۆم زیاتر پێم درێژ کرد !))

شێرکۆ برژانگەکانی لێکترازاندو بەبنی چاوی تەماشای کرد. بێ ئەوەی هیچ بڵێ هەناسەیەکی قوڵی هەڵکێشا !

((دووبارە داوای لێ بووردن دەکەم. نەمزانی بەو لەگوینە کارت لێدەکا. باوەڕبکە هیچ مەبەستێکی خۆتێهەلقورتاندنم نەبوو!))

شێرکۆ وەك جاریبەری تەماشای کرد.بەڵام ئەمجارەیان گرژینەوەکی لەگەڵ بوو. گرژینەوەیەکی پڕ ئازار. گرژینەوەیەك بۆنی دڵشکان و هەست بریندار بوونی لێدەهات! بەدەنگێکی تەڕ. تەڕ بە فرمێسکێك کەسەرچاوەی سۆزێکی قوڵ.... قووڵ بوو. سۆزی ناخێکی سادەو ساویلکە. هاتە دەنگ وگوتی:

-((ئەوە چی یەژی هۆمەر. من تۆم لەمەبەگەورەتر دەزانی. ئەوە چی یەژی. راستە ئێمە هەریەکە سەر بەلایەنێکین بەڵام هەردووکمان یەك مەبەستمان هەیە. تاکە هۆیەك هانی داوین ، ئاوا حەسانەوە لەخۆ حەرام کەین ودەشت و چیا بگرینە بەر. هەردوو یەك ئاوات وخۆزگەمان هەیە. دەبڵێ دەی... تۆ بۆ ئەوە نەهاتووی کە زنجیری دیلی و بن دەستی لەهەوکی خۆت و هاوخوێنەکانت بپچڕێنی ! دەبڵێ دەی ؟!))

هۆمەر خیزی لەقورگی ماو هیچ وەرامێکی بۆ نەدرایەوە! بۆیە شێرکۆ... کە تا دەهات چاوەکانی زێتر دەکرانەوە ! کرنەبوەوەو زێتر درێژەی پێدا:

((لەوانەیە هێندێك گەمژەڵ ونەزان. هێندێك داوێن پیس وخۆخۆر ... کە تفیان لە شیری دایکیان کردوەو تامی نان و نمەکی ئەو خەڵکەیان لەبن زاری دەرهاوێشتوە. ئەگەر ئەوانە بەدەست نێردرابن. یاخود بۆ مەبەستیتایبەتی خۆیان هاتبن. ئەگینا ئێمەلەسەرفرازی و ئازادی بەولاوە دەبێ چ مەبەستێکی ترمان هەبێ ؟! خاترجەم بە، سوێندیش بە هەموو شتێك دەخۆم. ئەوەی تۆ باوەڕت پێیەتی و ئەوەی من باوەڕم پێیەتی. هەتاوەکونێ ئێستا من چرکەیەك بۆ خۆم نەژیاوم. هەموو شتێکم هەر بە هی ئەم گەل و ئاخە زانیوە. بلێ هۆمەر ..... خۆت بڵێ. کەتۆ لە هەموو کەس نزیکتری لێم. باشت لەیەك نەشارینەوە.

خۆت دەزانی لەسەر ئەو هاوڕێیەتیە تووشی گەلێ تەنگ و چەڵەمە بووین !ڕۆژێك لە ڕۆژان چ بەزار چ بەکردەوە. چ لەگەڵ خۆم چ لەگەڵ خەڵکی دیکە. شتێکی وام کردوە. وتەیەکی وام زەلاندوە کە دژ بە ئاواتی گەلەکەم بێت ؟!))

((... ! نەخێر.))

-((بەڕای تۆ ڕۆژێك لە ڕۆژان کارێکی وات کردوە ؟.))

-((... ! نەخێر.))

شێرکۆ پڕ هەڵمابوو نقەی لێوە نەدەهات،جار ناجار بە توندی پشتی سەری لە دیوارەکەی پشتی دەدا !

((هۆمەر گیان لێم مەگرە ! ئەگەر هەرچیەکم کرد دڵگیر نەبی من هەموو شتێکم کردۆتە گوری ئەم خەڵکە. هەموو هیواو ئاواتێکی خۆم لە ڕێگەی ئەوان داناوە... تێدەگەی...؟ کە ئەوە دەڵێم مەبەستم ئەوە نیە منەت لەسەر کەس بکەم. نا... چاویشم لەوە نیە خەڵك بەزەیی پێم بێتەوە. زۆر شادمانم کە توانیومە وابکەم. بەلاّم ئەوەی گەرەکمە بیلێم یەك شتە. هۆمەر... من بۆ ئەوەهاتووم خەبات بکەم ، تێبکۆشم دژی ئەو کەسانەی خوێنمان دەمژن ! لوولەی تفەنگ ئاڕاستەی ئەوانە بکەمەوە کە بە چاوی حیز سەیری ئافرەتەکانمان دەکەن و دەیانەوێ لەناومان بەرن. من یەك دوژمنی ڕاستەقینەم هەیە. لەو زیاتر ئامادەنیم چەك بەرووی کەسی دیکە بەرز بکەمەوە. ڕاستە باوەڕم بەرێکخستن و مل کەچکردن بۆ بڕیەی لەسەرەوە دەرچوو هەیە. بەلاّم هەرگیز ناتوانم ببمە داردەستێك وئەوان بۆ مەبەستی تایبەتی خۆیان بەکارم بێنن !))

هۆمەر هەمدیس بە شتێکی تایبەتی تێگەیشت ونەیویست خۆی تێهەڵقوڕتێنێ. دەیزانی لەو شوێنانە مرۆڤ پێویستە بە ئاگادارییەوە ڕەفتار بکا. هەموو وشەیەك بە پارێزەوە بدرکێنێ. ئەگەرنا گرانی لەسەر دەوەستێ. لەوانەیە پیاوەتی و چاکە ببێتە گەورەترین تاوان ولێخۆش بوونی نەبێ ! ئەو ماوە زۆرەی لەوێ ژیابوو. فێری هەموو شتێکیان کردبوو. باش لەوە گەیشتبوو کە زۆر کەسی

دڵڕەق و دوو ڕوو مەرایی کەر ، هەربۆ خۆ خۆشەویست کردن و پلەوپایە. تەڕو وشك تێکەڵ دەکەن. بۆیە قرقەپ بوو. نەبادا کەسێکی تر گوێی لێ بێ و بە شێوەیەکی تر باسی بکەن !

((گازاندەم لێ مەکە ئاوا داخێوم. نە مرۆڤێکی بەڕەڵلامەو نەگێرەشێوێنم ! باوەڕ بکە... باوەڕ بکە نازانم بە چ شێوازێك ڕازی دڵی خۆمت بۆبدرکێنم! برام هۆمەر ... ئەگەر تۆ سەیرت بەم وشانە بێت، من هەرگیز سەیرم پێنایە. دەزانم کوێم دێشێ. گوێ بدەرێ هۆمەر ... هەر چەندە لە وانەیە زۆر جاران بەو باسە سەرم یەشاندبی. دەبێ ببووری. جوینەوەش وەکو دەڵێن لەزار ناخۆش وبێتامە. لەگەڵ ئەوەش هەمدیس دەیگێڕمەوە ! من خێزانێکم جێهێشتوە کە جگە لە من کەسی دیکەیان گومان نەبردوە! کۆشێ خێزان. سێ برای بچوك و چوار خوشك. من بە کرێکاری بەخێوم دەکردن. نەمتوانی بخوێنم چونکێ هەرلەگەڵ ئەوەی دەستم داری گرت، کەوتمە کار کردن. باوکم نابینا بوو کاری بۆ نەدەکرا. بەم دواییە زانیومە دایکم بۆتە کارگوزار لە قوتابخانەیەك. ئەویش دەڵێن لە وانەیە دەری بکەن !دەزانی بۆ.. لەوانەیە ئەگەر نەزانی بپرسی . منیش پێت دەڵێم. لەبەر من ! چونکێ من لە دەرەوەم. سەرباری ئەوەی من ناتوانم یارمەتیان بدەم ئەوان یارمەتی من دەدەن. بومەتە بارگرانی زۆر بەسەریانەوە. باوەڕبکە هەر چەند جارەی دایکم دێتە لام و پارەم دەداتێ. هێندەی نامێنێ ببمە دڵۆپێك ئاوو بەناخی زەویدا ڕۆچم ! تۆ سەیرکە. من ئەگەر لە پێناو دۆزێك و لەبەر دڵسۆزی نەبێ. ئەو ڕەشە خێزانە چۆن جێدەهێڵم !))

هۆمەر سەری دابوە بەرخۆی و بە خەمبارییەوە گوێی ڕادێرابوو. بە دەنگێکی نزم و لەسەر خۆ گوتی :

((کەس نکۆڵی لەوە ناکا. دڵنیام ئەگەر لەبەرژەوەندی ئاخ و وارێ خۆت نەبێ. هەرگیز بەو ژیانە کولەمەرگیە ڕازی نابی.))

شێرکۆ وەك ئەوەی ئەو وەرامەی بە هەل زانیبێ. بەلەزی گلی پێبڕی و دەستی پێکردەوە:

((تۆش ئاوای ... دڵنیام تۆش ئاوای ! تۆش خێزانەکەت لە ئاکنجیان کەوتوە. گوندیان لێ خاپوورکردوویەو لە ماڵی خۆیان بەدەرناوی. هەر چەندە شاریش واری خۆت حسێوە. بەلاْنەکونێ بە گوێرەی ئێوە لە چیای شیرین ئاوابوون ئاوارەیی و دەربەدەری و پەڕاگەندەییە. بۆنی نامۆیی لێدەکەن. ئێ وایە... هەقی خۆتانە مرۆڤ هەرکە لە دایك دەبێ بەو بستە خاکە دەبەسترێتەوە کە تیایدا لەدایك بوە.))

وشەکان تادەهات زێتر بیری هۆمەریان مژوول دەکرد. خێراتر بەرەو رابردویان دەگێڕایەوە. یادی خێزانەکەی کردەوە ! کەژێ... بێوار...رابۆ... تەحۆی برای. کە زوریەوە ماڵ و تەحۆی بەو لەگوینە بینی. بیری لێکردەوە. خەمی بۆ خواردو لە دڵی دەرنە دەچوو.

((هۆمەر گیان ... ئێمە هەموو وەکو یەکین. هەموو لە خێزانێکی هەژارو زەحمەتکێشین. یەك ئامانجمان هەیە. جاسەر بە هەر لایەنێك بین. یەك مێردەزەمە قاچی بەسەر ملی هەمومان شۆڕکردۆتەوە.گیرۆدەی دەستی یەك تاریکین. بۆیە پێویستە تا بۆمان دەکرێ هەوڵی لەیەك نزیك بوونەوە بدەین. گڕی ئەو دووبەرەکیە لەناو بەرین کەبوە بەخاڵی بێ هێزیمان و سالەهایە بەدەستیەوە دەناڵێنین.))

هۆمەر گەڕابوەوە وارەکەی لەنێو گوندەکەی دەهات و دەچوو. بەرانبەر خانوەکەی خۆیان وەستا. ساڵحۆکی هاتەوە یاد ! ئەو دەمەی بیر کەوتەوە کە لە بناری چیای شیرینی تووشی ساڵحۆك بوو پێکەوە بەرەو ماڵ بوونەوە. رەنگی ساڵحۆکی هاتەوە بەرچاو کەبەر لەو کاتە هەرگیز بەو کلۆجەی نەبینیبوو! ئەو دەمە نەیدەزانی ئەو نهێنییە زلەی لە دڵدایە. ئەو نهێنییەی بوە سۆنگەی گۆڕینی رێڕەوی ژیانیان. ئەو نهێنییەی کەدەزووی تەمەنی ساڵحۆکی پچڕاندو بەرەو

ئەودیوی شۆڕکردەوە. کاتێکی سەیر بو. کاتێکی ئەفسانەیی و ئەفسوناوی بوو. گوندەکەی وەك ئاوێکی وەستاو لەنێو خۆی دەپەنگیەوە. کەس بیری لای خۆی نەبوو.هەریەکەی چاوەڕوانی ئەوەیتر بوو چارەیەك بدۆزێتەوە. کارەکەیان بە بەرپرسیاریەتیەکی زەلام دادەناو زاتی ئەوەیان نەدەکرد خۆ لەقەرەی بدەن ! ئای کە کاتێکی دژوار بوو. هەنوکەش ماوەیەکی زۆری بەسەرتێپەریبوو، لەجاران زیاتر دنیایان بینیبوو، سەریان بەزۆر کون وقوژبنان کردبوو. مێوانداریەتی پیاو ماقوڵ وکەللە رەق و جینگز وقرچۆك ودۆم وقەرەجانیشیان کردبوو. نەدەشیان ئەو ژان و ئازارە دەربڕن کە ئەو دەمە هەستیان پێدەکرد.بیری لەوە کردەوە کە ساڵحۆك دەیویست نهێنیەکەی بۆ دەربڕێ ، ئەویش پرسیاری خەساربونی کەژێی لێدەکرد. کە ساڵحۆك دەیگوت دایکی کەژێ خەسار دەبێ. وەك دێو هەڵێدەلوشن وتاهەتا چاوی پێی ناکەوێتەوە. ئەو گەمەی پێدەهات. بەقسەی قۆڕو بێ ڕێ و جێ وتڕوهاتی تێدەگەیشت. وایدەزانی سالحۆك خەلفاوە وهۆشی لە کن خۆی نەماوە! ئای کەساتێکی پڕ شوورەیی بوو. هەر چەند جارەی بیری لێدەکردەوە ،جواناوی شەرمەزاری گشت گیانی تەڕ دەکرد. لەگەڵ ئەوەش رابردووی بوو نەدەشیا لێی جوێبێتەوە. هەرکەبیری دەکەوتەوە هەموو شتەکانیلا نوێ دەبوەوەو وەك ئەوەی ئەوساتە رویان دابێ ئاوای لێدەهات ! بەم دواییە بۆی دەرکەوت کە گلیەکانی ساڵحۆك سەنگێکی تایبەتی یان هەبوو. راست ودروست وچڕوپڕ وگەلێ واتادار بوون. واتایەکی وایان دەبەخشی کە زۆر کەس بە درێژایی تەمەنی شت دەخوێنێتەوە وخۆی پێدەگەیەنێ ، تێی ناگا ! واتایەکی یەکجار سادە. بێگرێ وگۆڵ. راست ورەوان... لە هەمان کاتدا یەکجار قووڵ !

((برای شیرینم .... ئەوە زێتر لە پێنج ساڵە.. پێنج ساڵی خشت.ئەو خێزانە رەش وروتەی خۆم جێهێشتوە. پێنج ساڵی بتوونە داومەتە شاخ وپێخەف و نوێنی گەرمم لەخۆم حەرام کردوە. ئەوەی پێی یەژن خۆشی لێی بێبەری بوویمە... تۆ

سەیرکە... تەمەنم لەسی ڕەتی داوە. هەتاوەکو ئێستا نەمتوانیوە ژن بهێنم ومالێك بەیەکەوە بنێم. باشە پێم بلێ تەمەنی مرۆڤ چەندە ؟ ئەگەر پێمەردە برای گیانی بە گیانیم بێ.باسی سالی تر بژیم. لەمەبەستم دەگەی هۆمەر ... وانیە ؟! قاتی ئەو گلیانە بە هەلە تێناگەی. من پەژیوان نیم لەو تەمەنەی ئاوام بەسەربردوە. خۆت دەزانی شانازی پێوەدەکەم. کەسیش وەك ئەو کەسە بەختیار نیە کە بۆ خۆشی خەلکی تر بژی. منیش لەوەتەی فامم کردوە وخۆم دیوە هەر ئاوا بوویمە.تا مندال بووم هیچم نەدەزانی دوای ئەوەی شەشی سەرەتایم تەواو کرد ناچار بووم دەست لە خوێندن هەلگرم وقۆل و باسکی کرێکاری لێ هەل بکەم. بەو تەمەنە کەمەم ملم دایە کرێکاری ! باوەڕ بکە هەر چەند جارەی هاوڕێکانم دەدی دەچوونە قوتابخانە ئاورم لەهەناوی بەردەبوو. چونکێ خاترجەم بووم کەسیان وەك من حەزی لە خوێندن نەدەکرد. لە هەمویان زیرەکتر بووم. تاوازم لە قوتابخانە هێنا هەموو سالێ یەکەمی پۆلەکەم بووم. ئای کاك هۆمەر چەندە هیواو ئاواتم هەبوو.... هەمووی بووە تراویلکەو شوێنەواری نەما ! بەو تەمەنە بچووکە بیرم لەوە دەکردەوە کە چۆن ببمە نووسەر ! گالتەت پێ نەیە. راستە ئەو کاتە نەمدەزانی نووسین چیە. وەلێ نەمدەزانیبۆ ، هەروا لە خۆمەوە ئەو بیرەم دەکردەوە ! بەم دواییە خولیای ئەوەم کەوتۆتە سەر شتێك لەسەر گەلەکەم بنووسم. ئەشکەنجەو ژان وئازارەکانی نیشانی هەموو دنیا بدەم. دەمەوێ ڕۆمانێك بنووسم دەربارەی راگوازتنەوەی ئێوە.. بە تایبەتی ئەو کاتەی کە تاراوگەی ژێریتان بەسەربرد. ئەوەی راستی بێ زۆریشم لەسەر نووسیوە...زۆریش حەزدەکەم تەواوی بکەم.بەلام... ئاخ...!!!))

هۆمەر وادیاربوو ئاگای لەم چەند وشەی دوایی هەبوو. بۆیە گلی بڕی :

((هەنوکەش باشە... هەرچەندە من خوێندەواریم نیە. وەلێ وەکو گوێم لێ دەبێ زۆر کەس پەسنی نووسینەکانت دەکا، کەلەگۆوارەکان بلاو دەکرێتەوە. وەکو دەلێن.. ئەمەش راژەیەکی گەورەیە !))

-((ئەوە هیچ نیە ! ئاواتی من گەلێ لەوە زلتر بوو. یاخود بلێم زلترە. چونکێ وام بەلێن بەخۆم داوە هەتاوەکونێ هەناسەم بێ وبچێ کۆل نەدەم و هەرگیز هێوی بڕ نەبم. ئەوەی من گەرەکمە پێویستی بەبێن درێژی هەیە. ئەدی هۆمەر.نووسین هەروا شتێکی ئاسان نیە !نووسین لێپرسراویەتیە. بەرانبەر بەخۆت... بەرانبەر بە کۆمەل... ژیان... مێژوو... مرۆڤایەتی ، بەرانبەر زۆر شتی دیکە.دەبێ بزانی چۆن باسیئازارەکانی ئەم گەلە دەکەی. چۆن بە دروستی ژان وئازارەکانیان ، هەست و سۆزیان ، ئەوین و ئەمەکدارییان دەردەبڕی. هەر لادانێك..تاوانێکە، تاوانێکی یەکجار گەورەیە.ئاخ هۆمەر گیان... خۆزگە نەدەمردم و دەمتوانی ئەو شتەی بکەم کە گەرەکمە.. خۆزگە...))

تاوێ بێدەنگ بوو، دواتر دەستی پێکردەوە:

((بە گوێرەی تۆش... شوورەییە ئاوا بمێنیتەوە.. پێویستە خوێندەواریەکەت بە هێز بکەی. بەو هەولەی داومانە کەمێك فێر بووی. وەلێ پێویستە زیاتر خۆت ماندوو بکەی. زیاتر هەول بدەی.))

-((تۆ واز لەمن بێنە. گرنگ تۆی. بەردەوام بە لەو هەولانەت. سەردەکەوی وبەئاوات دەگەی.مادامەکونێ وابۆی بەپەرۆشیت هەردەیگەیتێ. بەردەوام بە.لەوانەیە لێرەو لەوێ، لەزۆر جێگەی تر.زۆرکۆسپ وتەگەرەو ئەستەنگت بخەنەڕێ. چونکە ئەوەی تۆ هەولی بۆ دەدەیت و گەرەکتە. لەگەل بیری خەلکێکی کەم... زۆر...زۆرکەم دەگونجێ. ئەوانیش لە هەناسەو ئاخ هەلکێشان زێتر هیچیان بۆ ناکرێ. تادەگاتە جێی خۆ تووشی زۆر دەردەسەری دەبێ، لەوانەیە مارەیی ئەو ئاواتەت ژیانت بێ... ! ئا ... ژیانت بێ. گرنگ ئەوەیە تۆ کۆل نەدەی ، بەردەوام بی.))

هۆمەر بەلەگوینێ داخاوت دەتگوت شتێکی لەبەردەمەو دەیخوێنێتەوە. خۆشی هەستی بەمە کرد. وشەکان زۆر بە سووکی لەزاری دەچوونە دەرەوەو ماندوویان نەدەکرد. باوەڕی نەدەکرد ئەو گلیانە ئەو بیکا ! تائەو کاتە گرنگی بەو لایەنە

نەدابوو. نەیدەزانی تواناى ئەو ئاخاوتنەی هەیە. تاڕادەیەکی زۆریش کاری لە شێرکۆ کرد.. بۆیە دەم ودەست هاتە گلی وگوتی:

-((برام هۆمەر... تۆ خوێندەواریەکەت بەو شێوەیە نیەوزۆر بایەخ بە کتێبانیش نادەی! هەرچەندە دڵنیام ڕۆژێك دێ بایەخی پێدەدەی. ئەگینا ئەوەی تۆ دەڵێی ولەتۆی دەبیەم بە قسەی کتێبانی تێدەگەم ! ئەو وشانەم لەکتێبان بەرچاو کەوتوە !))

((کتێبی من تاقیکردنەوەکانی خۆمە . قوتابخانەو خوێندنگەی من ژیانە. گەڕان و ستەم و دەربەدەری ولێقەومان ونەبوونی مامۆستای من بووینە. زۆر شتیان لێوە فێر بووم. لەگەڵ ئەوەش ئەو گلیانەی خۆم. ببوورە کە ئەمە دەڵێم کاك شێرکۆ... پێ لە گلی گەلێ کتێبان ڕاستترە ! دڵنیام کەراست و ڕاستەقینەن . من زۆرجاران گوێم لێبوە کە نوسەرەکانی ئێستا زۆربەیان خۆیان لە کیس داوە. پاکیان نەماوە... بۆیە شتەکانیان بێ بایەخن. وەلێ ئەو شتانەی من ڕاستەقینەن. هەر نەبێ بەپاکی وبەدڵێکی پاکەوە دەینووسم !))

ئەوان خەریکی ئاخاوتنی خۆیان بوون. هاوەڵەکانیان وردە وردە خۆیان ئامادە دەکرد. بەپێکەنین ودەنگی بەرز داخاوتن. ئەگەر چی ئەو شەوە شتێکی نا ئاسایی هەستی پێدەکرا ! وەلێ وەك ئەوەی خۆیان لێ گێل بکەن کەس بەسەر خۆی نەدەهێنا. چوست وچاپوك وگورج وگۆڵ بوون. بە سووکی دادەهاتنەوەو هەڵدەستانەوە. خوێن گەرم وروح سووك بون.یەك لە دوای یەك قەتاریان بەست وبەڕێکەوتن.

ئێوارەیەکی درەنگ بوو. ئەستێرەکان بەرەو بێدەنگیەکی قووڵ دەڕۆیشتن. لەنێوە ڕاست کاروانەکە نووزەیەك بەرزبوەوەو یەکێك لەبەر خۆی سترانی چڕی.

هۆمەر کە لە دواوەی شێرکۆ دەڕۆیشت. سەیری دەوروبەکەی دەکردو لێی وردبوەوە. هەوایەکی پاك وبێگەردی هەبوو. دەنگی سترانەکە زۆر لەسەر خۆ دەگەیشتە گوێی. کە هەستی خۆی دایە دەنگەکەی ناسیەوە. لە شێوازە

نامۆیەکەی زانی کێیە دەیچڕێ ! سۆنگەی ئەو خەفەتخانیەی زانی کە خۆی لەقاوغی ئەو ئاوازە ئاخنی بوو. هێمن... هەر چەندە زۆربەی کات سترانی نامۆو غەمگین و فرمێسکاوی دەگوت. گەنجێکی نوکتە بازو قسە خۆش بوو. هەردەم دەم بە پێکەنین بوو. هۆی ئەو خەم و خەفەتەشی وەکو ئەو دەیزانی هەواڵی گیرانی ماڵەوەیان بوو. هاوەڵەکانی لەمێژبوو دەیانزانی. بەلاّم تا ئەم دوایە کەس پێی نەدەگوت. جا کەبەو خەمباریەیان دەبینی بە گاڵتەوە پێیان دەگوت:

((جاچی تیایە... رزگار بوونیان ئاسانە. چەك دانێو بەرگی پێشمەرگایەتی دادرە...بڕۆوە...!))

ئەگەر چی ئەوان ئەمەیان بە گاڵتەوە دەگوت لەناخەوە کاری لەهێمن دەکرد. دەئەنری... بەرایی هیچی نەدەگوت. تاوێ بە کزیەوە دادەما.پاشان بە دەنگێکی پڕناڕەزایی دەیگوت:

- ((ئەوە چی یەژن ... گوایا نازانن ئەو شتە لەمن دوورە. نەك لەزیندانیێیان بکەن بگرە بیانسووتێنن. من هەرگیز ملیان بۆ کەچ ناکەم. هەرچی دەکەن با بیکەن... چۆن مل کەچ دەکەم ؟! ئەوەی بتوانێ مل بە من کەچ بکا هێشتا لەسکی دایکیەتی. ئەو کەسەی بتوانێ مل بەمن کەچ بکا هێشتا نەدۆزراوەتەوە !))

وردە وردە دەڕۆیشتن و کزە بایەکی ساردیش خەریك بوو هەڵیدەکرد. کە ئەمە خۆشیەکی گیانی پێدەبەخشین. زیاتر هەستیان بە دەرون فراوانی و لەش سووکی دەکرد. هەریەکەی شتێکی هێنابوە یادی خۆی وبیری لێدەکردەوە !مانگ لەزگ بوو هێدی ...هێدی بەرز دەبوەوەو دنیای روناك دەکردەوە. جوانیەکی لەڕادەبەدەری بە دیمەنی ئەو چیاو کێوانە دەبەخشی ، هۆمەر لەسەر خۆ گوتی :

-((بەراستی کارێکی لە رادەبەدەر دڕندانەیە. لەهیچ جێگەو شوێنێك بەو لەگوینە رەفتار لەگەڵ مرۆڤان نەکراوە. کارێکی ترسنۆکانەیە ! چۆن دەشێ یەکێك لە جێگەی یەکێکی تر بگرن ؟!))

ئەم پەیڤانە برینی شێرکۆیان نوژەن کردەوە. دڵ توندو پشی تەنگ بوو. ئەو ئاو وهەوا خۆشەی وەك بەهەشتی لێ بوو بە دۆژ.

هۆمەر مشەیەکی لێوەهات ، بەهەمان شێواز گوتی:

((بەلاّم قەینا. لەوبڕوایەدام زۆریان نەماوە ! تەمەنیان سی ونۆ ڕۆژی بەسەرچوە ! جامیش پڕبوە. خاترجەم بە بەم زوانە دەگەینە ئاوات. دەزانی بۆ وا بەرچاو روونم ؟! چونکێ میللەتمان لەگەڵدایە. ئەو نارەزایی وهەڵسانەوەیە بۆتە خۆرێکی گەش وشەوی تاری لێ کردووینەتە رۆژی روون !))

شێرکۆ کە خەریك بوو دانی بە خۆیدا دەگرت. لەپڕوەك فیشەکە شێتە تەقیەوە :

((تۆ دەستم دەبینی چی لێهاتوە ؟!))

((...!!!))

((باوەڕ بکە حەزم دەکرد ئەو گوللە سەرشێتە دڵی پێکابوام !))

((...!!!))

((دەزانی بۆ ؟!))

-((ئەوە تۆ دەڵێی چی ، کێئەو باسەی کردۆتەوە !؟))

((چونکێ گوللەی دوژمن بوو. مرۆڤ ئەگەر بە گوللەی دوژمن بکوژرێ شانازیە ! سەربەرزیە. لاپەرەیەکی گەش پڕدەکاتەوە.))

دوای ئەوەی تاوێ بێدەنگ بوون و لە تاریکایی شەو رامان. شێرکۆ وەك جاری یەکەم تەقیەوە:

((هۆمەر... برای شیرینم. توو ئەو خوایە خۆت بڵێ ئێمە یەکترمان چەند خۆشدەوێ؟! چەند خۆشی و ناخۆشی وتاڵی سوێریمان بەیەکەوە چەشتوە. چەند شەڕمان لەتەك یەك کردوە. ئەگەر چی سەربەدوو لایەنی جیاوازین. وەلێ یەك

مەبەستمان هەیە. گەیشتوومەتە ئەو باوەڕە ئەو قسەگەورانەی دەربارەی ئەم بیروڕایانە دەکرێ هەموو شتی پڕوپوچن. هەمووی گەرەکیانە ئێمە لە هێڵی راستی خۆمان دووركەنەوە ، زۆر جاران ئەوەم دوبارە کردۆتەوە. زۆر جاری تریش دووبارەی دەکەمەوە.ئیمە هەموو یەك مەبەستی سەرەکیمان هەیەو هەر لەپێناوی‌ئەویش خۆمان بەکوشت دەدەین ! توو ئەو خوایە پێم بڵێ... ئەمە راستەقینە نیە. ئەوە لەدڵی هەمومان وەکو یەك نیە ؟! ئەو قسە گەورانەی دەکرێن ، زۆربەمان نازانین چیە ، ئەگەر بشزانین باوەڕی پێناکەین ! کەچی ئەوا دەبینی لە پێناوی دەست لە بینی یەکتر دەنێین. برا گوللە ئاڕاستەی برای دەکا. بێئەوەی بزانی بۆ ! خۆی بە چەند وشەیەك کەنازانی واتای چیە. وەرامت دەداتەوە . هەولّدەدا بڕوات پێبێنی. کەچی ئەو خۆی تێی نەگەیشتوەو نازانی چیە! تووشی حاڵەتێکی زۆر سەیر بووین ترسنۆکین وناتوانین بەرەو رووی راستەقینە ببینەوە. توو ئەوخودایە خۆت بڵێ... بەبێ پێچ و پەنا. دەستت دەڕوا من بکوژی ؟!))

ستڕانەکە لەو دەمەدا دەنگی زێتر بەرز بووەوە ! بە سۆزتر لە قورگی هێمن لەریەوە. ئەگەر چی ستڕانەکە هێمن دەیگوت. وەلێ هەموو لەگەڵی دەتوانەوەو وەك ئەوەی ئەوان بیلێن وابوو! لە ناخی ئەوانیشەوە هەڵدەقولا. هەستیان بە لەرینەوەو دەنگدانەوەی پەیڤەکان دەکرد.

هۆمەر... کە ئەویش دەنگێکی بەسۆزوخۆشی هەبوو. ئەگەر ستڕانی گوتبا لەهێمن باشتری نەگوتبا خراوتری نەدەگوت. ئەو وەك ئەوانەی تر نەبوو. لە جیاتی ئەوەی هەولّبدا گۆرانیەکە لە دڵی خۆی بڵێتەوە ، گۆرانیەکە ژیانی ئەوی دەگوتەوە. بەسەرهات و سەرگوزەشتەی ئەوی دەگێڕایەوە! لە کاروانەکە رادەما. هەموو گەنجی قۆزو کۆك. دەست بەچەك وسڵ لە هیچ نەکردەوە. ئازایانە هەنگاو بۆ ناو چاوی شێر دەنێن ومل بە بەرزترین هەوراز کەچ دەکەن. بەدەم ئازارەوە نەختێ گژریەوە، بە ئەندێشەی داهات ئەگەر ئەو ستڕانە لە شار گوتڕابوا ئەوا

مسـیان لـە قـورگ دەكـرد. كەلەپچەیان لەخنخنۆكەی دەخست! بەرای خۆی لە هەمـوو كـەس زێتر نرخی گۆرانی دەزانی و لە هەموو كەس زێتر كاری تێدەكرد. دەیزانـی دوژمنەكانی هێندەی لە ستران وگۆرانی دەترسن و هێندە لە خوا بترسن هێسـكیان لـە ئاگـری دۆژێ حـەرام دەبـێ بەبـێ ترسو بە پێلاوەوە دەچنە دورِ بەهەشـتێ. گۆرانی لای ئەوان دێوێك بوو...ئەژدەهایەك بوو. لەئەژدەهاكی مەرِ خـۆمان دڕندەتر! نەكەس دەشیا چاوی بەرانبەر هەڵێنێ ، نەكەس دەیتوانی رووی لەبەر رووی بەرزبكاتەوە. ئەگەر بۆیان بلوابوایە ، ئەوەی گۆرانیە وەكو یەسوع لە چـلیپایان دەدا ! تـا هێـزیان لـەبازووی هەبـوو فڕێیان دەداو لە عەردی غارەیان دەبـردە خـوارێ. نەیدەزانـی بـۆ هێندە لە ستران دەترسن ! خۆ بەلای ئەو سادەو سـاكارو مـرۆڤانە بوو. بە پێداویستیەكی ژیانی دەزانی. تەنانەت زۆر جاران وای لێكدەدایەوە كە گۆرانی خۆی ژیانە . ئەگەر گۆرانی نەبێ ژیان نابێ ! یاخود ئەو تام وبۆیەی نابێ. ئەو رۆژگاروتەمەنەی ئەو بەسەری بردبوو زۆر شتی لەو بابەتەی پـێ نیشـان دابـوو. لـە شـایی و زەماوەنـد هـەر گۆرانی بوو دڵی خەڵكی شادو بەختـەوەر دەكرد. لە كاتێ شیوەن وكۆست كەوتن و فرمێسك رشتندا هەر ستران بـوو كـولی دڵـی دادەمركاندن. تەنانەت زۆر جاران باوكی خوا لێخۆش بووی لە كاتـی نەخۆشـی و نەسـاغیدا . لەسـەر جێگا رادەكشاو لەبەر خۆی نوزەی لێوە دەهـات وهێدی....هێدی سترانی دەچری. لاوك وحەیران وسەردولكەی دەگوت ! كـە مـندالّ بـوو زۆری مـەراق بوو سۆنگەی ئەوە بزانی كە چۆن باوكی وا ئاشقە سـتران بـوە ! خـۆ چ ستران بێژو گۆیندەش نەبوو. هەر ئیوها... لەخۆوە كەیفی پـێدەهات . لـە یـادی بوو چۆن جارێكیان ئەگەرەكەی لە باوكی پرسی.باوكیشی ئەو دەمەكە لە ناوەندی تەمەنی بوو بە زەردەخەنەیەكەوە وەرامی دایەوە:

((كـورِم هـۆمەر... تـۆ هێشتا مندالّی لە واتای سترانان ناگەی ! نەختێكی تر گـەورە بـی ئەوسـا تـێدەگەی ودەزانی چەند كاریگەرە. ئەدی كورِم ... چونكێ سـتران لـە ناخـی مـرۆڤ هەڵدەقـوولێ. باسـی ناخـی مـرۆڤیش دەكـا. لەدڵەوە

هەڵدەقولّی. بۆیە هەموو دڵێك گۆرانی رەسەنی پێخۆشە. لەودنیایەدا... لەسەر ئەو گۆی زەویە. كەس نیە حەز لە گۆرانی نەكاو دڵی پێخۆش نەبێ. تەنیا ئەوانە نەبێ كە بێ دڵن و زیاتر لەدڕندان دەچن نەك لە مرۆڤ ! بائەوەش بێژم ... خواش حـەزی لە گۆرانیە ! ئەگەر حەزی لێ نەباوئاشقە گۆرانی نەبا وا لە ناخی بەندەی خۆی گرێ نەدەدا. گۆرانی... كورِی خۆم نازانم بڵێم وەكو چیە !))

دەیزانـی هەمـوو شـتێك كۆتایـی هەیە بە تەنیا گۆرانی نەبێ. هەموو شتێك سـەرەتای هەیە بە تەنیا گۆرانی نەبێ. مرۆڤ هەر كە دێتە دنیاو بۆنی ژیێ دەكا دەیبینـێ. كـە دەزورێتەوە باوەش خاك بەهەمان لە گوێن دەیبیسێ. هەرگۆرانی بـوو وای لـە خـوا كـرد بەزەیـی بە ئادەم بێتەوەو هاوسەرێكی بۆ بگورێنێ. لەو كاتـەی ئـادەم گوراو چاوی هەڵێنا فریشتەكان گۆرانیان بۆ مەزنی خوا دەگوت . بـۆیە یەكەم شت كە گوێی لێ بوو گۆرانی بوو ! كە بە تەنیا لەرەز وباخەكەی بە هەشت دەخولایەوە لەبەر خۆی هەرنوزەی دەهات و گۆرانی تەنیایی دەچرِی. خوا كـە گوێی لێ بوو یەكسەر حەوای بۆ گوراند! كە تاوانیان كرد پەنجەیان بۆ گوڵە گەنمـە قەدەغـە كـراوە بـرد خـوا لـە بەهەشتی وەدەرنان. هەمدیس گۆرانیان بۆ نامۆیی خۆیان گوت !

هـۆمەر ئـەمجارەیان كـە زریـزەی ئەندێشـەی پچرِا. هێمن كرِببوەوەو بێدەنگیەك كاروانەكەی گرتبوەوە.كەس سەیری كەسی نەدەكرد. هێندێك خەمبارو دڵتەنگ و وهێندێكـی تر تورِە دیار بوون. ئەوەی تۆزێك مەژیەهبوایە دەیزانی شتێكی نا ئاسـایی لەنـێویان دەخولێـتەوە. ماوەیـەك بو هەستی بە شتێك كردبوو. كەوەك چـەقۆیەكی تـیژ جگـەری لەت دەكرد.نەیدەزانی چ بكاو بەچ شێوازێك ئەو زامە زلەی دەروونی سارێژ بكا. سایەی ئەو ترسە لەسەر خۆی لابەرێ !!!

* * *

شالاّوی گەنجە خوێن گەرمەكان ناوە ناوە بەسەر شەقامەكە وەردەبوو. پلوكە بەرد لـە هـەوا بەیـەك دەكـەوت. وشـەی تورِە ونارِەزایی بەبێباكی وبەدەنگی بەرز لە

ئاسمان باڵی لێکدەدا. ئەوەی پێشان جلی بەسەردادرابو.بە ئاشکراو لەبەر چاوی خەڵك باس دەکرا !

نیوەڕۆیەکی گەرم . چەکدار وەکو مێرووله بە شەقامەکان وەرببوون. لەم بەرو لەوبەر لەسەر شۆستەکان وەستا بوون. هەمووی تەیاروئامادە بوون ، لەگەڵ ئەوەش رەنگ زەردی و ترسیان پێوە دیار بوو !

دوو قوتابی دەڕۆیشتن. ئازایانە ... بەجەرگانە. بەبێئەوەی سڵ لە هیچ شتێ بکەنەوە هەنگاویان دەناو دڕیان بە ڕێگاکە دەدا. یەکیان گوتی :

((وا پارڤە بووینە وا دەزانن بەو هەڵوێستە دەتوانن ترس بخەنە دڵی ئێمەوە. ئای کەگەوجن. باخاترجەم بن سەرێکە هێناومانەو ناگەڕێینەوە. کاتی گەیشتن بە ئاوات نزیك بۆتەوە. مرۆڤین وپێویستە وەك مرۆڤان بژین.))

ئەوەی تر گوتی :

((ئەگەر بە زۆری وایان لێنەکەین وەك مرۆڤ سەیرمان بکەن ، ئەوا بە ئارەزووی خۆیان نایکەن. بە زۆر مافی خۆمان لە قوڕگیان دەرنەهێنین. بەخۆشینایدەن !... راست دەکەی ومێژووش گەوا هی بۆ ئەم راستیە دەدا. چەند جاران دەستیان لەگەڵ تێکەڵ کردین وخۆیان بەبرای پشتێ نیشاندا ، کەچی کە دەستی خۆیان بینی مارێکی سەر زل بوون. دەبوایە رەحمەت بۆ کفن دز بنێرین . کەئەوە دەڵێم وا تێنەگەی مەبەستم ئەوەیە کەست خۆش نەوێ ! بە پێچەوانەوە ...ئێمە مرۆڤین وپێویستە ئەوەی لە رەگەزی مرۆڤاندا بێ خۆشمان بوێ. پێویستە ئەگەر بۆمان لوا بە گوێرەی توانا یارمەتی خەڵك بدەین. بەو گرۆیەی خۆمان لەیاد نەکەین. ئەژواری هەرە گەورەی ئێمە بەڕای من هەتاوەکونێ ئێستا ئەوەیە هەموو کەسمان خۆش ویستوە ... تەنیا خۆمان نەبێ. ئەمەش گوایا مرۆڤ پەروەرین ! تۆ سەیری ئەم بیرکردنەوەیە بەزەییمان بە هەموو کەس هاتۆتەوە تەنیا بە خۆمان نەبێ ! نازانم بۆ دەبێ وابین ؟ پێویستە خۆمان خۆشبوێ ئەوسا گەلان وخەڵکی تریش.))

((دروستە. بەلاّم ئەم بیرکردنەوەیەمان لە ساویلکەیی و پاکیەوەیە. باوەڕناکەم هیچ کەسێك هێندەی ئێمە خەڵکی خۆشبوێ .))

-((وایە... بەلاّم پێویستە چۆن بەزەییمان بە خەڵك دێتەوە هەر بەو لەگوینەش ئاوڕێ لە خۆمان بدەینەوە. چۆن خەڵکمان خۆشدەوێ با نەختێ بیر لە خۆمانیش بکەینەوە .))

زەردەخەنەیەك کەوتە سەر لێوی ئەوەی تر. کە تا رادەیەك مۆر هەڵگەڕابوو

-((هەر چۆنێك بێت... راپەڕینی ئەمجارەمان پێویستە بەردەوام بێت. هەنوکە پێویستە بیری خۆمان بەوە خەریك بکەین. ئەوراپەڕینە وەکو دەڵێن چارەنوسمان دیار دەکات .))

((لەیادم نەبو... ئەمڕۆ چەندی مانگە ؟))

((١٩٨٢/٥/٢))

-((کاتژمێر چەندە ؟))

((چوارو نیوی ئێوارە.))

-((نەختێ بلەزینە. ئیستا چاوەڕێمان دەکەن. زۆر نەماوە دەست پێبکا.. نیو کاتژمێر ماوە !))

بەبێئەوەی سەیری یەکتر بکەن پێیان سوك کردو هەنگاوەکانیان خێرا کرد.

❊ ❊ ❊

تەمێکی رەش.. رەشی قەترانی.رەشێکی تۆخ تۆخ بەری ئاسمانی گرت. دنیا بوە شەوێکی ئەنگوستە چاو. شەوێك لە شەوانی دۆژ چوو. هەموو حەپەسان. هێندێك گوتیان دێوەو بەری ئاسمانی لێگرتوین. ئەژدیهایەك وەك ئەو ئەژدیهایانەی کە لە چیرۆك و ئەفسانان باس دەکرێ. هێندێك گوتیان لەوانەیە خوا لێمان زویر بوبێ و وەك نەتەوەی نوح بە دەردێکمان بەرێ. هێندێکی دیکە گوتیان نا بابە ! نەدێوەو نەهیچ. تاوانەکانی خۆمانە بەرانبەر یەکتری. دەزانن چەند دڵ پیس و دەروون رەش بوینە. برا لەگەڵ برای ساغ نەماوە !هێندێکی تر

... کـە ئەمانـە ژمارەیان لەهەموان کەمتر بوو بە پەنجەی دەست دەژمێردران، گوتـیان ئـێمە هیچمان نەکردوە تا تاوانمان هەبێ. نەخاکی کەسمان داگیرکردوەو نەهـیچ.نـەلاقمان بەسەر ملی کەس شۆڕ کردوەتەوە نەهیچ ! ئەو پەیڤانەی ئێوە دەیدرکێـنن هـی دوژمـنە. دوژمـن لە نێو ئێوەی بلاو کردۆتەوە ! ئەوە دەستەو بێـئەوەی ئاگـادارببن ئـەو شتانەمان لە نێو بلاودەکەنەوە ! وامان لێدەکەن بە دڵ پـیس و رمـوزن و دەروون رەش لـە خۆمان بگەین. کوڕینە ئەو شتانەی کە ئێوە دۆڵـی بـۆ لـێدەدەن ئاخاوتنـی دوژمـنەکانمانە. ترۆتەشـقەڵەو کەڵەکـە بـازی دوژمـنەکانمانە.ئەگیـنا ئـێمەش مـرۆینە وەك هەمـوو مرۆیەکـی تـر لەم سەر زەمیـنە. چـاوو دەسـت وگـوێ و مـەژیمان هەیـە. دەتـوانین ببینین. دەتوانین بیر بکەیـنەوە. هـیچ شـتێکمان لە خەڵکی کەمتر نیە. راستە ئێمە زۆر نەخۆشیمان لەنـێوبلاوبۆتەوە. نەخۆشـی ترسناك وکوشندە. بەلاّم دەبێ ئەوە بزانین چەند ساڵە لە ژێر نیری بن دەستی دەناڵێنین. کاروانی زۆر ناحەزو نەیاران بەسەر خاکی ئێمە تێـپەڕیوە. ئـەوەی هاتـوە چـەقۆیەکی بـە نـێوان داهێـناوین. تـا بـۆیان لواوە هەوڵـیانداوە لـە یـەکترمان دووربخەنەوە. ئەگینا ئێمەش مرۆینە ، وەك هەموو مرۆیەکی تری سەر ئەو گۆیزەمینە.نەشاخمان لەسەر رواوە ونەکلکیشمان هەیە !

* * *

[کاروانەکـە لـە رۆیشـتن گـەرم بـبوو. تووڕەییەکـی مـەزن لـە چاوی خەڵکەکە دەخوێنرایەوە. قاچەکان بە توندی هەنگاویان دەنا. دەستەکان بە خێرایی دەهاتن ودەچـوون. پێـیەکان کـە لـە زەوی نـزیك دەکەوتنەوە. زنارو کەڤرو بەردەکان لە ترسـان چـاویان دەنـوقاند ! دار بەڕوو مازوو قەزوان وبی و گوێزەکان لە خۆشیا دەمەبەشکەیان گرتبوو گەشابونەوە. بەردەوام بوون لە رۆیشتن.

هـێمن هەمدیس دەنگی لەراندەوەو سترانی گوت. شێرکۆ کە چەند هەنگاوێك لە هـۆمەر دوورکەوتـبوەوە پێیەکانی سووك کردو خۆی گەیاندە کنی. هەستی بەدڵ

توندیەکی زۆر دەکرد. هۆمەر کە ئاوڕی دایەوەو شێرکۆی بینی. بزەیەکی بۆ کردو بێدەنگ مایەوە.

شـەو تاریـك بـوو. چـەند ئەسـتێرەیەك کـە زۆر گچـکە دیاربـوون لـە دوورەوە دەبریسـکانەوە. ئەگەرچـی ریگاکە رژدوسەخت بوو. یەکێك فێری رۆیشتنی چیا نەبـوایە نەیدەتوانـی بـە ئاسـانی رێـبکاو زووو هەڵدەدێـرا. ئـەوان بە ئاسانی و بەبێئەوەی بیریانی پێوە خەریك بکەن دەیانبڕی. بەدەم رۆیشتنەوە شێرکۆ گوتی :

((پشیم تەنگە... خەریکە بخنکێم !))

((زۆر بیرمەکـەوە. سـەیری رێگاکـە بکەو بەس. تەنیا لە رێگاکە رامێنێ. یەك دوو هەناسەی قووڵ هەڵمژە لەوانەیە باشتر بی. بەلاّم بڵێ... بۆ دڵتەنگ بووی ؟ بیرلەچـیدەکەیتەوە. دەمادی هێندێك شتت گوت. ئەوەی راستیبێ ئاگام لێنەبوو باش زەینی خۆم نەدابوێ ! ... ببوورە.))

شـێرکۆ تـاوێ بەکـڕی مایـەوە. پاشـان هێـندێك شتی گوت. هۆمەری لە جێوە حەپەسان ! شێرکۆ گوتی:

-((بـرام هـۆمەر.. بیر لە شتێك دەکەمەوە. شتێکی زل ومەزن. کە هەرچەندی دەکۆشـم ناوێـرم خـۆم لـە قـەرەی بـدەم. لەگـەڵ ئـەوەش چـارم نیەو هەر بیری لێدەکەمەوە. بە ئەرکی سەر شانی خۆمی دەزانم کە خۆم لێی بدەم!))

هـۆمەر وا تێگەیشـت کـە ئەو پەیڤانە گەرەکیانە پێی یەژن کە خۆی بۆ شەڕێك ئامادە دەکا، بەردەوام بوو:

-((ماوەیەکـە بـیر دەکەمـەوە شتێك بنووسم. نووسینێك خۆمی تیا ببینم. جا لەژێـر هەر شێوازێك وهەر ناوێك بێ گرنگ نیە. سەیر دەکەم ئەمڕۆ پێنووس بە دەستێك نیە تفێك لە ناو لەپی خۆی بکاو باسێکی ئەم خاکە زنجیرکراو خەڵکە بن دەستە بنووسێ ! بۆیە بڕیەم داوە قۆڵ وباسکی لێهەڵکەم. ئەوشتە تەواو بکەم کە دەمـێکە دەسـتم پێکـردوە. پێویسـتە تـۆش یارمەتیم بدەی.چونکێ نوسینەکە دەربارەی ئێوەیە. ئەوکاتەی لەژێری بوون !))

هۆمەر لە خۆشیا دانی وێك نەكەوتەوە. ئەو شەوە تارەی لە كن بوە رۆژی روون. زۆر شادمان بوو بەوەی كەسانێك هەن خەمی ئەو بە هی خۆیان دەزانن. بیری لە گوندەكەی كردەوە. ئەو دەمە لە جاران زێتر بە زەیی بە خۆی هاتەوە. شتەكەی لە جاران قوولتر وەرگرت.

-((ئای هۆمەر گیان. خۆزگە دەمتوانی چۆنم گەرەكە ئاوا بنووسم ! ئاوا باسی ئەو شتانە بكەم . بەدڵسۆزیەوە ... بەراستگۆییەوە ئەو روداوو تاوانانە بۆ مێژوو تۆمار بكەم. بەنەوەكانی دوای خۆمان بڵێم : كورینە... هۆ ئەوانەی ئێمە نابینن و تەنیا لە نێو كتێبی مێژوو دەمانخوێننەوە. ئەو كتێبەی ئێمە بە هەڵس وكەوت وكرداری خۆمان دێر بە دێرمان نووسیوە. بزانن رۆژانێك هەبو خەڵك بە خوێنی ئێوە نەبووبێ تینویەتیان نەشكاوە ! هەرچی هەڵساوە خۆی بە بەگزادەو میری ئێوە زانیوە. هەتاوەكونێ بزانن ئێمە لەسەردەمێك ژیاوین گوند ومالْ و هێلینی خۆمانیان پێ رەوا نەدیوە. تەنانەت خوێنی تەیرو توارو سەگ وئاژەڵ ودارو رەزەكانیشیان رشتووین. كانیاوەكانیان لێ تەقاندوینەتەوە. دەمەوێ بۆ ئەوانە بنووسم كە دوای ئێمە دێن. پێیان بڵێم نرخی سەربەستیەكەتان بگرن. وەكو دڵتانی راگرن. ئێوە نازانن ئێمە چۆن وچیمان پێكراوە هەتاوەكونێ بۆ ئێوەمان هێناوەتەبەر. چەند مارو دوپشك بە دەستی وەداوین. چەند دڕكەزی وسوژنمان لە دەست چەقیوە تا ئەو گوڵەمان بۆ هێناونەتە بەر. ئەوسەربەستیەی ئێوە هەناسەی پێوەدەدەن. ئێمە هەزارەها هەناسەمان بۆ كوژاندۆتەوە. ئەگەر هەر باوەڕ بە مێژووش ناكەن. بە خۆ هەڵكێشان و قسەی پڕو پوچ وبێ ڕێ و جێی تێدەگەن ! بڕۆن پرسیار لە وارەكەتان بكەن. بڕۆن پرسیار لە رووبارو كانی و چیاو شاخ وهەوراز ونشێوەكان بكەن. تا ئەوان بۆتانی بگێڕنەوە. كە چۆن وچەندین كەس. چەندین جحێڵی خوێن گەرم ، ئازاو چاپوك و لەخۆ بوردو. ژیان وشادیان لە خۆ حەرام كردوە. بە خوێن وجواناوفرمێسك ئەو گوڵەیان بۆ هێناونەتە بەر. بۆیە دەبێ بیپارێزن. بە هەوەنتە وخۆڕایی لەدەستی نەدەن. ئێمە

ئەو سەربەستیەمان بە خوێن گوراندوە. تەمەن.. ماڵ..منداڵ.. سامان.. وار... جێ... خۆشی، هەموو شتێكمان لە پێناو كردۆتە گوری پێویستە بیپارێزن...!))

((تۆ بڵێی ئەو رۆژە زووبێ ؟!))

((لەزی نەكە. هەردێ... بۆ كوێ دەچێ ؟ ئەو پیادەو ئێمە سوارین. هەر چی بكا ناتوانێ لەبەر دەستمان رزگار بێ !))

هێمن دەنگی زێتر بەرز كردەوە. پەیوەكان روون و ئاشكراو بێگرێ بوون. لە پەیوەكانیش نەگەیشتبوان بۆ ئەمان بەس بو گوێ لە ئاوازەكە بگرن. دەیانزانی چی دەلێ وهەمووی تێدەگەیشتن. سترانەكە لاوكی شێخ مەحمودی كاوێساغا بوو.

دەستی خۆم دایە داری جانبێزارێ...

دەگرم شارێ كەركوكێ... شارێ بەغدایێ !

هەتاوەكونێ گەیشتە ئەوەی...هاوار برا كورد...!!!

كە گەیشتە ئەوە شێركۆ غەیدی. لێوی خۆی كرۆشت و لەدڵی خۆی گوتی:

((نەخێر وانیە !... هەرگیز وانیە. داروبەردو هەموو شتێك بڵێن وایە من دەڵێم نەخێر وانیە. ئەگەر بە تەنیاش بم خەڵكی هەموو بە هەڵە دەزانم. هەمووی هەریەك قەوان لێدەدەن. ئەو لەوەی تر وەردەگرێ و ئەوەی دیكە دەیسەنێتەوە ! هەمووی ئەوە دەردەبڕن بەبێئەوەی بیری لێبكەنەوە. سەیرە...نازانم بۆ هێندە بلەزین لەخۆشكاندن و ورە رووخاندنی خۆمان ! من هەرگیز باوەڕناكەم هیچ میللەت ونەتەوەیەك هێندەی میللەت و نەتەوەی ئێمە خۆڕاگربێ. دارو بەردمان دوژمنەو چاویان لەئاخ وارێ بڕیوین. هەر یەكێكی تر بوایە لە جێگەی ئێمە هەنوكە توابوەوە و ئاداری لەسەر پاداری نەمابوو. بەلاّم نازانم بۆ ...!))

هۆمەر مشەیەكی لێوەهات نیوە ئاوڕێكی دایەوە

-((بیر لە چیدەكەیتەوە ؟))

-((...!))

شێرکۆ نەك ئاگای لێنەبوو بگرە هەرگوێشی لێنەبوو ! بۆیە هۆمەر ناچار دوای نەختێ چاوەڕوانی پرسیارەکەی دووبارە کردەوە !.

-((بیر لە خۆمان دەکەمەوە. بیر لەو میللەتە هەژارو بەلەنگازو بێ ئەنوایە دەکەمەوە. ئەگەر چارەیەك نەکرێ ئەوا لە ناوانی دەسڕنەوە. پێویستە یەکگرین ! پێویستە خەڵکی فێری یەکگرتن بکەین. ئەمە تاکە دەرمانی ئێمەیە. تاکە ڕێگەیەکە بمانگەیەنێتە لوتکە))

ئەمەی گوت و تەزووێك گیانی هێنایە هەژان. ئەو گلیانەی بیر کەوتەوە کە ژنەوتبووی. ئەنری وەهەستی بە مێشك تەقینێك کرد! خیزی لە قوڕگی وشك بوو. لەو کاتەدا حەزی دەکرد بە چەپەڕۆکان بەربێتەگیانی خۆی !دەیزانی ئەوان پێویستیان بە چ هەیەو ڕووداوەکان بەرەوکوێیان ڕاپێچ دەکەن. لە جیاتی ئەوەی بەرەو هەوراز وترۆپکیان بەرێ. بەرەو نشێوو قوولاێیی دۆلاٚن غژۆل دەبوونەوە. نەیدەتوانی بەتەنیا چی بکا. وەکو دەڵێن تاقە سوارێ بە تەنیا تۆزی پێناکرێ ! هەستی دەکرد هیچ توانایەکی نیە بەرەنگاری ئەو دێوە. ببێتەوە. لە ناخی دڵەوە حەزی دەکرد پێمەردە لە ژوور سەری خۆی ببینێ. بەلاٚم ئەو شتانە نەبینێ. چی لە کن لەوە ناخۆشتر نەبوو، کەدەیبینی وا بەرەو ناخی تاریکی شۆڕدەبنەوە هیچیشی پێنەدەکرا!

ئەوان خەریکی ئاخاوتن و تێکەڵ بە دنیای دەربڕین و پەیواندن ببوون. دنیاش تادەهات تاریکتر دەبوو. لوورەی گورگ تا دەهات لێیان نزیکتر دەبووەوە. مەرگ بە ئاشکرا باڵەکانی لێکدەداو لەسەر سەریان دەخولایەوە ! ئەگەر چی ئەوان لەو دیمەنە ڕاهاتبوون. وەلێ ئەمجارەیان وەك هیچ جارێکی تر نەبوو.گۆڕانێکیان تیا دەبینی. گۆڕانێکی سەیر !

هێمن بەردەوام بوو لەسەر لاوکەکەی. دەنگەکە وەك خۆی تاریکایی شەوی دەبڕی و تێکەڵ بە دەنگەکانی تری سروشت دەبوو.

لەنکاوڕا... بەبێئەوەی بە خۆیان بزانن دەنگی تەقە بە گەرمی بەرز بوەوە. خۆیان بە زەوی داداو سەنگەریان گرت. شەڕ دەستی پێکرد. بەرایێ وایانزانی دوژمنی ڕاستەقینەیانە، بۆیە بە گەرمی هاتنە دەست. پاشان لە دەنگی بەرانبەرەکەیان بۆیان دەرکەوت شەڕەکە خۆتڕین و براکوژیە. بۆیە دەستیان لەسەر تفەنگ ساردبوو.

شێرکۆ زانی چ باسە ! خاترجەم بوو کەدیسان داوی داگیرکەرانە تێیکەوتوون. بۆیە هەنیەی بە ئاخی وەنوساندو لە پڕمەی گریانێیدا.

((٤))

ئەوەی خەڵکەکەی سەرسام کردبوو هەمووی خستبوە گێژاوی پرسیارکردن و سەرسامیەوە. ئەوە بوو چۆن ئەو دەریایە ڕۆندکە. لەبەردەری ماڵێك...تاقە ماڵێك پەیدابوو، ئەگەر فرمێسکی خڕ مرۆی سەر زەوی کۆ بکرایەوە هێندەی نەدەکرد!

فرمێسك پەنگی دەخواردەوەو کەفی دەکرد. ئەگەر چی دەنگی شڵپەی ڕۆژە ڕێیەك دەڕۆیشت. کەس گوێی لێ نەدەبوو ! یاخود گوێیان لێدەبوو خۆیان لێ گێل دەکرد. توانایان نەبوو کاتی بۆ بەفیڕۆ بدەن ! تەنانەت بەشێکی زۆری نێو خانوەکەش خۆیان لە ئاستی کەڕ دەکرد !

لاوکەکەش ماوەیەك بوو دەنگی کز ببوەوە. کاتێ ئەو فرمێسکە بینرا بەر دەری ماڵی پیرەژنێ گیرا. ویستیان سۆنگەکەی لێ بپرسن. بزانن هۆی چیە ئەو فرمێسکەی لە چاوان دەتکێ. ئاخۆ لە چاوانی جوانی خۆی. لەو چاوانەی دنیای ڕوونی پێدەبینێ ناترسێ بینایی نەمێنێ و وەکو پەڵە هەورێك بسڕێتەوە. زۆر لە زارۆیە وردەکان. ئەوانەی تازە بۆ ژیان پێنگاویان دەناو خەریك بوون لە هێلکەی دەردەهاتن. ئەو پرسیارانەیان دەکرد. ئەویش بە پێچەوانەوەی پێشان کە بە

زمانێکی ڕەوان وبێگرێ وەرامی دەدانەوە. ئەمجارەیان زمانی تەتەڵەی دەکرد. زاری دەلەرزی و وشەی دەجویەوە. وەلێ پەیڤەکان ئاشکراو دیار بوون ...

((ئەوە چی یەژن ..... من بینابیم چۆن دادێ. دنیای روونم چۆن لەبەر چاوان تاریك دەبێ. زارۆیە دڵسۆزەکانم.دنیا لەبەر چاوی من چۆن تاریك دادێ. ئێوە هێشتا من باش ناناسن. ئەمەش گەورەترین هەڵەتانە... ئەمەش گەورەترین تاوانتانە . ئەی ئێوەو ئەو داروبەردەی پێم بەخشیون. ئێوەو ئەو ئاخ وارەی پێم بەخشیون. لەوە تاوانتر هەیە مرۆڤ دایکی خۆی نەناسێ ؟! ئاخ منداڵە قشتەکانم . دەزانم تەنیا سوچ و گونەی ئێوەنیە . گەورەکانیشتان، ئەوانەی خۆیان بە مەزن و ئالاّ هەڵگرو رێبەری ئێوە دەزانن. من ناناسن...! چرایان بە دەستەو لە پشت خۆیان گرتوە. ئەمەش سۆنگەو ئەگەری هەموو ژێرکەوتنێکە. چۆن دەبێ مرۆڤ خۆی گوری شتێك بکا کە نەیناسی ! جا ئەگەر هاتوو دایکیشی بێ. ئێوە خۆتان ماندوو دەکەن. شەونخونی دەکێشن، گومانم لە دڵسۆزی زۆربەی هەرە زۆرتان نیە. ئەگەر چی رژدو زۆڵیشتان لەنێو هەیە. پیسکەوراڕاو خۆترێنتان لەنێو هەیە. ئەمەش شتێکی ئاساییە ! لە نێو هەموو کەسان ومیللەتانی تردا هەیە. هەموو گەلێك ئەو کرمەیان تێدایە. بەلاّم تاوانی ئێوە ئەوەیە خۆتان ناناسن. بە فوویێك دەبنە پووشکەو لە هەوا دەسەنگرێنەوە. خاترجەمتان دەکەم دوژمنەکانتان ئێوە لە خۆتان چاکتر دەناسن ! ئەگەر ئێوە خۆتان باش بناسیبوایە هەرگیز لەوە نەدەترسان رۆندك بینایی من ببا. رۆندك چۆن دەروەستی چاوانی من دێت. ئەگەر ئێوە باشتان بناسیبوام دەتانزانی چاوەکانی من ئەستێرەن. دوو ئەستێرەی شین شینن. خۆرن... خۆرێکی گەش وبەتێنن. دوژمنەکانتان دزیویانە ! رووناکیەکەیان دزیوەو مفای لێ وەردەگرن. بۆیە راست راست ، دەقاودەق پێتان یەژم : ئەگەر حەز بە سەربەستی دەکەن. ئەگەر حەز دەکەن ماڵی خۆتان بۆ خۆتان بێ. پێویستە بەر لە هەموو شتێك دایکتان بناسن ... خاکتان بناسن. نشیمەن و واریخۆتان بناسن. ئەوسا خۆتان بناسن. بزانن چۆنن وچ سروشتێکتان

هەیە. بزانن بۆ وا دەستتان لە بینە قاقای نراوە. هەموو بە کێوی و دڕندەو حەزیاتان تێدەگەن! وادەزانن ئێوە بەری ئاوتان لێگرتوونەو سەر چاوەی شەڕو ناخۆشین بۆ ژیانی ئەوان ! بۆیە دووبارەی دەکەمەوە.دەبارەو سەد بارەی دەکەمەوە. پێویستە خۆتان بناسن. باوکتان... باپیرتان... باپیری باپیرتان ... بناسن . ئەوەی یەکەم لقە داری لەو خاکە چاند. هەمووی بناسن. ئەوسا دەزانن لەبەرچی واتان لەگەڵ دەکەن. بۆچی بە هەموو شتێکتان تێدەگەن تەنیا بە مرۆڤ نەبێ ! ئەگەر وا بڕوا دەشێ لەرەگەوەتان هەڵکەنن. یاخود هەڵتاندەدەنە بیابان و لەتێنووان هیشك دەبنەوە. ئەو کاتە جارێکی تر سەوز بوونەوە بە چاوتان نابینن. هەروەك چۆن بەشێکی زۆرتان ئاوای لێکراوە. نەوەك هەر ئێستا ، بەڵکو بە درێژایی مێژوو. ناوە ناوە کۆمەڵێکیان لێ شون بزرکردوون. کۆمەڵێکیان لێفڕێداونەتە تاراوگەو تامردوون، وبەدەردی دووری سەریان ناوەتەوە. کە ئەوە یەژم لە هەمان کاتدا دان بەو راستیە دادەنێم. ئەوەی لە دەستتان هاتوە کردوتانە. بەقەدەر ماوەی نێوان زەوی وئاسمان گوریتان داوە. زۆر قەلاّی بەرز لە کەللە سەری ئێوە چنراوە. ساڵەهایە کاروانتان بەرێخستوە. کەچی هەتاوەکو ئێستا نەگەیشتۆتە لوتکە. دوژمنتان زۆرەو پێویستە سڵ لە هەموو شتێك بکەنەوە. هەروەك چۆن ئەوان. گوێیان قولاّخ کردوە و هەموو وشەیەکتان هەڵدەقۆزنەوە، ئێوەش وابن! ئەگەر ئەوان ئاخی ئێوەیان پارچە پارچە کردوەو لە خاچیان داوە. پێویستە بە خوێن پارچەکانی لێکدەنەوە. ئەگەر وانەبێ ئەوا لە ژێر هەوری مەترسیەکی زەلامدان. ترسێکی یەکجار زۆر.رێی تێدەچێ بتوانن لەسەر نەخشەتان بسڕنەوە. من دڵنیام هیچ میللەتێك لەناو ناچێ وڕەگیهەر دەمێنێ . بەلانەکونێ ئەگەر کار وابڕوا لەترِی سەی دەچن. دەسڕێنەوەو زیاتریش !.

* * *

[پیرێژنەکـە دوای ئـەوەی زۆری ئاخاوت ، دەنگی لاوکی بەرز کردەوە. لاوکەکە بەو شێوەیە دەینالاندو هاواری دەکرد :

لەمنـی ماڵوێرانـی. لەمنـی بابان وێرانێ. لەمنی خاك بە سەرێ.لە منێ هەش بەسـەرێ. چـەندەم رسـت. چـەندەم دمگۆ کردو پەیڤانم رێزکرد.نەکەس گوێی بۆ رادێـرام ونەکەسـیش بـە دەنگیەوە هات. گەلی برا...گەلێکم پەیڤ قەتار کرد، کەچـی نـە کەس گوێی بۆ رادێرام، نەکەسێکیش پوولێکی بەگلیەکانم دا. ئەوجا پـێم بڵـێن. خۆتان ببنە دادیار وخواتان لەسەر سەرە ئەگەر راستیم پێ نەیەژن. پیاوەتی دنیایێ هەمووی لە ئێوە بێبەری دەبێ. ئەگەر نکوڵی لە راستی بکەن. ئەوەی نکوڵی لە راستیش بکا ، ئەوەی زاری خوار بێ خوار دەبێ. ئەوەی چاوانی بچـێتە تەوقـی سـەری دەچێ ! بۆیە یەژم بۆ من مەڵێنن، بۆ راستەقینەو مێژوو بڵـێن. کەچـەندم گـوت. چـەندم هاوار کرد براینە... برادەرینە. ئەمن دەردێکی گەلـێك زلم لەدڵدایـە. دەردی مـن وەك دەردی ئاشـق وماشـقان نیە. دەردی من دەردی دیلـیە. دەردی ئێخسیری و بن دەستییە. دەردی نەزانی و ساویلکەییە کە هەمومانـی گـرتۆتەوە. بـۆیە هـاوارم کـرد... هـاوار دەکـەم... دەناڵێنم .... دەنرکێنم. هەتاکەی ئێمە دەرگەوانی خەڵکی بین. لە کاتێکدا خۆمان بەهەشتمان هەبـێ. کـەی رەوایـە لـەم چـاخەدا. چـاخی پێشـکەوتن و رزگـاری، ئاوا وەکو گاوگۆلك. وەکو گورگی چنگ بە خوێن بەنێو یەك وەربین. تێنویەتیمان بە خوێنی خـۆمان بشـکێنین ! گـەلی بـراینە... دەسـت دەخەمـە بن گوێ و دەنگی خۆم هەڵدەبـڕم.لاوکی چەتۆ.. شێخ مەحمود.. شەڕی شاخۆران.. گەنج خەلیل..شەڕی کرمۆکـێ ! هەموتان بۆ دەڵێم. لەوانەیە بزانن چەتۆ چییە.. لاوکی شێخ مەحمود چـیە... شـەڕی شـاخۆران چـۆن روویدا. بەڵام دڵنیام کە نازانن لاوکی کرمۆکێ چـییە ! مـن ئەو ناوەی لێدەنێم. جائێوە هەرچیەکی تری بۆ هەڵدەبژێرن مەیل و ئـارەزووی خـۆتانە. مـن نـەلاوك بـێژم ونەهیچ. نازانم لاوك چۆن دەگوترێ. خوا لەسـەر سـەرانەو مـێژووش بەرانـبەر دەنووسـێ.. یـەك تاکـە مەبەسـتم هەیـە

گەرەکمە راستیتان پێ بڵێم. راستیش رەق و تاڵە... زۆر گوێچکە قبوولێ ناکا.. سەرباری ئەوەش هەر راستیتان پێ یەژم. چونکێ خاکەکەم فێری کردووم راستگۆ بم. دەلێ لێ لەمنـی وایێ... هـۆ خەڵکیـنۆ. کرمۆکی نەلاوکەکی مێرخاسییە. نەسـترانێداوەتیە.. کرمۆکـێ فرمێسـکە ! دلـۆپەك رۆندکـی روون وبـێگەردە. لاواندنەوەیە... لاوکێکی کۆنەو رەگی لە ناخی ئەم خاکە چۆتە خوار. جارەکی لە جـاران گازیـان کـرد ئـەی نەزانـی بۆ وازمان لێ ناهێنی ؟ دار بەڕووێك لاوکی کرمۆکێـی گوت ! لەبن دەستی وئێخسیریان خوڕی هەی بابان وێرانی لەمە بابان وێرانتر چیبوو ئۆغرت نەکردو لە دەستت رزگار نەبووین. کەلەپچەو زنجیرو پێوەند لاوکـی کـرمۆکێیان گـوت. ئـەوەی دەردو مەینەتـی وناسـاغییە. ئـەوەی خـەم وخەفەت وژان و ئازارە. خڕی ئەو لاوکەیان گوت. یەکێك گوتی:

-((مـن زانـیومە لاوك هـەر باسـی مێرخاسـی و سوارچـاکی وشەڕوشـۆڕو بەسـەرهاتی کەڵەمێـرد و پاڵـەوانان بکـا. گـوێم لـە زۆر لاوکانـیش بوە. بەلاّم قەتاوقەت لاوکی کرمۆکێم نەبیە. ئەو کرمۆکییە یە دەبێ مانای چی هەبێ؟!))

یەکێکی تر وەرامی دایەوە:

-((هۆی. گەمژەلێ نەزان ! گوایا نازانی کاتی خۆی باپیرانی ئێمە بە هەشتیان دراوەتـێ ! خـوا بەدەسـتی بە موفەڕکی خۆی لە بەهەشتی دەرهێناو پێشکەشی کـردوون ! ئەهـریمەنیش خێـرا داری یـەکتر خواردنـی لەنێو چاندن و وای لێکردن خۆیان ببنە کرم بۆ یەکتر، جا ئەو لاوکە باسی وان عەگیدوشۆڕە سواران دەکا کە بـوونە گـوری و بەدەسـتی یـەك بە کوشت چوون ! کە بە فیت و فەندی دوژمنان دەسـتیان لەهەوکـێ یەك ناوە. نمونەش گەلێ زۆرە. پێی ناوێ خۆی پێوە ماندوو بکـەین. هەرلاپەڕەیەکـی دیـرۆك هەڵدەدەیـتەوە، چـەندین رووداوی وات بەرچاو دەکـەوێ. ئەگـەر کرمـی خۆیـی دوژمنـی نەبـردبوایە سـەر سەرچـاوەی ئاوێ. لەوانەبوو قەلاّی بەرزی دمدم وا بە ئاسانی نەروخابوایە !

ئـەدی لاوکیٚ من ...هەرگیز نابێژم ئەوانە تاکە هۆیەك بووین. وەلیٚ بیٚ دوودڵی هۆیەکـی بنەڕەتـی وگـرنگ بوویـنە. کلیلـێك بـوە دوژمـن دەرگـا ئاسـنین وتوندەکانیتری پێکردۆتەوە !

هـەر لەبـەر هەنـدیٚ دەگازم ...دەناڵم.. گەلی برا.. گەلی عەگیدوشۆڕەسواران، وەرن بـا سـەری ئـەو کـرمە پـان بکەیـنەوە. ئـەو دارە لە رەگەوە هەڵکەنین کە ئەهـریمەن بـە دەسـتی پـیس و نەگریسی خۆی لەئاخیٚ مەی چەقاندوە. با ستران وگۆرانـی بـۆ ئەهرۆمـزدا بچڕین. یەکگـرین. بـا تەکانێك بدەین... هەڵمەتیٚ بـەرین. ئاواتـیٚ مـە ... هێوی وخۆزگەییٚ مە. لەسەری چیاییٚ... لەبەرزترین دونـد دایـە. ئەگـەر یەکـنەبین ... ئەگـەر ئـەو کـرمە لەدڵ و دەروونی خۆمان نەکـوژین. هـەروا بـن دەسـت دەبین. هەروا ئێخسیرو بەلەنگاز دەبین. هەر دەبیٚ هـاوار بکـەین دوژمـن مالـی وێران کردین ! هەر دەبیٚ لەتیتك رنینەوەو سینگ کـوتاندابین. هەمـوو رۆژیٚ دەبـیٚ سـەردولکە بلـێین و سـەر بۆ یەکێکمان لەخم هەڵێـنین ! وەرن کوردیـنۆ. بارەشپۆشیەکە بەیەکجاری بیٚ و ببڕێتەوە. تاڵی وژان وئازار بکەینە یەك پەرداخ وبە جاریٚ بینۆشین !)) .]

* * *

شـالاٚوی گـەنج و خۆرت وبەتایبەتی قوتابیان لەسەر شەقامەکان دەڕۆیشتن. وەك شـەپۆلێکی بەربەسـت شـکاو لـە پـڕێکدا بـە شـوێنێك وەردەبـوون. وابـە گوڕ هـەنگاویان دەنـا. وایاندەزانـی تـەواو، سەربەسـتیان کەوتە باخەڵ ! دڵنیا بوون ئەگـەر کارەکـە وابـڕوا ئـەوەی خەونـیان پـێوە دەدی دەبـوە راسـتەقینە. راسـتەقینەیەکی وا دڵـی هەموانی دەگەشاندەوە. لەیادیان نەبوو کە گەیشتن بەو ئاواتـە پێویستی بە یەکبوون هەیە. پێویستی بە بەشداری کردنی هەموان هەیە. ئـەوان حـەزیان دەکـرد ئازاد بن.حەزیان دەکرد بگەنە ئاوات و وەك مرۆڤ بژین. لەهـەمان کاتدا زۆربەی دەیویست شتەکە بەدڵی بیٚ و بەدەستی نەبیٚ! سەرباری ئەمـەش ئاورەکـە تـا دەهـات زێتر تەشەنەی دەکردو کڵپەی دەسەند. زۆر وانەی

فێری خەڵکەکە دەکرد. خەریك بوو زۆر شوێنی دەگرتەوە. وەلیٚ کارێکی واکرا ، داوێکـی وانـرایەوە ، تەڵەیەکـی وا چـێکرا کەهەر بە خۆیان.. بە دەستی خۆیان بەربەست بۆ ئاورەکە دابنێن !.

کاروانەکـە دەڕۆیشـت. وەلیٚ بە بێزاریەوە ! لەسەر خۆ دەلەنگی و هەر هێندە بو هەناسەی دەهات و دەچوو. کاروانچیەکان بیٚمگێزو فڕفینگ بوون. خڕ دڵشکاو، زگـارو پەرێشـان بـوو. لەو شەڕە خۆتڕێنەدا سەرکەوتن وبن کەوتنیان لەکن هەڤ یـەك بـوو!. بـۆیە هەموو چەواشە ببوون. نەیاندەزانی کێهەیان راستن وکێهەیان راست نین. تاوانی ئەو خوێن رشتنە لەئەستۆی کیٚ دەکەویٚ !؟

ئەهـریمەن لەنـێویان دەگـەڕا !پێدەکەنـی.. بە دەنگێکی یەکجار بەرز پێدەکەنی! گاڵـتەی پێدەکردن. تاوناتاویش دارێکی لە ئاورەکە وەردەدا ! هەرایەکە گەرمتر دەبـوو.بـرا توندتـر دەسـتی لـە خنخـنۆکەی برای گیر دەکرد. هاوڕیٚ ئازیزترین هاوڕێـی دەکوشـت. دۆست بە چاوی دوژمنترین کەس سەیری دڵسۆزترین دۆستی دەکرد !.

* * *

لە بناری قەندیل کۆمەڵێك بە خەمباری لە دیار سیٚتەرم دانیشتبوون. یەکێکیان بـە کـۆڵ تەرمێکـی دەلاوانـدەوە. فرمێسك وەك رووبار لەبەر چاوی دەڕۆیشت ! لەسەری خۆی دەداو سەردولکەی دەگوت:

((بـرای ئازیـزم... بـرای جـوانەمەرگم. بینایـیم دایـیٚ وەك داهـات. تاقە برایە شـیرینەکەم. لەدارەتـی دنیایـیٚ تـۆم هەبوو. لەکاتی لێقەومان و تەنگانەدا بەتۆ پشـت ئەسـتوور بووم. توو ئەو چاوانەی کە جارێکی تر هەڵێناهێنی. قەت رۆژیٚ بـیرت لـەوە دەکـردەوە. بە ئەندێشەت دادەهات بە دەستی من بکوژرێی ؟! ئای چـەرخ داد.. رۆژگـار داد..زەوی.. ئاسمان.. سروشت داد.. چۆن نەمزانی ئەوسیٚ کەسـەی وابـە چـاپوکی لەچیا واژی دەبوونەوە تاقە برایەکەی منی لەگەڵ دایە. ئەی تفەنگە روو ڕەشەکەم.. ! بڵیٚ چۆن بەزەییت بە تاقە برایەکەم نەهاتەوە. ئای

ئەگەر دەمزانی تووشی ئەو ڕۆژە دەبم هەرگیز بیرم لەوە نەدەکردەوە تخوونی چەك بکەوم، هەرگیز...هەرگیز.))

* * *

رابۆ ڕووی لە تەحۆ کرد:

((هەر دەبێی دەڕۆم.. پێم نالێی بۆ کوێ دەچی ؟!..ها.. کوڕێژگۆگە ئاوارەکەم. نابێی بۆ کوێ دەچی. بۆ ئەوە دەڕۆی هەتاوەکونێ بە دەستی هۆمەر بکوژرێی ! چ ماوە تابڕۆی ؟ ! ئەوە پیشەی ئێمەیە. هەرکەگەیشتینە قزگە ، لەلوتکە نزیك بووینەوە. گورج وەك کەڵەباب دەنووك لەیەك قیت دەکەینەوە. لە کاتی ئاوادا دەبێ ئێمە کەراتیو وبێئاوەزی خۆمان وەدەرخەین ! بینابیت دایێ رابۆ هەنوکە لاشەی چەند شۆڕەسواران کەوتوە ! چەند هەڵۆی ئازا لە خوێنی خۆی گەوزیوە. بینابیت دایێ رابۆ دەبێ هەنوکە هۆمەر چی بەسەر هاتبێ ؟ لەکام پەنا بە خەمباری دانیشتبێ. ئەگەر مابێ ! دەبێ رای چیبێ ؟ ئای کوڕەکەم.. کوڕی خۆم هۆمەر.. دەبێ هەنوکە رات چیبێ. ئایا تۆش دەستت کردۆتەوە ؟ تفەنگت بەرەو سینگی براکەت تەقاندوە ؟ دەستەکانت وەکوپێشان بە پاکی ماونەتەوە ؟ یاخود لەکەی تاوانیان پێوە لکاوە ! دڵنیام تۆ رات لەسەر ئەو شتە نیەو تەقەش ناکەی. دڵنیام لەگەڵیشدا بووبی دەستت وەکو دەستی موسا پێغەمبەر پاك و سپییە. ئەگەر گوندەکەی خۆت بێتەوە بەرچاو چیان لێکرد. ئەگەر کوڕانی ئازاو قارەمانانی گوندیت بێتەوە یاد چیان لێکرا. ئەگەر تۆزفاڵێك پیاوەتیت لەلەش مابێ و کوڕی من بی هەرگیز نەئەو تاوانە دەکەی ونەپێشی رازی دەبی. ئەگەر هەر هیچت پێ نەکرێ. دەتوانی تا هێزت لە باسکاندایە تفەنگەکەت تووڕهەڵبدەی ووردو خاشی بکەی. ئەی چییە. ئەگەر تفەنگێك بەرەو دوژمنی راستەقینەی نەکرێ بۆ شکان وتووڕهەڵدان نەبێ بۆ هیچی تر باش. نیە ئەگەر تفەنگێك دوژمنی خودانەکەی نەناسێ ، شەرمەزاری مێژووی میللەتەکەی دەبێ. نا... هەرگیز... هەرگیز هۆمەر کاری واناکا...!))

کەژێ کە بەتەواوی بنسابوو. رەنگ و رووەگەشەکەی جارانی هیشك، تەڕاتی تیا نەمابوو. بەکزیەوە هات و بەرانبەر رابۆ دانیشت. دوای ئەوەی پشتی دایە دیوارەکە هەناسەیەکی پڕ خەفەت وقووڵی هەڵکێشا.

((ئەوە چی دەبێی. بۆ بەو لەگوینە داخێوی. ئاو تاچك دەکا هەر روون و بێگەرد نابێ، تاوێ لە کانی هەڵدەقوڵی و دەمێ قوڕاوی لەگەڵ دەڕوا ! چۆن وا داخێوی . ئەگەر ئەمڕۆ سەریان لێشێوابێ و بەفیت و زۆڵیەتی دوژمن لوولەی تفەنگیان لەیەکتر کردبێ. دەستیان لە بەرۆك و بینە قاقای یەکتر نابێ.خاترجەم بە ڕۆژێك دادێ دان بەو هەڵەی خۆیان بنێن. ئەدی چۆن.. ئەوانیش وەك هەر مرۆڤێك هەڵە دەکەن ، پاشان پەژیوان دەبنەوەو راستی دەکەنەوە !))

((تڕحێو... ئەوە تۆ چی دەبێی. ئەو شتەی ئەمڕۆ ڕێککەوتوە لەوانەیە بەسەد دانە ساڵی تریش وا ڕێکنەکەوێتەوە. ئەو شتەی تۆ دەبێی...قسەی رووتی پێ یەژن. چەند ساڵە. چەند ئان و زەمانە ئەو قەوانە دەجوینەوە. هەرگوتمان سبەینێ خۆر بەدەردەکەوێ. هەتاوەکونێ لە گەرمای خۆری ئەمڕۆ بێبەری بووین ! تڕحێو... بوکە خۆشەویستەکەم ئەوە تۆ چی دەبێی. لەگەڵ یەکی گەلحۆی بێئاوەز ئەو گلیانە بکە. ئەو پەیڤانە لای من وەکو نوشتەیەکی کراوەیە. هیچ سودو مفایەکیان نەماوە! ئەوە چەندین جارە ئەو کۆستە بە چاوی خۆم دەبینم. چەندین جاریشم لە باوکم بیە. هەروەك چۆن ئەویش چەند جاران لە باوکی گوێ لێبوە. گەرەك نەس خۆمانی پێوە مژوول بکەین. هەتا دنیا دنیابێ هەر ئاوا بن دەست وکۆلە دەبین. هەر ئاوا پەڕاگەندەی ناو ئاخی خۆو هەندەرانیش دەبین. دەبێ هەرچاومان لەوە بێ خەڵك بەزەیی پێمان بێتەوە ! دەستمان بە سەری دابێنن و وەك ئازیز مردە دڵمان بدەنەوە.)) تەحۆ کە سەری شۆڕکردبوەوەو دامابوو. بەشەرمەوە گوتی :

((ئەو شتانەی ئێوە دەبێژن هەمووی راستە. وەلێ ئەوە بزانن کە ئێمە خۆمان هۆی سەرەکین بۆی. بەردێکی زلین... کۆسپێکی زەلامین لەبەردەم خۆمان!

لەگـەڵ ئـەوەش دەبـێ باوەڕتان بە چاکبونەوە هەبێ. پێویستە بگۆڕێین و خۆمان پـاك بکەیـنەوە. هـیچ چـارەیەکی دیکـە نیە. پێویستە خۆمان پاك بکەینەوە. گـەرەکمان بێونەبـێ. بـە دەسـتی خـۆمان بێوبەدەستی خۆمان نەبێ ئەوە تاکە ڕێگایەو هەر دەبێ بیبڕین !))

* * *

[دەنگـی لاوکەکـە تێکەڵ بە گریان ببوو لەنێو دۆڵ و ئەشکەوتەکان... لە نێو چـیاو چۆڵ و ئاوەدانی ئەم کوردستانە. لەبن هەموو بەردێك. لەسایەی هەموو گـەلاّدارێك دەزرنگایـەوە ! کـێهەی دڵـی ڕەق بـوو ئـەوا وەك پەمـۆ لەباریەکی دەردەهێـناو دەیجەلانـد. کـێهەی لـە خوانەتـرس و بێ ویژدان بوو کە دەیژنەوت موچـڕکی بـە لەشـدادەهات و لـە قوڵـپەی گریانێی دەدا. دەنگەکە وەك مووس وابـوو. بەهـەر شـوێنێك دارۆچـوبا دەیبڕی و خوێنی پیا دەچۆڕایەوە. دەنگەکە بـەردەوام دەڕۆیشت. کەیەکێك گۆرانی دەگوت خۆی تێداخنی. کە یەکێك دەگریا تێکەڵ بە فرمێسکی دەبوو. کە یەکێك هەناسەی هەڵدەکێشا تێکەڵ بە هەناسەی دەبـوو. بـە ئەسـپایی... لەسـەرەخۆ لـەوناوە دەخـولایەوە. ڕازی دڵی خۆی بۆ هەمـــوو شـــتێك دەدرکانـــد. ئـــەوەی دەیگەیشـــتێ دەردی دڵـــی خـــۆی بـــۆ هەڵدەڕشـت.ئـەوەی گوێشـی لێـبوایە دەشلەژاو سەرگەردان و پەشێوحاڵ دەبوو. لەنـێو دڵ و دەروونـی خۆی تووشی چۆڵ و بێرونێك دەهات کە نەسەری دیار بوو نەبن. هێزی لەبەر دەبڕا. کەسێك نەدەما خەمی دڵی خۆی بۆ هەڵڕێژێ. ئەنوایەك نـەدەما پەنای بۆ بەرێ. ئەژنۆی لە باوەش دەگرت و تەوێلی شۆڕدەکردەوە. وەلێ هـەر خێرا... قیت دەبوەوە،ڕەهێیەکانی بازووی گرژ دەبوونەوە. تورەییەك لەنێو چـاوانی دەبریسـکایەوە ، تەکانـی بەرەو ڕێگای ڕاست دەدا و بڕیە وبەڵێنی نوێ دەکردەوە!

* * *

لەو کێوانە کەوێك بە غەمباری دەخولایەوە. دار بەڕوویێك پێی گوت :

((ئەرێ هۆ کەوە جوانەکە. هۆ کەوە چاورەشەکە. سۆنگەی چیە ماوەیەکە گریان رووی لـەو خەڵکـە کـردوە ؟ ڕەنگ و ڕووی هەموانی گرتۆتەوە. خەندەیەك ... بـزەیەك... گـرژینەوەیەك بۆ دەرمان وەگیرناکەوێ. بێژەو وەرامی ئەو پرسیارەم بـدەوە.تـۆ گەڕیـدەی و زۆر جێگەو شوێنانت دیوە.لە پەسارێ ئۆقرە ناگری. هەر هەوەسـت لێبـێ لـە شـەقەی باڵـێ دەدەی و هـەر بسـتە خاکـێ مگێزت لێبێ دەیگەیتـێ. بۆیە دڵنیام زۆر دەنگ وباسان دەزانی. ئەگەر وەرامی ئەو پرسیارەم بدەیتەوە.ئەوە زۆر منەتبار دەبم و هەتا دنیا دنیابێ لە چاکەو پیاوەتیت دەرناچم !))

کەوەکە وەرامی دایەوە:

-((ئـەی دار بـەڕووە بـە هێزو ڕەگ پتەوەکە. ڕاستە من گەڕیدەم و زۆر جێگەو شـوێنان دەگـەڕێم. زۆر ڕووداو و کارەسـات و زوڵـم وزۆرداری بـە چـاوانی خـۆم دەبیـنم. ڕاستیشـە تـۆ ناگەیتە هیچ شوێنان و ناتوانی تاقە هەنگاوێك هەڵێنی. بـەلاّم تـۆ چـوویتە ناو دڵی ئەم خاکە . هەست بە ترپەکانی دڵی دەکەی . گوێت لەناڵەو زریکەو فیگانی دەبێ. پێویستە تۆ لەمن باشتر بزانی چی ڕویداوە. ئەگەر من بە چاوان ببینم تۆ بە خوێن دەیبینی ...!))

-((ئەی کەوە ڕەنگ خاکیەکە. بقاسپێنە. توو ئەو ئەوینەی کە تۆی سووتاندوە. وای لێکردووی ڕەنگی خۆشەویستەکەت هەڵگری ، بۆم بێژە... دەزانم برا دەستی لەهەوکـێ بـرا نـاوەو فڕ لە خوێنی دەدا.دەزانم لوولە تفەنگەکان سێرەو نیشانەی خـۆیان بزرکردوە ! با لەگەڵ یەك ناپاك نەبین و هیچت لێنەشێرمەوە. هەر چەند دەکەم ناتوانم باوەڕ بە هەستم بکەم. واتێدەگەم ڕاست نەماوە ! ئەگەنا چۆن دەبێ لە کاتێکی واناسك ئەو شتانە ڕوودەن... چۆن دەبێ ؟!))

((ناچـێتە مـەژیـێ کـەس. بـەلاّم ئـەوە بـزانە ڕاسـتەقینەیە. ڕاسـتەقینەیەو ڕاسـتەقینەیەکی ڕەق وتاڵـە . مـن بە چاوی خۆم هەموو شتێکم دیوە.تا ڕۆژی هەڵسانەوەش گەواهی بۆ دەدەم ! بەو چاوانەی خۆم دیومە ئەو خاکە . ئەو دایکە

جوان و قەشەنگە. بێدەستی خۆی ، بەنادڵی... بە چاوی تژی ڕۆندکەوە کۆرپەی خۆی لەهەمێز گرتوە. ئەو کۆرپەیەی کە بە دەستی براکانی کوژرا بوو ، زۆر کاروانم دیوە لە نێوەڕاستی ڕێگا. لێك وەرچەرخاینەوەو بەرۆکی یەکیان گرتوە ! چیم پێدەگێڕیەوە ؟ چیت بۆ بگێڕمەوە ! ڕاستە گەڕیدەم وزۆرم دنیا دیوە. بەلاّم خۆزگە هەموو شتێکم دیبوایەئەو دیمەنە خەماویە نەبیّ. لەبەر چرقەی گەرما. لە سەختترین هەورازدا. قارەمانێك ... پاڵەوانێك. لە جەنگی دوژمنی ڕاستەقینە دەگەڕایەوە. ئەگەر چی ماندوو و برسی بوو ، دڵشادو بەختەوەر، شادمان وخۆشحاڵ بوو. چونکیّ توانیبووی دەستی چاك بوەشێنیّ. ئەو حەمکە ڕق و کینەی دڵی بەتاڵ بکا. خڕ ئەو تاوان و زۆرداریانەی دەهاتەوە بەرچاو کە بەرانبەری کرا بوو. وەك هەڵۆ بەسنگێکی قیت دەزووریەوە. وەك هەڵۆ بەسەر چیا هەڵدەزنا. لەودەمەدا.. لەو کاتەدا. چەند هەڵۆیەکی تر. کە بەفیت وفەندی بە ناو گەورەکان فریویان خوارد بوو ! لێی دانیشتن و بۆسەیان بۆ دانایەوە. چەند هەنگاوێکی مابوو بگاتە لوتکە. کە سێرەیان لێگرت و ئاگر لەلوولەی تفەنگیّ وان هەڵسا. لەگەڵ یەکەم تەقە. قارەمانە دوژمن شکێنەکە دەستی بە دڵیەوە ناو کەوتە سەر چۆك ! خوێن فیچقەی کردو بەکەلێنی پەنجەکانی شۆڕبوەوە. نرکەی لێوە هات و یەك بە دەنگی هاواری کرد :

-((بۆ ئەو تاوانەتان کرد. هەموو تەمەنم بۆ ئەو ساتە تەرخان کردبوو کە هەواڵی ئەو تۆڵە کردنەوەیەم بە دایکم ڕابگەیەنم. حەزم دەکرد ڕەنگ و ڕووی ببینم وبزانم چ شادیەك دەیگرێتەوە. ئەو ڕوە گرژو تووڕەی ، کەلەبەر زەقەی چاوانی نۆبەرەکەی ... کوڕە گەورەکەیان گوللە باران کرد. کۆرپە ئازیزەکەیان گوللە باران کرد. تەرمەکەشیان زەوت کردو نەیانداوە. خۆزگە دەمبینی کە چۆن شاگەشکە دەبوو دەگەشایەوە. کەهەواڵی کوژرانی بکوژی کوڕەکەی دەبیست!

گەلێکم جگەر سۆژین و ماڵوێرانی بینی. لە دیماهی دا بە دەستی ئێوەکوژرام! بریا لەو شەڕەی بەر لە ئێستا کوژرابوام. ئاخ برایە خۆشەویستەکانم ! ئەگەر چی

منتان کوشت وەلیّ خاترجەم بن. ئەگەر نیازی سەکەوتنتان هەبیّ. ئەگەر گەرەکتان بیّ سەر فراز بن. دەبیّ یەکبگرن. پێویستە یەکبگرن. بەلاّم ئێوەو ئەو دار بەڕو ومازوانە.. بۆ خاتری ئەو کەوەی تازە لە دوورەوە دەیخوێندوسروودی سەرکەوتنی دەچڕی. تەنیا کارێکم بۆ بکەن. بەدایکم ڕابگەینن چۆن تۆڵەم بۆ کردەوە. ئێوە ونمەکی ئەو داروبەردە بێژن لە شەڕی تۆڵەکردنەوەدا کوژرا. نەکەن بڵێن برای خۆی کوشتوویەتی!!!

هێشتا زۆر شتی مابوو بیدرکێنی کەچی کەوتە سەر چاو وگیانی دەرچوو.

ئەدی دار بەڕووی برام. چیت بۆ باس بکەم. چیت بۆ بگێڕمەوە. هەموی هەر ئاهوکەسەروبرا ڕۆیە !))

دار بەڕووەکە لەگەڵ ئەم وشانە پڕی چاوی ئاو بوو. هەر چەندەی خۆی هێناو برد هیچی بۆ نەگوترا. لەداخا بە تووڕەیی و لە جاران پتەوتر ڕەگی لە زەوی بردە خوارەوەو جێی قایم تر کرد!

❊ ❊ ❊

[کاروانەکە دەڕۆیشت. ئاو دەوەستا ئەو نەدەوەستا... هەموو شتێك دەوەستا ئەو نەدەوەستا. ئەو کاروانە زۆر لە مێژبوو بەڕێوە بوو. هەواری لە زۆر ترۆپك و قوچەکان هەڵدابوو. زۆر تاجی مەزنی لەسەر نابوو. گەلیّ جاران چەرخی چەپگەردی ڕاست کردبوەوەو لەبنە خۆی نابوو. هێشتا مرۆڤ نەیدەزانی مرۆڤە ، ئەوانە لە دۆڵ و نەواڵ و چیاکانی زاگرۆس دەسوڕانەوە. وەکو شێر جەولانیان دەکرد . کێهەی خۆی بە نێرو زڕتە زەلام دەزانی.. کێهەی شانازی بە قۆڵ وباسکی خۆی دەکردو خۆی بە تاقە سواری سەردەم دەزانی. لەبەریان دەلەرزی ، دەستیان لەخنخنۆکی نابوان نەدەوێران پەل بزاوتی بکەن. جاری واهەبوو سێسەدە. پێنج سەدە. لەترۆپکێکی هەرە بەرزدا سەقام گیر بووینە. جێی خۆیان توندکردوە. شارستانی وایان دامەزراندوە تائەوکاتەهیچ کەسی نەگەیشتوەتیّ ! ئەو کاروانە هەر کاتێك بواری بۆ ڕەخسابیّ وریێی ڕاستەقینەی خۆی دۆزیبێتەوە

توانیویەتی رۆڵی خۆی ببینێ. هەرکاتێ رێگاکەشی گوم کردبێ تووشی نەهامەتیەکی زۆر بوە. کەوتۆتە بن دەستی نژدو رێگرو پیاو کوژان.]

* * *

هۆمەر لە زگ بو دەست بکاتەوە. ئەگەر چی زانی شەڕەکە خۆترێنییە ! حەزی نەکرد تفەنگ لەدەست بێ وکەسێك هەبێ بتوانی بیگرێ. وەلێ هێندەی زانی. ئەوانەی لەگەڵ خۆی بوون. لوولەی تفەنگیان تێکرد. هێدم گر بوو. لەجێی خۆی حەپەساو واقی وڕما. دەستێکی کەوتە پاش یەکی کەوتە پێش! بەناچاری ... بێمگێزیخۆی. سەری دانەواندو چەکی فڕێدا، ئەوانیش خێرا ... دەست وبردیان کردو هەردوو دەستیان لە دواوە توند توند بەستا. هەردوو بەرە ... وەك دوو ریانێك لێك جوێبونەووە. وەك دوو لقە دار هەریەکەیان بۆ لایەك هەڵسا. چەندەی لە یەکیش دوور دەکەوتنەوە هێندە زیاتر قینیان بەرانبەر یەك زیاد دەبوو. رقێکی ئەستووریان لەیەك هەڵدەگرت. زیاتر شیریان لەیەکتر هەڵدەسوو !!!

شار هەژا ... رقابەریەتیەکی وا کەوتە نێو خەڵکەکە مرۆی سەرسام کرد. برا لەگەڵ برای ساغ نەما. هاوسێ لەگەڵ هاوسێی بوە دمگۆو شەڕەشەقیان! دوژمنی راستەقینە لەیاد کرا. بگرە زۆر جارانیش بە دۆست دانرا ! لە رقی ئەوانەی تر چاوساغیان بۆ دەکرا. بۆیە تاوناتاوێ تاقمێ بەرەو زیندان راپێچ دەکران.کۆمەڵێك شوون بزر دەبوون.

وەك مێرووله تێك هەڵدەقژقژان . وەك سەرخۆش دەهاتن ودەچوون. هەر کەس خۆی پێ لەسەر هەق بوو. بە شێوەیەکی واش مکوڕبوو جگە لە گلیەکانی خۆی گوێی لەکەسی تر نەدەگرت ، جگە لە بیرو بۆچونی خۆی ئامادە نەبوو دان بە هیچ رایەکی تر بنێ! نەخۆشیەکی دەروونی بوو زۆربەی هەرەزۆر دوچاری ببوون. نەخۆشیەکی وا ترسناك بو هەزار پەتای کوشندەی لەبەرپێی خۆ دەنا ! یەکێك دەگریا ...ئەوەی تر لە جیاتی ئەوەی بۆی بگریە بەرانبەری دادەنیشت و عریت

عریت پێدەکەنی. هێندێکی تر دادەمان و سەریان بادەدا. نەیاندەزانی نەلەگەڵ گریاوەکە بگرین نە لەگەڵ ئەوەی تر پێبکەنن. دۆش دادەمان و هەناسەی تژی کول و کەسەریان هەڵدەکێشا !.

تەحۆ ماوەیەك بوو هەواڵی بە دیل گیرانی هۆمەری زانیبوو. ئەمە گەلێ زگارو دڵتەنگی کردبوو و بەتەواوی ورەی بەردا بوو. باوەڕی لەق ببوو وتفی لەدارو بەرد دەکرد. لە ماڵێ خۆیان دەهزری کە چۆن قەیسەریان لێ ببووە کونە مشك. سەیری رێڕەوی ژیانیشی دەکرد چۆن دەڕۆیشت. هەر هێندەی نەدەما شێت و شوور بێ و دەشت وچۆڵێ بگرێتەبەر. گەلێ بیرۆچکەی بە مەژی دادەهات. پاشان هەر خۆی وەرامی خۆی دەدایەوە :

((نا... چۆن کاری وا دەکەن. هەرگیز رێی تێناچێ کاری وا بکەن ، ئەگەر چی ئێستاکێ ئێخسیری وانە وەلێ ئەوان لە راستەقینەدا هەر برای یەکترن. هەرگیز دەستیان ناڕوا بیکوژن ، ئاخر چۆن دەبێ ...چۆن ؟ هۆمەر چوە تۆڵەی ئێمە بکاتەوە. تۆڵەی ئەو بستە خاکە بکاتەوە کە ئاوریان تێبەردا. چۆن دەبێ برای خۆی بیکوژێ. ئەوەی وەکو ئەو زوڵم و زۆری لێکراوە ! هەموو یەك مەبەست و یەك ئاواتیان هەیە!))

پاشان هەر زوو لێوی خۆی دەکرۆشت و لە ناخی خۆی هەڵ دەچوو :

((بۆنابێ... لەم رۆژگارە هەموو شتێك رێی تێدەچێ. وابەنج نەدراون ئاگایان لە خۆیان بمێنێ. هیچ دوورنیە بیکوژن !))

-((نا... چۆن هۆمەری برام. برایە شیرینەکەم. ئەو هۆمەرەی هەموو هیوایەکی سەرفرازی ورزگاربوونە. چۆن دەبێ بە دەستی برای بکوژرێ ؟ بابە هێشتا دنیا زۆری بە بەرەوە ماوە. مرۆیەکی چاك وخێر خوا هەررێکدەکەوێ دەستیان بگرێ و نەیەڵێ ئەو کەراتیەی بکەن !))

((جا مرۆی باش لەم رۆژگارە کوا ماوە ! ئەو شەڕە هەموو شتێکی بۆگەن کرد. وای کرد هەموو شتێك بە چاوی بەرژەوەندی تایبەتیەوە سەیر بکرێ.

خەڵکەکەی فێری خۆویستی کرد. فێری کردن بازرگانی بکەن بە هەموو شتێك.
بە خوێن... بەخاك... بە مرۆڤ. بە هەموو شت!))
((نا... چۆن مرۆڤی چاك هێشتا زۆرە ... خێرخوا هێشتا زۆرە.))
ئەمەی لەدڵی خۆی گوت و وێنەی ئەو شوفێرەی هێنایە بەرچاو کە بە خۆش بەزۆکەکەی لێی دابوو ! بەرایێ چەند تووك و جنێویان بۆ رەوانە کرد. پاشانیش چۆن دەرچوو! وەك ئەوەی ئەو دەمە کارەساتەکە رویدابێ. هەموو شتێکی لانرتو نوێ بووەوە.

ماوەیەك بوو لە نەخۆشخانە دەرچوو بوو. هێشتا هەر لە ئاکنجیەکە بوون و نەخزیبوونە شار ! رۆژێك خۆش بەزۆکێك لەبەر دەرگایان راوەستا. لەدەرگا دراو ئەوانیش دەرگایان کردەوە. دوو کەس چوونە ژوورەوە. یەکیان لە خۆگەڕابووەوە ئەوەی تر تەمەنی لە دەوری سی وپێنج ساڵان بوو. چونکێ ئەو رۆژانە راوی ئەو ماڵانە دەکرا کە کوڕەکانیان یاخی ببوون،گەلێ ترسا. دوای ئاخاوتن بۆی دەرکەوت کە ئەمە ئەو شوفێرە بوو کە لێی دابوو!

کابرا بە شەرمەزاری وبەو پەڕی نیگەرانی وزگاریەوە دەیگوت :
((ببوورن کە ئەمە روویدا. شتەکە هات و بەدەست من نەبوو. باوەڕ بکەن تائەوکاتەی ئەو هاوڕێیەم ماڵی ئێوەی بۆ دۆزیەوە لەسەر چاو کەوتبووم و لەژوورەکەم وەدەرنەدەکەوتم. ویژدانم ئازاری دەدام. نەمدەزانی ئەو کەسەی لێم داوە ماوە یا مردوە ! بە تایبەتی کاتێ زانیم هی راگوێزراوەکانە پەژارەکەم دوو قاتی هاتە سەر. نەخەوم مابوو ... نەخۆراك.))

ئەوەی لەو گلیانە هەموانی سەرسام کرد. ئەو هاوڕێیەی چۆن ئەوانی ناسی ومالیانی دۆزیەوە !

بە دیقەتەوە لە کابرا ورد دەبووەوە، لەبەر چاوی نامۆ نەبوو. وای بۆ دەچوو کە دیویەتی. هەر چەندە هەوڵیشی دەدا نەدەچوە سەر زەینی لە کوێی دیوە. کابراش

خۆی مات کردبوو. ناوە ناوە بە تیلە چاوێك سەیری رابۆی دەکردو دەگرژیەوە. هەرچی کەتن کەرەکە بوو. بەردەوام داخاوت و بە سۆزەوە دەدوا !.
((بە پیاو خراوم تێمەگەن کە بۆم نەکرا بوەستم. هیچ شتێکم تەواو نیە ! دڵنیا بووم کەوا تووشی شتێك دەبووم ودەربازبوونم لێی ئەستەنگ دەبوو .))

کە ئەمەی گوت هەموو بە ئاسانی لە مەبەستی گەیشتن. چونکێ لە کاتی شەڕدا وێنەی ئەو بێ شمەکانە زۆر بوو !

رابۆ لە پڕ هاتە ئاخاوتن وگوتی :
((هیچ خەوشەك لە پرسیار کردن نیە. نازانم ئەو هاوڕێیەت چۆن ئێمەی ناسیوچۆن ماڵی ئێمەی بە تۆ نیشان دا ؟!))

کابرا وەرامی دایەوە:
((زانیم نامناسیەوە. ئەی ئەو رۆژە کە لەنەخۆشخانەکە دەرچوون کێ بوو ئێوەی گەیاندە ماڵ!))

هەموو هۆپەکیان لەخۆزانی ! رابۆی لێوی خۆی گەستەوە، ئەودەمە زانیان ئەو شوفێرەیە کەلە نەخۆشخانە ئەوانی گەیاندەوە ماڵ و پارەشی لێوەرنەگرتن. لەبەر خۆی گوتی:
((دنیا سەیرە ... لەکوێ دێ و بۆ کوێ دەڕوا !))

تەحۆ کە ئەو دیمەنانەی هاتەوە یاد کزگری لەهەوکێ ما. لە دڵی خۆی گوتی:
دنیا هێشتا زۆری وەبەرەوە ماوە. پیاو چاك زۆرن. گەلێك زۆرن. ئەگەر چی ئێستا وەك بەردی بن گۆمیان لێهاتوە ! بەلام رۆژی هەردێ بەدیارکەونەوە. فنەیەکی لێوەهات و دەم وچاوی خۆی هەڵگلۆفت.دڵ تەنگیەکەی لە ئاستی خۆی بەرز بوەوە ! ویستی هەوا گۆڕیبکاو بەو مەبەستە چەند هەنگاوێکی بۆ دەرەوەنا. رابۆ کە لە پەنجەرە بچوکەکە سەیری دەکرد بە لەزی چوە دەرەوە :
بۆ کوێ دەچی ؟!.
دڵم تەنگ بوە ... دەمەوێ نەختێ بچمە دەرەوە.
ئەوە چیدەکەی کورم ... گەرەکتە چیبکەی. چۆن دەچیە دەرەوە!.

بۆ نەچمە دەرەوە ... خەریکە دڵم شەق بەرێ.
چۆن دەچیە دەرەوە کوڕی خۆم. لەوە ناترسی شون بزرت بکەن ؟! خۆت دەزانی ئێمە وەك توتنمان لێهاتوە. بەهەرحاڵ لە ئاکنجیەکە خۆمان دەرباز کرد بۆ لێرە ئۆقرە ناگری ؟! نا هێڵین دار لەسەر بەردی دابنێی ، کارێك بکەی. هەر بۆ ئەوەی نەچیە دەرەوە. نەبادا دەستی رەشیان بتگاتێ. ئەدی کوڕم. نازانی دیسان مەرەدی جارانیان ناوەتەوە. گەڕەك بە گەڕەکی شار لە دوای ئێمە مانان دەگەڕێن.ئەیگوێت لێنەبوە... نەتبیە لە چەند گەڕەکێك ... ئەوەی نێرینە بوە ... لەتەمەنی شەش ساڵان بە سەرەوە هەمویان بردوە ؟!
تەحۆ ناو لەپی بە تەوێلی وەناو هێندەی دیکە دەهری بوو.
((بۆ واناکەن. ئێمە وا کەڵبەمان لەیەك گیرکردوە ! وەکو سەگ دێك بەربووین ئەوانیش وردە وردە داومان بۆ دەنێنەوەو راومان دەکەن. نازانم چی بکەم. خەریکە دەخنکێم. هەست دەکەم پێویستمان بەزۆر شت هەیە. پێویستە خۆمان بگۆڕین ... پێویستە خۆمان پاك بکەینەوە. پێویستە..پێویستە..پێویستە...))
[کاروانەکە هەر دەڕۆیشت وبەردەوام بو.ئەگەر چی جار جارە ماندو دەبون و لەسەرەخۆ هەنگاویان دەنا. بەلاّم هەربەردەوام بون. چیاو تەپکە شاخەکان هەر لەبەر قاچەکانیان دەلەرزی. روبار دەوەستا ئەوان نەدەوەستان. هەموو شتێك دەوەستا. ئەوان هەر نەدەوەستان وهەر نەدەوەستان و هەرنەدەوەستان...].

بەشی دووەم

(١)

ئەهریمەن ئاوری شەڕی هەڵکردبوو و لە دیاری دانیشتبوو ! هێدی هێدی داری تێوەردەدا. هەر کەللەسەربوو قرچەی دەهات و ئاورینگی دەکرد. هەر خوێنی ئاڵ و گەشی لاوان بوو بە ئاورەکە دادەکرا. پەنا دیوارێك نەبوو پەڕۆیەکی رەشی پیا هەڵنەواسرابێ. کوچەو کۆڵانێك نەبوو دەنگی بڵند گۆو قورئانی تیا بەرز نەبێتەوە !
رابۆ دەیگوت :

((شەڕ باش نیە. خەڵکێکی زۆری بێتاوان لەنێو دەچن. ژمارەیەکی زۆر لە دایکان جگەریان دەسووتێ. ژمارەیەکی زۆر لە ئافرەتان بێوەژن و هەش بەسەر دەبن.خواش لە هەموووشت زیاتر رقی لێیەتی. ئەوەی حەز بە بەردەوام بوونیشی بکا، ئەوا بەر تووکی خەڵك و سزای خوای دەکەوێ.))
تاوێ بێدەنگ دەبوو دواتر دەستی پێدەکردەوە

-((ئەوشەڕە گورا زۆر کەسی بێتاوان تیا دەچێ. بەلاّنەکونێ لەگەڵ ئەوەش خوا لە کاری خۆی بۆتەوە ! پێویستی بە رێنمایی و رێ نیشاندانی کەس نیە. خۆی دەزانی چیدەکاو چۆن کاری خۆی هەڵدەسووڕێنی. لێگەڕێ با وای لێبێ. هەموو تۆڵەی ئێمەیان لێدەبێتەوە. دەزانی چیان لەو خەڵکە کردو چیان لێدەکەن.

ئـەوەی ئەوانە کردوویانە نەکەس دیویەو نەکەس گوێی لێبووە. من بەو تەمەنە گەیشـتم ، ئـەو هەمـوو زوڵـم و زۆرەم دیـوە... قـەت نەمدیـوەو نەمبـیە بەو دڕندایەتـیە رەفـتار لەگـەڵ مـرۆڤان کرابـێ ! هـەر تاوانبار و مل هوڕێ هاتبێ نەختێکـی تـیا هێشـتۆتەوە. وەلێ ئەمانـە هیچ ، سڵێیان لە هیچ... هیچ هیچ نەکـردۆتەوە ! ئەوەی بۆیان کراوە کردوویانە. ئۆی خوایە.. ئۆی. هەرچەندە باش نیە ئەمە بڵێم. بەڵام خۆت سەرداری هەموومانی دەزانی چۆن تۆڵەی بێ پشت و پەناو لێقەوماوان دەکەیتەوە!!!))

تەحـۆ.. کـە فێـربووو وەك پـیاوان رەفـتاری دەکـردو وەك پـیاوان داخـاوت! هەڵیدایێ :

-((ئەگـەر خوا تۆڵەی لەوان بکاتەوە ، ئەوان وادەکەن ئێمە گوریەکەی بدەین. تاوانەکـە ئـەوان دەیکـەن ، باجەکەی بە ئێمە دەدەنەوە. دەبفەرمە... کەرەم کە تاوێ بیربکەوەو لێی ورد بەوە ، ئێمە دەمانگوت : ئەگەر دەساڵی تریش شەڕ بەو لەگوێـنە بـەردەوام بـێ هـیچ کارێکـی ئەوتۆی لەسەر ئێمە نابێ. لەو هەڵەشمان هەرگیـز چاکتر بۆڕێك ناکەوێ. کەچی هەنوکە لەبەر یەك هەموو شتێکمان لەبیر چـۆتەوە. نـە ئـەوەمان بـە مـەژی دادێ کـە دوێنێ چۆن رەوتی کرد. نەلەوەش دەهـزرین بەیانـی چۆن میوان دەبێ ! لەو هەرایە ئێمە وامان نەکردوە شتێکمان بۆ رێککەوێ لەیەك سایەو سێبەر کۆمان بکاتەوە!))

رابۆ بەنیمچە گرژینەوەو نیوە بزەیەکەوە گوتی :

((تەحۆ... کوڕە شیرینەکەم ئێمە هەروابووینە. لە کاتی ئاوا ناسکدا زەنگی کەرایەتیمان لێی داوە ! بێسوودە. سەرهێشانێکی هەروەیە !))

-((داخی گرانم... هەرچیدەکەین ، هەر چۆنی هەوڵدەدەین. هەموو شتێك بە پێچـەوانەو بـەرەواژووی خواست و ویستی ئێمەیە. لەگەڵ بەرژەوەندی و ئامانجی

ئێمە ئاسمان و رێسمانی نێوانە ! بڕوابکە خواهەر چۆنی لە هەنیەی نووسیبێ هەر ئەو روو دەدا.))

کـەژی ماوەیەك بوو خۆی بە گۆڕینی جلەکانی کوڕەکەی خەریك کردبوو. وای نیشـاندەدا بـە هیچ لە گوینێ بایەخ بە گلیەکانی ئەوان نادا. چونکێ وەك خۆی زۆر جاران دەیگوت و دەیگوتەوە. ئەو قەوانانە کۆن بوون و بێ مفا لێدەدرێنەوە. دڵنـیاش بـوو کـە نـەك هـەر لە ماڵەکەی ئەوان. بگرە لە زۆربەی ماڵەکان هەر هـەمان شـت بوو. لەگەڵ ئەوەش نەشیا خۆی لە گێلی بدا. لە ژێرەوە چاوەڕوانی پەیڤێکی دەکرد کە دەبووایە بگوترێ. ئەویش سۆراخ کردنی هۆمەر بوو. کەرابۆ ماوەیـەك بـوو بـەزاری گـرتبوو. ئەگـەر گلیەکانی گۆڕیبوایە کردار لە مێژ بوو ئاواتەکەیان هاتبووە دی.

تەحۆ گوتی :

((خەڵك هەمووی وەك سەرخۆشانی لێهاتوە. هەریەکە تائەژواریەکە نەکەوێتە ماڵـی خـۆیەوە هەستی پێناکا. یاخود بیری لێناکاتەوە ! وای لێهاتوە هەر کەس جگـە لەبەرژەوەنـدی خۆی چاوی هیچی تر نابینێت.هەرکەس بۆخۆی دەژی...بۆ خۆی بەتەنیا.))

رابۆ لەگەڵ ئەم چەند پەیڤە چاوەکانی وێز بووەوە.

((راسـت دەکـەی کـوڕم...! بینایـیت دایـێ رابـۆ تۆش وەکو ئەو خەڵکەت لـێهاتوە. ئەوەتانـێ هـۆمەرت لـە یـاد کـردوە. هەروەك ئەوەی لەسەر جادانت دۆزیبێـتەوە و پارچـەیەك لەجەرگت نەبێ.بینابیت دایێ رابۆ،هەروەك پارچەیەك لەجەرگت نەبێ!!!))

ئەمەی گوت و لەگەڵیدا دەستی بەگریان کرد.

کەژیێ کەوێدەچوو ئەو بێدەنگیەی ماوەیەك بوو بەسەر خۆی سەپاند بوو دلیێ پڕکردبوو. بۆیە نەشیا چیتر بێدەنگ بیێ ، پەیڤەکان زۆر بەلەزو خێرایی لە زاری چونە دەرەوە :

((جا ئەمە گریەی بۆ چییە ؟! چ پێویستی بە نوسکەو رۆندك باراندنە. شت لە مێران دەقەومیێ ، شت لە مێرو بەچکە شێران دەقەومیێ ، نوسکەی بۆ چییە. لە باتی ئەوە دەتوانین تەکانێك بدەین. هندی گاویێ سۆراخی بکەین و بزانین لە کویێ ئێخسیرە. هەموو کەس وا سۆراخی براو خزم و خوێشی خۆی دەکا ، بەتەنیا ئێمە نەبین. لە قسەی زل بەولاوە چیترمان پێناکریێ. بە تەنیا ئێمە نەبین!))

رابۆ لەگلیەکان هزری. هەردووکیان راستیان دەگوت. شتەکەیان راست و بەڕیێ و جیێ بوو. لەگەلێ ئەوەش چ پەڕی لەکلکی خۆ گومان نەدەبرد! کە دەستی لەبەریێی خۆ رادەکرد. ئەو بیرۆچکانەی لەمەژی دەخولایەوە. شتاقی نەدەما. وەکو پەلەێ هەورێکی دوای باران لەسەرخۆ دەتوایەوە و شوێنەواری نەدەما. هەر چەندە هەموو لە چوارچێوەی یەك خێزان بوون ویەك تیێڕکیان هەبوو، دیوارێکیان لەنێوان چیێ ببوو ! پێیان شوورەیی و خەوش بوو خۆیان بەدەست کورت و نەبووە ناوبەرن. دەروون فراوان بوون و هەمیشە بەری خۆیان پیێ تژی بوو، ئەگەر پوولێکیشی تیا نەبووایە ! رابۆ برِیەی دا ئەو تۆقە بشکێنیێ و ئەوەی لە دلێی پەنگی خواردبووەوە بە گۆڕیێ وەربکا:

((منیش حەزدەکەم... گوایا من حەز ناکەم ؟! حەزناکەم کوڕە گەورەکەی خۆم سۆراخ بکەم. سۆمای چاوەکەم ببینم و بزانم چی بەسەرهاتوە. گوایا من حەزناکەم ! واتێدەگەن من بیرناکەمەوە. ئێوە دەزانن لەو رۆژەی هەوالێی ئێخسیر بوونیم زانیوە چۆڕێك ئاو چییە بە ئاسوودەیی لە قوڕگی من نەچۆتە خوارەوە. ئێوە دەزانن ! بەلاٚم ئاخ... ئاخ دنیای بیێ ئۆفا ... هەر کەس لە دلیێ خۆی

دایە. کەس لەناخی کەس دانیە. ئەگینا دەتانزانی چ ئاورێك لەو هەناوە رەش بووەم دایساوە. ئەگینا دەتانزانی.. بەلاٚم ئاخ... ئاخ کەس لەناخی کەس دانیە. ئەگەر دەتانزانی چیم بەسەر هاتوە و چۆن جگەرم هەلا هەلا بووە، هەرگیز واتان نەدەگوت. هەرگیز بەم لەگوینە نەداخاوتن. بەلاٚم ئاخ ... ئاخ دنیای بیێ ئۆفا. کەس لەناخی کەس دانیە. کچم کەژیێ. کچە جوانکیلەو خۆشەویستەکەم کەژیێ. ئێوە بە گوێرەی من تام شیری خاوتان لە زاری دیێ. ئێوە بە گوێرەی ئەو تەمەنەی من، زارۆ و مندالێن. نکولێی لەوە ناکەم تالیێ و سوێریتان زۆر چەشتوە. نا.. هەرگیز نکولیێ لەوە ناکەم. ئێوەش زۆر بەردی ساردوگەرمتان بە قینگ وەنوساوە. ئێوەش بە گوێرەی خەلێکی تر پیرو دنیا دیدەن و لە هەموو شتێك بوونەتەوە. لە زۆر ئاوانتان داوەو تاولێتان لە زۆر بناران ختسوە. وەلیێ بە گوێرەی من... بە گوێرەی منی کە نەفت و پیر.. هێشتا زارۆنە. زارۆیەکن تام شیری خاوتان لەزاری دیێ. ئێوە هێشتا نازانن ئەو پیرە دنیایە چی لەمن کردوە. چۆن وەبەر پێلی خۆی دایمەو بە مگێزی خۆی ئەم بەروئەو بەرم پێدەکا. چۆن منی خستۆتە بەردانەی بەرداشی خۆی و بیێ بەزەییانە دەمئەنجنیێ. بەڕای ئێوە من هۆمەرۆکم لە یاد کردوە ؟! بەوگلی و توانجانە دیارە من هۆمەرۆکم لە خەیالیێ شەوانیشدا وەبیر نایە ! دەزانم ئێوە واتێدەگەن. دلێنیام هەروا تێدەگەن. من هۆمەری ئازیزو خۆشەویستم لە یاد کردوە ! جاتوو ئەو خوایەی ئێمەی گوراندوە. توو ئەو خوایەی لەسەر سەرمانەو ئاگاداری هەموو وردو درشتێکە. بە چاوی خۆی هەمووشتان دەبینیێ. ئەوەی تۆزیێ... نالێیم زۆر ، دەلێیم تۆزیێ ! ئەوەی تۆزیێ شێوەی لە مرۆڤان بچیێ و بیربکاتەوە. بای یەك قلە زیوانی ئەقلێی لەمەژیان هەبیێ. باوەڕ دەکا پیرو پەککەوتەیەکی وەکو من. کە لەسەر رۆخی گۆڕیێ وەستاوم و بای فوێکی پێمەردەم تیا نەماوە ! نامەویێ کوڕە گەورەو خۆشەویستەکەم ببینم ! ئێوە نازانن بەچ مالۆێرانیەکم گەورە کردوە. بە چ هەش وەسەریەکم پەروەردە کردوە. ئەی ئەگەر دەتانزانی ! دلێنیام بەو کلۆجە نەداخاوتن

و بەو شێوازە بیرتان نەدەکردەوە . کەس هەیە نامۆیی کوڕە گەورەکەی خۆی نەکا ؟! بە داخی دووریو نەزانینی هەواڵی دۆن و بەزی بمێنێ و،وەك پارچە دارێکی رەق و تەقی لێنەیە! ئێوە خۆتان بڵێن. بۆ من مەڵێن بۆ خوا بڵێن. بۆ من مەڵێن بۆ راستی و راستەقینە بێژن. کەس هەیە ؟! ئەوە بڕیەمان دا بچین، بەچی بچین، ئەی وانیە ؟!... ئای هەمووشتێك بە حسێو دەبێ. دە بفەرمە بزانم بەچی دەچی...ئای... ئەی وانیە.))

کەژێ بەتوانج و لچ خوارکردنیکەوە وەرامی دایەوە :

((مرۆ ئەگەر گەرەکی شتێك بێ هەر رێکی دەخا. ئەگەر لە کێوی قافێش بێ هەر خۆی دەگەیەنێتێ. وەك هەڵۆ بۆی دێتە خوارەوە وخۆی تێ رووەدەکا. ئەدی... ئەگەر ئێمەش گەرەکمان بێ لە مرۆ زووتر نیە. دەچینە کنی و هەموو شتێك بەچاوی خۆمان دەبینین. ماوەی مانگێکە لە نێو ئەو گێژەنە دەخولێنیەوە. خەریکە شەق بەرین و ببینە دوو کەرت. هەریەکەی دێت و بە ئارەزووی خۆی بەرێ دەخاتە مزگەوت. بەمگێزی خۆی درۆو دەلەسان قەتار دەکا. خۆمان تەکانێك نەدەین بێ فایدەیە... ئەی وانیە، بەرای تۆش وانیە؟ ئەگەر بمانەوێ چارە دەکرێ !مرۆڤ لە کاتی تەنگانە پێویستی بە یەکتر دەبێ،کەس کەنگرە بێ کەسە نیە ، قەرزیش وەکو دەڵێن دوو ماڵان ئاوەدان دەکاتەوە. دنیایەکە هەروا بووە. ئەمرۆ لەمنە بەیانی لە تۆ.))

رابۆفنەیەکیلێوەهات ولەسەرەخۆئەو رۆندکەی سڕیەوەکە تازەخەریك بوو رچەی دەبەست:

-((لە کێ قەرز بکەم. ئەوانەی وەکو خۆمانن لە ئێمە باشتر نین. راگوێزراوەکان ئەوانەی ئێمە دەیاننناسین. ئەگەر حاڵیان لە ئێمە شڕتر نەبێ باشتر نیە ! لێرەش کەسی وا ناناسم. کەسی وا گومان نابەم لێی راببینم وداوای قەرزی لێبکەم. بەخوای ئەگەر زەوی و ئاسمانیش لێکبدا خۆم تەریق ناکەمەوە. نا...

هەرگیز خۆم تەریق ناکەمەوە ئەگەر داوا بکەم دەستم بەرووەوە بنێن، دەبێ پارچە جلێ تەڕبکەم و بەخۆم دابدەم، ئەی وانیە ؟ مردن باشترە. بەلاّم لێرە شتێکی تر هەیە کە تۆ وا داخێوی دەبێ یەکێکت لەمەژێی خۆ دانا بێ ! ئەی وانیە ؟ دەبێ یەکێکت لە هزربێ. کە دەستت رەتنەکاتەوە. دەبێ کونێکت دۆزیبێتەوە ! کچم کەژێ.. وێدەچێ رۆچنەیەکت دۆزیبێتەوە سەیری ئاسمانی تیا بکەی.گەرەکتە بە پلاران وام تێبگەیەنی بچم داوای قەرز بکەم. کچم کەژێ دنیام زۆر دیوە. هێندەم دیوە.. هێندەم دیوە تا خوا دەڵێ بەس. هێشتا گلی لە زارت نەکەوتۆتەوە دەزانم چەند وشەی تیایە. هێندە بەسە بەتیلە چاوێك سەیرت بکەم. دەزانم چیت لەدوڕ دڵی دایە. ناخی ناخت دەخوێنمەوە ! وەکو ئەو چرایەی وا زەق زەق بەرانبەرم دەگرژێتەوە، گەرەکتە بلێی بڕۆ قەرز بکە. دەم لەبەر دەرو هاوسێیان پان بکەوە ! گریمان وام کرد. ئەوا بڕیەم دا ، پێم لەجگەرێ خۆناو وام کرد. ئەگەر دەستیان رەت کردمەوە چی بکەم ؟! دەزانی ئەوکاتە دەبێ چاو بنوقێنم و چیتر هەڵینەهێنمەوە. ئا... چاو بنوقێنم و بمرم. بە دەست و پای خۆم گیان لەمستی خۆم دەربێنم ! ئەی وانیە ؟ من هەرگیز ئەوە ناکەم. ئەگەر چی لە هۆمەرۆکیشم چاونیە. ناخوا دەزانی لێم چاونیە ! ئەی گوایا پارچەیەك نیە لە جەرگم ؟ ئەیخوێنیمن نیەلەرەهێیەکانی ئەو دەگەڕی ؟ ئای...ئەی خوێنی من نیە!؟))

تەحۆ کە بەکزی گوێی رادێرابوو. لەناخی خۆی دەسۆژێ و خەریك بوو لەکەوڵی خۆی بچێتە دەرەوە. بە شێوەیەکی سەیر پەست ببوو. خۆیانی لە کاتی سەخت و تەنگانە دەبینی. تەنگانەیەکی رژدو دژوار.. ئەو تاقە زەلامی ماڵەوە بوو. ئەرك و بارگرانییەکە هەمووی لە ئەستۆی ئەو دابوو ! کەچی دەستە وەستان بوو هیچی پێنەدەکرا. نەدەشیا لە جێگەی خۆی ببزوێ ! دەبووایە چاوەڕوانی بکاو ئەنجامی ئەو مشت و مڕەی بۆ دەرکەوێ. لەبەر ئەوەی هیچی لەدەست نەدەهات. هەرچەندەی هەوڵیدەدا نەیدەتوانی بەڕێك بخاتە مزگەوت و شتێك بێژێ. بۆیە

خـۆی مات کرد بوو و قرقەپ دانیشتبوو. لە دوورِ زاری وان رادەما و گوێی قیت کـردبووەوە ! چـۆن کـورە لـە نێو خۆیدا ئاورینگ دەکا ، ئەویش ئاوا بە خەمان دەقنایەوە. چاوەکانی واکرابوونەوە قەپێلکی چاوی جێگەی قەزناغە جۆیەکی تیا دەبووەوە ! لەپڕ خۆی بۆ نەگیراو تەقیەوە :

-((دەبـێم کاردەکەم.. دەبێن نا.. دەتگرن و شون بزرت دەکەن. دەبێم دەچمە دەرەوەو تەکانـێك دەدەم. هەر چۆنێك بێ پیاو دەست چەك بمرێ باشترە لەوەی بە گۆچـان پشتت بشکێنرێ ! دەبێژن نیازتە چی بکەی. ئەوا ئەوانیش لە یەکتر بەر بـووین و شـێر دێـك هەڵدەسـون. بـرا لەگەڵ برای راست نەماوە. ئەی باشە چی بکـەم!؟ مـردن سـەد کەرەت مێرانەترو ئەهوەنتر نیە لەو ژیانە ؟ دەبلێن دەی.. پـیاوانە تـرنیە ! هەرچی دەبێم بەرانبەرێکی بۆ دەدۆزنەوە. دەست بۆ هەر چیەك دەبـەم دەرگایەکـی داخـراو دەبینم ! هەنگاو بۆ هەرلایەك دەنێم بەربەستێکم بۆ دانـراوە. نایـەڵن هـیچ بکـەم. هەرچەندەی هەوڵدەدەم و خۆم دێنم و دەبەم نازانم چـۆن بـژیم ! لەگـەڵ ئـەوەش دەبـێ بـژیم. سزای من لەو ژیانە ئەوەیە کە بژیم. بەرەڤانی کراوم کە بژیم. تووخوا مردن پیاوانەتر نیە !؟))

ئـەو وشـانەی بە تووڕەییەکی وا دەربڕی قوڕگی ئاوری لەگەڵ دەهاتە دەرەوە. ماوەیـەك بـەردەوام بوو. لە شێوەو روخساری وشەکان وێدەچوو زۆری مابێ بەلاّم بـێدەنگ بوو. بێدەنگ بوونێکی کت و پڕ. بێدەنگیەك کە بۆنی ترس و بێدەنگی بـە هەمـوو شتێکی ژوورەکەوە لکاند. چەند چرکەیەك بەو جۆرە سەیری کردن. هەردووکـیان چـاوەڕوانی زیاتـر بـوون. کـە چـی نەیهێشـت نـێوان بێدەنگـی و وەستانەکەی زۆر بخایەنێ. بە گورجی دانەویەوە و پێلاّوە لاستیکەکانی لەپا کرد. پاشـان وەرچەرخایەوەو بە توندی دەرگاکەی کردەوە. بە هەمان توندی دەرگاکەی داخست و چوە دەرەوە !

کەژێ و رابۆ تاوێ لە یەکتر رامان. کەژێ گوتی :

-((بینایـیم دایێ کورپژگەشمان خەفەتخانی کرد. چەند گوناهە.. بەو منداڵیە بـاری خەمـی لەکـۆڵ دەنـێین ! پێویستە ئەو باسانەی لەکن نەکەینەوە. منداڵەو هەسـت بـە شـەرمەزاری دەکا. لە هەرِەتی هەرزەیی دایە هەست بە شەرمەزاری دەکا. ئەی چۆن.. هەر یەکێك لە جێگەی ئەو بێ ئیوها دەبێ. پیاوی ماڵەوەبێ و هیچیشی پێنەکرێ ! لە گوێگرتن زیاتر نەشێ چ بکا. ئەی لەوە ناخۆشتر هەیە ! ئـەی ئـەوە مردن نیە ؟! ئەویش هەرزکارەو خوێنی گەرمە. هی وەکو ئەو هەر بـیر لـە خـۆیان دەکەنەوە ونازانن لەدەرو دیوەخانان چ باسە ! پێویستە ئاگاداری بـین. هەسـت بریندار بوون مرۆ دەگۆڕێ. تووشی زۆر کەتن و کۆسپانی دەکا. زۆر شـتی ناپەسـن و دزیـۆی پـێدەکا. مـرۆڤ کە هەستی بریندار بوو وەکو دڕندە بیر دەکاتەوە ! پێویستە ئاگاداری بین. تەحۆ هەرزەکارەو زوو لە داوان دەکەوێ. حەز ناکەم بئەنری.. دەترسم خۆی بە پەلێك دابدا.

تووشـی کەتـنان دەبـێ ؟! هێـی.. هێـی.. تووشی کەتنان دەبێ. نازانم چیت بەسـەرهاتوە، هەسـت دەکەم تۆش گۆڕاوی ! ئا... گۆڕاوی و زێتریش. پێویست بـەوە ناکـا شـت لەیـەکتر وەشێرین. مەری مادامەکۆنێ چاوی هەیەو دەبینێ ، گوێـی هەیـەو دەبیسێ. هەموو شتێك دەبینێ و هەست بە هەموو شتێك دەکا ! پێویسـت ناکـا شـت لەیـەکتر وەشـێرین. چـۆن دەزانم ئـەوە چـرایەو بەرانـبەرم دەگـرژێتەوە. واش دەزانم تۆ گۆڕاوی. ئەی ئەگەر وانەبێ بۆ هەردەم لەسەر تەحۆ دەکەیـتەوە ! بۆ هەر لای ئەو دەگری ؟! دەباشە بلێ لەمە زێتر چی بکەم ! ها... لەمە زێتر چیم بۆ دەکرێ ! ئەی وانیە... دەجارێك روو لە راستی وەرمەچەرخێنە ،خۆ لە دین وەرگەڕان نیە ! خۆ دوگرد سووتاندن و تف لە مزگەوت کردن نیە. بۆ جارێـك... تەنـیا جارێك پشتی راستی بگرە. باشە بەرای تۆ چی بکەم ؟.. بزانم پۆرتـی تۆ رەشە دەکرێ بێژم سپییە. خۆت بلێ دەکرێ ؟! ئەگەر واشم گوت هەر خۆت درۆم لێ سپی دەکەیتەوە. دووسێ جارانیش بە ئۆینەوە دەگرژێیەوەو لە بنی لێوان گاڵتەم پێدەکەی !...))

رابۆ رۆندکی لەچاوان قەتیس مابوو و بەردەوامیش داخاوت :

-((ئەوە دنیایە کچم... دنیایە. تاسەر بۆ کەس نەبووەو بۆ کەسیش نابێ. تۆش رۆژێك دادێ یەکێك پێت بڵێ پیرێژن ! دنیای بێ وەفا تاسەر بۆ چ کەسان نەماوەتەوە. زۆر کەسی لە خشتە بردوە ، بەرزی کردۆتەوە... بەرزی کردۆتەوە... لە نکاوڕا شەقێکی تێهەڵداوە و لە عەردی غارێی بردۆتە خوارەوە. ئەدی کچم... مرۆ نەگۆڕێ چاکە. خۆ بەزل زانین تەنیا بۆ خوا باشە. سەرداری سەرداران ، گەورەی گەورۆنان. لەو زێترئەوەیخۆی بەزل بزانێ کەراتیە!کەراتیەکە ئەمان کەراتی.ئەدی کچم.کچیخۆم. من هەرچی دەبێم تۆ بە بەرەواژووی لێکدەدەیتەوە. خۆت وەرە شوێنی من بزانم چیدەکەی ! نەبوونی شوورەیی نیە کچی خۆم... هیچ شورەیی نیە. ئەوەی بە شوورەیی تێبگا کەرە. کەرەکە ئەمان کەر!. بە چوار پێیان هەڵدەپەڕێ... ئەدی کچی خۆم. بەدەست من نیە. هەر چەندەی هەوڵدە دەم، نەشێم دەست پان بکەمەوە ! چی بکەم کچم... بە دەست خۆم نیە. فێری دەست پان کردنەوە نەبوویم. ناتوانم لەبەر کەس بناورێمەوە. ناتوانم... ئای، خۆ بە زۆری نیە. تەحۆش با بەمگێزی خۆی بکا. هەرچیدەکا بابیکا. هەر چۆنێکی بیر دەکاتەوە بابیر بکاتەوە. نە بۆ ئەو و نەلەبەر باوکی ئەویش دەست پان ناکەمەوە!))

((ئەوە تۆ چی دەبێی ؟! چۆن بیردەکەیتەوە. کێ وای لەگەڵ ئاخاوتی ! کێ بە تۆی گوتوە بڕۆ دەست پان بکەوەو لەبەر خەڵکی بناورێوە. ها... کێ وای گوتوە. قەرز کەی دەست پان کردنەوەیە ؟!))

-((زۆران بۆ کەمان مەبێ کەژێ. بازارمان لەیەکتر سپی نەبێتەوە.خۆشت بە هیچ کلۆجێك ماندوو مەکە ! نەسەری من بیەشێنەو نە هی خۆت. هۆمەر چۆن کوڕی منە ئاواش مێردی تۆیە.))

-((من هیچم نەگوتوە.تۆ تەنیا مۆڵەتم بدە باخێوم.ئەوجا تۆ بپەیوە.هەر چیت گەرەکە بیلێ!.))

کەژێ کەزانی رابۆ کزگری لەهەوکێ ماوەو لەسەر کەلی گریانێیە. بێدەنگك بوو. وای بە دروست زانی چیتر نەپەیوی. ماوەیەك بوو هەستی دەکرد رابۆ گۆڕاوە. بەناوساڵ کەتوەو کەم ئەقڵ بووە بزوتنەوە و شێوازی پەیوین و هەڵسان و دانیشتنی هەموو ئەمەیان دەسەلماند. بە تایبەتی بۆ یەکێکی وەکو ئەو کە نیوەی تەمەنی زێتری لەگەڵ ساڵحۆکی باوکی بەسەر برد بوو. بۆیە هەرکە رابۆ زاری ببزواندبووایە دەیزانی چی دەڵێ. هەرگیز و هەرگیزیش لێی نەدەئەنری. بگرە کێهە دەمەی لە هەموو دەمان رەقتر گلی لەگەڵ دەکرد. ئەو زێتر بەزەیی پیادەهاتەوە. لە ناخەوە بۆی دەسوتا. دەیزانی چۆن ژیاوەو ئەو تەمەنەی بە چ دەردەسەریەك بەسەر بردووە. تاڵی و سوێری هێند هێند دیبوو مەگەر هەر خوا بە خوایەتی خۆی بزانێ! مێژووی ژیانی لە رابۆ خۆی چاتر دەزانی. ئەو ناخۆشی و ئەستەنگ و دەردە سەریانەی ئەو لە ژیانی دیبووی ، هەریەکی تر بووایە خۆی لەبەر رانەدەگرت. بە زوویی... یا ماڵئاوایی لە ژیان دەکرد، بارگەو بنەی دەپێچایەوەو بەرەو جیهانی ئەو دیو شۆڕ دەبووەوە. یاخود دەشت و چۆڵستانی دەگرتە بەرو دەبووە هاودەم و هاوڕێی خێو ئەجندان !. رابۆ هێشتا جوان و جحێڵ بوو کە وێسفی مێردی بەو دەردەچوو. راستە رەزو باخیان هەبوو. دەست کورت و نەبووە نەبوون. وە لێ رەزوباخیش پەرای گەرەك بوو. یەکی دەویست بەدوایەوە بێ. لەو دەمەدا هۆمەریشی لەگەڵ خۆی خستە بن نیری رۆژگارو، لێپرسراویەتی ماڵێکی گەورەو گرانی خستە ئەستۆ. لەگەڵ هاتنی ناوی هۆمەرموچڕکێکی تژی خەم و تژی ئەوین سەرتاپای گیانی هێنایە هەژان ! رۆژانی رابردوو... وەك ئەوەی هەنوکە روویدابێ ئیوهای هاتەوە بەرچاو. بە پانە دزێ و بەترسەوە. هەتاوە کونێ بووارێکی وەردەگرت و دووگلی بەدڵێ خۆی لەگەڵ دەکرد بەرد شەقی دەبرد. ئەگەر چی زۆریان یەکتر دەبینی ، وەڵی هەرکە لێی جوێ دەبووەوە. وەك ئەوەی

ماوەیەکی دورو درێژ بێ نەیدیبێ دلێ دەستی بە لێدان دەکرد ! چونکێ هەر دوای ئەو دووگلیە ژوانیان دەبەست و لەو چیاو چۆلە. .. بە کامی دلێ خۆیان لە سایەی دارێك دادەنیشتن. هەستیان بە سەربەستیەك دەکرد. هەرچەندەی لە چیای شیرینی بەرز رادەمان. هێندە زێتر هەنیەیان بەرزدەبووەوە ! بە مگێزی خۆیان دەپەیوین. بە گوێرەی خۆیان دەبزووتنەوە. ئای کە رۆژانێکی پڕ شادی و بەختەوەری بوو. هەرچەندەی لە چیای شیرینێ رادەما. زێتر مەست و خومار دەبوو. وای هەست دەکرد کە ئەو چیایە بیرێکی مێرانەو خۆرتانەیان لە مەژی دەگورێنێ ! جارێکیان ئاوا... لە ناو گوندی بەتەك هۆمەر داچوو. بە تیلە چاوێك سەیری کردو بۆی گرژیەوە. هۆمەر پستەیەکی لێوە هات. هەر چەندە باش گوێی لە وشەکان نەبوو. بەلاّم لە مەبەستەکەی گەیشت. لە دوڕ دلّی گراوەکەی گەیشت. بۆیە دوای فراوین. بە نیازی چوونە داران لە مالّی وەدەرکەوت. جێ ژوان خۆت بگرە هاتم !

هەرکە دانیشتن هۆمەر پێی گوت :

((ببوورە... نەمتوانی پەیڤەکان بەڕێکی دەربڕم. بۆیە ترسام تێنەگەیشتبی !))

-((چۆن وا دەبێی هۆمەر... گراوی خۆم. هێندە بەسە چاوەکانت ببینم. دەزانم چیت لە دلّ دایەو گەرەکتە چبێژی. ئەی چۆن نازانم هۆمەر... هێ هێی.. گوایا گراو ئەویینداری خۆم نی ؟! ئەگەر من هەست بەو شتانە نەکەم کێ هەستی پێدەکا ؟!))

-((کەژێ... کەژیلەی خۆم. جوانکیلەکەی بەر دلێ من. خۆتۆ مارەبڕی خۆمی. هیچ شوورەیی نیە. خەوش و نابەجێ نیە ئەگەر لەناو ئاوایش لەگەلّت باخێوم ئەو روخسارە گەش و جوانەت. ئەو کولّمە نەرم و خڕەت. حەلاّلی نیگای منن و حەرامی خەلّکین. کەخوا تۆی گوراند منی دیبوو !))

رابۆ هەر منجەی دەهات و لەبەر خۆی دەدوا :

-((ئا... باش ئاگام لێیە گۆڕاوی. گۆڕاوی و زیاتریش ! بەلاّنەکونێ قەینا .بگۆڕێی و نەگۆڕێی بەمن چ ؟! تۆزقالێك کارم لێناکا. ئەمڕۆ ژیان لێرە وای لێهاتوە. هەرکەس بۆ خۆی دەژی. چۆنی گەرەك بێ ئاوا دەژی. جائەوە بەرژەوەندی ، یاخود زیانی خەلّکی تیابێ گرنگ نیە ! گرنگ ئەوەیە خۆی لەگەلّ دەوروبەر بگونجێنێ و خەلّکی بە پیتۆلّ و زانای تێبگەن ! منیش بۆخۆم دەژیم. ئای.. گەرەکمە بۆ خۆم بژیم. چێژ لەو ژیانە وەرگرم. هەمووی پێنج ودوو رۆژێکم ماوە ، با چێژ لەو ژیانە وەرگرم !))

کەژێ بەنازێکەوە خۆی لەبەردەستی راپچڕاند :

-((بۆ هەلەبووم... هۆمەرەکەم.. بۆ هەلەبووم. گوایا تۆ منت خۆش گەرەك نیە. ئەوە چی دەبێی ؟ وێدەچی شتێك رویدابێ. زمان رەشێك غەلغەلەی خستبێتە دلّتەوە ! یاخود لەبن گوێیان خوێندبی و تیخ تیخەیان دابی))

((نا گیانە... نا. نا کەژیلەکەم.. نا. مەبەستم ئەوە نیە. وا رێکەوت ئێمە دلّمان بەیەك چوو. خوای ئەوین خۆی لە دلّی هەردووکان پەستاین. تیری ئەوین دلێ هەردووکی ئەنگاوتین. خۆ هەموو خەلّکی وانابن. دەزانی چەند کارەساتی ناخۆش و دلّتەزێن لە ئەنجامی ئەوە رویداوە ؟!!!))

رابۆ درێژەی پێدەدا. کەژێش لەو دەمەدا جەڕنەگەی لە وردە ئەندێشان گرتبوو وازی نەدەهێنا !. ئەگەرچی یادەکان وەك مووس جگەریان دەبڕی. هەستی بە خۆشیەك دەکرد. شادیەك ئاوێزانی دلەٚ تژی کۆڤانەکەی دەبوو. خۆشی سەری لەمە سوڕمابوو. سۆنگە و ئەگەرەکەی نەدەزانی. نەیدەزانی چ هێزێکە لە نێو ئەو هەموو ئازارو ژانە تیرۆژکی شادی بۆ دەروونی بەڕێدەکا !

رابۆ دەیگوت :

-((نابە خوای... نا... من مەرگ و چوونە نێو گۆڕم لەدەست پان کردنەوە پێ باشترە. سەد کەرەت بە پیاوانە تری دەزانم !. کەی شتی وام کردوە. ئێمە خۆمان نان بدەبووینەو ئاور لەدیوەخانەکەمان نەکوژاوەتەوە. کەس لەو دەڤەرە نەبوو نانی ئێمەی نەك نەکردبێ. هەنوکەش دەست لەبەر ناکەس بەچان پان بکەمەوە ! من مەرگ و چوونە نێو گۆڕم لەکن باشترە ! خاترجەمم بۆ کن هەریەکێك بچم بەرایێ تەرزە کوتم دەکا. پاشانیش زاری لێکدەکاتەوەو دەفەرموێ :

-((بۆ کوڕەکەتان لەگەڵ ئەوانە کەوتوە. گوایا نازانێ ئەوانە کلکی داگیرکەرانن ! بەکرێگیراون و خۆیان فرۆتوە. بۆ لەگەڵ ئەوانە کەوتوە. گوایا نازانێ ئەوانە ئیوهانە، باشتر وابوو ئەو جلەشی پیس نەکردبووایە!. زۆریش باشتر بوو ! باشتر بوو دەستی لەگەڵ دوژمنان تێکەڵ کردبووایە، چەکی بۆ ئەوانە هەڵنەگرتبووایە ! دەزانم زۆر شتی تریشم پێدەڵێن ئەوجا هەر نەچم باشترە !))

کەژێ کە تاوێ بوو ئاگای لەوبوو. بە شێگیریەکەوە گوتی :

((کێ وا دەڵێ ؟! دڵنیام لە تۆ زیاتر کەس بەو لە گوینە بیر ناکاتەوە!))

-((چۆن وا بیر ناکەنەوە. گوایا من لە شارێکی ترو لە ولاتێکی تر دەژیم ؟! دەبڕۆ کچم برۆ. خۆم دەزانم دنیا چ باسە. سەد جارانم بەم گوێیانە گوێ لە پلارو توانجان بووە. پلارو توانجی وا بۆنی خوێنی لێبێ! زۆر جاران لە دڵیخۆم دەڵێم تۆ بلێی ئەوانە راست نەبن ؟! بەلانەکونێ هەر زوو پەژیوان دەبمەوە. چونکێ دڵنیام هۆمەرەکەی من چوە تۆلەی وارەکەی بکاتەوە. تۆلەی گوندە جوانەکەی بکاتەوە. کە لەبەر زەقەی چاوانی ئاوریان تێبەردا))

کەژێ خێرا گلیەکانی قوت کرد. بۆ ئەوەی چیتر درێژەی پێنەداو زیاتر زامداری نەکا :

-((هەمموو پەنجەی دەست وەکو یەك نیە. خوا هەرکەس بە گوێرەی بەشی خۆی مەژی داوەتێ. ئەدی... خۆ هەمموو پەنجەکانی دەست وەکو یەك نین !))

-((دەووس بە...وس. توو ئەوخوایە ئەگەر بێدەنگ نەبی. ئەو گلیە قۆڕانە چییە دەکەی. وەکو یەکن و زیاتریش ! ئەوەی دەشبێ وەکو یەك نین درۆ دەکا. درۆیەکی گەورەوگران دەکا. دوژمن هەر دوژمنە ، ئەگەر گەورە بێ وئەگەر بچووك. پەنجەش خۆ هەر پێی دەبێن پەنجە ! کوشتن هەر کوشتنە. تۆ هەر دەمری. ئەگەر بە چەقۆ بێ.. ئەگەر بە نارنجۆك. ئەگەر بە ناپالم بێ..ئەگەر بە بۆن.. گرنگ ئەوەیە تۆ هەر دەمری !))

رابۆ وا دیاربوو زۆری مابوو بیلێ. بەلام کە کەژێی بینی خۆی بە ((بێوار)) مژوول کردوە. بێدەنگ بوو. تاوێ بێدەنگ بوو. پاشان توڕەییەك ناخی گرتەوە. هەستی کرد خەریکە بخنکێ. نەیتوانی زێتر بێدەنگ بێ. لە هەمان کاتیشدا نەیویست بدوێ ! لە نێوان ئەم دوو هەڵوێستەدا حەپەسا. نەیزانی چیبکا! بە گرانایییەکەوە هەڵسایەوەو چووە دەرەوە.

دنیا ئەنگۆرە بوو، خەریك بوو وردە وردە تاریکتر دەبوو لەگەڵ ئەویشدا ئەستێرەکان زێتر وەدیار دەکەوتن و جوانتر دەبریسکانەوە ! وەك ئەوەی بیانەوێ زووتر خۆیان بگەیەننە دیدەی ئەوانەی کە سەیریان دەکەن ! بەبێئەوەی گوێ بدەنە باری ئەو چاوانەو بزانن چی تیایە ! چ شادیەکی مەزن خۆیان تیا ئاخنیوە.یاخود چ دنیایەك رۆندکی تیا قەتیس ماوە !

بایەکی فێنکی دەهات . ئەگەر چی گەرماییەکەی نیوەرۆی هێشتا هەر پێوە مابوو. وەلێ ئەوە وای نەکردبوو کە فێنکاییەکەی بە ئاشکرا پێوە دیارنەمێنێ !

تاوێ وەستاو لە ئاسمان راما. پشتی کووڕ ببووەوەو سەر بڵندکردنەکەی لە کن ئەرکێکی گران بوو. بۆیە سەری دانەواندو هەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا. دەرگای حەوشەکەی کردەوەو سەرێکی لە کۆڵان هەڵکێشا. کشتومات بوو. لەبەر دەرگای

هاوسێیەکەیان پشیلەیەك خەریك بوو لەنێو تەنەکە زبڵەکەی بەردەرگا دەگەڕا. ئەگەرچـی بـاش رەنگەکەی لێك نەکردەوە. نەیزانی بۆر بوو یاخود رەش . وەلێ زانـی لـەڕولاواز و بنـێس بـوو.پشـیلەکە لەگەڵ کرانەوەی دەرگاکە سەری بەرز کردەوەو تەماشای کرد. دڵنیا بوو هیچ نیە. دەستی کردەوە بە پشکنینی خۆی! بە نەرمی دەرگاکەی داخستەوە. سەر لە نوێ بەرامبەر کەژێ رونیشتەوە. تاوێ داما :

((باشە کچم کەژێ. لە وانەیە پیری مەژی منی بێهێز کردبێ. تۆزێ کەم ئاوەز بووبم و لەم رۆژگارە تێنەگەم. خۆ تۆ هێشتا گەنجی. لە هەرەتی لاویدای و سەرت لـەم دنـیایە دەردەچێ. دەتوانی بە دروستی بیربکەیتەوە. بڵێ چیبکەین باشە ؟! بـەڕای تـۆ چـیبکەین ! ئەگـەر هۆمەرۆك شتێکی بەسەر هاتبێ من چیدەکەم. قوڕی کوێ دەکەم بەسەرما !... ها. من چیدەکەم. خاترجەم بە ناتوانم چیتر بژیم. هـۆمەر بینایـی مـنە و دنـیای روونـی پێدەبینم. هێزوشنگی بازوومەو بە هۆی ئـەوەوە مـاوم. کچـم کـەژێ. چیتر بەرگە ناگرم. چیتر ناتوانم فێڵ لە خۆم بکەم. ئەگـەر هۆمەرۆك شتێکی بەسەر هاتبێ من پشتی ئەو ژیانم ناوێ ! لە دوای ئەو چـرکەیەك چـییە ناژیم. بێژە چیبکەین باشە. بە رای تۆ قەرزدەست پانکردنەوە نیە ! مردن نیە؟!))

دەتگـوت ئـەو پەیڤانـەی رابـۆ ترسـێکی لـە دڵ گوراندبـوو. بۆیە نەیزانی چ وەرامێکی بداتەوە ! بە زۆری زاری لێکترازاند :

-((دەسـت پانکـردنەوەی چـی ! مـرۆڤ چـۆن دەتوانی بێی یەکتر بژی. نا... هەرگیـز ناتوانێ. پێویستیان بە یەکتر هەردەبێ. ئیمڕۆ لەمانەو بەیانی لەوانەی تـر. پێویسـتیان بە یەکتر هەردەبێ. قەرز هەر هەبووەو هەر دەبێ.وەکو دەبینی قـەرز دوو مـالاّن ئـاوەدان دەکاتـەوە. هەنـوکە واز لـەم باسـە بێـنە. بـرۆ سەر جـێگاکەت و بخـەوە. بـۆ بەیانـی خوا کەریمە. جاری برۆ بخەوە. مەژیت ماندوەو

زێـتری ماندوومەکـە. بـرۆ پشوێك بدەو نەختێك بحەسێوە.بۆ بەیانی خوا کەریمە. قاتی هەمـوو دەرگایەك لە بەندەیخۆی داناخا. ئەویش چاوی هەیەو دەبینێ.وردو درشـت... ئاشـکراو پـەنهان. ئـەوەی بزرو شاراوەیە ئەو دەبینێ.برۆ بنوە..برۆ بەتەمای ئەو !))

-((هـم... هـم... بـرۆ بـنوە ، چـۆن بـنووم. چاوی یەکێکی وەکو من چۆن دەچـێتە خەو ! تۆ وا دەزانی کارەکە هێندە ئاسانە. برازێم و تەواو... نا کەژێ.. نـا بەو خوایەی خوایەتی دەکاو لەبان سەرانەوەیە. ئەگەر هەنوکە برازێم ئەوا بێ هیچ گومانێك دەبێ تابەیانی لە نێو جێگاکەی خۆم گینگڵ بدەم !))

-((واز لـە بیرکـردنەوە بێـنە. خـوا کەریمـە. هەموو شتێك جێبەجێ دەبێ. بەیانـی دەچـمە کن دایکی خولەی. خوا هەڵناگرێ هاوسێی چاکن. قەت وێناچێ دەسـت بـە رووەمەوە بنێ و داوام رەتبکاتەوە. من دەیناسم. بەڵێنیشی پێدەدەم کە هەر چەندێکم بداتێ بە ماوەیەکی کورت بۆی بگەڕێنمەوە. برۆ بنوە تا بەیانی خوا کەریمە))

رابـۆ ماوەیـەك لـە ئادگـاری بـووکەکەی ورد بـووەوە. پاشان بە کرِی لەسەر جێگاکەی راکشا. سەیری ساپیتەی ژوورەکەی کرد :

-((بەشی ئێمە هەروایە. خوایە شوکور. خوایە شوکرم بە بەشت))

سەری خستەسەر سەرینەکە

((خـوایە شـوکرم... شـوکرم بـە بەشـت. بـەم ئاوارەیی و ماڵوێرانیەش هەر شوکورم. بەم بەلەنگازی و کۆست کەوتنەش هەر شوکورم. لەوەتەی بەبیرم دێ بە ئاسوودەیی سەرم نەخستۆتە سەر سەرین. هەناسەیەکم بە دڵنیایی هەڵنەمژیوە))

لـە دڵـی خـۆی ئەمـەی گوت و بە بێزاریەکەوە پێڵوەکانی لێکنا. بەر لەوەی بـەری خـۆی لـە لاکـەی تر بکا. سەیرێکی کەژێی کرد. کە ئەگەر چی خۆی لەو

نیگایە هیچ مەبەستێکی لەو نیگایە نەبوو.کەژێ بە شێوەیەکی سەیرو نائاسایی تێگەیشت! ئەگەر جاران بووایە لەوانە بوو لێی هاتبووایە دەنگ. کە چی لەزگی خۆی ناو بە هەندی هەڵنەگرت !

ژوورەکە لەو دەمەدا بە ژووری یەکێك لە قەلەندەرخانەکان دەچوو. بۆن ساردی و بۆنی نامۆییەکی لێدەهات !

بـێوار کـە لـەکن دایکـی نوسـتبوو. هەڵسایەوەو ماوەیەك بە حەپەساوی لە جـێگەی خـۆی دانیشت. بە چاوی خەواڵوەوە لەدەوروبەری راما. بەدەم باوێشك دانـەوە هەڵسـایەوەو چـوەکن داپـیری. لە تەکی راکشا و خۆی لە هەمێزی مات کـرد. ئـەویش وەك ئـەوەی بزانـێ لە دەرو دیوەخانان چ باسە. روخساری تۆزی نیگەرانیەکـی گـرتبوو ! رابـۆ زێتر لە خۆی نزیك کردەوە و گەرمتر بە خۆیەوەی نوسـاند. ئـەویش وەك ئـەوەی لەسـەرمایەکی سـەخت و تووش. پەسیوگەیەکی گەرمـی دۆزیبێـتەوە ، خۆی مات کرد. سەری وا بەدڵی داپیری وەنابوو دەتگوت گەرەکیەتـی ترپەکانـی دڵـی بژمێـرێ ! یاخـود گوێ بۆ ئاوازی ئەو ژان و ئازارە رادێـرێ کـە لـەو دەمـەدا گیانی رابۆی گەرم داهێنابوو. بێوار بووە ئەگەرێك بۆ ئـەوەی برینـی هۆمەر لە دڵی رابۆ خوێنی لێبێتەوە ! بۆیە فنەیەکی لێوەهات و لەبەر خۆی گوتی :

-((دەبێ هەنوکە لە کوێ بێ ؟ لە کام پەنابەرد راکشابێ. لەو هەراو هۆریایە کێ دەڵێ ماوە ! لەوانەیە لە پەسیوێ کوژرابێ و کەسیشی بەسەرەوە نەچووبێ.بۆ نابـێ ؟! چـەندین شـتی لەو بابەتەمان ژنەوتوە. گەمژەڵ و نەزان زۆرن ! چەندین شـتی وامان بەچاوی خۆمان دیوە... ئۆی رابەکە ... ئۆی، زمانت چەند رەشە. تووخـوا ئەگـەر بـیری وا بـەد بکەیـتەوە.چـۆن دڵـت دێ رێگە بەو شتانە بدەی بەمـەژیت گوزەربکەن. بەلانەکونێ بۆ ؟ بینابیم دابێ.. خۆ هۆمەریش مرۆڤە. ئـەویش وەك چـەندین رۆڵـەی ئەو خاکە لە دایك بووە. لەوانەیە وەك چەندیشیان بکوژرێ ! ئەی بۆ نا ... خۆ ئەویش مرۆڤە. بینابیت دابێ رابۆ وەکو داهات. لە

دارەتـی دنیایـێ ئـەوەت گـومان دەبرد ئەویش شتێکی بەسەر هاتبێ.قوڕی کام شـوێن دەخەیتە سەرت.وای هۆمەر.. وای.. کوڕی خۆم وای... جگەر گۆشەکەم وای.. دەبێ هەنوکە لە کوێ بی؟!.

❊ ❊ ❊

چەند کەسانێك پشتیان دابووە دیوارو بەرانبەر یەك رونیشتبوون. هەموو وەکو یەك ماندوو رەنگ بزرکاو بوون. تاو ناتاوێ یەکێکیان چەند وشەیەکی دەردەبڕی. پاشان وەك ئەوەی برپەی مانگرتنیان دابێ، خڕ بێدەنگ دەبوون. یەکێکیان گوتی :

-((تووشـی چـیبووین...! بـۆ چـی هـاتین ، بـۆ چـی خۆمان سەرگەردان و ماڵوێـران کردو تووشی چیبووین. ئێوە سەیرکەن. ئێمە هەموومان بە کۆمەڵێك بـڕواوە، بـە کۆمەلـێك خـەون و خـۆزگەوە. خەو خۆراکمان لەخۆ حەرام کردوە. هەمـوو بـۆ یـەك ئاوات. بۆ یەك مەبەست و مەرام لەو چیایانە گیرساوینەتەوە. شەو رۆژ لەیەك گرێدەدەین. بەبێئەوەی یەکێك ماندوویی و وەڕەزی خۆی دەربڕێ. بگـرە هەمـوو خۆشـحاڵ و بەخـتەوەرین بەو گوریانەی کە دەیدەین و ئامادەینە هەمـوو شـتێك بکەین بۆ ئەوەی لەبن نیری زۆرداران رزگارمان بێ. ئێمە هەموو بـە مەبەسـتی وەدەسـت هێنانـی سەربەسـتی و سـەرفرازی هاتویـنەتە دەرەوە. سـەیرکەن تووشـی چـیبووین وچـۆن بـەم براکوژیە قرانمان خستە نێویەك. ئێوە سەیرکەن تووشی چی بووین. لەوەسەیرتر هەیە ئێمە دیلی بەردەستی برای خۆمان بـین ! کە یەك ئاوات و یەك خۆزگە و یەك ئامانجمان هەیە. ئێمە دیل و ئەوانیش وەك دوژمنێکـی راستەقینە و باوەکوشتە سەیرمان بکەن ! وەك ئەوەی ئێمە ئاوا خاکمان داگیرو پارچەپارچە کردبن ! تووخوا خۆتان بێژن لەمە سەیرتر هەیە ؟!))

یەکێکی تر گوتی :

((ناواخنی پەتایەکە لێرەیە. ترسەکە خۆی لەو قاوغە شاردۆتەوە. دوژمنی راستەقینە خۆی گوم کردوە. وای کردوە تەنیا چڕنوك هاوێشتن و گەزگرتنی تایبەت بێ مژولمان بکا. ئەویش ئەوەی گەرەکیەتی ئەنجامی بدا. هەموو شێوازێك بگرێتە بەر بۆ زێتر خۆشکردنی ئاگرەکەو قوولکردنی دوو بەرەکیەکە. برایەتیان لەنێوان بسڕێتەوە و وابکا دەست لەبینەقاقای یەك بنێین وەکو ناومانە !))

ئەوان بەو لە گوینە داخاوتن و هۆمەر بەکزی سەری بە ئەژنۆی کرد بوو. گوێی رادێرابوو، لەگەڵ ئەو وشانە دەنگی شێرکۆی لە گوێ دەزرنگایەوە :

-((برام هۆمەر... من خێزانێکی زگ دڕاوو رەش و رووتم بە جێهێشتوە. خێزانێکی وا کە گاور بە گاوراتی خۆی بیدینێ بەزەیی پیا دێتەوە. هەر بۆ ئەوەی خەبات بکەم،.هەوڵبدەم بۆ وەدیهێنانی ئاواتی گەلەکەم ، هەر بۆ ئەوەی وابکەم برسیەکانی ئەم کوردستانە تێر بن. زارۆیەکان چیتر لە ژاندارم و چەکدار نەترسن. بۆ ئەوەی دایکان چیتر تیتك نەڕننەوە. ئەو وڵاتە بڕازێتەوە و ببێتە پارچەیەك لە بەهەشت. هاتووم بۆ ئەوە خەبات بکەم ، تۆو هەزارانی وەکو تۆ بگەڕێنەوە گوندو واری خۆیان. بگەڕێنەوە راژەی رەزوباخەکانیان بکەن. من بۆ ئەمانەو زۆری تری ئیوها هاتووم. کەچی دەبینم. ئاخ هۆمەر... برایەکەی خۆم. کەچی دەبینم کار بە شێوەیەکی تر دەڕوا و بە تەواوی بەرەواژبۆتەوە. گەرەکیانە لوولەی تفەنگ لە تۆ بکەم.. گەرەکیانە...))

بیری لەو گلیانەی شێرکۆ دەکرەوە. لەگەڵیدا سەری بادەداو چاوی تژی رۆندك ببوو. نەیدەزانی شێرکۆ چی بەسەر هاتوە ! هێندێك شتی دەربارەی بیستبوو ، بەڵام باوەڕی نەدەکرد. یاخود نەیدەویست باوەڕ بکا. چونکێ زۆربەی هەواڵەکان وایان دەگەیاند کە کوژراوە. هێندێکیش دەیانگوت نەخێر.. گەڕاوەتەوە شارو خۆی تەسلیم کردۆتەوە ! بەم دواییە ئەوەی کەبەڕاستی بۆی دەرکەوت ئەمە بوو :

دوای ئەوەی شەڕی براکوژی پەرەی سەندو دوژمنی راستەقینە لە بیرکرا. شێرکۆ دڵی سارد بووەوە، چەکی داناو لەیەکێ لە گوندەکان بەبێلایەنی دانیشت. رۆژێکیان دایکە پیرەکەی دێتە سەردانی. لەودەمەدا هێزێکی بەرەی دووەم دەگاتە گوندی. چەند بڕو بیانگەیەکی پێدەگرن. هەرچەندە پاکانەی خۆی دەکا. مفای نابێ ولەبەرچاوی دایکی دەیکوژن ! دایکیشی هەر ئەودەمە تەرمەکەی لە چارشێوەکەی لوول دەداو دەیباتەوە شاری !

نەیدەویست باوەڕ بەو هەواڵانە بکا! لەکاتێکدا دڵنیابوو هەواڵەکە راست و بێ ئەولاو ئیملا بوون.

ئەوانەی دیکە خەریکی ئاخاوتنی خۆیان بوون:

-((لەوەتەی خۆمانم دیوە هەر ئاوا بووین. لە کاتی ئاوا ناسکدا تەلی کەرایەتیمان لێدەدا. زێتر لە نۆزدە ساڵە لە نێو ئەو هەرایەدام ! خەریك دەبێ بگەینە ترۆپك دەست بە کەرایەتی دەکەین. ئەمە راستەقینەیەو هەر هەموویم بەم چاوانە دیوە. بەڵێ... ئەوەپێی دەبێن راستەقینە. نەلە کەسم بیەو نەهیچ. خڕم بەو چاوانە دیوە. هەروەك چۆن باوك وباپیریشم دەیانگێڕایەوەو بە چاوی خۆیان دیبوویان !))

-((بەڕاستی گەلێکی خۆ خۆرو ناپەسەندین ! کەس لەگەڵ کەس ساغ نەماوە هەرچیەك بۆ ئەو میللەتە بکەی بێسوودە. تۆ بۆی هەوڵدەدەی ئەو لە دواوە سەرەنیزەت بۆ رەوان دەکا! خاترجەم بن ئەگەر هەروا بمێنینەوە تامردن ناگەینە ئاوات. چۆن بە ئامانج دەگەین. خۆتان بێژن چۆن و بەچی دەگەینە ئامانج !؟ ئەو گەلە دەگاتە ئامانج کە رۆڵەکانیان یەکبگرن. هەمووی ببنەیەك. یەك دڵ، یەك گیان ، ئەو گەلە دەگاتە ئامانج کە دەروونیان پاك بێ !ئێمە چۆن دەگەینە ئامانج... ها ؟ پێم نالێن چۆن دەگەینە ئامانج. ئێمە کە ئاوا خۆ خۆربین. بۆ چەند دینارێك داوو تەپکە بۆ برای خۆمان بنێینەوە و بیدەینە دەست دوژمن!))

-((هێجگار واش نین... بەو لە گوینەش رەشبین و بەرچاو تاریك مەبن. ئێمەش کوڕینە هیچمان لە خەڵکی کەمتر نیە. خوا ئێمەشی وەك هەموو بەندەیەکی دیکە گوراندوە. قاتی ئێمەی لە جۆرە قوڕێکی جیا نەگوراندوە !))

-((بەسیەتی تووخوا...توانای گوێگرتنی ئەو قسە پڕوپوچانەم نەماوە ! بانەختێ مێشکمان بحەسێتەوە. تاوێ بێدەنگ بن لەو خۆماندووکردنە بێسوودە باشترە. هەر نەبێ دەتوانین بە دروستی بیر بکەینەوە... هوشیارانە لەدەوروبەر رامێنین !))

ها... ها... های... تا بوواری ئەوەی هەبێ بە دروستی بیربکاتەوە. بیر لە چیدەکەیتەوە؟ نابێژی بیر لە چیدەکەیتەوە...ها. با گاوێ لەگەڵ خۆمان راستگۆ بین. هۆو ئەگەری هەموو تێکەوتن و نوشوستیەکمان ئەوەیە هەرگیز نەمانتوانیوە راستەو خۆ لەگەڵ یەك باخێوین. لە دۆزەکە نەترسین و لەراستەقینە رانەکەین. ئەو ترسەمان لەروو بەروو بوونەوەی راستەقینە تووشی زۆر تووله رێی ئەستەنگ و پڕ قۆرتی کردووین. دەتووخوا بەسیەتی ...وا چاکترە بێدەنگ بن.من لە لای خۆمەوە توانای گوێگرتنی ئەو قەوانەم نەماوە !))

-((ئەگەر راستیت گەرەکە هەموو سەر لێشێواوین ! هەر چیدەکەین... نازانین چۆن بیر دەکەینەوە. نازانین چیبکەین و بڕیەی چیبدەین. ئەگەر چی ئەو پەیوینەی ئێمە لە بایەك زێتر نیە ! دەلەخۆڕامێنن. هیچ دور مەڕۆن وهەنگاوتان سەر نەکا بزانن چیتان بەسەر هاتووە ! چۆن هەموو دیل و بن دەستی برای خۆمانین. ئەوانەی کە ئێستا نە ئێمە بە برای خۆمانیان دەزانین. نە ئەوانیش وەك برا رەفتارمان لەگەڵ دەکەن. دەسەیرکەن. ئەوە نە مێژووە بێژن بەدرۆ نووسراوەتەوە نە چیرۆکیشە بێژن زادەی ئەندێشەو قسەی هەلەق وبەلەقە ! شتەکە راستەقینەیەو لەبەر چاوی هەمووواندایە. لەوانەیە بەو شێوەیەش وازمان

لێنەهێنن وبمانکوژن. ئا... چیتیایە. مادامەکونێ شەڕ بەردەوامە ئەگەر زیانی زۆریان لێبکەوێ لە وانەیە بمانکوژن !))

((نا بابە... چۆن وا دەبێ ؟ قاتی کاری واناکەن ! چۆن رێی تێدەچێ. دەزانی تۆ زۆر سەیر بیر دەکەیتەوە !))

-((بۆ سەیرە، بگرە ئەو پەڕی ئاساییەکە؟! ئێمە لەبەرچاوی ئەوان دوژمنین. دوژمنیش هەموو شتێکی لەگەڵ دەکرێ))

هۆمەر کە بیری لە شێرکۆ دەکردەوە ئەو وشانە زیاتر لە گوێی دەزرنگایەوە. کوشتنی شێرکۆی بە گەورەترین و زەلامترین تاوان وپێ هەڵبڕین دەزانی. بۆیە هەر چەندەی هەوڵیدەدا نەیدەتوانی لە مەژی وەدەرنێ. نەیدەتوانی و.. نەیدەتوانی ، کوژرانی شێرکۆ بەم لەگوینە. ئاوا لەبەر زەقەی چاوانی دایکە پیرەکەی. کارێکی یەکجار نا هەمووواری لێکردبوو. چونکێ ئەو چۆن شێرکۆی دەناسی دایکیشی ئاوا. دەیزانی چەند دڵپاك و دڵسۆزە. مێروولەیەکی بە ناگزوری دیبووا دادەنیشت و هوڕ هوڕ بۆی دەگریا. وابە کوڵ دەگریا ئەگەر یەکی دۆزەکەی نەزانیبووایە. داخوا دەیگوت چیبووە. هیچ گومانی نەدەما کە کۆستێکی گەورەی لێکەوتوە. یاخود هێوی وئاواتێکی گەورەی لە کیس چوە.ئەو دەیزانی دایکی شێرکۆ بۆ شتێکی بچووك ئەو دکرەی دەکرد. دەبێ بۆ کوڕە حۆشەویستەکەی چیبکا !لە دڵی خۆی دەیگوت:

-((دەبێ هەنوکە بۆ شێرکۆ چیبکا. ئەو شێرکۆ ئازیزو خۆشەویستەی ئەو شێرکۆیەی پارچەیەکی جگەری بوو !))

بیری دەهاتەوە کە جارێکیان هاتبووە لای شێرکۆ. ئەو دەمە لایەنەکان هەمووی بەیەکەوە بوون وهێشتا کرمی برا کوژی بەجوڵە نەکەوتبوو، دەیگوت:

-((کـوڕم شێرکۆ لێم ببووره، نەمتوانی ئەوەی گەرەکم بوو بۆتی بێنم. حەزم دەکـرد کـوڕە شـیرینەکەم.وەلـــێ لەگـەڵ نەبوونـی چـیدەکەی. ماڵی هەژاری و دەســتکورتیم بەقوڕگرتبــێ. باوەڕکــە ماوەیەکــە زگـی خـۆمانم گوشـیوە، لــە زاریبراکانتم گرتۆتەوە. هەتاوەکونێ توانیومە ئەو برە شتەت بۆ بێنم))

هـۆمەر لــەو گــاوەدا ئەژنــۆی خســتبووە نــێو هــەردوو دەســتی و خــۆی کورژکـردبووەوە. وا ئاوێـتەو تێکەلاوی پەیڤەکان ببوو موچڕك لە دوای موچڕکی بەلەشـدا دەهات. بەراوردێکی دەکرد لە نێوان دایکی شێرکۆو دایکەکانی تر، کە هاتـبوونە سـەردانی کوڕەکانـیان. زۆر ئایـری بوون وجیاوازیەکی زۆریان لەنێوان بەدیدەکرا ! جیاوازیەك وەکو مانگی چواردە تریفەی دەهاوێشت.

-((کـوڕم شێرکۆ. هەنوکە حاڵمان کەمێك باشتربووە.من بوومەتە کارگوزار، براپچووکەکەشـت شت دەفرۆشێ. هەرچۆنێك بێ شتێك بە شتێك دەکا. دڵنیابە باشتریش دەبێ. ئەگەر ئێوە سەرکەون وبزورنەوە. ئەو کاتە هەرچۆنێکی بێ تۆش دەسـتت کارێـك دەگـرێ. ئـەدی کوڕیخۆم. ژیان هەر ئاوا بووەو ئاوا رۆیشتوە. وەکو دەڵێن کار تادەمرێ لە بن سەویان نابێ))

هـۆمەر گـریا. بێدەسـتی خۆی فرمێسکی لە چاو گلۆربووەوە. رابۆی دایکی هاتەوەیاد. بچمەکی هەرد دەچووەوە سەر ئەو. وا دیار بوو رۆژگار پشتی ئەویشی چـەماندبووەوە. خـۆی هاتــە بەرچـاو کــە کوژراوەو دایکی لە دیاری دانیشتوە. بەرچاوی تاریك بوو.

-((دەبـێ ئـەوان چـیبکەن، بـیر لــە چیبکەنەوە. لەوانەیە وا بزانن منیش کوژراوم ! ئا..لە وانەیە وابیربکەنەوە. سەدانی وەکو من کوژراون. سەدان بەچکە شێری ئازاو دوژمن شکێن بەدەستی یەکتر چون ! ئای کەرۆژگارێکی رەشە. دەبێ ئـەوان چـۆن بـن و چـیبکەن ؟ لەوانەیــە ئەوانیش لەبەر من گیرابن و لە کونجی زیندانــێ پەسـترابن.ئـێمە لــەو لایــە بەچـی خـەریکین وئەوانـیش چەند ئازایانە

نەخشــەکانی خۆیان ئەنجام دەدەن ! بەلێ... لەوانەیە گیرا بن و لەکونجی زیندانێ پەسـترا بـن. ئەگیـنا تـا ئێسـتا هــەر دیار دەبوون. بێ ئەگەر نیە کە تا ئێستا نەهاتوون. خەڵکی هەموو سۆراخی خزم و خوێشی خۆیان کرد. بێ ئەگەر نیە کە ئــەوان دیــار نـین. بێگومان شتێکیان بەسەر هاتوە ! ئەگەر هەرشتێکیان بەسەر هاتبێ من شەرمەزاری دنیاوقیامەت دەبم!))

تاوێ داما:

-((قەیــنا... هــەر مــن تەنیا نیم. زۆرانی دیکەی وەکو من هەیە. هێندەی باشــە مــرۆڤ لــە کاتی ئاوادا هاوەڵێکی هەر بۆ پەیدا دەبێ. کەسانێك هەر دەبن وەکـو ئــەوبن. ئەگــەر لەو خەراوتر نەبن باشتر نەبن! رۆژگارەکە ئاوایە. ئەگەر پــیاو خــەم لــەم هەمــوو شــتانە بخـوا ئــەوا دیماهــی زوو دێ !. بەلاّم کێ دەڵـێ نەهاتــوون ؟ گــەڕاون ومنــیان نەدۆزیوەتەوە ! ئەمەشیان ئاساییەو رێی تێدەچێ. گـرنگ نـیە. ئەگــەر نەشــهاتبن ،گــرنگ نیە. گرنگ ئەوەیە ساغ بن. چاویان لە دەســت ناکــەس بەچــەو ونامــەردان نەبێ. خەو خۆراکم لەخۆم حەرام کرد هەر بۆ ئــەوەی بگەڕێــنەوە گـوندەکەمان. هــەر بـۆ ئەوەی ئەوان سەرفراز بژین و لەقون دەریان نەکەون))

* * *

رابـۆ هــەروەك خـۆی دڵـتەنگ بـوو.لـە نێو جێگایەکەی گینگڵی دەداو خەو دەروەستی چاوەکانی نەدەهات :

-((کچــم کەژێ.... ژیانەکەمان بێبایەخەو هیچ واتایەکی نەماوە. بێهێوی بوویــنەو نازانین بۆچیدەژین! تەماشاکە چیمان بەسەرهات. تەماشاکە. ئێمە کە خودانی رەزو باخی خۆمان بووین. کاروانسەرای رێڤینگ و مێوانان بووین. کەس نەبــوو لــەو دەڤەرە نەکی ئێمەی نەکردبێ ! تەماشاکە چیمان بەسەر هات. چۆن چــاومان لــە دەســتی هەتیوچــەو خوێڕیانە. چۆن چاومان لە دەستی زۆڵە پیاو و

نامەردانە. ئەوانەی کە دەهاتنە دیوەخانەکەمان و مێچکە مێچکەیان لەبەر دەکردین. کلکیان بۆ بادەداین ! تەماشاکە چیمان بەسەر هات ! چۆن کەوتینە بەردەستی هەتیوچەو نامەردان))

-((گوێ مەدەرێ. هەر باکیشت نەبێ. دنیا هەتا سەر بۆ کەس نامێنێ. کەس تەمەنی خۆی لە ئەستێران نەبەستۆنەوە. هەموو هەردەمرین. مادامەکونێ مردنیش برا گەورەیە گوێ مەدەرێ.هیچ گوێ مەدەرێ.خۆت دەبینی چیان بەسەردێ. ئەگەر نەمری بەو چاوانەی خۆت دەبینی چیان بە سەردێ. ئەو کاتە دەبێی بە خوا راستت فەرموو کچم. چۆنت گوت... ئاوا... راست ودروست. کتومت وەك ئەوەی تۆ گوتت. ئاوا دەرچوو... بزانە دەبینی یا... نا. دەبزانە دەی !.

بێوار چاوەکانی زەق زەق بوون و تەماشای داپیری دەکرد. کەبەدەنگێکی نزم و نامۆییەکی دڵتەزێنەوە لێوەکانی دەبزواندو داخاوت. وا هەستی راگرتبوو دەتگوت بۆنی وشەکان دەکاو تێیان دەگا.سەرسامی وترسێك بە روخسارە پاك وخەواڵوەکەیئەویشەوە لکابوو !

رابۆ دەستێکی بە هەنیەی کوڕەزاکەی داهێناو ئەو چەند دڵۆپە جواناوەی سڕیەوە کە وەکو ئاونگ کەوتبوون، زێتر بە خۆیەوەی نوساند. نەیدەزانی بۆ لەودەمەدا لە هەموو کاتێك زێتر هەستی بە نامۆیی خۆیان دەکرد ! گاوێ نیگاکانی لەسەر بێوار راگرت. وەك ئەوەی گەرەکی ژماردنی کە لەمووەکانی پرچی هەبێ . یاخود شتێکی بە نرخی تیا دۆزیبێتەوە. نەختێ خۆی کێل کردەوە، هەنیشکی لە سەرینەکە چەقاند و وەك ئەستوندەیەك بۆ سەری راگرت. تادەهات رۆندك لە چاوی زیاتر گۆمی دەکرد. لەوکاتەدا زۆر شتی سەیرو سەمەرەی بەبەرچاو دادەهات. ئەوەی دەهاتەوە بەرچاو کە چۆن بە ئارەزووی خۆی ، بە کامی دڵی خۆی لە نێو رەزەکەیان دەخولایەوە. بە مگێزی خۆی هەوای

پاکی هەڵدەمژی. ئەگەر تینووی بووایە لەسەر کانیەکە دادەنیشت. تا ئەژنۆی دەخستە نێو ئاوەکەو تەڕی دەکرد. پاشان چەند جاران ناو لەپی پڕ ئاو دەکردو بەسەر دەمی وەدەکرد.

ئەو کاتەی بیر کەوتەوە کە وێسفی تیا ناسی. ئەو کاتە لە هەڕەتی قۆزی و جوانیدا بوو ! زۆربەی گەنجەکانی گوندی چاویان لێی بوو و لە دەورەی دەخولانەوە. کەچی ئەو وێسفی هەڵبژارد. خۆشی نەیدەزانی لە نێو ئەو هەموو گەنجە رێکە چۆن ئەوی هەڵبژارد ! گەلێ جاران واتێدەگەیشت چاو نەترسی ومێرخاسیەکەی بوو سەرنجی راکێشا. چونکی ئەو کاتە مێر نەبوو چاوی لەبەر چاوی هەڵێنێ ودەنگی لە دەنگی بەرزتر بکاتەوە ! لە چاوی شێری رامابووایە ناچاری دەکرد چاوی بەرداتەوە ! هەندێ جاری تر وای بۆ دەچوو جوانی و پتەویەکەی بوو سەرنجی راکێشابوو. وێسف مرۆیەکی بەوەج و رێك و پێك بوو. سەرباری هەموو ئەوانەش تا بڵێی گران وسەنگین بوو. مەزن و ریش سپی گوندی شەرمیان لێدەکرد. زۆر جاری تر دەگەیشتە ئەو بڕوایە کە کۆی خڕ ئەوشتانە بوو وای کرد کە وێسف لەناو هەمووان گوڵبژێر بکا.

رابۆ لەو کاتە ناسکەدا زۆر چرکەی تژی بەختەوەری ژیانی هاتەوەیاد. ئەو دەمانەی کە بەرانبەری دادەنیشت و بۆی داخاوت. خەون وخۆزگەکانی خۆی لە کن دەدرکاند. وای کە خەونی خۆش وگەورەی هەبوو. ئەگەر بەشێکی کەمی بهاتبووایە دی هەنوکە ئەوان لە بارێکی تر دەبوون !

مرۆڤ ئەگەر چی خۆی بچووکە وەلێ خەونی گەورە دەبینێ. خەونی وا کەلەوانەیە بەچەند پشتان نەیەتە دی. کەچی لە کنی هێند ئاسان و ئاسایی دەبێ، وا تێدەگا هەرکە دەست درێژکا پەنجەی پێی دەکەوێ!

وێسف وای دانابوو ئەگەر ئەو ساڵە بتوانێ بەری رەزەکەی لە کاتی خۆیدا هەمووی بگەیەنێتە شار. ئەوا زۆریان دێتە دەست. ئەوا ئەویش لەگەڵ خۆی

دەباتە شار. هەر چەندە ئەو ئاواتەی تارادەیەك دور بوو. هەموو ساڵێ ئەوە بیرکردنەوەی ئەو بوو. کەچی ڕێگاوبان هێند ناخۆش بوو. هەتا بەکەرو باران بەروبومیان دەیانگەیاندە شارچەند باریان لێ رزی وبێکەلك دەبوو.چونکێ هەرهێندە بکەوێتە بەر ئیدی تەواو، ئەگەر... خۆت گورج نەکەی پێی راناگەی!

بڕیەی وابوو ئەویش لەگەڵ خۆی بباتە شار. لەهەر چوار لای شاری بگێڕێ وئەوەی دڵی بخوازێ بۆی بکڕێ. بە خۆشەویستیەوە پێی دەگوت :

-((رابۆ دەستت مەگێڕەوە. ئەوەی دڵت خواستی داوای بکە. ئەی گوایە ئەو هەراو ماندوو بوونەی ئێمە بۆ چییە. ئەو جواناو رشتن و خۆکوشتنەمان لە پای چییە ، ئەگەر بۆ خۆشی خۆمان نەبێ؟! ئەی نابێ ئێمەش وەکوخەڵکی بەکام و ئارەزووی خۆمان بژین !.))

وێسف گەلێ خەونی گەورەی هەبوو. وەلێ هەمووی لەگەڵ خۆی بردە ژێر گڵ ، هیچ ئاواتێکی بچووکیشی نەهاتە دی ! لەبەر ئەوەی ئەو ساڵە خراو هات و تەقە دەستی پێکردەوە. ئەوانیش بە یاخی بوو و هەڵگەڕاوە ناویان براو ڕێگای شمەك بردنە شاریان لێ قەدەغەکرا !

لەو زیندە خەوەدا بوو لە پڕ ئەوەی بیرکەوتەوە کە گوندەکەیان راگوێزرایەوە. یاخود بە لە گوێنێکی تر گوندەکەیان ئاور تێبەردراو ئەوان دەربەدەر کران ! ئەو دەردو ئازارەی لە تاراوگەی ژێری بینی. قۆرتێکی وای لە دڵ هەڵکەند کە هەتا دنیا دنیایە لە یادی نەچێتەوە. ئەوان چیایی و زۆزانی بوون چۆن لە ئاران و گەرمەستێرێ دەحەوانەوە. لاشەی وان بۆنی بەفرو چلوورەی لێدەهات بەرگەی‌ئەو شێ وگەرمایەی چۆن دەگرت!

زۆر شتی بە ئەندێشە داهات. دەتگوت هەمووی لە نێو پۆرتی بێوار حەشاردراوەو یەك بە یەك دەریاندەهێنێ. سەیری کەژێی کرد. هێندەی دیکە دڵتەنگ بوو. گەلێك بەزەیی پیاهاتەوە. ئەویش بەو گەنجیە وەك بێوەژن بوو.

هەستی کرد خەریکە دڵی شەق بەرێ. لە پڕ نوزەیەکی لێوەهات. بەرایێ دەنگەکە نزم و پەیڤەکانی بزرو نادیار بوون. تاوای لێهات هێدی هێدی تەمی سەری روایەوەو ئاشکرا بوو. وەك خۆرێکی دەمەو گزنگ وردە وردە زێتر پڕشنگی بەدەرکەوت. پەیڤەکان بە تەواوی بە دیار کەوتن

لێ ... لێ ... لێ ... لێ ... هەی لێ ... لێ ... لێ ... لێ ...

وای لەمنێ.. وەی لێ ...لێ، وای لەدنیای بێ ئۆفایێ ژیان ئەمەکی بۆ کەس نەبووە !

گەلێ دڕندەی بەختیار کردوە، گەلێکیش پەری خستۆتە دۆزەخ

وەی لێ ... لێ ... لێ ... هەی لێ ... لێ ... لێ ... لێ ...

وەی لێ ... لێ لەمنێ، وای لە دنیای بێ ئۆفایێ ...

پڕ بەدڵ حەزی دەکرد سترانەکە زێتر بچڕێ. تا بە هۆیەوە هەموو ژان وخەمەکانی وەکو نوشتەیەکی کراوە بسووتێنێ وگیانی بەرەو جیهانێکی تر پەلەکێش بکا. جیهانێك نە پەڕاگەندەیی تیا بێ نەماڵوێرانی. نەکۆست کەوتنی تیا بێ نەدیلی وبن دەستی. نەکوشتن وبڕینی تیا بێ نەخاك داگیر کردن وراگوێزانەوە. بەڵانەکونێ نەیتوانی درێژە بە سترانەکەی بداو زوو پەژیوان بووەوە.، خۆشی لەمە سەرسام بوو ونەیزانی ئەگەرەکەی چیبوو. وای بۆ دەچوو کە ئەو شتانەی لە دەروونی پەنگیان خواردۆتەوەو گەرەکیەتی دەریانبڕێ. وا بە ئاسانی دەرنابڕدرێ ! ناگزوریەکەی هێندە گەورە وخەماوی بوو قاوغی هیچ ستران و پەیوینێك بە خۆوەی نەدەگرت لوا ئاوێتەی ناخی خۆی ببوو. ئاگای لە خۆی بڕابوو فڕی بە دنیایێ نەمابوو. ئەگەر ماڵەکەت هەڵگێڕو وەرگێڕ کردبووا پێ نەدەحەسیا.لە نکاوڕا گوێی لە دەنگێك بوو. دەنگێکی یەکجار ناسك و باریك. دەنگێك هەر لە دەنگی فریشتەو پیاوچاکانی دەکرد. وێنەدەچوو ئەو دەنگە لە

تیرەی مرۆیان هەبێ! گەلێ جاران بەرگوێی کەوتبوو کە فریشتەش گۆرانی دەڵێن وئاهەنگ و بەزمی خۆش دەگێڕن. گۆیندەو دەنگ خۆشی بەرزیان تیایە بەلاٚنەکونێ هەرگیز گوێی لە دەنگی نەببوون. واش تێدەگەیشت کە گۆرانی ئەوان مەگەر هەر خوا خۆی بزانێ چۆنەو چۆن دەگوترێ. ئەگینا ئەمە لە توانای بەندەی بێدەسەلاٚت وکەم ئاوەزدانەبوو!

دەنگەکە وردە وردە نەرمتر لە گوێی دەزرنگایەوە. لەگەڵ ئەویش تەزووی سۆزێکی ناسك. بە شێنەیی و لەسەرەخۆ لە تەلی پەردەی هەستی دەدا. چەند جارێك خۆیلێك کێشایەوە باوێشکی هاتێ. هەناسەیەکی هەڵکێشاو بەنەرمی پێڵوەکانیلێکنا.

((٢))

لەنێو گوڵ و گوڵزارێك بوو نەسەری دیار بوو نەبن. بە گوێرەی ئاوەزو بیرکردنەوەی خۆی لە بەهەشت دەچوو. بەلاٚنەکونێ دڵنیا نەبوو کە هەوە... یان! هەر چەندە لای گرنگ نەبوو کە هەو بێ ، یا نا. ئەوەی جێگەی بایەخی ئەو بوو ئەوە بوو. ساتێکی خۆشی تیا بەسەر بەرێ !.لە هەموو لایەك تاڤگە و قەڵبەزە بوو ئاورنگی لێبەرزدەبوەوە. دەوروبەر یەك پارچە سەوزایی بوو. مێلاقەو شلێرو گوڵە هێرۆو کولیکەنیسان ، هەمووی بە یەکجار پەخشان ببوون و ئەو ناوەیان خەملاندبوو. بۆن و بەرامەیەکی وای دەهات مەلای دوازدە عیلمی سەرخۆش دەکرد!.

هەستی دەکرد گەنجیەتی گەڕاوەتەوە. لەش سووك و بەهێز بوو. وەکو منداڵ لەم سەر تائەو سەر رای دەکرد. پاشان بۆ تاوێك دەوەستا. زاری دادەخست و یەك بە کونە تفنکی هەناسەیەکی قوڵی هەڵدەکێشا. چەند جارێك یەك لە دوای یەك ئەو کارەی دووبارە دەکردەوە. هەمدیس دەستی بەڕاکردن دەکردەوە. لە قەراغ جۆبارەکە رایدەکرد. بە قاچەکانی شڵپە شڵپی لە نێو ئاوەکە دەکرد ، یاری

لەگەڵ ماسیە وردەکان دەکردو بەدوایان دەکەوت. لە مامرە ئاویەکان رادەما چۆن جوجەڵەکانی بە دوایەوە قەتاریان بەستبوو. کە ماندو دەبوو بەدەم پێکەنینەوە دادەنیشت و لەسەر تریقەی پشتێ رادەکشا. سەیری ئاسمانی دەکرد کە تابڵێی شین و جوان بوو. وێسف لەبەرئەوە خەریکی دار بڕین بوو. قووڵ و مەچەکی توندو پتەو دیار بوو. تاو ناتاو بە گرژینەوەیەکەوە سەیری رابۆی دەکردو هاواری دەکرد:

((دانیشە رابە دانیشە...دەڵێی تێکچویی و بەکێوان کەوتوویی،دانیشە..بۆ واکەم ئاوەز بووی.وێدەچی فڕ هۆشت نەمابێ!))

رابۆ عریت عریت پێدەکەنیوهێندەی دیکەگەرم دەبوو.

وێسف دەسکەکی وای بۆ بیورەکەی چێکردبوو. بە دروستی دەهاتە نێو دەستی و هێزی پیادەشکا. دارەکانی پەل پەل دەکردو بەڕێزەی دادەنا. ماوەیەکی زۆر بەو کارەی خەریك دەبوو. کەماندوو دەبوو پشتی بەدارێك دەداو سەیری رابۆی دەکرد. دەگرژیەوە و لەبەرخۆی منجەی دەهات. پاشان دەنگی بەرز دەکردەوەو لاوکی دەچڕی. وێسف ئەگەر چی گۆیندە و ستران بێژنەبوو. وەلێ دەنگێکی تابڵێی بە سۆزو خۆشی هەبوو. سەرباری ئەوەش گەلێکی لاوك دەزانی. شارەزایی تەواویشی لە هەموویان هەبوو. رووداو بەسەرهاتەکانی یەك یەك و بەوردی دەزانی. دەیزانی بۆچی و بەچ ئەگەرێك گوتراوە بگرە ناسیاویشی لەگەڵ هێندێك لەو کەسانە هەبوو کەببوونە هەوێن و لاوکیان بەسەر هەڵگوترا بوو! بۆیە کاتێ دەنگی هەڵدەبڕی و دەیچریکاند گاوری لە سێ دینانی دەتاواندەوە!

پۆلە کەوێك لەسەر ترۆپکی چیای شیرنێ نیشتبوون. بە گەردەن بەرزیەوە سەیری دەوروبەریان دەکردو دەیانخوێند. وەك ئەوەی ئەوانیش بەلاوکەکەی وێسف مەست بووبن و گەرەکیان بێ وەرامی بدەنەوە ! هەر چەندە رۆژ بە تاقی

ئاسمانەوە بوو. کپی وخامۆشیەکی وا لە ئارادا بوو بە ئاسانی دەنگی خوڕەی ئاو دەهات و تێکەڵ بە دەنگەکانی تر دەبوو.رابۆ دوای ئەوەی تەواو ماندوو بوو. لە تەك مێردەکەی دانیشت و بە بزەیەکەوە تێی راما:

-((ژیان گەلێ خۆشە ! خۆزگە ئاوا بەردەوام دەبوو. خۆزگە هەزار ساڵی تریش بەم لەگوینە دەژیاین. ئێرە وەك بەهەشت وایە. تۆ دەزانی ئەم کوردستانە بەهەشتە ! ئەو مەل و باڵدارانەی لێرە هەیە هەمووی هی بەهەشتن ! ئەی نابینی دەنگیان چەند خۆش و کاریگەرە. ئەی نابینی چەند جوان و ئەفسووناوین. ئەی ئەگەر کوردستان بەهەشت نەبێ بۆ هێندە جوانە ؟! بۆ هێندە دڵگرە... بۆ هێندە ... ئەی وانیە ؟.))

وێسف دەستی لەملی کرد:

((بێئاوەز مەبە... گوایا تازە دەزانی بەهەشتە ! ئەگەر وابێ تۆ ئەو رابە نی کە هەتاوەکو ئێستا من ناسیومە ! بە گێل و بێئاوەزت سەیر دەکەم. چما بەو تەمەنە گەیشتووی نەتزانیوە. گوایا چیرۆك وداستانت هیچ گوێلێنەبووە. قەت ئەو لاوك و سترانانەت نەبیە کەبەسەرهاتی ئەو بەهەشتە... ئەو کوردستانەت بۆ دەگێڕنەوە.لێرە ژیابی هەرگیز ناگونجێ نەتژنەوتبێ! نەتزانیوە کاتی خۆی خوا بەدەستی خۆی پارچەیەکی لە بەهەشت دەرهێناوە و پێشکەش باپیرانی ئێمەی کردوە؟! پارچەیەك لەبەهەشت بە هەموو شتەوە. بەداروبارەوە.. بەزنەو زەمەندو کانی و روبارەوە. بە کەو شالوول وسۆفیلکەو هەموو باڵندەکانەوە.، لەدەست باپیری ئێمەی نا.. ئەدی رابۆ وشەی بەهەشتیش کەس نەیدەزانێ هەتاوەکونێ کوردستانیان نەبینی ! ئەوسا وشەی بەهەشت کەوتە سەرزاران ودۆزرایەوە ! تۆ باش لە ئەفسانەو داستان و سترانان وردبەوە. باش لە ئاوی سازگار رامێنێ. ئەو حەلە دەزانی لە کانیەکانی دوڕ بەهەشت سازگارترن !

دوو شالوول سەریان بەیەك کردبوو و دەیانچریکاند. ئاواز وگۆرانیان لەم ناوە دەنگی دەدایەوە. بە جۆرێکی وا کە لەگەڵ هەموو ئەو دەنگ و ئاوازانەدا دەگونجا کە لەوناوەدا بەرز دەبووەوە.

-((سەیرکە... سەیرکە. ئەو شالوولە دەبینی ؟ ئەمەش کاتی خۆی لەگەڵ ئەو پارچە بەهەشتە هاتوە ! سەیرکە ... ئەوە راستی گلیەکانم بەدەردەخا. تۆ سەیرکە...))

وێسف لەگەڵ ئەوە دەنگی نزم کردەوە. نوزەیەکیلێوەهات کەبەرایێ هیچیلێ تێنەگەیشت. وردە وردە دەنگەکەی روونتر بووەوە. تا وایلێهات بە ئاسانی زانی ئەوە بەسەرهاتی مەمی ئالآنی بۆ دەگێڕێتەوە!

رابۆ گوتی :

((بینابیم دایێ زینی ماڵوێران. زینی بەدبەخت وخێر لە خۆ نەدیو. بە جوانی سەرت نایەوەو بە مرازی خۆت نەگەیشتی. بینایم دایێ شازادەی کوردان بەری ئەو ئەوینە پاکەت نەنۆشی و سەرت نایەوە. تۆ وەك پەپوولە ناسك بووی، بەرگەی ئەو ئەوینە پاکەت نەگرت و هەڵپڕوزکای، بینابیم دایێ شۆخە نازدارەکەی کوردان. دەککە بە گوری ئەو چاوە گەورە وجوانەت بم. کوردستانی ئێمە کوردستانی چاو جوانانە. تفوو بە کرۆکەی شۆفار. بەکرۆکەی بەدخوو.نەك جارەك هەزار جاران تفوو.))

رابۆ ئەمەی دەگوت وێسفیش بەردەوام لاوکەکەی دەچڕی کە دیماهی پێهێناو مەم وزینی بە خاکی کوردستان سپارد. دڵۆپە رۆندکی لە چاوان دەتکا! رابەش بە هەناسە هەڵکێشانێکەوە بەردەوام بوو:

-((راست دەفەرمی وێسف. ئەگەر ئەو کوردستانەی ئێمە پارچەیەك لە بەهەشت نەبووایە هەرگیز ئەوینداری وا خوایی تیا هەڵنەدەکەوت !کە ئەو سۆزو

ئەوینـە بـێگەردەی لـە دڵ بـێ. راسـت دەفەرمـی وێسف ئێمە رۆڵەی خاکێکین لەبەهشـتەوە هاتـوە. سەیری هەر شتێك بکە بۆنی ئەوین و خۆشەویستیلێدێ.؟ بۆنـی گـوڵ وریحانـەو سوێسـن و بەیبوونی ئەوینیلێدێ. وێسف لەبەروەیە ... هەرزۆرداریێ.. هەرشێت و شووریێ. هەرگەلحۆو کەرە پیاویێ هاتبێ. هەولێداوە ئەو گوڵە سیس بکاو خاری رق وکینەی لە جێگە بچێنێ. تاوان... خراپە... کرمی خـۆ خـۆری لە جێگە بچێنێ، هەموو رێگەیەکیان گرتۆتەبەر هەر بۆ ئەوەی ئەو ئەوینە لە نێو بەرن.))

((تـەڕ دەتـوانن! بەخـوا سـەریان لە داروبەرد بدەن ئەوەیان بۆ ئەنجام نادرێ و ناچـێتە سـەر. ئەگـەر بـۆ ماوەیەکـیش بۆیان مەیسەر بێ ! بێگومان تەمەنی کورت دەبێ. مادامەکونێ خاکەکە بەهەشتیەو رەگەکەی بەپاکی چۆتە خوار.))

ئـەوان لـەو مشـت و مڕەدا بوون. وەك دوو چۆلەکە داخاوتن و بەرانبەر یەك دەیانجـریواند. باسـی ئـەوین وئەویندارییان دەکرد. باسیئارامی و دەروون پاکیان دەکـرد. باسـی سوارچـاکی و مێرخاسی و نان بدەییان دەکرد. کەلە دوورەوە. لە شـوێنێك ئاسمـان و زەوی تیابەیەك وەنوسابوون. تارماییەکی رەش بەدیارکەوت. تارماییەکـی رەش رەش! زەندەقـیان چـوو. بەرایـێ وایانزانی خۆرگیراوە. پاشان هەموو شتێکیان بۆ وەدەرکەوت. لەشکرێکی گەورەو لە خوانەترسی دوژمن بوو. لەشـکرێکی دڕو دڕندە ودەست رەش و لەخوانەترسی دوژمن بوو. خۆشی نەیزانی کێـڕاو چـۆن وازولێـیان نـزیك کەوتەوە وگەیشتە سەریان. بە چاو تروکانێك هەر چـواردەوری خـۆیان بینـی ئابلۆقە درابوو ! وا تەنرا مێرولە رێگەی دەرباز بوونی نەبوو.

بەترسـەوە چـاوەڕوانی چارەنوسـیان کـرد. سـەرکردەی لەشـکرەکە کـە لەندەهۆرێکـی گەڵحـۆ بـوو. لـە ئەسـپە رەشـەکەی دابـەزی. کەبینی ئەوان وا باوەشـیان بەیـەك کـردوە بە چاوسووربوونێکەوە لە تریقەی پێکەنینێیدا. دەنگی

پێکەنیـنەکەی لـە نێو دۆڵەکان دەنگی دایەوە. پنچك بە پنچك ... بەرد... بە بەرد لەبەر دەنگەکە لەرزی. پەڕندەو باڵدار هەموو هێلانەیان بەجێهێشتن. ئەوەی دەشـیا بفـڕی لـە شەقەی باڵێی دا. پێڕۆو گیانلەبەرە کێویەکانیش سەریان قیت کردەوەو بەزیرەوانیەکەوە هەستیان راگرت. سەرکردەکە بەتەوسەوە گوتی :

-((دەبـێن ئێـرە خاکـی ئەویـندارانە. خاکـی دڵدارو دەروون پاکانە. لەهەر کوێـیەك هـەنگاو بنێـی تووشـی سـاویلکەیەك و دەروون پاکێك دەبی ! تووشی گۆمـی ئـەوین و خۆشەویستی دەبی. وادیارە ئەو گلیانە هەمی دروستن. ئەوا لە یەکەم هەنگاو تووشی جوتێك لەم بابەتە بووین. بەر لە هەموو شت ئەوا دووانمان وەك ئەسپیندار لەبەردەم قیت بوەوە.

رابـۆ سەیری کابرای کرد. لەبەر چاوی نامۆ نەبوو، دەتگوت دیویەتی. یەکی ورگ زلی چاویلکە لە چاو بوو!

-((دەبێن ئێرە خاکی ئەویندارانە. وارو ولاّتی ئەویندارانە. هە های.. خاکی ئەویندارانە ! خێرا دەی ئەو پیاوەم بۆ بێنن.))

لـە پەیـوەکەی ئـەو خێراتـر وێسـفیان بـردە بەردەمـی. کابرا ماوەیەك تێی راما.پاشان بەرزتر پێکەنی:

-هـەر ئەوەشە ئەویندارەکەیان؟ هێ هێی...ی... هەر ئەوەشە بەسۆزو جوان پەرسـت و دەروون پاکەکـەیان. هێ هێی... با بزانین ئەوینداری چی بۆ دەکا. با بـزانین دەروون پاکـی و ئـەو پەیویـنە قـۆڕانەی دەیکەن کێهەی بە کەڵکی دێن. کـێهەیان لەبـەر دەسـتی منـی دەربـاز دەکـەن.. دەی کـوڕە چـاپوك وشۆڕەسوارەکەمان. دەی بزانین ئەوین چیت بۆ دەکا ؟!.))

وێسف ئەو دەمە روی لە مانگی چواردە زەردتر بوو. هەر لە رووی پیاوچاك و فریشتەکانی دەکرد. بە هیچ جۆرێك ... نیشانەی تۆزقاڵە ترسێکیشی بەڕووەوەنەبوو. بە دەنگێکی فریشتەییەوە گوتی :

-((بەناوی خوای ئەوینەوە. بەناوی ئەهرۆمزداو خوای جوانی و چاکەوە لەگەڵت داخێوم. وا دیارە خۆت چاك دەزانی ئەو خاکەی ئێمە خاکی ئەویندارانە. خاکی جوانی و بەهرەو وپاکی ودڵسۆزیە. وێدەچی خۆت ئەو شتانە هەموو چاك بزانی. بەلاَنەکونێ لەوانەیە ئەوە نەزانی کە ئەوەی دەستی بۆ درێژ بکا. ئەوەی بە تیلە چاوێکی سوورو مۆنەوە سەیری بکا.ئەوەی نەك دەستێك بەڵکو پەنجەیەك... تاقە پەنجەیەك بۆ هێلینی ئێمە درێژ بکا. زۆر شتی وای بەسەردێ کە بە خەونی شەوانیش بیری لێنەکردبێتەوە. بە ژیانی چاوەڕوانی شتی وای نەکردبێ. بە مردوویش بووبێتە درك وخارو خەڵك سوتاندبێتی ! خاکی ئێمە خاکی فریشتانە. کوردستانی ئێمە کوردستانی شۆڕەسوارو مێرخاس و بەچکە شێرانە !ئەوەی بە چاوی مۆن وپیس سەیری بکا. شتێکی وای بەسەردێ کەنەبە ئەندێشەی داهاتبێ ونەبیری‌لێکردبێتەوە! ئەگەر هەر باوەڕیش ناکەی برۆ لەو گۆڕستانانە بپرسە کەلێرەدا دروست کراون. برۆ سەیری‌لاپەڕەکانی دیرۆك و شوێنەواری رووداوەکان بکە. ببینە چیان بەسەر هاتوە ! ئەوینی ئێمە ئەو کەسە دەگرێ کە پەنجەی بۆ درێژ بکا.))

وێسف تاوێ وەستا.بەبێباکیەوە دەنگی لاوکی بەرز کردەوە. لاوکەکەی گوتی :

ئەرێ برا ... لەخۆت دەروون رەشێ. لە خۆت چارە رەشێ. ئەوە گەرەکتە چیبکەی. ئەو بیرە رەشە چییە وا خۆی لەمەژیت حەشارداوە. ئەو بیرەرەشە چییە وا هەراسانی کردووی وخوردو خۆراکی لێ حەرام کردووی. گوێ رادێرە با بۆتی بدرکێنم. ئەوەی لە ئەستۆو هەوکێ مندایە پێتی بێژم. برۆ بزورەوە واری

خۆت.ئەوە ئەجەلە وا دەتگێڕی و تیخ تیخەت دەدا. خاك هەر خاکی خوایەو ئێمە مێوانین. چۆن بەڕووتی لەدایك دەبین ئاوا بەڕووتیش دەزورینەوە.لەوانەیە لە پەنابەردێك بمری !ببیتە خۆراکی‌قەل ودالاَن وکفنت نەبێ. ئەرێ هۆ شێت و شوورەکە.هۆی گەمژەڵ وگەلحۆیەکە. بۆ وا خۆت هەراسان کردوە وژیانی خۆت کردۆتە دوودڵی ودڵەڕاوکێ. گاڵتەت پێ نەیە. ئێرە خاکی ئەویندارانە. لە خاکی ئەویnداران وشەی نادروست وبەد دەکار نایە. لە فەرهەنگی ئێمە دا وشەی رەش و دزێو نابینی. بۆیە دەبێم برا ... برا... هۆی برا. بۆ خوات پێدەبێم. دەبەر رێزو خۆشەویستی ئەهرۆمزدار خوای ئەوینت پێ دەبێم. ئەو بیرە رەشەت بسڕەوە. چۆنی هاتی ئاوا ...رێ ورێ بزورەوە. خاك هەر خاکی ئێمەیە. رەزوباخەکان ئێمە چاندومانن. باڵدارو تەیروتوارو گیان لەبەرەکان بەزمانی ئێمە داخێون ! گۆڕستانەکەمان لاشەی باب وباپیری ئێمەی تیایە. ئەگەر گەرەکتە کەرەمکە گۆڕی سەدەمین ... هەزارەمین باپیرەمت پێ نیشاندەم ! بۆیە پێت دەبێم برۆو ئێرە جێبهێڵە. ئەگینا خۆشت نازانی چیت بەسەر دێ. خۆشت نازانی لە چ ئالێکەوە ئاورت لێدەباری. چۆن نەفرەت وتووکی خوای ئەوین کارت لێدەکا. هەروەك چۆن کاری لە زۆرانی بەر لە تۆ کردوە. ئەوانەی وەك تۆ وازیان لە کەراتی نەهێناو ناولەپی خۆیان بە پیاوەتی ماچ نەکرد. پێت رادەگەیەنم کە ئەوان چۆن وبەچ دەردێ چوون و تۆش بەمەرەدی ئەوان دەچی ! ئەگەر خەراوترنەبی باشتر نابی. چاکتر وایە چۆنی هاتی ئاواش بزوریەوە. ئەو ئەندێشە رەشە لە کەللەی خۆت دەرکە. زێدو واری کەس نابێتە هی کەس. ئاخ وخۆڵی کەس نابێتە هی کەس ... بگەڕێوە !))

کابرای سەرکردە تاوێ وەستا... لەچرۆچاوی وێسف ورد بووەوە :

-((هە های...هەهای... واری ئەویناران ، زێدی مێرخاس ودەروون پاکان! تۆ بەسۆزو ئەوینداری.. پاك و دڵناسکی.. وانیە ؟! فریشتەی.. هەر چیەك بی.خاترجەم بە ئەمانە هەمووی پوولێکی‌سووتای ناهێنێ. بە هیچ کڵۆجێ

ناتوانن لەبەر دەستی ئێمەت دەرباز بکەن. ناتوانیٚ ئەو پەتەت لەمل کاتەوە کە ئێمە بۆتی تەیار دەکەین.واریئەویندااران... هەهای... کوڕی باوکم ئەم وشانە ئەمڕۆ کۆن بوون و باویان نەماوە. لە رۆژگاری ئەمڕۆدا ئاخاوتنی مرۆی ساویلکەو گێل ونەزانە ! هەر بێژن واری ئەوینداران. بەڵێن بیٚ دەبیٚ بیکەینە واری دەروون پیس و ناحەزان ! دەبیٚ بیکەینە واری مرۆڤ کوژو خۆ خۆران. ئەو وارە دەبیٚ ببێتە هی ئێمە. لەچڕوچاوی ئێوە ناوەشێتەوە ! بۆیە دەبیٚ لەناوتان بەرین. وەلیٚ بە یەکجاری نا ... قۆناغ ... قۆناغ. پلەپلە. لەناوتان بەرین.))

وێسف بزەی هاتیٚ. پاشان گرژیەوە. گرژینەوەکەی وردە وردە زێتر بوو. وەك مانگی چواردە گەشایەوەو لە تریقەی پێکەنینێدا:

-((ئەوەی تۆ دەیبێژی زۆران کەس تاقیان کردۆتەوە. بەلاٚنەکونیٚ هەر هەموویان سەریان لەبەردی ئەلحەدیٚ داوە. سەریان لە تاش و بەردە رەقەکانی کوردستان داوە. لووتیان لە چیا گەردن کەشەکان چەقیوە. زۆران کەسی وەك تۆ بەختیان تاقی کردۆتەوەو بەسەر ئەو توولە رێیە کەوتوون. ئەوەی بۆیان مابێتەوە. بەری ئەو هەوڵ و تەقەلاٚیەیان. رووڕەشی وشەرمەزاری بووە. نسکۆو تێکەوتن ومل پانی بووە! بۆیە دووبارە پێت دەبێم. بۆ خوای جوانی و راستی وئەوینت پیٚ دەبێم. چۆنی هاتی وا بگەڕێوە. بە کیژ رێگای هاتووی هەر بەودا بگەڕێوە. ئەگینا داروبەردی کوردستان نەفرەتت لێدەکا. ئەوانەی تریش وەك تۆ لەسەر هەمان تاش وەستان. هەمان هەواو لووت بەرزی تۆیان هەبوو. گویٚ رادێرە با باسێکت بۆ بگێڕمەوە. ئەگەرچی تۆ خوێن بەری چاوی گرتووی ودەزانم ماوەی گوێگرتنت نیە. بەلاٚم هەلٚەی... زوریش هەلٚەی. تەمەن زۆری وەبەرەوەیەو بەشی زۆر شتان دەکا. بۆیە ئەو باسەت بۆ دەگێڕمەوە بەلٚکی ئەهرۆمزدا بەزەیی پێت دێتەوە. بەلٚکی واز لەو کەراتی ومل شکانە دێنی ولەسەر کەلی شەیتان دادەبەزی. ئەوە بزانە کە تۆ ئێستا دەبینی. ئەو چرکەیە کەتیایدا دەژی. من دوارۆژم لە بەرچاوە. دیماهی و ئاکامەکەتم لەبەر چاوە.

جارێکیان یەکی وەك تۆ هاتە ئەم کوردستانە. بەهەمان هێوی وخۆزی و مەبەستی تۆ. واتێگەیشت دەتوانیٚ داروبەردی کوردستان بۆ خۆی بەرێتەوە. خاك وخۆڵ و ئاو کانیاوی ئەم کوردستانە بۆ خۆی بەرێتەوە! ئەو بابان وێرانە. ئەو کەرە گەمژەیە ئەوەی لە یاد کردبوو کە خاکی کەس نابێتە هی کەس. ئەوەی لە یاد چووبوو کە رەگی بەڕووەکان لە ناخی ئەم خاکە چۆتە خوارەوەو لەو دیوی گۆی زەوی دەرهاتوە ! ئەگەر بیەویٚ هەڵیکەنیٚ پێویستە گۆی زەوی تێك وپێك بدا. هاتە ئەم کوردستانە واتێگەیشت هەموو بەرەوپیلی دەچن ومافوری لەبەر پێیان رادەخەن. بەو فڕوفێڵ و مەکرو ئۆین وبلحاتەی داینابوو فریو دەخۆن ! بەراییٚ کە گەیشتە ئێرە کزەبایەکی فێنکی بۆ هات. لەبەر ئەوەی کزە بایەکە هی بەهەشتیٚ بوو و ئەوشتی وای نەدیبوو. وایزانی ئەمە نیشانەی ئەوەیە کە خوا چارەنوسێکی باشی بۆ نووسیوە! بە مگێزی خۆی دەستی بۆ رەزو باخەکان درێژ کرد. ئەوەی خواردی.. خواردی، ئەوەی بڕی ... بڕی.. ئەوەی سووتاندی... سووتاندی. دەستی لە هیچ نەپاراست، سڵی لە هیچ نەکردەوە. ماوەیەك ئاوای رابووارد. شەوێك لە گەرمەی خەوێکی خۆش فریشتەی خوای ئەوین چوە گژی. پێی گوت: کورە هۆ گەلحۆ...قەت شەرم وشوورەییان لە خۆ ناکەی ! بەو لەگوینە تەڕو وشك بەیەکەوە دەسوتێنی !

کابرا واقی وڕما. ئەقڵی دەمەژییٚ نەما ، شێت وشوور بوو وچۆل و بێرروونی گرتەبەر. هەتاوەکونیٚ ئێستاش بە شێتی لەسەر ئەو گۆی زەویە دەسوڕێتەوە! ئەدی برا... تۆ هێشتا نەکەوتوویتە ١٢٧ ئەویندااران. بۆیە داوات لێدەکەم چۆنی هاتی... ئاواش ریٚ وریٚ بگەڕ

رابۆ بە خۆشەویستیەوە لە دوڕ زاری وێسف رادەما. پەیو بە پەیوی دەقۆستەوەو لە مەژی خۆی چاپ دەکرد.

سەرکردەکە بە توڕەیی گوتی :

-((ئـێوە زۆر گەمـژەڵن ! ئـەو هێزەی لەگەڵ مندایە هیچ شتێك دەروەستی نایـێ وبـەری ناگـرێ. ئـەو هێـزەی لەگەڵ مندایە دێوە ڕەشەکانی کێوی قافێش زەندەقـیان لێـی چووە ! لە ترسان خۆیان لە پەنا بەردو ئەشکەوتەکان وەشێردوە. بـەو هێـزە بەسـەر هەمـوو ئەوانـە زاڵ بوویمە کە خۆیان باداوەو بە شان وشکۆی خۆیان نازیون. بەو چیرۆکە ئەندێشەیی وقسە پڕوپوچانە گەرەکتە لەخشتەم بەری ! من نەلە هیچ ترساوم ونەلە هیچیش دەترسم! چیتریش ماخێوە.))

ئەمەی گوت فەرمانی هێزەکەی دا. دەم ودەست وێسفیان لەدارێك بەستەوە!

رابـۆ هـەتا ئـەو دەمـەش هـەر بە گاڵتەی تێدەگەیشت. خۆشی سەرسام بوو ونەیدەزانـی بـۆ فشـەی پـێدەهات ! بـە دەنگێکی فریشتەیی. کەخۆشی سەیری پـێهات. دڵنـیا نەبـوو کـە ئەوە دەنگی خۆیەتی. چەند پەیڤێکی لەدەم دەرچوو. کەچـی نەکابـرا بایەخـی پـێداو نەوێسفیش ئاوڕی لێیدایەوە. وەك ئەوەی هیچی نەگوتبێ !

لەپـڕ وێسـف کـە چـاوەکانی وەکـو خـۆر دەگەشـانەوەو تیشکێکی زێڕینیان لێدەردەچوو. بەبێئەوەی ترسی پێوەدیاربێ. گوتی:

-((ئەگـەر راسـت دەفەرمـی خـۆت لـە کن مرۆڤێکی مەزنە. مرۆڤی مەزن دەروونـیان فـراوانە. وەك کەسانی ئاسایی لەگەڵ تری خۆیان بەشەڕ نایەن! گوێ ڕادێـرە بالـە یـەکتر بگـەین. ئەگـەر راسـت دەفەرمـی خـۆت لا مرۆڤێکـی بەهێـزە.مرۆڤـی بەهێـز نازانی ترس چییە ! دەست وپلم بکەوەو گوێ رادێرە. وا لەبـەر دەسـتی تـۆم. هـەر گاوێکـی گەرەکت بێ دەتوانی بمبەستیەوە. لە جاران توندتـرم ببەسـتیەوە. وام ببەسـتیەوە هەناسـەم لەگەڵ ببڕێ. بەلاَم من ئەوەندەم زانـیوە کە مرۆڤە مەزنەکان دەروونیان فراوانە ! ئێمەی خەڵکی شاری ئەویندارران هەتاوەکونێ بۆمان بلوێ بە نەرمی داخێوین. ئاشتی خوازین و حەز لە ئازاردان و

کوشـتن وبـڕین ناکـەین. حـەز بە وتوێژ دەکەین. حەز دەکەین تابلوێ بە نەرمی داوای مافەکانی خۆمان بکەین.))

-((هـەهای.. ئەگەر یەکێك نەتناسێ دەلێ وایە ! من وەکو ئەوانەی تر نیم. مـن ئێوە لە خۆتان باشتر دەناسم. شتاقتان وەك من خۆتان ناناسن! ئەگەر حەز بـە ئاشـتی وسـڵ لـە کوشـتنی مرۆڤان دەکەنەوە. ئەی ئەو هەموو تاوانە چییە دەسـتۆی وەخـراوە ؟ لـە هەمـوو شوێنێك باسی دڕندەیی ئێوەیە ! دەزانم دەستی خۆتان ببینن بابی خۆتان ناناسن !.))

-((ئـێمە هەرگیـز مـرۆڤمان نەکوشتوە. ئەوەی ئێمە کوشتومانە وەك دڕندە بووینەو هاتووینە ئاخ وارێمە داگیر بکەن. هاتووینە ئەو خاکە بگەچڵێنن، کەخوا بـە دەسـتی پـیرۆزی خـۆی پێشـکەش بە باپیرانی ئێمەی کردوە. ئەوانە هاتوون هێلیـنمان تێکبدەن و دەست بۆ ئابڕوومان درێژ بکەن. گوێ رادێرە با ئەو پارچە ئـاوازەت بـۆ بـژەنم. ئەو ئاوازە هەموو رووداوەکان وەکو خۆی دەگێڕێتەوە.ئەگەر یـەك لەکەوناپاکـی تـیا بوو ماف بەلای تۆ وەیە. ئەگەر نەختێ دڵپیسی تیا بوو ماف بەلای تۆوەیە! گوێ لەم ئاوازە رادێرە. جا راستەقینە خۆی بەدیار دەکەوێ. بەدیار دەکەوێ و وەك مانگ دەدرەوشێتەوە.))

بەبێـئەوەی مـۆڵەت بداتـە کابـرا دەستی درێژ کردو شمشاڵەکەی لەبەر پشتی دەرهێـنا.وەك ئـەوەی نـە دەسـتی بەسـترابێتەوەو نە هیچ، ماوەیەك تێی راماو پاشان کەوتە ئاخاوتن :

-((شمشـاڵەکەم ... هـۆ شمشـاڵە بەسـۆزەکەم. هـۆ ئەو شمشاڵەی بە دەستی فریشتەی حەوت تەبەقی ئاسمانان ئاوازت ژەنیوە. بە هەنسکی ئەویندارران نوزەت لـێهاتوە. هـۆ ئـەو شمشـاڵەی کـە خـۆت دەنگ ورازی ئەویندارنی. بگەرە فریام وەدەهانـام وەرە. با ئەو دڕندەیە تێبگەینین کە خاکی ئەویندارران بۆ دوژمنان بەدو پـڕ ئەسـتەنگە. شـیرێکە لـە زەوی چەقیوە. بە خاوەنی راستەقینەی خۆی نەبێ

هەرگیز نالەقیٚ! هۆ شمشاڵەکەم. بچریکێنە... بلۆرینە... بەسەرهاتی ئەو خاکە بریندارەی بۆ بگێڕەوە. پاڵەوانیەتی هەزارەمین باپیرەمانی بۆ باس بکە. پێی بێژە چۆن بوون. هەموو چ نەڕە شێرو چ قارەمان وچ زەبر بەدەست بوون. خڕیش دەروون پاك و ئەویندار بوون. بۆی شیبکەوە کە ئەوانەی بە مەبەستی داگیرکردن و بن دەستخستنی هاتوون چییان بەسەرهاتووە ! هۆ شمشاڵەکەم... بچریکێنەو بەو گەمژەیە بڵێ کە ئەو خاکەی ئێمە پارچەیەك لە بەهەشتەو وکاتی خۆی خوا بە دەستی بەموفەڕکی خۆی پێشکەش بە باپیری ئێمەی کردوە. خاکی ئەویندارا ن خاکیٚ مەیە. واریٚ مەیە. نشیمەن و جیٚنزرگاییٚ مەیە. پێی بڵێ ... شمشاڵە بە سۆزەکەم پێی بڵێ. بەو گەمژەیە چاو سۆرە بڵێ چۆنی هاتوە ئاواش بگەڕێتەوە. پێی بڵێ واز لەو کەراتیە بێنیٚ. وەکو ئەوانەی بەر لە خۆی هاتوون سەری لەو بەردە نەدا ! ئەو خاکە خاوەنی خۆی هەیە. ئەو خاکە لە خاوەنی خۆی زیاتر کەسی دیکە بەخۆیەوە ناگریٚ... پێی بڵێ شمشاڵە خۆشەویستەکەم ...پێی بڵێ!))

وێسف کە ئەو پەیوانەی دەربڕی رۆندکی لەچاو قەتیس مابوو، گریەش خۆی بە قورگی هەڵواسیبوو. رابۆ هەروەك خۆی. بە دیقەتەوە سەیری دەکرد. وەك ئەوەی گەرەکی بیٚ رەهێیەکانی روخساری بژمێری !ئەویش تووشی لاشە سڕبوونێك ببوو. لەلایەك دەترسا. لەلایەکی تر هەڵس وکەوتی وێسف وا سەرسامی کردبوو وایدەزانی لە دنیایەکی تر دەژی و فڕ هۆشی لەکن خۆی نیە.

وێسف دوای ئەوەی تێر تێر لەگەڵ شمشاڵەکەی دوا. بۆ دەمیٚ بەرزکردەوە. تا هێز لە سیەکانی هەبوو هەناسەیەکی هەڵمژی ! وەك ئەوەی بیەویٚ هەوای ئەو کوردستانە گەورەوگرانە بەیەك جار هەڵمژیٚ! پاشان لەسەرەخۆ، هێدی.. هێدی فووی لە شمشاڵەکە کرد. شمشاڵەکە وەك مرۆیەکی پیری دڵ ناسك. کە بیری لە گەنجێنیو رابردووی خۆی کردبێتەوە. نوزەی‌لێوە هات وکورکە کورکی ئەو ناوەی هەژاند. گریانێك گریا ... بەرد دڵۆپ دڵۆپ لە شوێنی خۆی

دەتاوایەوە.دەنگەکە بەنزمی دەنگی دەدایەوەو زێتر خامۆشی ئەو ناوەی بەدەردەخست. ئەو شالولانەی کە سترانی ئەوینیان دەچڕی زاری خۆیان گرت و قرقەپ بوون. ئەو کەوانەی کە لە دوورەوە بە دروستی گوێیان لێنەدەبوو. لە شەقەی باڵیان داو بەرەو رووی هاتن. ئەو زیندەوەرو گیانلەبەرانەی لە ژێر زەوی، یاخود لە کونە شاخ وژێر بەردەکان بوون. سەریان دەرهێناو گوێیان رادێرا! کزەبایەکی فێنك فێنك. لەرۆژهەلاتەوە هەڵیکردو گەلای دارەکانی هەژاند. بۆن و بەرامەی خاك ودارو گوڵ وگیا تێکەڵ بوو وئەو ناوەی پڕکرد.

کابرا لە جێی خۆی تاسا. واسڕبوو دەرزیت لێدابووایە هەستی پێنەدەکرد. کاتیٚ ئەو هەموو شتەی بینی وچاوی بەو دڵۆپە ئەسرینە کەوت کە لە چاوی وێسفی دەتکا... یەك بە دەنگی هاواری کرد ونەڕانی :

-((دەبێژن ئێمە لە بەهەشتین. لەخاك واری ئەویندارانین. ئەی ئەو دڵۆپە فرمێسکە چیە؟! خاکی ئەویندارا ن نابیٚ فرمێسکی تیا بیٚ. نابیٚ هەنسك وخەمی تیا بیٚ !.))

-((ئەو فرمێسکە فرمێسکی ئەویندارانە. لە ئاوی زمزم موفەڕك ترە!.))

هێشتا ئەو وەرامە ناکاویە تەواو نەببوو کاتی کابرا چاوی سوورکردەوەو خۆی گیف کردەوە. کێردە بریسکە دارەکەی لەبەر پشتی دەرهێناو بە تووڕەیی بۆ لای وێسفی هەنگاوی نا. رابۆ کە ئەمەی بینی یەك بە دەنگی زریکاندی. زریکاندی وتێر تێر گریا. دنیای لەبەر چاوان تاریك بوو نەیزانی وێسف چی بەسەرهات.

کەژیٚ بە گورجی تەنگە تاویەوە خۆی گەیاندە ژوور سەری. لە رابۆ خراوتر دڵی کوتەی هات !

-((چی بوو... چیبوو؟. خوایە هاوار پەنامان بەرتۆ. خوایە هاوار!.))

ئەمەی چەند جارێك دووبارە کردەوە. تاوناتاویش بە قورگ وشك بوونێکەوە. کە دەتگوت ئەم سەرو ئەو سەری دنیا گەڕاوە قومێ ئاوی چنگ نەکەوتوە. دەنگی بسمیللای بەرز کردەوە.

بێوار لەو دەمەدا واگا هاتبوو. لەدیار داپیری دانیشتبوو ودەگریا ! ترس سیمای ئەویشی لەبنەخۆ نابوو. ئەو نزیکترین کەس بوو لە رابۆ. سەری بەدڵی کردبوو وگوێی بۆ ترپەکان رادێرابوو !

رابۆ پشتی دایە دیوارەکەو قاچەکانی درێژ کرد. بە ئەستەنگیەوە ئەو پەرداخە ئاوەی خواردەوە کە کەژێ بۆی هێنا. هەستی بەماندوبوونێکی زۆر کرد. مشەیەکی لێوەهات ودەستی بەپاڕانەوە کرد:

-((خوایە تۆبە ... هەزار هەزار جاران تۆبە.لەگونەو تاوانەکانم ببەخشە!))

تاوێ زاری داخست وبێدەنگ بوو. پاشان بە هەمان شێواز دەنگی هەڵبڕی :

-((کچم کەژێ. خەونێکی سەیرم بینی ... خەونێکی زۆر زۆر سەیر. خوایە هاوار... پەنام بەر تۆ... خوایە هاوار ... خەونێکی سەیر بوو!.))

بەحەپەساویەوە سەیری کەژێی کرد:

-((تەحۆ تا ئێستی نەهاتۆتەوە ؟! دەترسم شتێکی بەسەرهاتبێ. هەرزەکارەوتازە پێدەگا. دەترسم خۆی لە پەلێك بداو بکەوێتە داوێکەوە. دەترسم خۆی بەفەتارەت بداو ئێمەش لەگەڵ خۆی بفەوتێنێ !.))

کەژێ دوای ئەوەی گلی وگازاندەکانی رابۆی قوت دا. بەدەنگێکی نزم گوتی:

((مەترسە... گەرەك بە هیچ ترسێ ناکا. تەحۆ ئاوا ساویلکە وگەلحۆنیە.. مەترسە !.))

رابۆ باوێشکێکی هاتێ :

-((دەبێ چ کات بێ.بێژە کەژێ شەو زۆری ماوە ؟!.))

—((هێشتا بەیانی نەداوە.. بخەوە بیر لە هیچ مەکەوە. خوا کەریمە.))

دڵی زۆر سەخلەت ببوو. هەر هێندە بوو گوێی لە گلیەکانی کەژێ دەبوو و نەدەبوو. تێی دەگەیشت ونەدەگەیشت ، وەك ئەوەی لە رێگایەکی دوورەوە هاتبێ و گەرمایەکی زۆری لێدابێ. بەگرانابیەکەوە قاچەکانی خستە سەر لێفەکە وسەری خستەوە سەر بالیفەکە. کەژێ گاوێ لە دیاری دانیشت. کە گەیشتە ئەو بڕوایە خەوی لێکەوتەوە. بێواری‌بردەوە کنە خۆیی‌و لەسەر جێگای راکشایەوە. خامۆشی وکپیەکە هەمدیس باڵی بەسەر ماڵەکە کێشایەوە. هەروەك چۆن زۆربەی کوچەو کۆڵان وماڵەکانی تری گرتبووەوە.

* * *

کەزیلەکان وەستان بۆ یەکەم جاریان بوو ئەو شوێنەیان دەبینی. ئەو بایە گەرم وشکەی هەڵیکردبوو دڵی یەکجار تەنگ کردبوون. بە درێژایی ژیانیان گەرمای ئاوایان نەدیبوو. دەموچاویان کزو سەر گوێلاکیان تۆزاوی بوو. گەلێ جاران باسی ئەم شوێنانەیان لە پیرو دنیا دیتەکان بیستبوو. بەڵام هەرگیز ... قەتاوقەت بەئەندێشەیان دانەهاتبوو کە چارەنوس بۆ ئەوێیان راپێچ دەکا. ئاوا بە ئاسانی لەوارو نشیمەنی باب و باپیرانیان دەکا و وەکو پووشی دەم با لەوێیان فڕێدەدا. نەیزانی ئەگەری چیە ئەو یادە تاڵ ورەشانە. ئەو بیرەوەریە پڕژان و ترسناکانەی وەبیردێتەوە. ترسی خەونەکەشی تا ئەودەمەهەرلە دڵ دابوو. تووشی بارێکی دەروونی زۆر سەیر ببوو. بەرلەهەموو کەسێك خۆی واقی وڕمابوو. لەیەك کاتدا چەند شتێکی لەمەژیدا دەخولایەوە ، بۆیە بە ئاسانی نەیدەزانی هەست بەچیدەکا !

ئەو رۆژگارە تالاڵەی چرکە بە چرکە دەهاتەوە بەر چاو.بەدرێژایی رێگاکە دەڕۆیشتن. هەر چەندەی سەیری ئەم لاوئەو لای دەکرد. هەر چەندەی نیگاکانی

تیژتر ئاراستەی دوورتر دەکرا. سەوزاییەك چیە... لقە دارێك چیە ... هەر بۆ فێنکایی وبووژانەوەی چاوان بەدی نەدەکرد. نەبوو...و... نەبوو. بە پێچەوانەی وارەکەی خۆی. کەلەبەر سەیرکردنی دیمەنەکانی قەراغ رێگا نەیدەزانی رێگاکە چۆن دیماهی دەهات و تەواو دەبوو. رێگاکە گلۆلە بەنێك بوو نەسەری دیار بوو نەدوایی. هەرچەندەی دەرۆیشتن تەواو نەدەبوو. تەواو نەدەبوو نەدەبوو.

گەرمایەکە یەکجار شپرزەی کردبوون. وەك بالداریکی هەلەتە بووی هێلانە تێکدراو... کە تێنوویەتی برستی لێبریبێ. زاریان بستێك کرابووەوە ولادەمیان تەنکە جواناوێك وگژنیژەکی سپی گرتبوو !

کەزیلەکان لەو دەشتە چۆلە وەستان. وایانزانی ئەوەش قۆناغێکەو بۆ تاوێ دەمێننەوە. چونکێ هیچ شتێکیان نەدەبینی بۆنی ژیانیلێبێ ! هیچ رچەیەکیان گومان نەدەبرد کە بۆ ئەو برِوایەیان ببا مرۆڤ دەتوانێ تیایدا بژی.لەگەڵ ئەوەش ترسان. ترسانەکەشیان لە جێی خۆی بوو. چونکێ هەر دوای دابەزینیان بە تاوێ خێوەتیان بەسەر دابەش کرا ! کاتێکی ناخۆش و بەوەی بوو. کوردگوتەنی تاسەر بمێنێ قینگ عاجباتیان دەبینێ ! بەرایێ هەر چەندەی دەیانکردو هەولیاندەدا، لەگەڵ ژیانی ئەوێ هەلیاندەکردو نەدەخوارن. وایاندەزانی کەوتوونەتە دۆژی سەر رووی زەمین. زۆربەیان خۆزگەیان دەخواست بەدۆژی ئەو دنیا... ئێرەییان بەوانە دەبرد کە لە گوندەکەی خۆیان. لەوارو کاولگۆکەی خۆیان چاویان لێکناو بەرەو دۆژ بەرێکەوتن !

بەرایی هەرکە گەیشتنە ئەوێ. وات دەکرد مێر منداڵێك ... زارۆیەك پەلەقاژ دەبووەوە. کەس بەهانای نەدەگەیشت. چەند جارێك پاژنەی لەزەوی دەدا. وەك بەرخۆلەیەکی سەربراو هەلدەبزرکاو وگیانی دەردەچوو.

چرقەی نیوەرۆیەکی گەرم. نیوەرۆیەکی تابلێی گەرم. زەوی واگەرم داهاتبوو هێلکەت دانابووا دەیبرژاند! سێ چوار کەس بە خێرایی بەبەردەم خێوەتەکەیان

رەتبوون. ئەو کاتە هۆمەر لەسەرگازەرەی پشتی راکشابوو. نەیدەزانی ئەو کاتە بیری لەچیدەکردەوە ! لەگەڵ بیر کەوتنەوەی ناوی هۆمەر. وەك ئەوەی دەرزیەکیان لە برینی ئاژنی بێ، موچرِکێکی بەلەش داهات. چاوەکانی بەتوندی نوقاندو ماوەیەك هەناسەی راگرت.وەك ئەوەی بیەوێ بەم هەلۆێستە بەرەنگاری دەروونی خۆی بێتەوەو رکابەرایەتی بکا ! وەلێ بێهودە بوو. چرکەکانی تەمەن ... ساتەکانی ژیان. رۆژگارە تارو ئەستەنگەکان وایان فێر کردبوو نەتوانێ ئاوا دابنیشێ. بۆیە دیسان کەوتەوە بیرکردنەوە...

هۆمەر لە جێگاکەی راپەری وچوە دەرەوە. بەبێئەوەی بزانێ چی روویداوە شوێن پێی ئەوانەی هەلگرت، کەبەرەو یەکێ لە خێوەتەکان رایاندەکرد. رابۆش بەدوای کەوت. گولخانیان بینی لەسەر پشت درێژکرابوو و چەند ئافرەتێك دەوریان دابوو.

گولخان رەنگی وازەرد ببوو. دەتگوت خوێنی لە جیاتی سور زەرد بووە! یاخود تنۆکێك خوێنی لەلەش نەماوە ! دەینالاندو منگەیلێوە دەهات. شتی وای دەگوت کە شتاقیان لێی حالی نەدەبوون و نەیاندەزانی چی دەبێژێ !

رابۆ هێند خەمی بۆ ئاویلکەدانی گولخان نەبوو. هێندەی بەزەیی پیا دەهاتەوەو زگی بۆی دەسووتا. گولخان بە تاقی تەنیا مابووەوە. نەبرایەکی هەبوو پشتی پێی ئەستوور بێ و نەدایکێکی هەبوو لەژوور سەری دابنێشێ وبیلاوێنێتەوە. گولخان خەلکی گوندێکی نزیك گوندەکەی ئەوان بوو. کاتێ چوار دەوریان گیراو راگوێزرانەوە. جگە لەخۆیوبرایەکی گچکەی کەسی دیکەیان لە مالەوە نەبوو. گولخان خاوەنی چوار برایان بوو. سێ برایە گەورەکەی. وەك بەشێکی زۆر لە خەلکی ، کە هەرای گەورە بەر نەخشەوپیلانی دوژمنان کەوت وکوژایەوە. پێیان شوورەیی بوو بگەرێنەوە. خۆیان بخەنەوە باوەشی دوژمن وملی خۆیان بخەنە بەرکێردی ئەو. هەر لەو دیو سنوور مانەوە. خەریکی دانانی

بناغەیەکی تر بوون بۆ هەرایەکی تر ! براکانی تا بڵێی پیاوی بەوەج ودیاربوون. دوژمنێکی هەرەگەورەو جێگەی ترسی داگیرکەران بوون. بۆیە ناوبانگیان رۆیشتبوو ،کەس نەبوو ناو شۆرەتیانی نەبیستبێ. بەتایبەتی برا بچووکەکەیان. ئەوەی لە هەرە بچووکەکەیان گەورەترو لەدوانەکەی تر بچووکتربوو بەچکە شێرێك بوو بۆ خۆی. لەهیچ نەدەگەڕایەوەو سڵی لە هیچ نەدەکردەوە. ئەگەر لەهەرهەمووی نەبێ. لەزۆربەی شەڕەکان بەشداری کردبوو. لەهەر هەمووشی لە ریزی پێشەوە بوو زەبری کاریگەری لە دوژمن دەوەشاند. بۆیە کە نێوی دەهات ترسی لەگەڵ بلاو دەبووەوە. ئەوەی نەختێك گومانی لەخۆی هەبووایە ئەژنۆی دەلەرزی ولەو ناوە نەدەما. شوێن نەبوو ئەو دەستی نەگاتێ. بستە خاکێك نەبوو لەو چیاو چۆلانە شارەزای نەبێت و شەوێکی تیا بەسەر نەبردبێ.ئەو برایەی گوڵخان نێوی ئێزدین بوو. بەم دواییە لە شەڕی براکوژی کەوتە بۆسەیەك و بەسەختی بریندار کرا. لەبەرئەوەی دووربوون شەڕیش ئەو ناوەی تەنیبوو. بۆی نەکرا چ بە ئاشکرا چ بە نهێنی خۆی بگەیەنێتە هیچ نەخۆشخانەیەك و چارەیەکی خۆی بکا. بۆیە برینەکەی لێی پیس کردو بەهۆیەوە سەری نایەوە!

گوڵخان لێوی تەترەی دەکردو نەدەشیا باخێوی. رابۆ لە دیاری دانیشتوو دەستی بە گریان کرد ! زۆری لەکن دژوار بوو گوڵخانی وانازدار ، گوڵخانی وا شۆخ و شەنگ. خاوەنی ئەو برایە شۆڕە سوارانە. ئاوا لە ئاوارەیی و بەناگزوری سەربنێتەوە. هەموو دەیانزانی دووپشك پێی وەداوە. لەبەر ئەوەی دنیا گەرم بوو ژارەکە کاری خۆی کردبوو. ئەگەر چی شوێنی پێوەدانەکەیان زامار کردو خوێنی لێتکا. وەلێ هیچ سودێکی نەبوو. دووپشکەکە لەو جۆرانە نەبوو کە مرۆ لێی دەرباز بێ ! زۆری پێنەچوو گوڵخان دواهەناسەی هەڵکێشاو وزاری پێکدادا. چاوەکانی چۆن لەمۆلەق وەستا بوو هەروامایەوە.

رووداوەکان چۆن رویاندابوو ئاوای دەهاتەوە بەرچاو. وەك ئەوەی هەر ئەو چرکەیە رویاندابێ وا بوو.رۆژێك بوو دیبوویان وهەرگیز لە یادیان نەدەچوەوە. ئەو

باس و خواسانەی دەربارەی دۆژێیان گوێلێ ببوو. لەوێ بە چاوی خۆیان دیان. چەند دەردو پەتا خوا گوراندویە لەنیۆیان بلاو ببووەوە. دوپشکی سەگباب خێو دکرێکی خراوی پێدەکردن. بۆیە هێندەی لێدەترسان خوردو خۆراکیان نەمابوو. زۆر جاران خەونیان پێوە دەبینی. لەخەو بۆیان دەچوو چزیلکێلێ بەرز دەکردنەوە. کە رادەپەڕین و واگا دەهاتن دەم و لچیان دەپەنما!

بێ ئاویش ئازاری لەو کەمتر نەبوو. سەرباری ئەوەی ئاو نەبوو وبەتانکەر بۆیان دەهات. ناوە ناوە لەیاد دەکران وبێ ئاو دەمانەوە ! ئاوەکە هێند سوێروتاڵ بوو لەبەر سەگت دانابووایە رایدەکردو لچ و لێوی خۆی لێ بادەدا! نەیاندەزانی چۆن بیخۆنەوە. هەرکاتێ تێنوویان بووایە یەکسەر باس دەبووە باسی کانیاوەکان.یەکێك بە تامەزرۆییەوە دەیگوت:

-((ئاو هەر ئەو ئاوبوو. بەخوا. لەهەرچواردەوری دنیایێ بگەڕێی چوڕە ئاوێکی وات دەست ناکەوێ. جارێ ئەو کانیەی خوار گردەکە. پێت خستبووا ناوی بە چەند چرکەیەك دەیبەست ! هێندشیرین بوو... هێند شیرین بوو. سەدسوێندو قورئانت دەخوارد شەکری تێکراوە ! هەر زێنەت بوو بیخۆیتەوە.لێی تێر نەدەبووی و نەدەبووی. بەلاّم ئاخ...))

یەکێکی دیکە دەیگوت:

-((بەخوا ئەو کانیەی نێوەڕاست گوندێ مەش چی لەو کەمتر نەبوو. مرۆ کە دەیخواردەوە هەستی بە نوێبوونەوە دەکرد. هێزو گوڕێکی تری دەهاتەوە بەر. وای بمرم بۆ ئەو ئاوە ... هەزاران جار بینابییم دایێ.))

پیرێژنێك دەیگوت:

-((ئەی بۆ باسی ئەو کانیە ناکەن کە لە بن کەڤرەکە هەڵدەقولاّ. ئەها... های شتێکی نایاب بوو. دڵنیام ئەو ئاوە لەبەهەشتەوە دەهات. ئەرێ بەو

خوایەی لەژوور سەرمانەوەیە سەرچاوەکانی لەدوورِ بەهەشت بوو. ئەی چۆن... بێ ئەگەر نیە کەدەڵێن ئەم کوردستانە پارچەیەکە لە بەهەشت. پارچەیەکی بەهەشت بووەو خوا بە دیاری پێشکەشی ئەم گەلەی کردوە !.))

هەر کە ئەو باسانە دەکرایەوە زۆر بەیان دوای ئاخاوتن لەپەسیوگەیەك هەڵدەکورما، تاکوڵی دڵی دادەمرکا دەگریا ، هەندێکیشیان بە ستران و لاوك ئەمەی دەردەبری. لەبەر خۆی نووزەی دەهات و بەنەرمی لاوکی بەسەر نامۆیی وقەلەندەری خۆی دەگوت.

رابۆ هێشتا دڵی هەرکوتەی دەهات و کاری خەونەکەی هەر پێوەمابوو. ماوەیەك لە خۆی هزری. ویستی بیر لە هەندێك شت بکاتەوە کە حەزی نەدەکرد بیریلێ بکاتەوە ! دەستی بەرز کردەوە. چەفتەکەی سەری نەختێ لارکردەوەو سەری خوراند. باوەرِی دەکردو نەدەکرد. دەترساو نەدەترسا ! منجەی لێوە دەهات و لەبەر خۆی شتی دەدرکاند. هەوڵیدەدا ئەو بیرۆچکەیە برەوێنێتەوە کەتاولێی لە هەواری مەژی هەڵدابوو !

-((دەڵێن خەون پێچەوانەیە. بەیەکێکی ببینی ئەوە یەکێکی ترە ! دەترسم هۆمەرۆك شتێکی بەسەر هاتبێ !))

لەگەڵ ئەمە لەقوڵپەی گریانێیدا

-((دەترسم هۆمەر شتێکی بەسەر هاتبێ. ئۆی خوایە ئۆی. بۆ دەبێ بەشی ئێمە هەر ئەو دەردە سەریە بێ. بەشی ئێمە هەر ناگزوری ولێقەومان بێ. ئۆی خوایە ئۆی.. ئەگەر لە سەرەتا وات لە چارە نوسیبووین ، بۆ دەتگوراندین؟! نەگوراندنمان گەلێك باشتر بوو. ئەی چۆن ... گوایا باشتر نەبوو لەم ژیانە. هەر خۆت مەگەر بزانی چیمان بەسەر هاتوە. ئێمە هەر تۆ بەپشت و پەناو هەرتۆ بەفریاگەر دەزانین...بەناشوکری نالێم تۆش ...!))

کەژێ کە تازە لەزگ بوو چاوی گەرم دەکردەوە.سەری بەرزکردەوەوبەدەنگێکیناساز گوتی :

-((وا دیارە ئەم شەو برِیەت داوە نەخەوی. نازانم چیت پێ بێژم!؟.))

رابۆ بەردەوام دەگریا:

-((لەخۆت هەش بەسەرێ رابۆ ...لەخۆت بابان وێران ودڵ پرِ کەسەرێ رابۆ. ئەگەر هۆمەر ... کورە گەورە وچاونەترسەکەت شتێکی بەسەر نەهاتبێ. هەرگیز ئەو خەونەت نەدەبینی ! هۆمەرۆك ... هۆی بابان وێرانی لە من بابان وێرانتر. بە درێژایی تەمەنت تۆش وەکو دایکە پیرو کڵوڵەت خۆشیەکت نەبینی !.))

بە گورجی لە جێگاکەی قیت بووەوە. ویستی بچێتە دەرەوەو هەست راگرێ. بزانێ تەحۆ دەنگی هەیە ! بەلانەکونێ خێرا پەژیوان بووەوە. بۆ چەند چرکەیەك داماو پاشان لەسەر گازەرەی پشتێ راکشا.

ئەو چوست هەڵسانەوەی شتێکی هێنایەوە بیر. ئەو شەوە رەش وشومەی هاتەوە بیر کە پیاوەکانیان شوون بزر کردن. چەند چەکدارێك خۆیان هاویشتە حەوشەکەیان. دەستیان بە پشکنین کرد.دوای ئەوەی هیچیان دەست نەکەوت. کوڵی دڵی خۆیان بەو دامرکاند !

هەتاوەکونێ ئێستاش هەر شوکری خوای دەکرد کە هۆمەر رۆیشت. ئەگینا ئەویش وەکو ئەوانەی دیکەی لێدەهات. وەکو ئەوانەی دیکە کەنەیاندەزانی چیان بەسەرهات! بەم دوایە گەلێ قسەو قسەڵۆکیان دەربارکرا. هێندێك دەیانگوت هەموویان بردۆتە ولاتی قولە رەشان و لەنێو سیمێیان بەند کردوون ! هێندێکی تر دەیانگوت نەخێر...هەرلێرەن. لە شوێنێکن کە جگە لە خۆیان کەس نازانێ کێندەرە ! بەشێکی دیکە دەیانگوت: نابابە... مانیچی. بەخوا

ئەو درندانە هەموویان کوشتوون ! بەشێك دەیانگوت : ئەگەر نەشیان کوشتبن ئەوا شریقەیان لەهەمووان داوەو لە پیاوەتیان خستوون ! هەتاوەکونیێ تۆ بڕبن و توانای زاوزێ و وەچەنانەوەیان نەبێ.

((باش بوو رۆیشت ودەرباز بوو. خوا بەزەیی بە ئێمە هاتەوە.بەزەیی بە بێوار هاتەوە. باش بوو رۆیشت ئەگینا ئەویش بە دەردی ئەوانی دیکە دەچوو. ئۆی خوایە ئۆی...نازانم بۆ وامان بەسەرهات ! سەیرە... خۆشم نازانم چی دەڵێم وچۆن بیر دەکەمەوە. سەیرکە... تەنانەت بیریشیان بەربەست کردووین ! تووشی هەورازێکی وا سەختیان کردووین ولاٚخ خۆی تیادا هەڵدەدێرێنێ ! ئۆی خوایە...ئۆی. مەگەر هەر خۆت چارەیەکمان بۆ بدۆزیتەوە. هەر خۆت بەزەییت بەم نەتەوە هەژارە بێتەوەو دەروویەکیان لێبکەیتەوە. هەر خۆت ببیە پشت و پەنایان و بەهانایان بگەی. لە گێژاوی ئەو سەرلێشێواویەیان رزگار بکەی و رەش و سپیان لەبەر چاوی روون بکەیتەوە. خوایە رێیان بۆ رۆشن کەوە.خوایە هاوار...خوایە رێیان بۆ رۆشن کەوە.خوایە هاوار ...))

هەتاوەکونیێ خەو دووبارە چاوی داگرتەوە. هەر نووزەی لێوەهات و گریا، هەر نزای کردو لەبەر خوا ناورایەوە.

((٣))

چۆن گۆمە ئاوێك لە شوێنی خۆی دەلەنگی ، کاروانەکەش ئاوا دەلەنگی ! قاچەکان سڕو بێزار ببوون و توانای هەنگاوێکیان نەمابوو. ئەژنۆکان دەلەرزین و پەنجەکان لەسەر پەلاپیتەی تفەنگان سارد ببوونەوە.

پیرێژنەکە خانوەکەی خۆی لەکن ببووە کونە مشك !ئۆقرەی نەدەگرت و نەدەگرت. بەردەوام دەگریا. دەگریاو دەگریا. تادەهاتیش گریانەکەی بەکەف و کوڵتر دەبوو. فرمێسکی سوورتر دەبوو هەناسەی خێراتر دەهات و دەچوو.لاوکەکەی بە جۆرێك دەگوت هیچ شتێك بەرگەی ئەو رقەی نەدەگرت کە خۆی لەقاوغەکەی پەستابوو. لاوکەکە لاوك نەبوو گریان بوو. گریانەکە گریان نەبوو سۆژین بوو. ئاوری لە دلاٚن بەردەدا. کەسی نەدەهێشت بە ئارامی دابنیشێ و وەك سەیرکەر تەماشا بکا.پیرێژنەکە ئەگەر چی ئەو تووڕەییەی لەدڵ بوو. ئەگەر چی ئەو هەموو فرمێسکەی لەچاو دەتکا. چەندەی بێژی هێمن ولەسەرخۆ بوو! دەنگەکەی زۆر بە سۆزو بەنەرمی دەلەراندەوەو دەیگوت:

-((ئەرێ براینە ... گەلی مێرخاس و شۆڕەسوارو بەچکە شێران. دەزانم نوشتەتان لێکراوەو لەبەر چاوی یەك رەش بووینە. دەزانم خوێنتان کەوتۆتە نێوان. دەزانم وایان تێگەیاندوون کە ئەگەر براکانتان لەنێو بەرن و بە تەنیا بمێننەوە. ئەوا تاجی سەرکەوتن لەسەری ئێوە دەنرێو هەموو مافەکانتان دەدەنێ ! دەزانم چیتان بەسەر هاتوەو چ بایان لەکەولێ کردوون. دەزانم ودەزانم ... بەلاٚم بۆ خۆاتان پێدەبێم. دوژمن هەر دوژمنە. هەرکە براکانتان توانەوە ئێوەش دەبنە چیلکەیەك وبە ئاسانی دەشکێن.ساڵە هایە دوژمن درۆتان لەگەڵ دەکا. جۆرەها داوتەپکەتان بۆ دەنێتەوە. هەتاوەکونیێ ئێستێ هێندە ئاوەزەتان پەیدا نەکردوە تەڵەکەی بناسنەوەو دووجاران بەتراویلکەیەك هەڵنەخەڵەتێن ! هۆ

براینە ... گەلی عەگیدو مێرخاسان. ئەو چرکانەیئێستا ئێوە وا یەکتری تیا دەکوژن. ئەو چرکانەی ئێستا ئێوە رقی بەرانبەر یەك تیا دەچێنن. دڵنیا بن ئەوە وەدیهێنانی گەورەترین ئاواتی دوژمنە. خۆشتان نازانن چۆن لەرەوتی راستەقینە دوورکەوتونەتەوەو چۆن راژەی ئەو دوژمنە دڕندەیە دەکەن ! بەسیەتی...دایك وباوك وبراو خوشك وزارۆکانتان چاویان لە دەستی ئێوەیە وئێوەش ... ئاخ لە ئێوە.... !.

پیرێژنەکە هێندێ جاران ئەمەی بەلاوك دەردەبڕی. هێندێ جاری تر دەیکردە سەردولکە. هێندێ جاریش نووزەی لێوە دەهات و بە ئاستەم دەنگی دەبیسترا.. لەکن ئەو گرنگ ئەوە بوو نەدەوەستا...بێدەنگ نەدەبوو. کۆڵی نەدەداو نەدەدا.

❊ ❊ ❊

هۆمەر هەمیشە لەبیر کردنەوە دابوو. نەیدەزانی بۆ وایان بەسەر هات ! چۆن ئەوانەی خۆیان بەزیخ رۆشنبیر تێدەگەیشت. ئاوا بە ئاسانی کەوتبوونە داوی دوژمنەوەو لوولەی تفەنگانیان لە برای خۆیان کردبوو. دەیزانی کەلەبەرێك لەشتەکە هەیە ! ئەگەر دارەکە کرمێکی زۆر گەورەی تیا نەبێ. لەوەرزی نەش ونماو گەشە کرندا هەرگیز بەو لەگوینە سیس نابێ ! هەر چەندە بەرایێ زۆر شتی دەبیست. وەلێ گوێی نەدەدایێ و نەیدەویست باوەڕ بکا ، وای بۆ دەچوو کە ئەمە پڕوپاگەندەو داوی دوژمنانەو پێویستە دیزە بەدەرخۆنە بکرێ.

بەم دواییە بۆی دەرکەوت کە گەورەترین ئەستەنگ وئەژواری لە کاتی ئاوادا تێکەڵ بوونی راستی وناراستیە. ئەوەشی دەگوت کە ئەگەر دزو خاوەن ماڵ یەك بن گای لە پەنجەرەی دەبەنە دەرەوە !

گەلێکی سو لەوانە دەبووەوە کەبەدەستی برای خۆیان بەکوشت دەچوون. ئەوانەی کە وەکو ئەو هاتبوون ورقێکی پیرۆزیان لەدڵ دادەیسا. هاتبوون تۆڵەی گوندەکەیان بکەنەوە کە خاپوور کرابوو. هاتبوون تۆڵەی براکانیان بکەنەوە کەلە سێدارە درابوو. هاتبوون تۆڵەی ئاخ و گڵ و نەتەوەکەیان بکەنەوە کە لەژێر

پۆستاڵی رەش گەچلاّوو لەکەدار ببوو! ئەوان بەوێ خۆزی ومەبەستێ هاتبوون. کەچی بەفەندوفێڵ ودرۆو دەلەسەی دوژمنان دەستیان لە هەوکی یەك نابوو مێژوویان بۆ دواوە وەردەچەرخاندەوە ! دڵنیا بوو کە ئەوانە هیچ تاوانێکیان نیە. سەودای سەربەستی لەکەللەی داون و ئەشقیایکردوون. خەو خۆراکیان لەخۆ قوزەل قورت کردوەو بۆ سەرفرازی هەموو شتێك دەکەن ! تاوان و سوچەکەی بەهی گەورەکان دەزانی. ئەوانەی خۆیان بەرێبەرو ئالاّ هەڵگر دادەنا....

مرۆڤ بۆ هەموو مرۆڤێك دڵگیر دەبێ. بۆ هەموو هاوخوێنێکی دڵگیر دەبێ. بۆ هەموو ئەوانە دڵگیر دەبێ کەهاوخەمینەو وەکو ئەو لەبن نیری بن دەستی دەناڵن. وەلێ بیرەوەری ئەوانەی لێیەوە نزیکن وهاوڕێی بوونە گەلێ زێترە لەوانەی کەنەیبنیون ونەیناسیون. هۆمەر گەلێ شەڕوشۆڕی دیبوو. زۆر هاوڕێی لەتەك شەهیدکرابوو. زۆر کەڕەتیش بەدەستی خۆی تەرمەکەی دەرباز کردبوو. نەیدەزانی لەنێو هەمواندا بۆ هێندە بیری لە شێرکۆ دەکردەوە ! بەدرێژایی ئەو ماوەی لە زیندان بوو شەورۆژ وێنەی ئەوی لەبەرچاو بوو. ئەو شتانەی وەبیر دەهاتەوە کە شێرکۆ لەکنی درکاندبوو. ئەو شێرکۆی بەمامۆستاو رێبەری خۆی دەزانی. زۆر شتی لێ فێر ببوو....

ئەگەر چی شێرکۆ بۆی نەلوابوو خوێندنی تەواو بکا. خوێندنەوەی زۆر لەهەموو شتێکی قاڵ کردبوەوە. ژیان فێری زۆر شتی کردبوو. ئەو شەوە لەگەڵ تەقەکردن لەیەکتر دابڕان. نەیزانی چی بەسەر هات و بۆ چ لایەك چوو. ئیدی چاوی پێی نەکەوتەوە تا هەواڵی کوژرانی بیست. زۆری بۆ گریا. زۆری بۆ خەمبارو پەریشان بوو. وەلێ ئەمانە نەیانتوانی شتێك بکەن. چرکەیەك ژیان بە هاوڕێیە خۆشەویستەکەی ببەخشن ! ئەگەر چی ئەویش ئەوەی چاك دەزانی. لەگەڵ ئەمەش بەدەست خۆی نەبوو. رابردوێکی پڕشانازیان بەیەکەوە هەبوو. نانێکیان بەیەکەوە خواردبوو ! زۆر تاڵی شیرنیان بەیەکەوە چەشتبوو. بەیەکەوە

لە دەرگای زۆر ماڵیان دابوو. سەریان بە زۆر کونە ئەشکەوتان کرد بوو، لەزۆر پەنا بەردان سەرخەویان شکاندبوو.

هۆمەر لەهەر وتەیەکی شێرکۆ شتێك فێر ببوو. بەرایی چۆنی لێدەبیست ئاوای دەگوتەوە. وەلێ بەم دواییە، پاش ئەوەی فێری خوێندن و نووسین بوو. بۆ خۆی کتێبانی دەخوێندەوە ! هەوڵیدەدا شێوازی خۆی لە ئاخاوتن بەکاربێنێ! زۆر کەس گاڵتەیان پێدەکرد. لەسەرەوە وایان نیشاندەدا کەهانی دەدەن. لەبنەوەش پێیان رادەبوارد!

وای لێهاتبوو بێ خوێندنەوە هەڵی نەدەکرد. هەردەم سەری لەسەر کتێبان بوو. ئەوەی تەواو دەکرد دەچوە سەر یەکی تر. شێرکۆش هەموو جارێك پێی دەگوت:

-((کاکی خۆم.. هۆمەر.گوی مەدەرەکەس. هەرکەس بە جۆرێك لە ژیان دەگاو بە جۆرێك بیردەکاتەوە. تۆش پێویستە خاوەن بیرکردنەوەی خۆت بی. بزانی چۆن ولەچ روانگەیەکەوە سەیری ژیان دەکەی.نابێ گوێ بدەیتە ئەوانەی چەند وشەیەك فێربووین و گاڵتە بەهەموو شتێك دەکەن ! ئەوانە نەخۆشن. دەبێ ئەوە چاك بزانی مرۆڤ چەندەی بزانێ هێشتا هەر نەزانەو پێویستی بەزانین هەیە. بەردەوام بە لەسەرئەو ڕێگایە. من ئامادەم وبەهەموو توانایەك یارمەتیت دەدەم.))

شێرکۆ راستی کرد. بەهەموو شێوەیەك یارمەتی هۆمەری دا. بە ماوەیەکی کێم فێری خوێندەواریەکی باشی کرد. ئێواران بەیەکەوە لە پەسیوێك هەڵدەکورمان. هۆمەر دەفتەرو پێنوسەکەی لە کۆڵەپشتەکەی دەردێناو دەستیان بە خوێندن دەکرد. زۆر مکوڕ بوو لەسەر کارەکەی وزۆری حەز لێدەکرد. کە ئەمەش ببوە هاندەرێکی باش و یارمەتیەکی باشی دەدا بۆ ئەوەی زوو فێربێ.

هۆمەر زۆربەی کاتی لە زیندان بە خوێندنەوە بەسەر دەبرد. پاسەوانی زیندانەکە کە گەنجێکی رەشتاڵەی کۆك بوو، زۆر یارمەتی دەدا. بەگوێرەی تواناو

زیاتریش کتێبی بۆ دەهێنا. بۆی دەرکەوت کە ئەستوندەی پێشکەوتن وتاوڵێی سەربەستی. فێرکردن و رۆشنبیرکردنی خەڵکە. بەرایی ئەو دەمەتەقێ وگفتوگۆیانەی زۆر لەکن گرنگ بوو کە لە نێوان هاوڕێیەکانی دەکرا. تاڕادەیەکیش راو بۆچونەکانیان کاریان تێدەکرد. بەم دواییە گەیشتە ئەو بڕوایە کە ئەوانەی ئەوان دەریاندەبڕی زۆربەی سادەو سەرزارەکی بوو! بەشێکی زۆریان لەبابەتەکان قووڵ نەببوونەوە و خۆشیان نەیاندەزانی چیان دەگوت و بەرگەیان لەچیدەکرد ! وەکو تووتی ئەوەیان دەگوتەوە کەگوێیان لێ دەبوو. ئەمەی بە کۆسپێکی گەورە دادەنا لەبەردەم لەیەك گەیشتن و لەیەکتر نزیك کەوتنەوە ! زیاتر هەراو هوریاو ئاژاوەی ناوەخۆی خۆشدەکرد.سەیری دەکرد خەڵکەکە هەموو یەك مەبەست ویەك ئامانجیان هەبوو. فڕیان بەسەر ئەو باسانەوە نەبوو کە قاچیان تیا لەزەوی دەچەقاندو لوولەی تفەنگیان لەسەر ئاڕاستەی یەکتر دەکرد. بەزەیی بەنەتەوەکەی دەهاتەوە کە ئاوا ساویلکەو خۆش باوەڕ بوون. دەیزانیدوژمن وناحەزان تاچ ڕادەیەك چونەتە ناخی نەتەوەکەی ولە خۆیان زیاتر شارەزایان بووە ! زۆربەی کات هەوڵیاندەدا تۆوی رق و کینەیان لە نێو بلاو بکەنەوە. بەو بیرو بیرۆچکە نارەسەنانە لەیەکیان دووربکەنەوە. گاڵتەی بەوانە دەهات کە خۆیان لە نێو ئەو هەموو ژان وئازارە لەیاد کردبوو فرمێسکیان بۆ خەڵکی تر دەڕشت ! بە کەرو بێئاوەزیان تێدەگەیشت. خاترجەم بوو کەئاکامەکەیان پوچەڵە ! بە تایبەتی دوای ئەوەی شەڕی براکوژی باوی پەیداکرد. لەگەڵ ئەوەش بەردەوام بوون وکوڵنەدانی لە کن باشتر بوو. زۆرجاران لەگەڵ خۆی دادەنیشت ودەیگوت :

-((نازانم بۆ دەبێ لە هەموو شتێك خەڵکی دیکە تێکەڵ بکەین وبیروباوەڕی خۆمانی پێ ببەستینەوە. بەزۆر وزۆردارەکی بیانئاخنینە نێو باسەکانمانەوە ! دۆزەکەی ئێمە تایبەتە بە خۆمان ... بیری نەتەوەیی... خوێنی نەتەوەیی ... مێژووەکەی ئێمە تایبەتە بە ئێمە. ئەوەی لەوشتانە لەگەڵمان نەبێ هەر قۆناغێك

هاوڕێیەتیمان دەکا. کەبەرژەوەندی خۆی پەیدابوو بێ سێ ودوو دادەبڕێ.لەوانەیە لەدوژمنە کۆنەکانیش خەراوتر بەرەو ڕوومان بێتەوە. زۆر نمونەش لەوبابەتە هەیە ! تا دەستی خۆیان نەبینیوە هەمیشە دروشم وئالآی برایەتیان بەرزکردۆتەوە.کەلەتە گۆشتێکیشیان وەگیرکەوتبێ نەبرا ماوەو ونەهیچ. لەگەڵ دوژمن بە جووتە و شان بەشان کەوتوونەتە وێزەی ئەو خەڵکە هەژارە. بوونەتە هاوڕێی دوژمن وبە بەژن وبالآی ئەو دوژمنەیان هەڵداوە کە ئێستا گوندو واری ئێمە دەسووتێنێ !)) زۆر جاران لەگەڵ شێرکۆ دەبووە گفت وگۆیان. بەگەرمی ئەو رایەی پەسەند دەکرد کە شێرکۆ بە شانازیەوە دەریدەبڕی : ئێمە لەگەڵ ئەوانە زۆر شتمان بەیەکەوە هەیە. بۆیە پێویستە گەرمتر دەستیان بخەینە نێو دەست. گەرمتر لێیان بچینە پێش. چونکێ دوژمنمان هاوبەشە !

بەم دواییە گاڵتەی بەو بۆ چوونە دەهات ودەیگوت:

-((ڕاستە دوژمن هاوبەشە. بەلآم دوژمنەکە خوێنی لە خوێنی ئەوانە. بۆ ئەوان هەرگیز وەکو ئێمە نابێ. ئەوەی لەگەڵ ئێمە دەکا لەگەڵ ئەوانی ناکا ! پاشان ئێمە نەتەوەیەکی ترو ولآتی خۆمان هەیە. سنوورمان لەگەڵ سنووریان جیایە.ئەگەر چی بەزۆرو زۆردارەکی دەیانەوێ بیسڕنەوە. وەلێ ناتوانن... تۆ سەیرکە ... سروشت خۆی سنووری ئێمەی دیار کردوە. هەوامان... خاکمان ... ئاومان... هەمووی جیایە ، چیامان لەنێوانە ... چیا ...!))

لە شوێنەکەی هەڵسایەوە وسەیری دەوروبەری کرد. هەموو خەوتبوون. ئەوەی نەشخەوتبوو خەوی لەخۆی خستبوو ! ژیانی بەندی لەخەو زیاتر چیتری هەیە ... بەیانیان ... نیوەڕوانان و ... شەوان...هەرنووستنەوهەر نووستن.

لەبەر ئەوەی ئەو ڕۆژە وەڕەزو بێزار بوو بڕیەیدا لە جیاتی هاوڕێیەکەی هیربااران بشۆرێ، بۆ ئەوەی نەختێك خۆی خەریك بكاو مەژی لەبیرکردنەوە دووربخاتەوە ! لەژوورە گچکەکە چووە دەرەوە. چێشتەنگاوێکی درەنگ بوو. خۆرخەریك بوو گەرمایەکەی بەتێنتر دەبوو. سەیری ئەم لاو ئەو لای خۆی کرد.

وەك هەموو جارێك چەند تەپکەشاخێك لەبەر چاوی زیت بووەوە. دەورەوبەر یەك پارچە سەوزایی بوو. لەسەر گردۆڵکەکەی بەرانبەر زیندانەکە. کەکەوتبووە لاپەڕی گوندەکە دارگوێزێکی گەورە هەبوو.ئەوەی سەیری ئەم ناوەی کردبووایە ئەو دار گوێزە یەکەم شت بوو لەبەر چاوی زیت دەبووەوە. شنەیەکی فێنکی دەهات. بۆیە هۆمەر مشەیەکی لێوەهات وچەند هەناسەیەکی یەك بە سیەکانی هەڵمژی.

کە یەکەم جار ڕوانیە چیایەکە. لەبەر ئەوەی ڕوەو خۆر بوو ... بەرگەی ڕووناکیەی نەگرت وخێرا چاوەکانی نوقاند. کەرووی بۆ لاکەی تر وەچەرخاند. لە شوێنەکەی نەجولایەوە. یەکێك کەلەسەر کانیەکەی نزیك ئەو دانیشتبوو، پرسی:

- ((ها... ئەوە چیتە ؟!))

- ((هیچ... نەختێك سەرم سوڕا))

- ((گوێ مەدەرێ. نیشانەی کەم خوێنی وبێهێزیە !))

هۆمەر زۆر جاری تر لەگەڵ ئەو کوڕە دوابوو.؟ ئەگەرچی نەیدەناسی وناوی نەدەزانی. خاترجەم بوو لێی کە مرۆیەکی پاك ودڵسۆزە. شێوازێکی تابلێی جوانی هەبوو لە ئاخاوتن. بەگلیەکانی دیار بوو کە ئەویش ناڕازی بوو لەو بارەی تیادەژیان. هەمیشە دوورە پەرێز بوو بەتەنیا دەگەڕا.جارێکیان بە ئاشکراو بەبێترس ڕووی لەهۆمەر کردو گوتی:

-((جاکێ ئەوەی لەکن ڕاستە. ئەوەی لاشی ڕاست بێ ئەوا بێ هیچ گومانێك دەڵێم دەست وچاوساغی دوژمنە ! ئەگینا کەی ڕاستە برا لەجیاتی ئەوەی یارمەتی برای بدا لولەی تفەنگی لێهەڵشەقێنێو بیکوژێ... یالەکونجی زیندانێی باخنێ ! چۆن دەبێ ئێمە دوای ئەو هەموو تاقیکردنەوەیە بەوادەو بەڵێنی دوژمن هەڵخەڵەتێین. تو ئەو خوایە شوورەیی نیە هەتاوەکونێ ئێستێ دوژمنی خۆمان نەناسین. تۆ تەماشاکە. لەلایەك بە درۆیان ئێمەیان ڕاگرتوە ! لەلایەکی تر سیخوڕو چڵکاوخۆری دەنێرێتە ناومان وئاژاوەمان لەنێوان تێردەکا. تا بوواری بۆ

هەڵدەکەوێ بە ئارەزووی گونی خۆی بەردەبێتە وێزەی خەڵك ! توخوا بڵێ... کەی ئەمە راستە ؟

نەك هەر ئەو. ئەو باسانەی لە زۆر کەسی تر گوێی لێدەبوو. نارەزایی بە ئاشکرا بە چرۆچاوی زۆر بەیانەوە دیاربوو ، تەنیا ئەوانە نەبێ کەبەرژەوەندیان لەگەڵ ئەمەدابوو !!!

هیربارەکەی بردە سەرکانیەکەو دەستی بەشتنی کرد. بە تیلە چاوێك سەیری کوڕەکەی دەکرد.؟ چەکەکەی لە تەك خۆی دانابوو کەوتبووە ئەندێشیەیەکی قووڵەوە. ئاگای بە تەواوی لەدنیای راستەقینە بڕابوو.

لەو دەمەدا هۆمەر بیرێکی بە مەژی داهات. لەگەڵیدا دڵی کەوتە کوتەو گشت گیانی تەزی ! خۆشی نەیزانی چۆن ئەو بیرەی بۆ هات. رۆژێك لە رۆژان بە ئەندێشەی دانەهاتبوو مەژی ئەو جێی ئەو جۆرە بیرکردنەوانەی تیا بێ. لێوی خۆی گەستەوەو بە توندی ئاخێکی وەبادا. بەهەمان شێوە تەماشای کوڕەکەی کردەوە. چۆن بوو هەر ئاوا مابووەوە. سەیری چەکەکەی کردو ماوەیەك لێی ورد بووەوە. پاشان خێرا نیگاکانی لەسەر وەلادا. نەبادا لەو کاتە کوڕەکە رووی بۆ لای ئەو وەرچەرخێنی وبە شێوەیەکی تر لە مەبەستی بگا ! مافی خۆشی بوو لەو کاتەدا بەهەرجۆرێکیلێکدابوایەوە !

زۆر بەزەیی پیاهاتەوە. لەهەمان کاتدا رقی لە خۆی بووەوە. بیری لەوە کردەوە کە ئەگەر یەکێکی تر بووایە لەوانەبوو کارەکەی ئەنجام دابوایە ! ئەو دەمە ئەو لاوە خوێن گەرمە دەبووە گوری ولەترِی سەی دەچوو.کە بێ هیچ گومانێك ئەو بە مەبەستێکی تر چەکی هەڵگرتووە. لەوانەیە ئەویش وەکو ئەو گوندی سووتێنرابێ. پەرستگایان. خۆشەویستەکەیان هەتك کردبێ. یاخود برایەکی.... هاورِێیەکی.. لە کونجی زیندان مردبێ ، یا لەسێدارە درابێ ! دڵنیا بوو کە ئەویش وەکو ئەو رقێکی ئەستوورو پیرۆزی لە دڵدایە. بەهیوای ئەو رۆژە دەژی تۆڵەی بکاتەوە. دەشێ وەکو شێرکۆ خێزانێکی رەش و رووت ونەداری

بەجێهێشتبێ. ئێستا ئەندێشەی لە کن ئەوان بێ ! کە چۆن برا وردیلەکەیان قووتی رۆژانەیان پەیدا دەکەن. چۆن برا گەورەی. ئەگەر هەیبێ لە خۆشاردنەوە دایە لە ترسی ئەوەی نەوەك لە جێگەی ئەو بگیرێ ! چۆن دایکی لەماڵەوە دانیشتوەو هەواڵی شەرِی برا کوژی دەبیستێ. ئەوگەنجانە دێنیتە بەر چاو کە چۆن لەو چیاو چۆلە بێخاوەن ماونەتەوە.

لەگەڵ ئەوەدا هۆمەر دڵی تێکچوو. خەمێکی ئەستوور بەربینی گرت. ئەو چرکانەی وەبەرچاو تێپەرِی کە چۆن لەگەڵ دەنگی لرمەکان ئاورِیان لە گوندەکەیان دایەوە. لەتۆزو دوکەڵێکی رەش بەولاوە هیچی تریان نەبینی. ئەو وێنانە لە مێشکی وا چاپ ببوو ئەگەر سەریشت قوت کردبووایە نەدەسڕایەوە ! دەزانی کاتێکی چۆن بوو ! هەر بە وشە ئاسانە ئەگینا لە توانای بەرگەگرتنی ئادەمیزاد نیە.لەگەڵ دیتنی چەکەکەو هاتنی ئەو بیرە رەشانە لەودەمەدا. هێندێك شتی بۆدەرکەوت کە تا ئەو کاتە نەیدەزانی. زۆر هەڵوێستی وا هەیە بیر دەگەرِێنێتەوە دواوەو وەکو درِندەیەك رەفتار دەکا. هۆی ئەمەش ئەوەیە مرۆڤ هێندێك شتی زگماکی ئاژەڵانەی هەرتیا دەمێنێ. کە لەبەر باق و بریقەی شارستانیەت شاردراوەتەوە! لە کاتێ ئاوا نەبێ بەدەرناکەوێ ! نەیزانی شتنی هیربارەکە چۆن وابە خێرایی دیماهی هات وتەواو بوو. کەشتەکانی گەرِاندەوە جێگەی خۆی لەبەر دەرگا دانیشت. چەندەی سەیری دیمەنەکانی دەوروبەری دەکرد. بچمەکی هەر دەچۆوە سەر گوندەکەی ئەوان. لە زۆر شتان کت ومت ئەو بوو. بۆیە ئەگەر چی زیندانیش بوو گەلێ کەرِەت پرِبەدڵ هەستی بە بەختیاریەك دەکرد!

لەو دەمەی بەدیل گیرا بوو. نەیتوانیبوو سەردانێکی گوندەکەیان بکا. ئەگینا پێشان ناوە ناوە سەردانێکی هەر دەکرد. دەچوە ناو گوندی. یەك بەیەك چاوی بە ماڵەکان دەگێرِا. لەگەڵیدا وێنەی خانوەکان و رووداوەکانی دەهاتەوە بیر. لە گوندێکی وا بچووك خەڵکەکەی ئەو هەموو ئازارو پەرِاگەندەییە ببینن وئاوایان

بەسەر بێت ! پیاوەکان زۆربەی بەر شالاّوی دڕندانە بکەون وسەرنگون بکرێن. ئافرەتەکان هەموو ناگزور بن و بکەونە سەر جادان. زارۆیەکان روتەڵەو بێناز بمێننەوە ! ئەوەی لە هەمووان زیاتر قازانجیان کرد .ئاکنجیەکەیان بەجێهێشت و زورینەوەگوندەکەیان.

هۆمەر بۆ دوا جار.... بەر لەوەی شەڕی برا کوژی دەست پێبکا سەردانێکی گوندەکەیانی کرد. کات دەمەو ئێوارە بوو ... لەگەڵ چەند کەسانێك بڕیەیان دا ئەو شەوە لەوێ بەسەر بەرن. نان وخواردنیان تەواو پێ بوو. وەکو جاران کە چوونە ناو گوندەکە ڕێو راست ڕێگەی کانیان گرتەبەر. بە پێچەوانەی پێشان کە تابلێی کپ و خامۆش بوو. گوێیان لە دەنگە دەنگێك بوو.

هەموو ترسان وپەرت بوون. وایانزانی دوژمن بۆسەی بۆ ناونەتەوە ! بەلاّم کە زیاتر چونەپێش چەند کەپرێکیان بینی ، کە نزیك بوونەوە هۆمەر ئەحەی ناسیەوە، کە لەسەر بەردێك دانیشتبوو. ئەحە بەگەرمی بۆی چوو باوەشیان لەیەکتر وەرینا، تێر تێر یەکدیان ماچ کرد. بەشادمانیەکەوە لەبن کەپرەکە دانیشتن و دەستیان بە ئاخاوتن کرد:

- ((بێژە ... ئەحە ... چی تۆی گەیاندە ئێرە ؟))

- ((بۆ ... مرۆڤ ئەگەر گەرەکی هەر شتێك بێ دەتوانی بیکا!.))

- ((باشە ئەی لەگەڵ ئەوانەی تر نەبووی.))

- ((نەخێر... بەرلەوەی ئەوان بگیرێن وشوون بزر بکرێن من رەوم کرد.))

- ((سەیرە ... چۆن شیای ئەو ماڵە دەرباز بکەی ؟!))

- ((ها... های... ماڵ دەرباز کردنی چی برام هۆمەر ... ماڵی چی... بزگورێك چییە لەگەڵ خۆم نەهێنا. ماڵەکە چۆن بوو ئاوا دەرگام داخست. نابەخوا هۆمەر... لەو بڕە پارەو پوولەی هەمانبوو زێتر شتێکی دیکەم نەهاورد!))

- ((بەخوا کارێکی پیاوانەت کرد ... دەککە دەستەکانت خۆش بێ))

- ((ئەی چۆن.. برای خۆم ... سەر ساغ بێ ماڵی دنیابەچی دەچێ ، ئەرێ خوا دەزانێ. دەرگام چۆن داخست هەر ئەو داخستنەبوو، یەکسەر ئاودیو بووم ؟))

- ((یانی یەکسەر نەهاتیەوە ئێرە))

- ((نەخێر... نەمدەتوانی ! ئەگەر ئەو بڕە شتە دەبینی ئەوا خڕیم لەو دیو کڕی. ئەگینا وەکو پێمگوتی عەشتەبا چییە لەگەڵ خۆم نەهێنا !))

- ((ئەوەی راستی بێ منیش ناوە ناوە سەردانێکی گوندەکەم هەر دەکەم. دێم ساتەوەختێ دەمێنمەوەو دەگەڕێمەوە !))

- ((چاك دەکەی هۆمەر. مرۆ پێویستە بە ئەمەك بێ. ئەگەر بەرانبەر ئاخ وارێ خۆی بە ئەمەك نەبێ جێی چاوێ نابێ و پشتی پێنابەستری!))

- ((ئەگەر وێرانیش کرا بێ. یادگارەکان هەر زیندوون. دەزانی چ ژیانێکمان تیا بەسەر بردوە. هەر بستێکی پەڕەی یادێکی تیا بەجێماوە. گوێ رادێرە با شتێکت بێژمێ، هەنوکە ئێوها تەماشا دەکەی کەسی تیانەماوە. وەلێ ئەگەر باش لێی وردبینەوە دەبینی سالحۆك وپیرەکانی گوندی وەکو جاران کۆمەڵەیان بەستوە. هێندێك جگەرە دەپێچن و هێندێکی تر مژوولی ئاخاوتنن ! دەباشی لێوردبەوە. بزانە ئەو شتانەی هەموو تیا دەبینی ، یا نا !))

- ((بەخوا راست دەبێی هەموومان لەبەرچاو دێت ودەچێ !))

- ((جا بۆیە کەمن دێمەوە گوندی وەك ئەوەی دایك وخێزانەکەم دیبێ وایە. هەست بە ئارامی وشادیەك دەکەم. رقیشم بەرانبەر دوژمن ئەستوورتر دەبێ. باوەڕبکە من خۆم تاقیم کردۆتەوە. ئەگەر هەر

جارێکی سەردانی گوندەکەم کردبێ. لە هێرشدا گەرمتر بوویمەو بەزەییم بە دوژمن نەهاتۆتەوە. ئەوەی رقت لێیەتی بێژە یا خوا بە دەردی ئێمە بچێ، لەماڵوێران بوون وگوند خاپوور کردن کێوە ؟ لەماڵی خۆیان وەدەرنراین. گوندیان ئاورتێبەرداین و پەراگەندەیان کردین. زەلام ومێرەکانیان شوون بزر کردین. جا توو ئەو خوایە لەمە زیاتر چی هەیە. ئەوەی لە دەستیان هاتبێ کردوویانە و درێغییان نەکردوە.

ئەوان خەریکی ئاخاوتن بوون کە یەکێك هاتە ژوورەوە. بەخێرهاتنی مێوانەکانی کردو لێی دانیشت. کەرووی بۆ لای هۆمەر وەرچەخاند... لەسەر خۆ گرژیەوە. بەگەرمی بۆی چوو ... دوای ئەوەی یەکتریان ماچ کرد ودانیشتنەوە ، هۆمەر بە نیوە شەرمێکەوە گوتی :

-((بۆ ناتناسم ؟!))

ئەحمەد بە دەنگێکی بەرز پێکەنی :

-((چۆن ناپناسیەوە. مەلۆی برامە !))

- ((تووخوا ئەوە مەلۆیە ؟..لێم مەگرە برام.. کە دواجار من بینیم هێشتا مووی لێنەهاتبوو.))

هۆمەر کە ئەوانەی بینی زۆر دڵشاد بوو. یەکسەر بیری لەوە کردەوە کە ئەویش خێزانەکەی بگەڕێنێتەوە !

لەو دانیشتنەدا نیوە نیگایەتی هەر لەسەر مەلۆ بوو. سەرنجی دابوو لێی ورد دەبووەوە. دەیزانی شتێکی لە دڵ حەشارداوە. چاوەڕێ دەکا قافی بێ ئەوجا بیدرکێنێ ! بۆیە بەو پەڕی هێمنیەوە چاوەڕوانی دەکرد. هەتاوەکونێ لە نکاوڕا رووی لە هۆمەر کرد :

- ((کەی دەگەڕێیتەوە ؟.))

هۆمەر بەبزەیەکەوە وەرامی دایەوە. مەلۆ بە شەرمەوە گوتی :

- ((دەمەوێ بێمە رێزی ئێوە !))

هۆمەر هەرزوو زانی مەلۆ مەبەستی ئەوەیە. چونکێ لەو کاتەی دانیشتبوو هەموو گلیەکانی دەربارەی شەڕو شۆڕو جۆری ئەو چەکانە بوو کەتیای بەکار دەهێنرا. بە خۆشیەوە گوێی بۆ هۆمەرو هاوەڵەکانی شل کرد بوو کە بەسەرهات و رووداوە سەیرو پڕ مەترسیەکانی خۆیان دەگێڕایەوە. کە مەلۆ ئەو گلیەی کرد. هۆمەر ماوەیەك بێدەنگ بوو ، رووی وەرچەرخاندە لای ئەحمەد و نیگایەکی پڕ واتای ئاڕاستەکرد. ئەحمەد یەکسەر تێی گەیشت و دەم و دەست وەرامی دایەوە :

-((بۆ سەیرم دەکەی هۆمەر.. گوایا مەلۆ لە ئێوە زێترە ؟! ئەویش پیاوەو با وەکو پیاوان رەفتار بکا. زۆر شانازی پێوە دەکەم. بەڵام...!))

لەگەڵ ئەو بەڵامە ئەو زەردە خەنەی روخساری مەلۆ کە تازە خەریك بوو دەگەشایەوە. کزبووەوەو موچڕکێکی ساردی بەلەش داهات بەسەرسامیەوە سەیری برایەکەی کرد. ئەویش بێئەوەی گوێ بەوبدا یاخود سەیری بکا درێژەی پێدا :

-((بەڵام وا بەباش دەزانم چەند رۆژێکی تر خۆی کڕکا. بەڵکو یارمەتیم دەدات و بە یەکەوە ماڵەکە رێك دەخەینەوە . هۆمەر خۆت دەزانی ئەمەش بەشێکە لە خەبات. بناغە دانانەوەیە بۆ گوندە خۆشەویستەکەمان.. بەڕای تۆش وانیە ؟))

کە ناوی گوندەکە هات خۆشیەك دڵی گرتەوە. سەیری بەرانبەر خۆی کرد، پاسەوانەکە هەروەك خۆی داما بوو. بەردەوام بوو لە ئەندێشەکەی. لە دڵی خۆی گوتی :

-((لە وانەیە هەنوکە خەون بە وڵاتێکەوە ببێنی. وڵاتێکی سەربەست لەسێبەرو سایەی بحەسێتەوە. ئێمە هەموو یەك هێوی و خۆزگەمان هەیە. هیوامان وایە لەوکوردستانە، لەو پارچە بەهشتەی سەرزەوی بە ئاسوودەیی بژین. بە ئارامی و دڵنیایەوە بژین. هەموومان حەزدەکەین لەگەڵ یەك تەبا بین و یەکگرتنمان لەنێوان بێ. کەچی داخەکەم ئەوشتە نییە، بۆ ؟... نازانم ! وەلێ

بـێ هیچ گومانێك تەلەکەو داوی دوژمنە. ئەی ئەگەر وانەکا چۆن دەتوانێ وا بە ئاسانی یاری بە هەمووان بکا. ئاوا برا بکاتە خۆخۆرو دوژمنی برای خۆی !))

لـەو دەمـەدا ، کـە ئـەو خـەریك بـوو هەڵسـێتەوە. دوو گـەنج هاتـنە کـن پاسـەوانەکە. زانـی شـتێك لـە ئارادایـە. بـۆیە بـەدەم خـۆ خـەریك کـردن بـە چـیلکەیەکەوە لە جێگاکەی دانیشتەوە. دوای ئەوەی گەنجەکان دانیشتن دەستیان بـە ئاخـاوتن کرد. لەبەر ئەوەی هێندەیان دوور نەبوو بە ئاسانی گوێی لە هەموو شتێك دەبوو،پاسەوانەکە پرسی :

-((بێژن... شار چۆن بوو ؟))

یەکێکیان پێکەنی :

-((بێژم چۆن بوو... ئەگەر بووێرم دەبێم خەڵکەکە هەمووی بێزارە!))

-((یانی چی ؟!))

لەسەرە خۆو بە کورتی وەرامی دایەوە

- یانی خەڵکەکە هەمووی بێزارەو کەس باوەڕی بە هیچ نەماوە !))

ئەوەی تر گوتی :

- ((بـاوەڕی چـیان بمێنـێ... کاکـە ئەوانـیش گلەیـیان لێناکرێ. دوای ئەو هەموو شتە باوەڕیان بەچی بمێنێ !... ئەی وانیە؟))

- ((باشـە شـتێکم گـوێ لێبوو. دەڵێن گوایە ئاگربەستەکە نەگەیشتۆتە هیچ ئەنجامێك !))

-((... !))

- ((جا ئەمە شتێکی زۆر ئاساییە !))

-((چۆن!؟))

- ((خـۆ گێل کردنی گەرەك نیە. هەموو دەزانین دوژمن ئەوەی مەبەستی بوو ئەنجامیدا. هەنوکەش چ کارێکی بە ئێمە نەما!))

هـۆمەر. نەشـیا چـیتر گـوێ رادێری. بەرقێکەوە چوە ژوورەوە. دڵێ هێندەی دیکـە تـوند بـوو. دەسـتێکی بە نێو چەوانی داهێنا کە تازە خەریك بوو تەنکە جواناوێکی دەکرد،لەسەر جێگاکەی راکشایەوە،لەدڵی خۆی گوتی:

-((دەبـێ هەنـوکە ئەحمـەد چـی کـرد بـێ ؟ لەوانەیـە گوندەکەمان ئاوەدان کـرابێتەوە. ئـای دەست خۆش ئەحمەدبەخوائەگەرئەو کارەیکردبێ ئەوا پێویستە تادنیاماوە راژەی بکەین.))

هەناسەیەکی هەڵکێشاو :

-((دایکمـوان نـەهاتن ! وادیـارە هەوالەکـەیان پێنەگەیشـتوە. ئەگیـنا وەرامێکـیان هـەر دەبـوو، لەوانەیـە کابرا نەوێرابێ لێیان نزیك کەوێتەوە. ئەو مانـدوو بـوو گەڕایـەوە نـێو ڕژێـم ! نەوێـرایە.. ئەگیـنا هـەر دەهـاتن. یاخود نەیدۆزیـوەتەوە.. دەڵـێن چـوونەتە شـار. شـاریش گەورەیەو ماڵێك و دوان نیە. لەترسـی گـرتنیش خوا هەر خۆی دەزانی خۆیان لەکێهە کون حەشارداوە ! ئەگەر هەوالەکەشـیان پێگەیشـتبووایە دوو قاچی تریشیان قەرز دەکردو دەهاتن. ئەوان لـەزوەوە خـەون بـە گەڕانـەوە دەبیـنن. ئەگەر زانیبیان هەرگیز دەستیان لەسەر خەزێـنە ناکێشـنەوە. ئەگـەر بهاتـبووان دوای ئازادکـردنم یەکـەم شـت ئـەوانم دەگەڕانـدەوە گـوندەکەمان. هـەر چـۆنێك بـێ راژەی گـوندەکەم بکـەم لەشەڕی براکوژی باشترە...))

گەیشتە ئەو بڕیەی ئەگەر ئازاد کرا چەك دابنێو لە گوندەکەی خۆی دابنیشێ !. بچێتەوە نێو رەزەکەی و ژیانی جارانی دەست پێبکاتەوە. لە هەمان کاتدا دو دڵ بـوو. دەیزانـی وازی لێناهێنن بە ئارامی دابنیشێ و تووشی نسکۆیەکی هەر دەکـەن! ئەگـەر جارەکـەی تر رایانگواستەوە. ئەوا بێگومان ئەمجارە لە سێدارەی دەدەن !

لـە نـێو ئـەم بیرۆچـکانە سەرسـام بـوو نەیزانـی چیبکا باشە... لە هیکڕا بزەیەکـی هاتـێ و پێکەنینـی بـە خۆی هات ! ئەو هێشتا ئازاد نەکرابوو خەمی

لەوە دەخوارد کە وازی لێناهێنن بە ئارامی دابنیشێ.لەگەڵ ئەوە چیرۆکێکی دایکی بەیاد هاتەوە کە هەرکاتێ بیری تۆزی سەری کردبووا. بەدەم پێکەنینەوە رووی تێدەکردو چیرۆکەکەی بۆ دەگێڕایەوە. درۆ نیە ئەگەر زێتر لەسەد جارانی بۆ گێڕابێتەوە. هەرگیزو هەرگیزیش لێی بێزار نەدەبوو. چیرۆکەکەش ئەمە بوو :

((جارێکیان کابرایەك هێندی هێلکە دەکڕێ و بەرەو ماڵ دەبێتەوە. لە ڕێگادا بیر دەکاتەوەو لە دلێ خۆی دەڵێ: ئەو هێلکانە دەبەمەوە لەبن مریشکە کورکەکەیان دادەنێمەوە. بە ماوەیەکی کەم هەمووی هەڵدێنێ. ئای شتی چاکە. دەبمە خاوەنی کۆمەلێ جوجەڵە. جوجەڵەکان گەورەدەبن. کە گەورەش بوون مریشکی قەلەو پان و پۆریان لێدەردەچێ! ئەوانیش هێلکە دەکەن و هێلکەکانیان دەبێتە جوجەڵە. سەرئەنجام ئەوانیش دەبنە مریشك و هەموویان دەفرۆشم. بە پارەکەی جووتێ تاژی و ئەسپێکی باش دەکڕم. هەموو ئێواران سواری ئەسپەکەم دەبم و تاژیەکان پێش خۆم دەدەم. قامچی لە ئەسپەکە دەدەم و هەیهای لێدەکەم. لەگەڵ ئەمە هەیهایەکی کردو رایکرد. لەو دەمەدا هێلکەکان هەموو کەوتن و شکان !))

-((کێ دەڵێ ئازاد دەکرێین. گومانی تیایە بمانکوژن !))

- ((نەخێر... هەرگیز شتی واناکەن. دوژمن وایکردوە بیرمان بەرانبەر یەك ڕەش بێ. بە لایەنی چاکە بیر لە یەکتر نەکەینەوە! هەمیشە بەرچاو تاریك و ڕەشبین بین. رق و کینەیەکی وایان لە دەروونی چاندووین. مەگەر هەر خوا خۆی بزانێ چۆنە. تووشی گێرەشێوینیەکی وایان کردووین راستی و ناراستیمان لێ تێکەڵ بووە. پێویستە چارەیەك بۆ ئەمە بدۆزینەوە. بەر لە هەموو شتێك پێویستە سەری ئەو کرمە پاك بکەینەوە. دەروونمان پاك بکەینەوە.))

هەڵسایەوە و دانیشتەوە. دەنگێك زنجیرەی بیرکردنەوەی پچڕاند. یەکێ لەزیندانیەکان بە چاوێکی خەواڵوو بەدەم باوشێك دانەوە گوتی:

- ((وا دیارە لە هیچ شوێنێك ئۆقرە ناگرێ ! گوێ مەدەرێ.. ئەو کاتەش وەك ئەو تەمەنەی رامانبووارد بەسەر دەچێ.))

هۆمەر بەبزەیەکی خەماویەوە تێی روانی !

-((چی بکەم...مێشکم هێندە ماندووە نازانم چی بکەم. خۆت بلێ تووخوا کەی ئەمە ژیانە. باوەڕبکە دلم هێندە تەنگە دەبێم هەنوکە شەق دەبەم !))

شێرزاد مرۆڤێکی بنێسی رەنگ زەرد بوو. هەرکە سەیرت کردبووایە بەزەییت پیادەهاتەوە. ئادگاری ئەوەی ئاشکرا دەکرد کە بەبێ تامی چەوسێنراوەتەوە ! جەوروستەم وایان داپلۆسیبوو بە ئەستەنگ هەناسەی دەهات و دەچوو.

هۆمەر لە زۆر شتان حەزی دەکرد یارمەتی بدا. نەشیدەویست بە شێوەیەکی زەق ئەو هەستەی بەدەرخا. نەبادا کورپژگە بە خۆدا بشکێتەوەو هەست بە ناگزوری بکا. دڵنیابوو شێرزاد لە خێزانێکی هەژارە. ئەمە پێویستی بە پرسیارو وەرام نەبوو بە ئاسانی لە نێو چەوانی دەخوێنرایەوە. قەتیشی وەبەر هەڵنەدێناو لێی نەدەپرسی. پاشان بیری لەوە دەکردەوە ئەگەر ناوی راستەقینەی خۆی ئاشکرا بکا. سیخورو چاوساغ زۆر بوون. ئەمەش لەسەر خێزانەکەی لە نێو شار بەگران دەوەستا !

دوای ئەوەی ماوەیەك لەگەڵ شێرزاد ئاخاوتن. هۆمەر خڕ ئەو شتانەی لەکن درکاند کە گوێی لێبوو. پێی راگەیاند کە ئاگر بەستەکە لەگەڵ دوژمندا نوشوستی هێناوە. ئەمە پەلکێشی نێو زۆر باس و خواسی کردن. وای لێهات شێرزاد خۆی دەستی بە گێڕانەوەی بەسەرهاتی خۆی کرد !

- ((پیاو راست بلێ باشە. من بەرایێ هیچم دەربارەی ئەو دوژمنە دڕندەیە نەدەزانی. باوەڕ بکە نەمدەزانی لە سێدارەدان هەیەو زیندانەکان پڕ لاوی خوێن گەرم و دڵسۆزە. لە جیهانێکی تر دەژیام! هەموو ئاواتێکم ئەوە بوو کاربکەم و خۆم پێ بگەیەنم. ئەی چۆن... دڵنیا بووم ئەگەر من کارنەکەم هەر لە نێو خۆمدا گێژ دەخۆمەوە و ژیانم یەك دنك بەرەو باشی ناڕوا. لەنکاوڕا رووداوێك

روویدا هەموو ژیانمی گۆڕی. ئەویش گیرانی سەرهەنگی برام بوو. باوەڕبکە هۆمەر من هێندە لەو ماڵە بووم نەمدەزانی سەرهەنگ دەست لە کونان وەردەداو لە بنەوە کاردەکا. گەنجێکی کرو هێمن بوو هەرگیز خۆی لە شتان هەڵنەدەقورتاند. بەرایی کە گیرا وامزانی لەسەر شتێکی ئاسایی گیراوە. هەر بۆیەش و بێترس بە دوایدا چووم هێندەم زانی منیشیان گرت و لە کونجی زیندانێیان ئاخنیم. جا باسی زیندانەکان لەوانەیە خۆت باشی بزانی. سەرت نەیەشێنم جارێ بەرلەوەی بزانم منیان بۆ گرتوە فەلاقەیەکی باشیان کردم. چەند رۆژێك بەو شێوەیە مامەوە. ئەوەیان خستە ئەستۆم کە دەستم لەگەڵ سەرۆی برام هەبووە و یارمەتیم داوە هێندە سوێندو قورئانم خوارد کەمن ئاگام لە هیچ نیە بێسوود بوو. هەموو زیندانی شارەکانیان پێ گێرە کردم.هەموو جۆرە ئازارێکیان دام. لە کێبڵ و کارەبا تادەگاتە شتە ئەلکترۆنیەکانی تر! رۆژێکیان چێشتەنگاوێکی درەنگ وەکو ئێستا. یەکێکیان هێناو فڕێیان دایە ژوورەوە. لەبەر ئەوەی لە بەتانی لوول درابوو نەمناسیەوە. ئەوەی راستیش بێ لەبەر ئەوەی ئەو دیمەنە بەردەوام دووبارە دەبووەوە زۆر سەرنجم نەدا. هەر یەکێك لە ئێمە نۆرەی بهاتایە بە قاچی خۆی دەچوە دەرەوەو بەو شێوەیە دەیانهێنایەوە ژوورەوە. پاشان نازانم بۆ. کاك هۆمەر زۆر سەیر بوو. لەنکاوڕا سۆزم بزواو موچڕکێك گیانمی گرتەوە. حەزم کردلێی بچمە پێش. بەر لەمن دوو کەسی تر گەیشتبوونە کنی. پەڕۆیان بەدەم و چاوی دادە هێناو ئەو خوێن و جواناوەیان دەسڕیەوە کە لەسەر روخساری تێکەڵ ببوو. لە هۆش خۆی چوبوەوەو نوزەی لێوەنەدەهات. کە سەیری روویم کرد دەتگوت گوللەیەکیان لێدام! دڵم رۆیشت و تاسام ، وا شلەژام ئاگام لە هیچ نەما. کەلێی وردبوومەوە سەرهەنگی برام بوو ! دەم و چاوی بە شێوەیەکی ترسناك شێوێنرابوو. هەر ئەو هۆیەش بوو وایکرد دوانەکەی تر،کە بەرلە من گەیشتنە کنی بسەنگرێنەوە. پەنگرێك کەوتە هەناوم. گریانم لە قوڕگی ماو نەمتوانی بگرییێم. چاوەکانم کرانەوەو برژانگەکانم لەرزەی تێکەوت.

باوەڕ بکە چۆنت بۆ دەگێڕمەوە ئاوا بوو. لەو کاتەدا ئەوەی ئازار چیە لە لەشم دا نەمابوو. تووڕەییەکی وا لە دەروونم سەری هەڵدا بە درێژایی ژیانم هەستم پێنەکردبوو. وەلێ پیاو راست بڵێ باشە. هەرچەندە برای خۆم بوو. کە بینیم لێی ترسام راستە برای خۆم بوو. بێ هیچ گومانێك لە گیانی خۆم خۆشترم دەویست. کەچی وایان لێی کردبوولێی ترسام. سەرم بردە بن گوێی و چرپاندم :

- ((سەرهەنگ... سەرەکە... منم شێرزاد ... برات، نامناسیەوە؟!))

چەند جارێك بەدەم هەنسك دان و گریانەوە ئەوەم دووبارە کردەوە. وا دیاربوو بۆ دواجار هەستی بە دەنگم کرد. بۆیە چاوەکانی بە ئاستەم کردەوەو تۆزێ گرژیەوە ! ماوەیەکی زۆر لە دیاری دانیشتم. چەند خەمم لەدڵ گورا. چوار هێندەش... هەزار هێندەش رق و تووڕەیی. لەو کاتەدا ئەگەر لەدەستم بهاتایە گۆی زەویم دەکردە کوتەك و لە تەپڵی سەریانم دەدا. زۆری پێنەچوو... هێشتا هیچ پەیوێکم لە زاری نەژنەوتبوو کە ناویان خوێندمەوە. هەمدیس چاویان بەستمەوە. وە پێش خۆیان دام و بۆ ژوورێکیان راپێچ کردم. کە گەیشتمە ژوورەکە لەسەر ئەسکەملیەکیان دانام. هێشتا بە تەواوی دانەنیشتبووم کە رووی پرسیاریان ئاڕاستەکردم:

- ((برایەکەت بینی چی بەسەر هاتوە ؟))

-((...!))

- ((دڵنیابە تۆ زۆر لەو دژوارترت بەسەر دێت. ئامۆژگاریت دەکەین وەکو ئەو لەخۆت مەکە. ئەگەر گەمژەڵ وبێئاوەز نی دان بە هەموو شتێکدا بنێ. ئەو غەزری و قاچی لەزەوی چەقاند... تۆ وامەکە.))

-((من هیچ نازانم... باوەڕبکە ئەگەر هەر شتێکم زانیبووا دەمدرکاند!))

- ((چۆن ئاگات لە هیچ نەبووە. ئەی ئەو چەکانەی لە ماڵی ئێوە دۆزراونەتەوە ؟!))

مــن تا ئەو دەمە نەمزانیبوو هیچ پارچە چەکێك لە ماڵی ئێمە دۆزرابێتەوە. بــۆیە واتێگەیشــتم گەرەکیانە لەخشتەم بەرن ! دوای ئەوەی ئازاد بووم زانیم ئەو شــتە راست بوو چەند پارچە چەکێکیان لە ماڵی ئێمە دۆزیبووەوە ! دوای ئەوەی چــەند پرســیارێکیان لێکــردم. وەك ئــەوەی. وایــان بــەباش زانیبێ چیتر خۆیان مانــدوو نەکەن. یەکسەر بەرەو ژووری ئازاردانیان رەوانە کردم.ئیتر تا ئەو کاتەی خۆم لە ژووری زیندانەکە بینیەوە.))

-((شــێرزاد لەگــەڵ ئــەم گێــڕانەوەیە نیشانەی خەم و ماندوو بوونێکی زۆری بــەروەوە لکــا. بۆیە جگەرەیەکی داگیرساندو بە پەرۆشەوە قومێکی لێدا. دوای ئەوەی تاوێ داماو دوکەلەکەی لەسەر خۆ بەبا کرد. دەستی بە ئاخاوتن کردەوە :

- ((لــە زیندان زۆر شت فێر بووم. لە کاتی ئازارداندا بیرم بۆ لایەك بەرهەڵدا دەکرد. زۆر جاران خۆشەویستەکەم دەهێنا بەرچاو. لەگەڵی داخاوتم و رازی دڵی خــۆم بۆ دەدرکاند. ئەو کاتانەم دەهێنایە بەرچاو کە بەیەکەوەمان بەسەر بردبوو. ئیترتائەو کاتەی دەبوورامەوەو ئاگام لەخۆم نەدەما خۆم بەو بیرانە مژوول دەکرد. ســەرەتا ئەوشــتانەم نەدەزانــی بۆیە ئازارەکە زۆر هەراسانی دەکردم. کەچی وردە وردە زیندانیەکانیان فێری زۆر شتیان کردم.))

هــۆمەر زانی شێرزاد زۆر پڕ بووە. بۆیە ویستی برێك شێنەیی بداتە باسەکە. بەو مەبەستە پرسی :

- ((وا دیارە خۆشەویستیشت کردوە ؟))

-((ئەی چۆن... برام هۆمەر... ئەمەش باسی خۆی هەیە !))

شــێرزاد خەمێکــی قووڵ لە چاوەکانی بریسکەی دەدا. کە بینی هاوڕێیەکەی هەستی لەخۆی بڕیوە و بەتامەزرۆییەوە گوێی رادێراوە. دەنگی هەڵبڕیەوە :

-((باوەڕ بکە خۆشەویستیشم وەکو هی خەڵکی دیکە نەبووە. زۆر یەکترمان خۆشدەویســت. حاڵــی ئەوان گەلێ لەهی ئێمە باشتر بوو. رۆژێکیان بینیم و پێی راگەیاندم کە یەکێك چۆتە خوازبێنی. داوای لێکردم شتێك بکەم.! ئەوەی راستی

بــێ تووشــی ســەخڵەتیەکی زۆر بــووم. مــن هەرگیــز بیرم لەو شتە نەکردبوەوە. بەرایــێ وامزانــی درۆم لەگــەڵ دەکــا. ئەمــەش بــە گوێــرەی قسەی برادەرێکم.. ئامــۆژگاری کــردم و گوتــی ئەمە بۆ ئەوە وادەکا تا تۆ تەنگاو بکا. وەلێ کەلێم کۆڵــیەوە راســتی دەکــرد. ئــەوەی چــوبووە داخوازیشــی کابرایەکــی هەبــووەی دەولەمەنــد بــوو، نەمزانــی چــی بکــەم.. ناچار بووم خۆم لێشاردەوە! تائێستای لەگــەڵ دابــێ نەمدیەوە... هەتا ئێستاش هەر خۆشم دەوێ. ئەم هەویرە ئاو زۆر دەکێشێ. با لە باسەکە دانەبڕێم و ئەوەت بۆ تەواو بکەم... وەکو هەموو جارێك لەگــەڵ لــێدان بــوورامەوە. کــە هاتمەوە هۆش خۆم بینیم هەموو دەوریان لەسەر هــەنگ دابــوو. یــەك دوانێك لە سوچێکی دوورەوە دانیشتبوون و بۆی دەگریان. شێت بووم. هەر چۆنێکی هەبوو خۆم گەیاندە لای و سەریم خستە سەر کۆشم :

- ((سەرهەنگ ... سەرهەنگ.. باخێوە.. من شێرزادم.))

بەهــەمان شــێوەی جــاری پێشو گرژیەوە. بەلاْنەکونێ ئەمجارەیان چاوەکانی بە ئاســتەم هەڵێــناو بە دەنگێکی زۆر نزم. کەوێدەچو بە زۆری لە قوڕگی وەدەردەنا گوتی :

-((ببوورە... شێرزاد... برام... تۆش بە ئاوری من سووتای ببوورە...))

منیش بە دەنگێکی پڕ بڕواوە گوتم :

- ((بــە ئــاوری تــۆی چــی بــرام ، خــۆ تەنــیا دوژمنــی تۆنــیە .. دوژمنــی هەمووومانە. دوژمنی داروبەردیشمانە !))

خۆشــم نەمزانــی لــەو کاتــەدا چــۆن ئەوەم هاتە سەرزار. بە شێوەیەکی واشم دەربــڕی زیاتر لە ئاخاوتنی مرۆیەکی دەکرد کە سەری لەو شتانە سپی کردبێ! وا دیاربــوو ســەرهەنگ بەمــە زۆر شــادمان بوو . بەلاّم کە فرمێسکی بە چاوانمەوە بینــی هەســتم کــرد گــریانێك خــۆی بــە قوڕگی هەڵواسێ، ویستی دەستی بەرز بکاتــەوەو فرمێســکەکەم بســڕێتەوە. کــە دەستی بزواند. دەستی بەگرانابیەکەوە کەوتــە سەر زەوی. کە دیقەتم دایە زانیم دەستی شکا بوو، چەند بزمارێکیش لە

باسـکی درا بـوو! کـە سـەیری پەنجەکانیم کرد هەمووی قوت کرا بوون ! باوەڕم بەچـاوی خـۆم نەکـرد ! بـرام هـۆمەر... تـۆ خۆت بێنە شوێنی من، ئەگەر لە جـێگای من بووای هەرگیز باوەڕت دەکرد ؟ نا دڵنیام کە باوەڕت نەدەکرد، ئیدی شێگیر بووم. خۆم بۆ نەگیراو دەستم بە جنێودان کرد. لە هەمووی سەیرتر ... تۆ چـی دەڵێـی ئەگـەر بێژم ، تەرمی سەرهەنگی دوو رۆژ ، دوو رۆژی رەبەق لەوێ مایـەوە ! رۆژی سـێیەم ئەوجا بردیانە دەرەوە. ئەو دوو رۆژە لەکنم بە دوو ساڵ هەبـوو. بـەردەوام گـریام. نـەك من هەموو ئەوانەی لەوێ بوون. لەمن بە کوڵتر دەگـریان. بـرام هـۆمەر... ئـەوەی بۆتـی باس دەکەم گێڕانەوەی بەوشە ئاسانە ئەگینا...))

شێرزاد دڵۆپە رۆندك بە لاچاویەوە رێچکەی بەستبوو. جگەرەکەی تەواو کردو یەکی تریشی داگیرساند.

-((دوای ئەوەی هیچم لەسەر ئاشکرا نەبوو ئازادکرام. هەر چەندە سەرهەنگی براشم هیچی نەدرکاندبوو. بەڵام ئەو کاری تەواو بوو هاوڕێیەکەی دانی بە هەموو شتێك نابوو. کە ئازاد کرام نەمزانی چی بکەم. وێنەی براکەم هەمیشە لەبەر چاو بـوو. چـەند رۆژێـك مامــەوە تارێکـەم دۆزیـەوەو هاتمە دەرەوە. با ئەوەشت پێ بـێژم... لـەو رۆژەوەی هاتـومەتە دەرەوە. ماڵـەوەمان هەمــوو گیراون! دایك و باوکـی پـیرو خوشـکی جحێل... هەمووی گیراون. سەیرکە بۆ چی هاتین تووشی چـیبووین. باوەڕبکـە کـەمن هاتمـە دەرەوە لام گـرنگ نەبـوو بچـمە کن هەر لایەنێك. ئەوەی لەکن من گرنگ بوو چەك هەڵگرتن و تۆڵە کردنەوە بوو.))

هۆمەر کە بەتەواوی ئاوێتەی باسەکە ببوو ، مشەیەکیلێوە هات و خیزی لەگەڵ قوتدایەوە. زۆر زۆر دڵگیر بوو. شێرزادی لەکن خۆشەویستتر بوو. بۆیە نەیکردە نامەردی و ئەویش بەسەرهاتەکەی خۆی سەرلەبەری بۆ گێرایەوە. لەو کاتەی دەوریان گرتن و، رایانگواستنەوەوگوندەخۆشەویستەکەیان ئاورتێبەردان.تائەوکاتەی تیادا دەژیان

- ((باشە ئەگەر لێرە ئازاد بووی. نیازت وایە چی بکەی ؟))

هۆمەر بە نیگەرانەوە ئەو پرسیارەی کرد.

- ((نازانم... هەتاوەکونێ ئێستا هیچ بڕیەیەکم نەداوە. ئەی تۆ ؟))

- ((لەوانەیـە بگەڕێمـەوە گـوندەکەم. بـەدوای ماڵـەوەم نـاردوە. جـا نازانم رۆژگاریش بۆ کوێمان راپێچ دەکا .))

-((دەبوایە لە زووەوە خێزانەکەت بگەڕاندبووایەوە.))

- ((لـە مـێژە بـە دوامـدا نـاردوون. نـازانم بـۆ هـیچ وەرامێکـیان نیە .))

-((لەوانەیە پێیان نەگوترابێ!))

- ((منـیش هـەروای تـێدەگەم. ئەگینا ئەوانیش هەموو هێویەکیان هـەر زوریـنەوە بـوو. بـۆ ئـەوە دەژیـن جارێکـی تـر بگەڕێـنەوە گوندەکەیان.))

- ((لەوانەیە گوندەکەتان خۆش بێ ؟))

- ((تواهوو... تواهووجا ئەوە پرسیارە دەکەی !))

وێنەی گوندەکەیانی هاتەوە بەرچاو. دەنگی شمشاڵەکەی بە نزمی بەرزبووەوەو لـەبن گوێـی لەریـەوە. چاوی پڕگریان بوو. حەزی دەکرد لەو دەمەدا شمشاڵەکەی لـەکن بووایەو هەتا کولێ دڵی دادەمرکا بیژەندبووایە. بە هەموو هێزێکی فووی پـیا کردبووا. جا خوای دەکرد خوێن لە زاری فیچقەی دەکرد و شمشاڵەکەی سوور سوور دەبوو.

- ((باشە یەك کوڕت هەیە ؟))

- ((بەلێ... ئەگەر هەنوکە هیچی ترمان زیاد نەکردبێ !))

— ((دیارە شتێك لە ئارادا هەبوو !))

هۆمەر بەبزەیەکەوە سەری بۆ لەقاندو بەبەڵێ وەرامی دایەوە.

- ((کوڕەکەت ناوی چییە ؟))

- ((بێوار...))

- ((بێوار... بێوار یانی چی ؟!))

ئەو پرسیارەی کرد و تاوێ بێدەنگ بوو. پاشان بەشەرمێکەوە گوتی :

- ((بـبوورە کاك هۆمەر ئەو هەموو پرسیارە دەکەم. هیوادارم لێم زویر نەبی !))

- ((نا.. هەرگیز وابیرمەکەوە. تۆ برای منی.))

ئەمەی گوت و دەستی بەلێکدانەوەی وشەی بێوار کرد، بێوار یانی بێهەوار ، بـێلانە ، مـرۆڤ کـە لـە خاکـی خـۆی هەڵکەنـرا دەکەوێـتە قون دەریان و بێوار دەمێنێـتەوە. ئێمەش وەکو بۆم باس کردی. لە خاکی خۆیان هەڵکەندین. ماڵیان وێـران کـردین و خاکـیان ئاور تێبەردابن. تەنانەت کانیاوەکانیشیان تەقاندەوە ! ئەوەی راستی بێ دایکم ئەو ناوەی لێنا.))

هۆمەر و شێرزاد هاوڕێیەتیەکەیان رۆژ بەرۆژ پتەوتر دەبوو. هۆمەر شێرزادی وەك شێرکۆ دەهاتە بەرچاو. رەفتارو هەڵسان و دانیشتنی کت و مت شێرکۆ بوو. وەلێ وەکو ئەو چوست و چاپوك نەبوو. وەکو ئەویش رۆشنبیر نەبوو. دەنا هێمنی و لەسـەرخۆی و شـێوازی ئاخاوتنـی زۆر لـەوی دەکرد. دوای دانیشتنەکەیان بە ماوەیـەك ئـەوجا هۆمەر بیری لەو پەیڤانە کردەوە کە دەربیڕی. بیری لەوەکردەوە کە هەنوکە بێوار خوشکێك یاخود برایەکی بۆ پەیدا بووبێ ! خۆشیەك ختوکەیدا. بـۆ ماوەیـەك خۆی پێوە خەریك کرد. کژی لەشی هاتەوەو چرای هیوایەکی لەدڵ دایسـا. باوێشـکی هاتـێ. حەزی کرد رابکشێ و سەر خەوێك بشکێنێ. کە چی لەو کاتەدا یەکێك گازی کرد. لە جێگاکەی هەڵسایەوە بە دوای دەنگەکە چوو

((٤))

کاروانەکـە ئەگەرچی وەڕەزو بێزار ، شل و خاو ببوو. هەناسەی هەردەهات و دەچـوو. ژیـان وەك دوو چـەرخە وەدەرچـەرخاو بـەردەوام بـوو. چـرکەی میلی کاتژمێـریش هێدی هێدی پەڕی بۆ مێژوو زیاد دەکرد. بیری مرۆڤیش لەو خێراتر و بەلەزتر هەنگاوی دەنا

دەنگـی لاوکەکـە بەتووڕەیـی بـەرز دەبـووەوە ! لە نێو چیاودۆڵەکان دەنگی دەدایەوە . خۆی لە هەموو کونج و کەلەبەرێك دەپەستا. سەری بە هەموو کوچەو کۆلانـێکدا دەکـرد. لە نێو هەموو بۆشاییەك ئارامی دەگرت. بەرەنگاری هەموو بەربەسـتێك دەبـووەوە. هـێلانەی لـە دڵێ هەمـوو کەسـێکدا چێدەکرد. خەڵکی بەورياییەوە گوێیان بۆ رادەدێرا. بە ئاگاداریەوە وشەکانیان هەڵدەسەنگاند.لەگەڵ ئـەوەش... لەگەڵ ئەو هەموو گریەو شیوەن و زاریەی لە قاوغی لاوکەکە بوو، لەگـەڵ ئـەو هەموو فیگان و ژان و واتایەی لاوکەکە دەریدەبڕی. بەشێك هەر لە گوێی گادا خەوتبوون. بەردەوام لەتەلی کەراتیان دەداو و سترانی سەر لێشێواویان دەچڕی !.

* * *

کەژێ بەپەشۆکاویەوە لە دیار مەلۆتکەکەی دانیشتبوو، سەرنجی دابووە بێوار کە لەم ناوەدا یاری دەکرد

- ((کـوڕیژگەکەم روونـە ... تکـات لـێدەکەم روونـە. خوا لەسەر سەرانە و دەزانێ تینی هیچم نەماوە !.))

ئـەو پەیوانە وای لە بێوار دەکرد گەرمتر بێ لە یاری کردندا. ناوە ناوە ئاوڕی لێ بداتەوەو بەرووی بزیقێتەوە.

-((روونـە کـوڕیژگەکەم روونـە... تکات لێدەکەم روونە. خوا دەزانێ تینی هیچـم نـەماوە. دڵـم بەرگـەی ئـەو هەموو خەمە ناگرێ، ئاخر بێژە ئەو دڵە بچـکۆلەیە چـۆن بەرگـەی ئەو هەموو شتە بگرێ ؟! تکا دەکەم روونەو مەرەدی باوکت مەنێوە !))

ئەگەر چی تووڕەو ئەنری بوو، زوو پەژیوان بووەوە. هۆمەر چ کارێکی سووك و نابەجێـی نەکـردبوو. پاشـان ئـەو هـەردەم شـانازی پێوەدەکـرد. بەشـان و باڵێ هەڵدەگـوت و پێـیوە دەنازی. لە کۆڕوکۆمەڵێ ژنان. کە ئەگەر چی زۆر کەمیش

دادەنیشتن ، باسی دەکرد و خۆی پێ هەڵدەدا. خۆشی نەیزانی بۆ لەو دەمەدا ئەو وشەیەی هاتە سەرزار !

— ((وەرە کورِم روونە. وەرە کن دایکی خۆت. گوێم بۆ رادێرە. من هەنوکە هەموو شتێکی تۆم. باوکت... خوا دەزانێ هەنوکە لەکوێیە! لەکام یاڵ واژی دەبێتەوە. یاخود بەسەر کام ترۆپك هەڵدەزنێ.. کێ دەزانێ ؟ مەگەر هەر خوا خۆی نەبێ.))

مەلۆتکەکەی توندتر بەسینگی نوساند. بە چاوێکی پڕ فرمێسك تێی راما. دەستی بە ماچ کردنی کردو لەباوەشی رایهەژاند :

-((بینابیم دایێ کیژۆڵەکەم... بینابیم دایێ.))

رابۆ لەگەڵ دەنگی گریانەکە تاوتاو چوە ژوور سەری

-((ئاگات لێی بێ کچی خۆم... ئاگات لێی بێ. کا بیهێنە وێیدە من.))

لە هەمێزی خۆی ناو بەدەم هات و چوونەوە دەستی بەلاواندنەوەی کرد:

- ((ژیربەوە شیرنۆکەکەم... ژیربەوە بەرخۆڵەکەم. من قەتم نەزانیوە شیرین گریا بێ ! ئەو هەموو شتەی بەسەرهات. هەموو چەکێکی لەسەر تاقی کرایەوە. قەتم نەزانیوە جارێك... تەنیا جارێك تاقە نووزەیەکی‌لێوە هاتبێ. تۆ بۆ دەگرێی، بەرخۆلەکەم تۆ بۆ دەگرێی ؟!))

ماوەیەك بەرلەوەی شیرین لە دایك بێ. کە هێشتا شتێکی ئەوتۆ لە ئارادا نەبوو. هۆمەر برِیەی دابوو کە دوای بێوار ئەگەر کورِیان بێ ناوی بنێن هەڵۆ. هەتاوەکونێ وەکو هەلۆ بەرزەفرِەکانی شیرینێ ئازاو بووێرو چاو نەترس بێ. ئەگەر کچیش بێ.. ئەوا ناوی بنێن شیرین. هەتاوەکونێ وەکو چیای شیرین جوان و روو سوور و گەردەنی وەکو لوتکەکانی بەرزو بڵند بێ. کەژێ ئەو داخوازیەی هۆمەری لەکن رابۆ نەدرکاندبوو. بۆیە کە لە دایك بوو. رابۆ لە بێوار چی کرد. لەمەش هەمان شتی دووبارە کردەوە. لە لایەك بەختیاری پێوە دیار بوو لە

لایەکی ترمات و مەلوول دەهاتە بەرچاو. بە پەشۆکایەوە لە حەوشەکە دەهات و دەچوو لەبەرخۆی منجەی دەهات.

کەژاڵ دەیزانی رابۆ بیر لەچی دەکاتەوە. هەر لەبەر ئەو ئەگەرەش دەترسا. دەترسا ئەگەر بەدلێ نەکا. لەوانەیە بغەیدی و زویر ببێ. بەهیچ جۆرێکیش حەزی نەدەکرد دڵی بشکێنێ. ئەگەرچی بووك و خەسوو نێوانیان بە باشی باس نەکراوە. زۆر کەم هەبووە لەگەڵ یەك تەبا بن. بەلاّم ئەوان وانەبوون. ئەو تەواو وەك کچی خۆی تێی دەرِوانی. ئەمیش وەك دایکی خۆی رەفتاری لەگەڵ دەکرد !

کە رابۆ کت پڕ وەستاو چوە ژوور سەری. ترپەی دڵّی هێندە دیکە زیادی کرد. وەك ئەوەی چەقۆی لەسەر راگیرابێ ئاوا بوو. رابۆ بوواری ئەوەی نەدا ئاوا بمێنێتەوە. کەوتە گلیان :

-((دەزانی کچم ناوێکی خۆشم بۆ بەرخۆلەکەمان هەڵبژاردوە .))

کەژی بە قورِگ وشك بوونێك و زمان تەتەلەییەکەوە وەرامی دایەوە :

- ((هۆمەریش ناوێکی داناوە !))

رابۆ رووی گرژ بوو. دەم و چاوی هەڵگلۆفت و هەستی بە زامدار بوونێك کرد کەچی بەسەر خۆی نەهێنا. بە چاوێکی فرمێسك تێزاوەوە گرژیەوە:

-((یانی چی ؟!))

کەژێ هێدم گربوو تاماوەیەك نەشیا هیچ بێژێ.پاشان بەشەرمەزاریەوە گوتی:

- ((مەبەستم هیچ نەبوو. باوەرِ بکە مەبەستم هیچ نەبوو. هەتاوەکونێ تۆ هەبی کەس بە هیچ ناچێ. هەر تۆ مەزن و گەورەی هەمووماني.))

رابۆ بێدەنگ بوو. بە ناگزوریەوە دانیشت و پاڵی دایە دیوارەکە. هەناسەیەکی هەڵکێشا کە بۆنی نامرادی ودڵشکاوی لێدەهات. لەو دەمەدا بێوار چوە کنی ، بەکرِی لەسەر کۆشی خۆی دانا.

-((نەتگوت... بێژە بزانم چ ناوێکت هەڵبژاردوە !))

- ((هیچ... بەردێکی لەسەر دانێ!))

- ((تکا دەکەم ئازارم مەدە. من بە ئەنقەست وام نەکرد. چەند پەیوێك بوو لەزارم دەرچوو، بە هیچم وانەگوت. ئەگەر هۆمەر باوکیشی بێ. وەلێ تاوەکو ئێستێ چەندی بۆ بێوار کردبێ بۆ ئەمەش هەر هێندەیە.تۆ لە جێی باوك و دایك و هەموو کەسێکی ئەوی !))

- ((وامەلێ کچم... وامەلێ. ئەو زۆری بۆ کردوە. ئەگەر هەر یەکێك لەو میللەتە وەکوئەو بووایە و وەکوئەوی بکردبووایە هەنوکە کاربە جۆرێکیتر دەبوو. هەرگیز وامەڵێ.

هەتا ئەو دەمەش دڵنیا نەبوون و بە تەواوی نەیاندەزانی هۆمەر چی بەسەر هاتوە.ئەگەر چی لاونیو وێکەوتبوون کە بەدیل گیراوە. وەلێ باوەڕیان نەدەکرد. ئەو دەمەی ئەو هەواڵەیان زانی.رابۆ یەکسەر رووی لەکابرا کرد، ئەوەی هەواڵەکەیبۆ هێنابوون، پێی گوت:

- ((هیچم لێ مەشێرەوە. ئەگەر هەرشتێك روویداوە ئەوا پێم بڵێ. پێویست بەم بینەو بەردەیە ناکا. بڵێ تەرمەکەی لە کوێیە با بچیین بیهێنینەوە !))

رابۆ ژیانی لە نێو شەڕو ئاژاوە بەسەر برد بوو. دەیزانی شتی وا سەرەتا بە پێچ و پەنا دەگوترێ. بۆیە بەرایێ باوەڕی نەکرد. هەر چەندە کابرا سوێندی خواردو سێ بەردی فڕێدا. هێشتا دڵی ئۆقرەی نەدەگرت و بڕوایی نەدە هێنا ! هەر بەو ئومێدە بوو سەردانێکی بکاو هەموو شتێك بە چاوانی خۆیەوە ببینێ. سەرباری ئەو خەمە ،خەمی تەحۆشی هاتبووە سەر. لەو شەوەی بە تووڕەیی چوە دەرەوە. لەو شەوەڕا زۆر گۆڕانی بەسەر داهات. بەیانیان زوو دەچوە دەرەوە تا ئێوارەیەکی درەنگ نەدەگەڕایەوە. کە دەگەڕایەوەش ماندوو هیلاك بوو، جلەکانی نیشانەی کارکردنیان پێوە دیاربوو. شتاقیان لە نهێنی تەحۆ نەدەگەیشتن. ئەویش هیچی لەکن نەدەدرکاندن.

تەحۆ ئەو شەوە کە لەماڵ چوە دەرەوە زۆر بیری دزێوونابەجێ خۆیان لە مەژی ئاخنی. زۆر نیازی خەراوی لە دەروون گەلاڵە بوو. هەر کە قاچی راستەی لە دەرگا ئاودیوی دەرەوە کرد بڕیەیدا ئەو شەوە بێ پارە نەگەڕێتەوە! بۆ ئەم مەبەستەش یەکسەر بیری لە هەمزە کردەوە. ئەو هەمزەیەی کە بەڕۆژ چەرچیاتی دەکردو بەشەویش قومارو مەیخانە پیشەی بوو! وا خووی دابووە خواردنەوە ، ئەگەر شەوێك پارەی خواردنەوەی نەبووایە ئامادە بوو بەهەرچی رێگەیەك بێ پارە پەیدا بکا. پیاوی قوماربازیش لە دەشەوان شەوێك گیرفانی پڕ نیە. بۆیە هەردەم بەدوای داو تەڵەکەدا دەگەڕا، هەموو زیندانەکانی وڵاتیشی بینیبوو !

تەحۆ ماوەیەك بەر لەوەی لەترسی گرتن و شون بزرکردن خۆی بشارێتەوە. لەتەك ئەو کوڕە پاکەتی دەفرۆشت. باشی دەناسی و زۆر جاران باسی خۆی بۆ کردبوو. ئەگەر چی مرۆڤێکی زۆر دڵ و دەروون فراوان بوو زۆر پیاوەتی لەدەست دەهات. تەحۆ لەبەر ئەو قومار کردنەی کەیفی پێنەدەهات. هەوڵیشی دەدا لێی دوورکەوێتەوەو تێکەلێ نەبێ. خۆشی نەیزانی لەو دەمەدا چۆن بیری لە هەمزە کردەوە!

بە خەمباریەوە هەنگاوی دەنا. هێند دە ترسا لە سێبەری خۆی دەڕەویەوە. لەوە دەترسا وەکو زەلامەکانی تر شوون بزربکرێ. ئەو ماوەیەی کە لە ماڵەوە بوو دەرەوەی نەدیبوو هەست بەترس کردنەکەی لە جاران زیاتر ببوو ! کە دەستی بە سمێڵی داهێناو گەندە مووەکانی سمێڵی بەردەست کەوت. هەترەشی چوو ! گلیەکەی ئەو شەوەی وەبیر هاتەوە کە چەکدارەکە کردی. ئەو شەوەی پیاوەکانی تیا شوون بزر کرا:

-((هێشتا گوجیلەیە... کەی بوو بەسەگ چارەیەکی دەکەین !))

وەك ئەوەی کەتنێکی گەورەی کردبێ بەپەشۆکاویەوە ئاوڕی لەم لاو لەولای خۆی دەدایەوە. هەستی ڕاگرت. دنیا کپ و خامۆش بوو هیچ لە ئارادا نەبوو، هاتنە دەرەوەکەی زۆر بە هەڵە زانی !

- ((نەدەبوایە بەو شەوە بێمە دەرەوە !))

هەزار بیرو وردە ئەندێشەی بۆ هات. بیری کردەوە ئەگەر لەسەر کارێکی ئیوها بگیرێ چیدەکا ؟! ئەگەر هەموو کەسێك لێی خۆش بێ. ئەوا بەبێ هیچ گومانێك هـۆمەر سـەری دەبـڕێ. هەربەسـەربڕین سەری دەبڕی ! هەستی بەشەرمەزاریەك کـرد.نەیزانـی چـۆن ئاوای بیر کردۆتەوە. نەبوایە رێگە بە مەژی بدا لە سنووری خۆی زێتر پێ درێژبکاو لاق لێهەڵبڕێ.

- ((مـرۆڤ پێویستە لە کاتی تەنگانەدا زانایانە بیر بکاتەوە. ئەو شڵپە شڵپە لە تەنکاوێکی وادا شورەییە !))

هێندە خەمی لە خۆی خوارد چاوی پڕ گریان بوو.

- ((تەحۆ... چۆنی ؟))

کـە سـەیری کـرد شـۆڕش هاوڕێی بوو. شۆڕش دانێك لە قوتابخانە دەیخوێندو دانێکـیش لەگـەڵ ئـەو پاکەتی دەفرۆت. گەنجێکی هێمن ولەسەرەخۆ بوو. تەحۆ زۆر بـاوەڕی پێدەکـردو زۆریشـی خـۆش گـەرەك بوو. لە کاتی تەنگانەدا هانای وەبەردەبـردو سـوودی لە ئامۆژگاریەکانی وەردەگرت. شۆڕش ئەگەر چی تەمەنی لـە دەوری شـانزە حەڤدە ساڵان بوو. هێندەی پیرەمێردێکی دنیا دیتەی دەزانی. سەری لە زۆر باس وخواسان دەردەچوو. کە دەربارەی هەر شتێك باخاوتانە زۆر لە سەرخۆ پەیوەکانی قەتار دەکرد. بە دەنگێکی نەرمیش دەریدەبڕی

- ((سوپاست دەکەم کاك شۆڕش تۆ چۆنی ؟))

شـۆڕش خەم ونامۆییەکی لە وەرامەکە بەدی کرد ! وەلێ وەسەرخۆی نەهێنا. دڵنیا بوو شتێك لە ئارادا هەیە. ئەگەرنا تەحۆی بەشەو لەدەرەوە نەبینیبوو. ئەو ئاگـاداری هەمـوو شـتێك بـوو. دەیزانـی دیسان راو دەستی پێکردۆتەوەو تەحۆ پارێزگاری خۆی دەکاو ناگەڕێ !

- ((خێرە... بەو شەوە بۆ کوێدەچی !))

ویستی زانایانە پەردە لە رووی نهێنییەکە هەڵمالێ.

- ((دڵم تەنگە ... حەزم کرد هەوایەك وەرگرم .))

تەحۆ خۆشی نەیزانی ئەو وەرامەی چۆن بۆ هات. بۆیە کە دیماهی پێهێنا وەك ئـەوەی بارێکی گرانی لەئەستۆی هێنابێتە خوار، هەستی بە حەسانەوەیەك کردو پشیەکی وەبەر هاتەوە.

-((منـیش هـەروەك تۆم. دڵنیام بێزار نابی ئەگەر بەشداری پیاسەکەت بکەم !))

- ((نا... بە پێچەوانەوە. کەرەم کە ...))

بـە جـووتە دەستیان بەرۆیشتن کرد. شۆڕش هەوڵیدەدا بێئەوەی تەحۆ هەست پێـبکا رێگەیەکـی بـێ مەترسـی بگـرێتە بـەر. بـۆیە هەر بۆ نێو کۆڵانانەکانی دەبردەوە. لە هەمان کاتدا دەیویست گرێی نهێنیەکانی دڵی بکاتەوە. بۆیە هێدی هێدی دەزوەکەی شل دەکردەوەو داخاوت.

-((نازانم بۆ ئەمشەو هەست بەدڵتەنگیەکی زۆر دەکەم ! چەندی کردم نەشیام لـەماڵەوە دانیشم. وام هەست کرد ئەگەر هەر لەژوورەوە بم لەوانەیە شەق بەرم. ئـەی چـۆن کاکـی خۆم. دوێنێ ئەنجامی تاقیکردنەوەی سەری ساڵم وەرگرت. بە هـیچ جـۆرێ لەگەڵ ئەوە ناگونجێ کەمن هەوڵم بۆی داوە. ئەو شوێنە وەرم ناگرێ کـە مـن گەرەکمـە. ئەگـەر بێیتە سەر راستەقینە مافی ئەوەم هەیە وەربگیرێم. بەلاّم تۆ ئاگات لەمە نیە ... دڵنیام ئاگات لێی نیە. هەر قوتابیەك بە شێوەیەك نمـرەی بـۆ زیـاد دەکرێ. ئەمەئەوەیە... ئەوەی تر شتێکی ترە ... ئیتر هەروا. ئـەو مانـدوو بوونەی من وزۆری وەکو من بە فیڕۆ دەڕوا ولەبن پێی ئەوانەدا بزر دەبـێ !ئـەو شـەونخونی خـۆماندوو کـردنە هەمووی بە فیڕۆ دەچێ ... جا خۆت دەزانی ئەو ماندوو بوون بە فیڕۆچوونە یانی چی !))

تەحۆ بەکزیەوە بزەیەکی هاتێ:

- ((وا دیارە خۆت ماندو نەکردوە !))

- ((ها. ها. های... ئەوە چی دەڵێی. برای خۆم... کاکی خۆم. چما وازدێنن بە ئارەزووی خۆت بخوێنی ، هەر رۆژەی یەکێکت دەنێرنە ژوور سەری. هەر رۆژەی بە بیانگەیەك لە قوتابخانەت دەردێنن. هەر رۆژەی بە جۆرێك دەتتۆقێنن ! ئەگەر لەگەڵ ئەوان نەبی مافی ئاژەڵیشت پێ رەوا نابینن))

- ((هەر ئەوەشە هۆی دڵتەنگیەکەت ؟! لە چاو خەمی من دڵۆپێك نیە لە دەریا !))

- ((ئەگەر ئەمەت لا کەم و چکولانەبێ ، بێژە بزانم خەمی تۆچیە ؟!))

- ((هەر واز بێنە باشترە !))

- ((وا دیارە خاترجەم نی لێم !))

- ((ببوورە مەبەستم ئەوە نیە. حەز ناکەم تۆش ئازاربدەم. نامەوێ بە خەمی خۆم قەڵس وماندووت بکەم.))

- ((ئەوە چی دەبێی تەحۆ..من شانازی بەوە دەکەم بەشداری خەمت بکەم. دڵنیاش بە ئەوەی لەدەستم بێ درێغی نەکەم.))

- ((چیت پێ بەژم شۆڕش. خۆت دەزانی برایەکەم لەدەرەوەیە. لەدوای دەست پێکردنی شەڕی براکوژی بزربووەو هیچ هەواڵێکی نیە. دەڵێن گوایە دیلە !وەلێ شتاقمان بڕوایمان نایێ!))

- ((ئەوجا ئەوە چی تیایە ... خۆت یا دایکت بڕۆن سۆراخی بکەن. بەلاّم بەڕای من دایکت بچێ باشترە. نەوەك تۆش تووشی نسکۆیەك بی. هەر چۆنێك بێ ئەو ئافرەتەو نەختێ باشترە !))

- ((باشتری چییە ... ئەوانە دەزانن ئافرەت چییە ؟!))

- ((باشترە ...هەر چۆنێکی بێ... باشترە !))

- ((باشە گریمان ئەوا دایکم نارد. نا بێژی چۆن بینێرم. باوەڕبکە تاقە پوولێك چییە لەماڵێی گومان نابەین. دەبێن زگی تێر ئاگای لە هی برسی نیە. ئەمە زۆر راست گوتراوە !))

شۆڕش تاوێ داما:

- ((گرنگ نیە. ئەوە چارەکەی ئاسانە. من نەختێکم هەیە بۆتی دێنم. ئەگەر هەت بوو بیگەڕێنەوە. ئەگەرنا گەردنی باوکیشت ئازاد بێ. بەلاّم یەك تکام هەیە. حەز دەکەم شتەکە لە نێوان خۆمان بێ ونەچێتە دەرەوە !))

تەحۆ لەو دەمەدا گلیەکانی کەژێی لە نێو گوێی زرنگایەوە:

- ((جا تی تیایە ... بڕۆ قەرز بکە. نەشوورەییەو نەهیچ. قەرز دوومالاّن ئاوەدان دەکاتەوە. ئەمڕۆ لە ئێمەیە سبەهی لەوان. لەوەتەی دنیا دنیایە هەروەها بووەو هەر ئاواش دەبێ !))

پەیوەکانی دایکیشی بەرەنگاری بووەوە :

- ((نا... هەرگیز خۆم تەریق ناکەمەوە. ئەگەر داوا لە یەکێ بکەم دەست بەروومەوە بنێ؟ ئەو کاتە دەبێ جلێ تەڕبکەم وبە خۆمی دابدەم !))

-((ببوورە کاك شۆڕش مەبەستم ئەوە نەبوو !))

-((پێویست ناکا شەرم لەیەکتر بکەین، منیش برای تۆم.ئەگەر لە کاتی وادا بەکەڵکی یەکتر نێین کەی دێیین !))

تەحۆ باسەکەی بۆ لایەکی تر بردەوە.کەوتە گێڕانەوەی ئەو ژیانە تاڵەیکەرایاندەبوارد ! ژیانێکی وابوو ئەوەی لە تیرەی مرۆیان بووایە زگی پێدەسوتاو بەزەیی پیادەهاتەوە. بەبێئەوەی ئاگای لەخۆی بێ پەیڤی وای لە زار دەردەچوو، زۆر ترسناك بوو. گەلێ جاران بیریلێدەکردەوەو بڕیەی دابوو ئەو جۆرە گلیانە نەکا. کەچی بێدەستی خۆی باسەکە رایدەکێشاو دەیکرد! هەتاوەکونێ بۆی

دەردەکەوت کە هەڵەیەکی کرد تووشی هەڵەیەکی تر دەبوو. بۆیە بەتووڕەییەوە بەردەوام دەبوو لەسەر ئاخاوتن وگوێی نەدەدایە :

- ((کاك شۆڕش ... ئەو ژیانەی ئێمە هیچ ئاژەڵێك پێی رازی نابێ. من سەرم لەوە سوڕماوە نازانم بۆ دەژین! ئەگەر هەر بۆ ئەوە بێ لە ئاخ واری خۆ ببینە خزمەتکارو ستۆکەچی خەڵکی،وابزانم مردن سەدکەرەت پیاوانەترە !تۆ سەیرکە ... هیچ شتێکمان پێ رەوا نابینن. لەوەش سەیرتر ئێمە خۆمانین. هەر یەکی بەدوایی کلاوێکی بابردو کەوتوەو لەسوچێکەوە زوڕنا دەژەنێ. هەموو واتێدەگەن دەرمانی راستەقینەی ئێمە بەکار هێنانی بیری خەڵکی دیکەیە ! جا هەر کەسێ یەکێك دەکاتە جێ روانگەی خۆی. فلاَن وفیسار دێنێتە گۆڕی و خۆی لەیاد دەکا. دەبێ ئەوە بزانین پێویستە ئێمەلە نێو ئازارەکانی خۆمان ، لەنێو لاپەڕەکانی مێژووی خۆمان لە داو دەرمان بگەڕێین. توو ئەو خوایە ئەوە راستە لە کۆتایی سەدەی بیستەمین خەڵك لەسەر خوانی تۆ هەڵپەڕن وتۆش لەبرسان خەوت لێنەکەوێ ! هیچ دینێك وئاینێك ئەمە پەسن دەکا ؟!))

شۆڕش بە هوشیاریەوە گوێی رادێرابوو، ئاوێتەی وشەکان ببوو. دەم نادەمیش ئاوڕی ئەم لاو ئەولای خۆی دەدایەوە. چونکی تەحۆ وا گەرم داهاتبوو ئاگای لە دەنگی خۆی نەمابوو ! گەلێ کەرەت زیاد لە پێویست دەنگی هەڵدەبڕی.ئەوەی شۆڕشی حەپەساندبوو ئەوە بوو تائەو کاتە ئەو تەحۆی بە مرۆڤێکی ئاسایی و تا رادەیەکیش گێلۆکە تێدەگەیشت. کەچی بۆی دەرکەوت کە تەحۆ زۆر لەوە گەورەترە وەکو ئەو تێی گەیشتبوو مەژی و جۆری بیرکردنەوەی زۆر لەخۆی گەورەتر بوو! لەوەترسا بەوشەوە دەنگی تەحۆ تووشی شتێکیان بکا ! هەر بۆ ئەو مەبەستەی رێڕەوی گفت وگۆکە بۆ ئالێکی تر وەرچەرخێنی دەستی بەپرسیاران کرد !

- ((ئەو ماوەیە ناتبینم. وێدەچی کارێکی تر بکەی ؟))

- ((نەخێر... هیچ کارێك ناکەم !))

- ((...!بۆ ؟))

- ((وا دیارە ئاگات لە هیچ نیە. ئەی نازانی دیسان راوی ئێمە دەستی پێکردۆتەوە. هیچ کەسێك لە ئێمە لەژیانی دڵنیا نیە ! لەلایەکی تر لەبەر هۆمەر. لەوانەیە بزانی ئەوەی براو کەسی لەدەرەوەیە بەشێکی زۆری گیراون !))

شۆڕش لە نێو ئەو هەموو پرسیارو وەرامە بۆی دەرکەوت کە بێکاری رۆلێکی گرنگی لە دڵتەنگی هاوڕێیەکەی هەیە. بەڵام نەبادا بە جۆرێکی تر لێکبداتەوە بە هیچ جۆرێك باسەکەی بەو لایەوە نەشکاندەوە.

- ((باشە خۆ هەر وانابێ ... پێویستە چارەیەك بدۆزیتەوە !))

- ((دەزانم نابێ... چارەیەکیشم دۆزیوەتەوە))

ماوەیەکی زۆر رۆیشتن شۆڕش چیتر باسی قەرزی نەکرد. تەحۆ زانی شتەکە هەر پیاوەتی نواندن بوو، ئەگەر کەوتە کاری راستەقینە هەمووی پوچەڵ دەبێتەوە ! نەك لە شۆڕش بەتەنیا. لەزۆران کەسی تر ئەوەی هەست پێکردبوو. پەژیوان بووەوە لەو باسانەی لەگەڵی کردەوە.

-((نەدەبوایە ئەو هەموو شتەی لەکن بدرکێنم. هەر کەس لە ماڵی خۆی. ئەویش سای ئەو خەڵکە. خۆ فریشتە نیە. نەخێر... نەدەبوو وابلەزی ئەوەی بن بەرێ بخەمە سەربەرێ.ئەوەی لەدڵمدایە بەچرکەیەك بە گۆڕێی وەربکەم. ئەو خەڵکە کە گوێ لە ئازارەکانی کەسێك دەگرێ بۆ ئەوە نیە یارمەتی بدا. بەڵکو بۆ ئەوەیە خەوشەکانی بزانێ!))

شۆڕش بۆی داخاوت :

-((مرۆڤ پێویستە گەورە بێ. لەهەموو ئەو کۆسپانە گەورەتر بێ کە بەرەورووی دەبنەوە. ئەگەر هاتوو بەرانبەر هەر ئەستەنگێك وتەگەرەیەك

چاشمیش وشپرزەبێ. ئەوا بێگومان بەرگە ناگرێو زوو چۆك دەدا. لە کاتی ئاواش زۆر جار بیری ناپەسنی بەمەژیدا دێ ! ئەگەر بێتو ئاگاداری خۆی نەبێ لەوانەیە وەرچەرخێ ولەڕێ لابدا !))

-((هەمووی لەسەرەوە شتێك دەڵێن. لەناخەوەش شتێکی دیکەن. ئەگەر هەموو مرۆیەك باش بن وەك خۆیان دەردەخەن. ئەو هەموو تاوان وچاوساغیە لەکوێ دێ ! باشتر وابوو هەر نەمدیبووا. توانای گوێگرتنی ئەو جۆرە گلیانەم نیە !))

لە هیکڕا وەستا. بێئەوەی گوێ بداتە هاوڕێیەکەی کەبەبایەخەوە بۆی داخاوت. یەکسەر دەستی بۆ تۆقە درێژ کردو گوتی :

-((ببوورە کاك شۆڕش وابزانم لێرە دەبێ بگەڕێمەوە !))

شۆڕش بەسەرسامیەوە تەماشای کرد. ویستی شتێك بڵێ. وەلێ بێدەنگ بوو هیچی نەگوت. کە تەحۆ ماڵئاوایی‌لێکردو خەریك بوو بڕوا. ئەو جا گوتی :

-((دەبێ ببووری هەنوکە هیچم لەکن نیە. کاتێك دیاری بکە هەتاوەکونێ بەیانی پارەکەت بۆ بێنم !))

-((سوپاست دەکەم پێویست بەو ماندووبوونە ناکا))

لەسەر داخوازی و مکوڕ بوونی شۆڕش ، بەیانی کات و شوێنی دیاری کراویان دانا تیادا یەکتر ببینن. تەحۆ هەر چەندە بەسەر خۆی نەهێناو هەرێی پێدا. وەلێ لە ناخەوە باوەڕی پێنەهات. لەگەڵ ئەوەش چۆنی گوتبوو وای کردو هەرێی خۆی بەجێهێنا. بەیانی لە کاتی دیاری کراو گەیشتە ئەو شوێنەی دیاریان کردبوو.

تەحۆ تا رادەیەکی زۆر دەترسا. زۆر بەسەرهات و روداوی گوێ لێببوو. بیری لەوە دەکردەوە کە بچێ ...یانا. ئەگەر چی چوونەکەی لەکن راست نەبوو. بەلاّم لەبەر ئەوەی هەرێی دابوو ئەوەی هەڵبژاردو بڕیەی چوونیدا !کە شۆڕشی بینی

لەسەرەوە گرژیەوەو لەناخەوەشەرم دایگرت ، وەك ئەوەی سواڵ بکاوابوو !لە دڵی خۆی پاڕایەوەو دەستی بەرزکردەوە :

- ((خوایە کەس تووشی قەرزان نەکەی))

تەحۆ کە پارەی نەبوو وایدەزانی کەی پارەی دەست کەوت رێ وراست دەگاتە کن هۆمەر ، کەچی وانەبوو ! لەوکاتە شەڕ گەرم بووەوەو رێوبان بوونە کونە مشك. ئەوانەی کە شارەزای رێگاکە بوون ئامۆژگاریان کرد کە بۆ ماوەیەك خۆی بگرخێنێ ونەچێ !

کەژێ کە مەلۆتکەکەی هەروەکو خۆی بە توندی لە باوەش گرتبوو دەیهەژاند. بەردەوام بیری دەکردەوە. تاوێك دەگرژیەوە. تاوێکی تر کزو غەمبار دەبوو :

- ((ئێ توو ئەو خوایە ... توو ئەو خوایەی‌لەبان سەرانەوەیە ئەگەر ناوەکە نەڵێی‌من وام نەگوت تۆوای لێبکەی.ئەی وانیە.من وام نەگوت تۆ وای‌لێبکەی‌خۆت.))

رابۆ سەری شۆڕ کردەوەو نقەی لێوە نەهات. بگرە نیگایەکیشی ئاڕاستە نەکرد. وەك ئەوەی هەردوو گوێچکەی پڕی لۆکەکردبێ وابوو.

- ((ئەگەر بمزانیایە ئیوها پێ دڵگیر دەبی قەت ئەو گوەم نەدەخوارد. خۆ کفرم نەکرد. چ تفم لەئاسمان نەکردو چ پۆلیە ئاوریشم لە قورئانێ نزیك نەکردەوە.گلیەکی راست ودروستم پێگوتی. واباشتربوو. توو ئەو خوایە واباشترنەبوو ؟ حەزت دەکرد درۆم لەگەڵ کردبووای ... حەزت دەکرد...؟!))

رابۆ بەسەری زاری وەرامی دایەوە

-((ئەوجا دایکم بۆ خۆت زویر دەکەی ! ئێوەژن ومێردی یەکن و زارۆش زارۆی خۆتانە. من کەرم خۆم تێکەڵ دەکەم، سەری سیرم قونکی‌پیوازم ! کەراتیەکە لەمەڕ خۆمەو سووچی کەسی دیکە نیە.)) کەژێ دەستی بەگریان کردو پاڵێکی بەبێواری وەنا. کە خەریك بوو دەچوە کنی. کەوتە سەر عەردی و

ئــەویش دەســتی بەگریان کرد. رابۆ هێندەی دیکە ئەنری. لەگەڵ ئەوەش بریەیدا هــیچ نــەکا. بەتیلە چاوێك سەیری کردو لە جێگەی خۆی نەبزووت. لەدڵی خۆی گوتی:

- ((ئۆی لەو کەرە ...وادەزانی بەو رەفتارەی والەمن دەکا باخێوم. ئۆی لەوکەرە!))

لەدڵــی خــۆی وای گــوت. کەچی کە بێواری بینی بەو رەنگە گریا. ئاوری لە هەناوی دایسا. بەگورجی هەڵسایەوە ولەهەمێزی کرد :

- ((بینایــیت دایــێ کــەژێ ... بــۆ وات لــەو کــورپژگە کرد. بینابییت دایێ کەژێ، دەککە بە گوری بی. من کورپژگەم بۆ تۆ بەخێو کردوە! چۆن دڵت بەرایی دەدا وایلێبکەی، دەککە بە گوری بی!))

کەژێ کە ئەمەی ژنەوت سەرسام بوو! لەگەڵ ئەوەش کەیفی پێهات وگرژیەوە. رابۆ کە ئیوهای بینی. هێندەی دیکە غەیدی:

- ((بەچی پێدەکەنی سەیە... حاڵت خۆشە. بەچی پێدەکەنی ؟!))

ســاڵحۆکی باوکیشــی ئــاوا بوو. کە شتێکی ئەقڵ نەگرتبووا عەرش وقورشی دێنایە گۆڕی وتەزرەکوتی دەکرد. تا ئەو دەمەش شتەکان وەکو خۆی لە مێشکی مابــوونەوە. لــە ئەستەنگ و شادمانیدا دڵی خۆی پێی دەدایەوە.؟ ئەو ماوەیەی لەتاراوگــەی ژێــریان بەســەر بــرد ، وای لێکــرد گــەلێ جــاران دەســت بخاتــە بن گوێچکەی و لاوك و ستران بۆ پەڕاگەندەیی نامۆیی خۆی بچڕێ. کە هەرزەکار بوو تــازە هەڵــدەهات. گاڵــتەی بــەو جــۆرە لاوکانــە دەهــات. کەپێگەیشــت وقەیرە بــوو.گاڵــتەی بەبیرکردنەوەیپێشــانی دەهــات،کە دادەنیشت وسەیری ئەو گەرما سووتێنەرەی دەکرد دەیگوت :

- ((تۆ بڵێی لەو دنیایە لەدەربەدەری و پەڕانگەندەی ناخۆشتر هەبێ ؟ دەبێ چ لــەوە ناخۆشــتر بــێ ،لەســەرماو ســۆڵە وشــەختەو بەفروبۆران لە دیار ئاگردا لە خانۆچــکەی خــۆت دانیشتبێ وهەموو خێزانەکەت دەوریان دابێ. لەو ئاگردانەت

جوێبکەنەوە. لەخانوو گوندو وارو نشیمەی خۆت هەڵکەنن. ئۆی خوایە گەورەکەم دەبێ شتی لەوە ناخۆشترت گوراندبێ ؟!))

رابۆ هەر قڕەی دەهات :

- ((هەتیو چەکەی گەزبەل بەڕشك ... بۆ وات لەو زارۆیە کرد ؟!))

کــە هــێور بووەوە. بەخاویەوە چەند جارێك ناو لەپی بە تەوێلی بێوار داهێنا. ئــەو زەنگوڵە جواناوەی سڕیەوە کە وەك ئاونگ لەسەر تەوێلی نیشتبوون. پاشان بە نەرمی خۆی لارکردەوەو تەوێلی ماچ کرد. کەژێ ئەو مەراقەی هەر لەدڵ بوو. بۆیە دوای تاوێ بێدەنگی دەستی پێکردەوە :

-((تۆ ناوەکەت نەگوت ... تەنیا گەرەکمە بزانم چ ناوێکت هەڵبژاردوە؟!))

-((هۆمەر چ ناوێکی هەڵبژاردوە ؟))

-((شیرین ...))

رابــۆ وردە وردە گــرژیەوە. وەك ئــەوەی هەواڵــی زیــندوبوونەوەی وێســفی پێگۆترابێ خنی بوو! پاشان بەگەرمی لە تریقەی پێکەنینێی دا :

- ((تەوو ئەو خوایە راست...!))

-((قاتێ درۆت لەگەڵ ناکەم!))

دەستیان بە ئاخاوتن کردەوە. وەك ئەوەی نەپیکیان بێ نەبەلا ! رابۆ گوتی :

-((دڵمــان یەکە. ئەوەی راستی بێ منیش هەر ئەو ناوەم دانابوو ... خوایە لە کاری تۆ!))

ئــەوەی راســتی بــێ کــەژێ زیــاد لە پێویست حەزی لەناوەکە بوو. ناوەکە بە گوێــرەی ئــەو واتایەکــی مەزنی هەبوو. بە منداڵی ساڵحۆکی باوکی بەسەرهاتی ئەو ناوەی بۆ دەگێڕایەوەو دەیگوت :

- ((کچی خۆم شیرین نیشانەی سەربەرزیە. ئەی نابینی چەند گەردن بەرزانــە بەرانــبەر هەمــوو هێرشــێکی دڕندانــە وەستاوە ! ئەی نابینی گاڵــتەی بــە هەموو ئەو گەمژەلانە دێ کە بەنیازی خاپوورکردنی دێن.

کچی خۆم... شیرین زیندوەو وەك ئێمە بیر دەکاتەوە. وەکو ئێمەچاوی هەیەو هەموو شتێك دەبینێ. برۆ سەری پێبکەو گوێی بۆ بگرە. بزانە بەسەرهاتی ئەو ناوچەیەت هەموو بۆ دەگێڕێتەوە یا نا. ناوی هەموو ئەوانەت بۆ دێنێ کەنوکە ڕم وسەرەنێزیان لە جەرگی زارۆکان راکردوە. باسی ئەو کێوی وپێپەتیانەت بۆ دەکا کە هاتنە کوردستان و پڕیان دایە ئابڕووی ئافرەتەکان. ماڵی هەژارو نەدارانیان هەتا شارەزور خاپوور کرد ! گوێ رادێرە بزانە چۆن و بەچ ئاوازێك ئەوانەت بۆ باس دەکا !گیانی شیرین گیانی پیرۆزە بۆ ئێمە. گوێ بدەرێ کچی خۆم. دەبێژن لەو دەڤەرەی ئێمە پاڵەوانێك هەبوو. کوڕێك بووە لە کوڕە ئازاکانی ئێمە. ناوبانگ و شۆرەتی دنیای پڕکردبوو. ببووە کۆسپێکی گەورە لەبەردەم دوژمنان. لەشەڕێکدا هەستی بە شتێك کرد. بیری کردەوە کە ئەو دەڤەرە چیایەکی کێمە. ئەگەر بێتو چیایەکی ئاوایان هەبێ ئەوا کەس دەرەقەتیان نایێ. بۆیە کە خاترجەم بوو لەو شەڕەدا شەهید دەبێ. بڕیەی دا ببێتە چیا! واشی کرد. هەر چەندەی لێیاندا لە شوێنی خۆی نەجولاً. هەتاوەکونێ بووە ئەو چیایە گەردەن بەرزە. کەلێیان پرسی بۆ وات کرد :

- ((هاواری کرد ... هۆی گەمژەلێنە ... کەرو بێئاوەزینە. گوایا نازانن وار چەند شیرینە.))

لەو رۆژەوە ئەو پاڵەوانەیان لەکن شیرین بوو، ناویان لە چیایەکە نا شیرین. زامەکانی لەشی بوونە کانی و هەڵقولاًن !

کەژێ لەو دەمەی کە ئەوەی لە باوکی ژنەوت. حەزی دەکرد شیرین ببێتە پتکە خۆڵێك وقووتی بدا. هەر لەبەر ئەوەش زۆر زۆر کەیفی بەو ناوە دەهات کە هۆمەر دابینابوو!

لەو کاتەدا لەدەرگای درا. کەکەژێ دەرگاکەی کردەوە ئەو کەسە بوو هەموو جارێك هەواڵی هۆمەری بۆ دەهێنان هەرکە چاویان پێکەوت یەکسەر زانیان چی دەبێژی ! هەر لەگەڵ دانیشتنی کابرا گوتی :

-((ئەگەر گەرەکتانە بچنە کن هۆمەر. لەو کاتە باشترتان وەگیر ناکەوێ!))

تەحۆ ماوەیەك بوو کاری دەکردو تەیارو ئامادەبوو. هێشتا ئەو گلیەکانی تەواو نەکردبوو کە ئەو خۆی گۆڕیبوو لەتەکی دانیشتبوو. رابۆ وێدەچو بەم هەڵس وکەوتە قەڵس بووبێ. حەزی کرد هێندێك شت بە کوڕەکەی بڵێ. بۆیە بە هەنجەتی چالێنان چوە دەرەوەو بە تیلە چاوێکیش دیاردی بۆ کوڕەکەی کرد. ئەویش تاوێ دوای ئەو چوە دەرەوە. رابۆ چرپاندیە بن گوێی :

-((کوڕم کەر مەبە. ئاگاداری خۆت بە. دەزانی دنیا گۆڕاوە، کەرو خۆش باوەڕ مەبە. زوو فریو مەخۆ.کێ دەڵێ بۆ ئەوە نیە تۆ بخاتە داوێکەوە. کێ دەلێ پارەی سەری تۆشی وا لەبەرێی دانیە ! ئاگاداری خۆت بەو تەواو باوەڕی پێمەکە. ئەگەر ئەقلت شتێکی نەگرت نەیکەی.. ها.. باشە ؟ ئەگەر گومانیشت کەوتە دڵ خۆتیلێ بشارەوە!))

تەحۆ بە بڕوا بەخۆبوونێکەوە گوتی :

- ((وا دەزانی منداڵم ! چۆن دەتوانی من فریو بدا. هەهای... دایکم... وا دەزانی دنیام نەدیوە. هیچ خەمت نەبێ ، قەت ناتوانێ من پێوە بکا. ئەگەر شتێکی ئاواشی لێگومان بکەم. خۆیلێناشارمەوە. نا... ئەوە کاری پیاوان نیە. دەست لە خنخنۆکەی دەنێم و دەیخنکێنم!))

رابۆ لەگەڵ ئەو گلیە ترسێکی لەدڵ گورا ، رەنگیشی کەمێك تێکچوو، شتێکی سەیری لە روخساری کوڕەکەی بەدی کرد. کە تا ئەو رۆژە هەستی پێنەکردبوو !

- ((وا بزانم من بچم باشترە. پیرێژنێکی وەکو من کەس هیچی پێ نالێ!))

- ((هێی... دایکم ، دەڵێی قەت لێرە تاقە هەناسەیەکت هەڵنەمژیوە. ئەوانە پیرو جحێل دەزانن !))

- ((کوڕم کە بیردەکەمەوە ئیوهام پێ باشترە.))

- ((دڵ لە دڵ مەدە. تکا دەکەم نەبترسەو نەدڵ لە دڵ بدە. هۆمەر پێویستیبە پیاوێکە پشتی بگرێ ، نەوەك ژنێك بۆی بگرێی!))

رابۆ ماوەیەك دیقەتی دایەو ونەختێك گرژیەوە :

-((بڕۆ کوڕم ... خوا ئاگادارت بێ. خوا پشت وپەناو پشتیوانت بێ. وەلێ چۆنم پێگوتی وا بکە.. باشە کوڕم ؟))

تەحۆ بەخۆشحاڵیەوە سەری بەڵێی بۆ لەقاند. بە غەمگینیەوە بەرووی گرژیەوە! رابۆ چیتر خۆی بۆ دەربەست نەکرا. لەنکاوڕا پڕی دایەو ماچی کرد.

لەگەڵ کابرا بەجووتە وەدەرکەوتن ومالّ ئاواییان کرد. بەر لەوەی لە دەرگای حەوشە بچنە دەرەوە. کەژێ بە شەرمێکەوە گازی کرد. بەدەم نزگرەیەکەوە قورئانێکی بچووکی دەرهێناو دایە دەست تەحۆ :

- ((ئەوە بدە هۆمەر. پێی بێژە ئاگای لە خۆی بێ و لەبەرییێ خۆی بنێ. بەڵکو خوا بە هۆی ئەو قورئانەوە دەیپارێزێ ! پێی بڵێ ... باشە؟ پێی بڵێ لەبەرییێ خۆی جوێ نەکاتەوە !))

تەحۆ قورئانەکەی وەرگرت هیچی نەگوت. دەرگاکەی کردەوەو لەگەڵ کابرا چوونە دەرەوە.

* * *

دنیا پەردەیەك تاری و رەشی بەسەر دادرابوو. خەڵکەکە هەمووی بێزار، کەس باوەڕی بەکەس نەمابوو ! خۆ فرۆشتن وهەڵگرتنی چەکی نامەردی کەوتبووەبرەو! دوژمن لە جاران دڕندەتر بەربووە گیانی خەڵکەکە. دەستی بەخاپوورکردن و سووتاندنی گوندەکانی کوردستان کرد.

کاروانەکە بەماتیەوە هەنگاوی دەنا. هەموو لەیەکتر رادەمان وبەچاو یەکتریان دەدواند. دڵتەنگ و بێ هیوابوون. لەگەڵ ئەوەش چەکیان هەر لەشان بوو. فیشەکدانیان وەکو جاران لەمل بوو. خەنجەرو شەشاگریان لەبەر پشتێبوو. وەلێ خوێن مەیوولاشە ساردو سڕ بوون!

* * *

یەکێك چوە بن سەری هۆمەرو هەواڵی ئازاد بوونی پێگەیاند !بە پێچەوانەی هەموو زیندانیەك کە ئازاد دەکرێ.. خەنی دەبێ. ئەو هیچ خۆشیەکی پێوە دیاری نەدا. بگرە لە جاران زگارتر بوو. دوای ئەوەی ئازادکران. لەگەڵ شێرزاد بەجووتە ئەوێیان بەجێهێشت. بەبێ هیچ نەخشەیەك ملی رێگایان گرت و لەوێ دوورکەوتنەوە. ماوەیەکی باش رۆیشتن ئەوجا شێرزاد گوتی :

- ((باشە چی بکەین ... بۆ کوێ بچین ؟!))

هۆمەر تاماوەیەك هیچ وەرامێکی پێ نەدرایەوە.پاشان گوتی :

- ((خۆت دەزانی من باوەڕم بە هیچ نەماوە. بۆیە ناتوانم چیتر چەك هەڵگرم ! بڕیەم داوە بگەڕێمەوە و گوندەکەم ئاوەدان بکەمەوە.))

- ((دوژمن وا خەریکە گوندەکانی ئەو لایەش دەسووتێنێ. چۆن دەتوانی گوندەکەی خۆتان ئاوەدان بکەیەوە!.))

-((گوندەکەی ئێمە دوورەو جارێ دەستی دوژمنی ناگاتێ.))

هۆمەر ئەمەی گوت و بێدەنگ بوو. کەوتە بیرکردنەوە. هەر بیری کردەوەو بیری کردەوە. هەموو لاپەڕەکانی خەباتی هێنایەوە بەرچاو. هەموو ئەوانەی هاتەوە بەرچاو کەمابوون. ئەوانەی کەکوژرابوون. شێرکۆو هەزارەهای وەکو شێرکۆ. بەزەیی بەخۆی بە هەموو نەتەوەکەی هاتەوە. ئەوان چیان دەچاندو بۆ چیان دەڕوانی ، چیان دەدووریەوەو چیان وەبەر چاو دەکەوت ! رووداوێك بوو تا بڵێی لەدڵ گران وسووتێنەر.

شێرزاد بە بێزاریەکەوە گوتی :

-((ئەگەر لەدڵت گران نەبێ منیش لەگەڵت دێم !))

هـۆمەر بـە خۆشەویسـتیەکەوە سـەیری کردو بزەیەکی هاتێ یەك دووجاران دەستی لە شانیدا و پێی گوت :

- ((گوندەکەی ئێمە هی تۆشە !))

شێرزاد نەیدەزانی بۆ کوێ دەڕوا ، هەر چی هۆمەر بووبە گورجیەوە هەنگاوی دەنا. شێرزاد لەنکاوڕا بەناکامیەوە وەستا:

-((پێویسـت ناکـا ئـێمە خۆمان لە یەکتر ببەستینەوە. هەر یەکە دەبێ ئەو ڕێگەیە بگرێتە بەر کە چارەنوس بۆی نوسیوە !))

-((مەبەستت چییە ؟!))

-((وا بزانم من بڕۆم باشترە !))

-((بۆ کوێ؟))

- ((بۆ ئەو دیو...ئەگەر ڕێککەوت دەچمە دەرەوەی وڵات. چاوم بەرایی نادا لێرە بمێنمەوە !))

بەبێدەنگـی بـەردەوام بـوونەوە لـە ڕۆیشـتن. هـەردووك کـزو مـەلول ناگزورو پەریشان بوون.

شێرزاد گوتی :

- ((من دەڕۆم... وەلێ دواجار حەزدەکەم ماڵەوە ببینم !))

ئەگـەر چـی هـۆمەر لـەو ڕاراییە سەرسام بوو. بەسەر خۆی نەهێنا ! هەستی دەکـرد چەکەکەی ببوە بارێگی گران بۆی. بە پێچەوانەی پێشان کەهەر هەستی پێنەدەکـرد. بگـرە زۆر جـاران بە خۆشەویستیەوە بە هەمێزی خۆی وەدەناو ڕازو نهێنیەکانـی خـۆی لەکن دەدەرکاند. بیری کردەوە کە ئەویش ماوەیەکی زۆر بوو ماڵەوەی نەبینیبوو. بۆیە وای بەباش زانی ئەویش سەردانێکی ماڵەوە بکا.

-((ئەگـەر ڕێککـەوت هەر بەیەکجار ئەوانیش لەگەڵ خۆم دێنم. لەمێژە بە هێوی و خۆزگەی گەڕانەوەن. وا باشترە کارەکە هەر بکەمە یەکجارەکی !))

وێـنەی گـوندەکەی هێـنایەوە بەرچـاو. دەیویست شوێنێك هەڵبژێرێ کەسەر لەنـوێ خانـووی تـیا بنـیات بنێـتەوە. هـەر چەندە هێنای وبردی لە شوێنەکەی خۆیانـی باشـتر نەدۆزیـەوە ! وای بەدروسـت زانی گوندەکە هەر لە شوێنی خۆی ئاوەدان بکرێتەوە !

- ((بیر لەچی دەکەیتەوە ؟!))

-((منیش لەگەڵ تۆ دێم. پێویستە منیش سەردانێکی ماڵەوە بکەم ، ئەگەر بشگونجێ ئەوا لەگەڵ خۆمیان دێنم. ئەی بەڕای تۆش وا باشتر نیە.))

- ((با.......!))

ئەوان لەو ئاخاوتنە بوون کە گەیشتە گوندێك و بۆ فراوین لایان دا

* * *

لـەم لایـە هـۆمەر دەگەڕایـەوە. هێوی بڕو دڵشکاو، زویرو زگار بوو. لەولایە تەحـۆ بـە گەرمـیەوە هـەنگاوی دەنا. بەخۆشەویستیەوە. وەك ئەوینداڕێکی دڵ ناسـك وهەسـت بـەرز لـە لوتکە چیایان ڕادەما ! سەیری خەڵك ودیمەنە جوان و قەشەنگەکانی دەکرد. لەدڵی خۆی دەیگوت :

-((ئەگـەر بگەمە کن هۆمەر ناگەڕێمەوە ! نا... هەرگیز ناگەڕێمەوە. باش بـوو دەربـاز بـووم. لەئەنجامدا ئاواتەکەم هاتە دی. چەك هەڵدەگرم و بەرەنگاری دوژمنان دەبمەوە!))

خۆی بە مرۆڤێکی مەزن و بە دەسەڵات هاتە بەرچاو وشانازی بەخۆی کرد !

- ((ئـا.. چـەك هەڵدەگـرم ...وای ئەگەر چەکێکی باشم دەکەوێتە دەست ! دەچـمە ناوەنـدی شـار ... ئـا... چی تیایە. دەچمە ناوەندی شارو تۆڵە لەوانە دەکەمـەوە کـە چـاو لـە خەڵکـی سوور دەکەنەوە. ئەگەر چەکیشم لەدەست بێ ناتـوانن بمدەنـە بەر زڵلان. ناتوانن لێم نزیك بنەوە. ئەی چۆن ئەو کاتە ئەو پیاوە نابن کە بووێرن لێم نزیك بنەوە!))

ئـەو هەستە وای لێکرد گەرمتر... بەگوڕتر... بە جۆشتر هەنگاوان هەڵێنێ ، لەگەڵ هەر هەنگاوێکیش ئەوەی دەهاتەوە بەرچاو کە لە گوندەکەیان دەردەچوون. دەنگـی لرمەکانیان لە نێو گوێی دەزرنگایەوە. تۆزو دوکەڵەکەی وەك خۆی بینی بەرز دەبووەوە. فرمێسکی وەکو جاران لەچاو گلۆربووەوە.

❊ ❊ ❊

[کاروانەکـە بـەردەوام بـوو لـە ڕۆیشـتن. ئەهـریمەنیش زێتر داری لە ئاورەکە وەردەدا. هـەر کـەس خـۆی لە کن راست و راستەقینەبوو. هەژارو چەوساوانیش بـەردەوام دەبـوونە خۆراکـی شەڕ. قەل وداڵ بەلاشەو گۆشتی گەنج ولاوان خەنی بـبوون. کاروانەکـەش هەر بەردەوام بوو. دەنگی لاوکەکەش بەردەوام دەهات! بە سـۆزتر بـەرز دەبـووەوە. تەلی سۆزەکان زێتر زرینگەی دەهات. ئەگەر چی چرای هـیوایان کـز بـبووەوە، باوەڕیـان لـەق وشـلۆق ببوو. هەرگیزاو هەرگیز کۆڵیان نـەدەدا، هـەنگاویان هـەردەنا. هـەوا دەوەسـتا... ئـەوان نەدەوەسـتان. ڕووبار دەوەسـتا ... ئـەوان نەدەوەسـتان. هەمـوو شـتێك دەوەسـتا ... ئـەوان هـەر نەدەوەستان وئەگەر بەکەمیش بووایە ڕێگاکەیان هەر دەبڕی ...]

نوسەر لە چەند دێڕێکدا

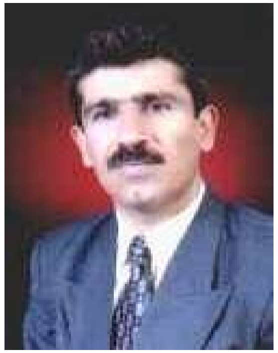

- کامەران احمد محمد امین(کامەران مەنتك)
- لەساڵی **١٩٦٣** لەشاری هە ولێر لە گەرەکی تەیراوە لە دایك بووە.
- لە ساڵی **١٩٨٣** ئامادەیی پیشەسازیی بەشی کارەباییەکانی تەواو کردووە.
- لە ساڵی **١٩٩٢** بە تاقیکردنەوەی دەرەکی گە راوەتەوە خوێندن.
- لـە سـاڵی **١٩٩٦-١٩٩٧** بـە کالۆریۆسـی لـە بەشـی مـێژوو لـە زانکـۆی سەلاحەددین هێناوەتەوە.
- لە ساڵی ١٩٩٩-٢٠٠٠ ماستەری لە بەشی مێژووی نوێ لە هەمان زانکۆدا وەرگرتووە .
- لە ساڵی خوێندنی ٢٠٠٠ بەکالیۆریۆسی لە ماف وەرگرتووە .
- ئێستا خەریکی کارنامەی دکتۆرایە لە زانکۆی مووسڵ.

بەرهەمەکانی نوسەر :

بڵاوکراوەکان

١- سۆشیالیزم ئێستاو لەداهاتوودا (وەرگێڕان ١٩٨٤)

٢- فرمێسکی ئەستێرە (شیعر ١٩٨٨)

٣-	پریاسگەی ڕێگای سەرکەوتن (چامە ١٩٩٢)

٤-	کوردستان لەنێوان ململانێی نێو دەوڵەتیو ناوچەییدا (١٨٩٠- ١٩٣٢)، توێژینەوەیەك لە مێژووی سیاسی و ئابوریدا .مێژوو

٥- ململانێیە نێودەوڵەتییەکان لەسەدەی بیستەم دا(وەرگێڕان) بەهاوکاریەوە.

٦ — بێوار (ڕۆمان) بەرگی یەکەم، کۆچ، ٢٠٠٤

٧- لەگەڵ چەندین وتارو توێژینەوە لەگۆڤارو ڕۆژنامە کوردیەکانو سایتەکانی ئەنترنێتدا ...

بڵاو نەکراوەکان

توێژینەوە

١- ئازادی لە نێوان فەلسەفەو یاسادا، توێژینەوەیەك لە فەلسەفەی مێژوویاسا .

٢- ئازادی و شارستانیەت، توێژینەوەیەك لە فەلسەفەی مێژوو.

٣- کوردستان لە پەیوەندیە ناوچەییەکاندا، توێژینەوەیەکی سیاسی، شرۆڤەکاری

٤- کوردستان لە هاوپەیمانیەتیە نێو دەوڵتیەکاندا

٥- نەتەوایەتی و بزووتنەوەی نەتەوایەتی کوردی

٦- شۆڕشەکانی کورد لە ژێر ڕۆشنایی گۆڕانکاریە ئابوریەکاندا

ئەدەب

١- بێوار بەرگی سێیەم ((گەڕانەوە))

٢- تۆڵە ((ڕۆمان))

٣- گوڵی ئەفسووناوی، کورتە چیرۆك

٤- هاواری بێدەنگ ((شیعر))

زنجیرەی کتێبی چاپکراوی سەنتەری نما

ژ	ناوی کتێب	ناوی ن، و
١	گیروگازی چەمکی کۆمەڵی مەدەنی	ئیسماعیل کوردە، ڕەوشت ڕەشید، نووری بێخاڵی
٢	دیموکراسیەت جیاوازیو پێکەوەژیان	ئیسماعیل کوردە
٣	چەمکە ئەنترۆپۆلۆژییەکان	دیار عەزیز شەریف
٤	قوتابخانەی فرانکفۆرت	ئیسماعیل کوردە، ڕێبین ڕەسول، نوری بێخاڵی
٥	ڕاپسکانێ لەدنیای سیاسەت	ماجید نووری
٦	دەنگو سێبەر	ئازاد صبحی
٧	ئوشێنکاتی یەکەم، لەدووەم ئێستای سەگوەر	موتەڵب عەبدوڵڵا
٨	فروغی فەروخ زاد	سۆران نەقشەبەندی
٩	سێبەری با	د. موحسن ئەحمەد عومەر
١٠	مۆمیای عەرشی سپێدەیەك	ئیسماعیل کوردە
١١	ترسی ژمارەکان	شەهرام نامق
١٢	باخی زەمەنە بەزەخیەکان	بابان حەمە
١٣	لەسەرما ئاژاوەیەك هەیە بۆ خۆکوشتن	ڕامیار مەحمود

١٤	بۆشایی دنیا	نەبەز گۆران
١٥	ڕۆژێك كە تاك و تەنیایە	سەرهەنگ حەمە عەلی
١٦	جەژنی مەرگ	كەژاڵ ئیبراهیم خدر
١٧	سەفەرێ بۆ ڕۆژهەڵات	كەریم دەشتی
١٨	قوڵاپی ماسی	دڵشاد كازم محەمەد
١٩	لەو دیو دەرگا داخراوەكان	ئارێز عەبدوڵڵا
٢٠	گەمەی وردە ماسی	صەلاح عومەر
٢١	مۆدێرنەكان	ئازاد بەرزنجی
٢٢	دەربارەی عەلمانیەت	بەختیا عەلی، شاهۆ سەعید، هەڵكەوت عەبدوڵڵا ،ئیسماعیل كوردە،جەمال حسێن،توانا ئەحمەد
٢٣	مارتن هایدگەر	ئیسماعیل كوردە
٢٤	سوننەت، مۆدێرنە، پۆست مۆدێرنە	ڕاسان موختار
٢٥	بیرمەندان لەهەزارەی سێیەم ڕادەمێنن	ڕێبین ڕەسوڵ
٢٦	عەلمانیەتی ئەوان و نیگەرانی ئێمە	ئیسماعیل كوردە
٢٧	عەلمانیەت و كاریگەرییەكانی	جەمال پیرە
٢٨	دەسەلات و حەقیقەت	ئیدریس شێخ شەرەفی
٢٩	گلگامێش	ئیدریس شێخ

		شەرەفی
٣٠	پێكهاتەو ڕاڤەی دەق	مەسعود بابایی
٣١	ڕۆژهەلات و ڕۆژئاوا	ئاسۆ جەلال
٣٢	لەهۆكهایمەرەوە تا هابرماس	ئیسماعیل كوردە، جەمال پیرە
٣٣	دەرونزانی	یوسف عوسمان حەمەد
٣٤	كۆمەڵناسی	ستار باقی كەریم
٣٥	هیگڵ	ڕێبین ڕەسوڵ
٣٦	فەلسەفەی كۆچەری	هەندرێن
٣٧	ئەدۆنیس	موتەڵیب عەبدوڵلا
٣٨	داستانی سەفەر	باهۆز مستەفا
٣٩	ئیسلام و ڕۆشنگەری	هێمن مەحمود
٤٠	پێكهاتەو ڕاڤەی دەق/٢	مەسعود بابایی
٤١	ئاشنابوون بەهیگڵ	ڕێباز مستەفا
٤٢	بێوار/ ڕۆمان	د. كامەران مەنتك
٤٣	ڕێگای یاخیان/ ڕۆمان	ئارێز عەبدوڵلا